

FÖRETAG

ME **STATLIGT**
ÄGANDE

20000

Företag med statligt ägande 2000

Innehåll

TABELL- OCH DIAGRAMFÖRTECKNING	4
FÖRORD	5
Värdefulla företag ger värdefulla jobb	5
STATENS ÄGARPOLITIK	6
Målet är att skapa värde	6
Ägarens tre verktyg	7
Effektivare styrelser	7
Ökad genomlysning	8
Ökat fokus på kärnverksamheten	8
Viktiga policyfrågor för företag med statligt ägande	9
ÅR 1999 FÖR FÖRETAG MED STATLIGT ÄGANDE	12
År 1999 för företag med statligt ägande	12
Statens ägande i börsnoterade företag	26
Viktigare händelser 1999 och början av år 2000	27
FÖRETAGSBESKRIVNINGAR	32
Innehåll företagsbeskrivningar	33
DEFINITIONER	131
HISTORISKA TILLBAKABLICKAR	132
ANSVARSFÖRDELNING INOM REGERINGSKANSLIET FÖR FÖRETAG MED STATLIGT ÄGANDE	134
FÖRETAG MED STATLIGT ÄGANDE – FÖRETAGSANSVARIG	137
PERSONREGISTER	138
ADRESSREGISTER	147

I denna pdf-version av Företag med statligt ägande 2000 har justeringar gjorts på sidorna 18, 19, 23, 61, 69, 87 och 92.

Tabell- och diagramförteckning

Anställda i företag med statligt ägande	12
Andel kvinnor och män, diagram	12
Anställda i företag med statligt ägande per län, 1999, diagram och tabell	13
Omsättning och resultat i företag med statligt ägande	15
Statliga miljardföretag i Affärsvärldens rangordning	15
Utlandsverksamhet i företag med statligt ägande	16
Företag med statligt ägande efter näringsgren	17
Företag med statligt ägande efter näringsgren, efter anställda, diagram	17
Branschindelning enligt Morgan Stanley Capital International, lista	17
Balansomslutning och kapitalrelationer i statligt ägda finansinstitut	18
Resultat i statligt ägda finansinstitut	18
Lediga lokaler i statligt ägda fastighetsbolag	18
Omsättning och resultat i statligt ägda fastighetsbolag	18
Förädlingsvärde i företag med statligt ägande	19
Nettoinvesteringar i företag med statligt ägande	19
Företag med statligt ägande efter ägarandel	20
Företag med statligt ägande efter huvudman	21
Företag med statligt ägande, ordnande efter huvudman, april 2000	22
Av Regeringskansliet direktägda företag, april 2000	23
Grad av kommersiell verksamhet, april 2000	25
Börsföretag med statligt ägande 31 december 1998 och 1999 respektive 20 juli 2000	26
Förändringar i det statliga ägandet i börsnoterade företag 1999–2000 kvartal 2	26

Värdefulla företag ger värdefulla jobb

Staten är den största företagsägaren i Sverige. I den statliga företagssfären är över 200 000 personer anställda. Värdena i företagen är mycket stora och i sfären ingår några av Sveriges största företag. Det är därför en viktig fråga för Sverige och för svensk ekonomi hur dessa företag sköts. Staten har således ett stort ansvar för att vara en aktiv och professionell ägare.

Uppdraget att vara en aktiv ägare innebär att ägaren anger tydliga mål och riktlinjer för företagen samt följer upp och utvärderar dessa. Det övergripande målet för regeringen är att företagen skall skapa värde.

Värdeskapande är av avgörande betydelse därför att värdefulla företag ger värdefulla jobb. Jobb som är trygga och stimulerande för den anställde där den enskilde själv kan känna att han eller hon kan påverka sitt arbete. Värdeskapande innebär också att företagen måste arbeta långsiktigt med att bygga varaktiga kundrelationer och skapa förtroende som en pålitlig leverantör med konkurrenskraftiga priser.

För företag med särskilda samhällsintressen, till exempel AB Svensk Bilprovning och Systembolaget AB, innebär värdeskapande att de skall skapa värde för samhället genom att uppfylla de särskilda målen och dessutom att resurserna skall utnyttjas effektivt.

Regeringen har avsevärt höjt ambitionen vad gäller förvaltningen av företag med statligt ägande. Ett led i detta är att i högre utsträckning skilja förvaltningen från bland annat regleransvaret. Företagen med statligt ägande vet i dag vad ägaren förväntar sig av dem. Och de vet med vilka verktyg ägaren utövar sina möjligheter att bidra till värdeskapandet.

Liksom hela det svenska näringslivet står företagen med statligt ägande inför två stora utmaningar som innebär både hot och möjligheter: avregleringarna av tidigare reglerade marknader i Europa och det nya IT-samhället. Detta understryker ytterligare vikten av ett aktivt ägande.

Många av företagen med statligt ägande har tidigare verkat på reglerade marknader. I dag möts de av kon-

kurrens från både nationella och internationella aktörer. I takt med avregleringarna ute i Europa kommer konkurrensen att skärpas ytterligare. Denna utveckling förstärks av intåget i IT-samhället där hela produktions- och distributionskedjan effektiviseras med hjälp av Internet, gränserna suddas ut, varor och tjänster säljs globalt och hoten kommer inte bara från konkurrenterna i närområdet, utan också från avlägsna platser.

Självklart sker sådana stora omställningar inte utan svårigheter. Omställningen till en avreglerad marknad är inte lätt. Men förändringen är nödvändig för att konkurrenskraften skall upprätthållas. Regeringens ambition är att företagen med statligt ägande skall vara väl positionerade i den här omställningen.

Under året som gått har några större förändringar skett inom företagssfären: Celsius AB har sålts, Telia AB har børsintroducerats, staten har förvärvat Sveaskog AB, SAQ Kontroll AB liksom Värdepapperscentralen VPC AB har avyttrats. Regeringen ser dock pragmatiskt på frågan om huruvida staten skall äga vissa företag eller inte. Regeringens avsikt är fortfarande att vårda det staten äger, det vill säga att vara en aktiv, långsiktig ägare och att ge företagen med statligt ägande möjligheter att skapa värde. Med staten som aktiv och professionell ägare ökar välfärden i Sverige.

Vi har en vision om att företagen med statligt ägande skall bli de mest välskötta och välrenommerade företagen inom sina respektive branscher. Vi tror att alla som deltar i detta arbete – de anställda i företagen, styrelser, ledningar med flera – delar denna vision. Den kan bli verklighet snabbare än vad vi i dag kan föreställa oss. Det skulle vara bra för Sverige.

Stockholm i juli 2000

Göran Persson
STATSMINISTER

Björn Rosengren
NÄRINGSMINISTER

Målet är att skapa värde

Företagen med statligt ägande svarar för en mycket stor del av svenskt näringsliv. Av de 63 företagen med statligt ägande verkar 80 procent på fullt konkurrensutsatta marknader och 20 procent är lagstadgade monopol eller företag med helt eller delvis ensamställning. Sett till antal anställda arbetar drygt 90 procent av de anställda i konkurrensutsatta verksamheter. Många – anställda, fackföreningar, kunder, leverantörer, kreditgivare med flera – är således berörda av hur staten agerar som ägare. Statens ägarroll kräver därmed uppmärksamhet och engagemang.

Eftersom statens ägarintressen är så breda och ingår i så vitt skilda verksamheter blir också ägarutövningen komplex. Statens ägarpolitik måste därför vara olika beroende på om företagen är hel- eller delägda, om företagen skall uppfylla särskilda samhällsintressen och om företagen är lagstadgade monopol eller har ensamställning på marknaden. I några företag, till exempel Apoteket AB, AB Svensk Bilprovning, Systembolaget AB och AB Svenska Spel, råder flera av dessa förutsättningar, vilket gör ägarutövningen mer komplex och som en följd av detta kan utvärderingen av statens ägarpolitik och hur väl företagen uppfyllt målen bli mer krävande.

I 1999 års redogörelse för företag med statligt ägande framgick bland annat att Regeringskansliet strävade efter att utforma övergripande, gemensamma riktlinjer och mål för förvaltningen av statliga företag samt att rutiner och system för uppföljning och utvärdering skulle införas. Regeringen slog fast att det övergripande målet är att skapa värde, det vill säga uppnå acceptabel avkastning på statens kapital, effektivt sköta företag och i förekommande fall infria uttryckta samhällsintressen.

Det gängse måttet på värdeskapande är att värde skapas när nuvärdet av de framtida kassaflödena är större än företagets sammanvägda kostnad för det lånade kapitalet och för ägarens kapital. Detta begrepp sätter därmed fokus på aktieägarvärdets tillväxt snarare än på ägarens övergripande syfte eller mål med verksamheten.

I företag med begränsande uppdrag, särskilda samhällsintressen och/eller sektorpolitiska mål uppstår i regel inte värdeskapandet i företaget. Värdet och effekten av den samlade produktionen i exempelvis Specialfastigheter Sverige AB och Systembolaget AB uppstår

mer i andra samhällssektorer. I det första fallet i form av specialanpassade fastigheter för kriminalvården och i det andra fallet i form av lägre sociala kostnader. Det är därför inte lämpligt att enbart använda det gängse måttet på värdeskapande för dessa verksamheter. I dessa bolag med särskilda samhällsintressen är det viktigare att företagen är verksamma med högsta möjliga ekonomiska effektivitet till överenskommen kvalitet. För de här företagen härleds således värdeskapandet ur den samhällsnytta som de åstadkommer. Om fokus enbart skulle sättas på värdeskapande enligt gängse mått på dessa företag finns det risk för att de samhällsekonomiska målen eller värdena inte infrias. Företaget kommer i sådant fall att verka på ett sätt som visserligen kanske ökar ägarens aktieägarvärde men ger andra samhällsekonomiska förluster. För dessa företag gäller därför att – med ekonomisk effektivitet – fokusera på det uppdrag som de givits av staten i form av till exempel regional spridning och sälja till särskilt definierade kunder.

En förändring som förbättrade möjligheterna för staten att bli en aktiv ägare genomfördes hösten 1998. Då skiljdes i ökad utsträckning ägarfrågorna från regleransvaret inom Regeringskansliet och staten kunde i ökad grad utforma en aktiv, professionell ägarpolitik. I och med att ägarfrågorna koncentrerats till ett färre antal departement finns bättre förutsättningar för att utöva en enhetlig ägarpolitik och utforma tydliga mål och riktlinjer för företagen. Samtidigt blir dialogen mellan ägaren och företagsledningarna och avstämningen av hur målen uppfyllts lättare att genomföra.

Svenska statens ägarpolitik har även väckt intresse internationellt. Bland annat har OECD visat intresse för svenska statens ägarpolitik och arrangerar hösten 2000 ett seminarium om ägarstyrning av statligt ägda företag där Sverige medverkar aktivt.

I det följande kommer regeringens ägarpolitik att presenteras.

Redogörelsen inleds med en beskrivning av de tre verktyg som en företagsägare kan arbeta med. Därefter följer en redogörelse för regeringens policy i några frågor av principiell karaktär.

Ägarens tre verktyg

Värde skapas först och främst av företagets styrelse, ledning och de anställda. Ägaren arbetar med tre verktyg. För det första är det ägarens uppgift att se till att företagen har en styrelse vars kompetens och erfarenheter överensstämmer med de behov företaget har. För det andra skall ägaren ställa krav på en snabbare och

mer analytisk rapportering som möjliggör jämförelser med andra företag och externa analyser av företaget. För det tredje skall ägaren – i samråd med företaget – upprätthålla en optimal kapitalstruktur i företaget för att därigenom bland annat öka fokuseringen på kärnverksamheten.

Effektivare styrelser

I strävan efter att skapa värde i företagen med statligt ägande är styrelsen kanske det viktigaste instrumentet för ägaren. Riksdagens revisorer har i rapporten Statens roll som ägare av bolag (1997/98:RR9) riktat viss kritik mot styrelsenomineringarna i företag med statligt ägande.

Regeringskansliet arbetar efter de riktlinjer som presenteras i det följande.

Staten skall vara aktiv i styrelsenomineringen till företagen. Nomineringen skall utgå från kompetensbehovet i respektive företags styrelse. Målet är att styrelserna skall innehålla hög kompetens anpassad till respektive bolags verksamhet, situation och framtida utmaningar. Det är viktigt att styrelsens sammansättning ändras i takt med att företaget utvecklas och omvärlden förändras. Tillsättningen av nya ledamöter föregås av en dialog mellan ansvarigt departement, företagsledning, styrelseordförande, eventuellt andra delägare samt övriga berörda.

Det viktigaste kriteriet för att komma ifråga för en styrelseplats är en hög allmän kompetens inom antingen löpande affärsverksamhet, affärsutveckling, branschkunskap, finansiella frågor eller andra relevanta områden.

Förändringarna i styrelserna skall annonseras i god tid före stämman och skall motiveras utifrån bolagens behov.

Styrelsens ordförande har en särställning i företagets styrelse. Särskilt höga krav bör därför ställas på styrel-

sens ordförande när det gäller kompetens och en omvittnat god förmåga att leda styrelsearbete.

Antalet ledamöter är av stor vikt för att uppnå effektiva styrelser. I normalfallet består styrelserna i dag av sex till nio ledamöter. Sammansättningen av styrelserna skall ske så att en balans uppnås avseende kompetens, bakgrund, ålder och kön. Målet är en jämn könsfördelning och ett delmål är att andelen kvinnor skall vara minst 40 procent år 2003.

För insynens skull och för att som huvudägare direkt kunna medverka till bolagets utveckling kan det många gånger vara en fördel för staten med direkt ägarrepresentation i styrelsen, det vill säga att styrelserna innehåller representanter från Regeringskansliet. Samtidigt som ägarens insyn ökar, kan styrelsen också tillföras kunskap om ägarens förhållningssätt i viktiga frågor.

Styrelsenomineringar i börsnoterade bolag där staten är delägare skall ske i samråd med övriga huvudägare, företrädesvis genom en nomineringskommitté. De förslag som därvid framkommit bör publiceras i god tid före bolagsstämman och kommitténs ledamöter skall vara närvarande på stämman för att motivera valet av de föreslagna personerna. I de noterade bolag där staten har en stor ägarandel bör minst en ledamot av nomineringskommittén representera staten. Nomineringskommittén bör bestå av 3–5 ledamöter och majoriteten skall representera huvudägarna. Det är lämpligt att nomineringskommittén även föreslår styrelsearvodena.

Ökad genomlysning

Statens ambition är att de statligt ägda företagen, som ju ägs gemensamt av skattebetalarna, skall vara väl genomlysta och ha en rapportering som tillåter jämförelser med konkurrenter samt analys av mål och resultat.

Företagens externa rapportering är ju hörnstenen på vilken all kapitalallokering sker och en effektiv kapitalallokering är nödvändig för en välmående ekonomi. Ur ägarens synvinkel är rapporteringen därför av speciell vikt eftersom ledning och styrelser ansvarar för att ta fram det önskade materialet och ställa sig de frågor som ägaren/investeraren vill ha svar på. Rapporteringskraven blir således också ett viktigt styrinstrument för ägaren i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av företaget.

Samtidigt som regeringen vill att företagen med statligt ägande utvecklar sin rapportering skall även Regeringskansliet förbättra sin rapportering. Ett viktigt led i detta arbete är att göra Regeringskansliets information om ägarpolitiken mer lättillgänglig. Det första steget i den riktningen togs i augusti 1999 när Regeringskansliet publicerade denna redogörelse för företag med statligt ägande i en mer lättillgänglig utgåva, riktad till allmänheten, media, med flera intressegrupper.

Ännu ett led i ambitionen att öka genomlysningen i företagen med statligt ägande är att Regeringskansliet publicerar kvartalsrapporter, det vill säga en sammanfattning över hur de olika innehaven utvecklats under den senaste tremånadersperioden.

Ökat fokus på kärnverksamheten

Ett generellt problem i företagen med statligt ägande är att de alltför sällan beaktat att även ägarens kapital bör åsättas en kostnad. Samtidigt har det varit svårt att dela ut kapital till ägaren på grund av osäkerhet kring ägarens beredskap att skjuta till nytt kapital vid investeringar. Följden har ibland blivit överkonsoliderade företag.

I flera fall har detta fått som följd att de lämnat sin kärnverksamhet och sökt sig till närliggande eller till och med rörelsefrämmande verksamheter. Riskerna med detta är flera: företagen tappar fokus, ägarens mål uppfylls inte eller åsidosätts, företagen blir allt mer komplexa och sämre genomlysta. Risknivån i företaget ökar. Sådana företag har svårt att skapa värde. Företag med statligt ägande bör därför fokusera på respektive kärnverksamhet.

Ett sätt för ägaren – i samråd med företaget – att varaktigt öka värdet är att optimera kapitalstrukturen.

Kostnaden för eget kapital överstiger kostnaden för lånefinansiering med cirka 3,5–5,0 procentenheter. Den högre kostnaden innebär att andelen eget kapital bör reduceras till förmån för lån för att underlätta för företagen att uppnå högre avkastning och använda kapitalet effektivare. Bolagets finansiella ställning får självklart inte hotas. Genom att den totala kapitalkostnaden (sammansvägd kostnad för både eget kapital och lån) därigenom sjunker, ökar värdet på företaget.

Som komplement till en effektiv kapitalstruktur kan styrelsen överväga att företagen inrättar så kallade värdebaserade styrsystem kopplade till incitamentsprogram. Genom att avstå från en del av värdeökningen till de anställda skapar ägaren incitament för organisationen att sträva mot samma mål som ägaren.

Viktiga policyfrågor för företag med statligt ägande

I det följande redogörs för regeringens policy i vissa frågor av principiell karaktär och hur de berör företagen med statligt ägande. Dessa policyfrågor ger uttryck för en viljeyttran hos regeringen på områden som är angelägna för hela samhället medan de tre verktyg som tidigare beskrivits är de traditionella metoder som en företagsägare kan använda i sin ägarutövning. Avsnittet avslutas med en kort beskrivning av regeringens förvaltningsmandat.

Statliga företag i IT-samhället

Regeringens IT-politiska mål är att Sverige som första land skall bli ett informationssamhälle för alla. Den nya ekonomin präglas av snabbhet, växelverkan och gränslöshet. Genom IT-utvecklingen växer helt nya varor och tjänster fram, till gagn för konsumenten. Inverkan på alla samhällssektorer är påtaglig och även företagen med statligt ägande måste nu omvärdera mycket och agera snabbt. Redan i dag ligger många långt framme, till exempel SJ, Posten, Vattenfall, SBAB och Luftfartsverket.

Miljöfrågor är affärsmässiga

I regeringsförklaringen slås fast att Sverige skall vara ett föregångsland i omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle. Sverige skall genomgå en ekologisk modernisering. Det finns därför skäl för att staten på ett liknande sätt som inom det privata näringslivet uppmärksammar miljöfrågorna för sina företag och i sitt ägande. Särskilt för de företag som har monopol är det angeläget att staten som ägare ger miljöfrågorna särskild uppmärksamhet.

Ett aktivt ägande är en förutsättning för ett välkött företag. Som ett resultat av att miljöfrågorna mer och mer uppfattas som affärsmässiga och strategiska, uppmärksammas allt oftare ägarnas möjligheter att påverka

företagens miljöarbete. Välskötta företag behöver ha ett seriöst miljöarbete och god miljökompetens för att undvika miljörelaterade risker och kostnader. Kostnaderna kan bestå dels i höga åtgärds- eller saneringskostnader, dels i kostnader på grund av försämrat anseende hos leverantörer, kunder och allmänhet. Miljöanpassning är i många fall en förutsättning för lönsamhet.

De statliga företagen bör därför sträva mot en hållbar utveckling och bidra till att de nationella miljömålen uppfylls. Det åligger styrelserna att slå fast företagets miljöpolicy samt att beakta de krav som ställs på verksamheten när det gäller en ekologiskt hållbar utveckling.

Miljöledningssystem bör införas hos alla bolag med en betydande direkt eller indirekt miljöpåverkan. Ett miljöledningssystem innebär ett systematiskt miljöarbete, tydliga riktlinjer och mål i bland annat centrala styrdokument, klara ansvarsförhållanden och rutiner för uppföljning och redovisning.

Statliga företag bör vid upphandling, inom de ramar lagstiftningen ställer, aktivt fråga efter produkter, system eller tjänster med långtgående miljöanpassning och resurshushållning. Vidare skall berörda statliga företag uppmuntra miljöforskning och utveckling av miljöteknik.

Könsperspektivet en självklarhet

Det svenska jämställdhetsarbetet har varit framgångsrikt och väckt uppmärksamhet internationellt. Men, arbetet har oftast haft en egen sidoordnad struktur med jämställdhetsansvariga och jämställdhetskommittéer. Fokus har legat på kvinnorepresentation och personalpolitik.

Nu är det svenska jämställdhetsarbetet på väg in i en ny fas där inriktningen är att integrera ett könsperspektiv i den ordinarie verksamheten. Genom könskon-

sekvansanalyser skall både kvinnors och mäns villkor, förutsättningar och behov tydliggöras. Könskonsekvensanalyser skall bli ett instrument för att höja kvalitet och effektivitet.

Ett könsperspektiv skall sålunda genomsyra alla delar av regeringens politik. Detta gäller givetvis även i statens roll som ägare och företagen med statligt ägande. Staten skall därför se till att företagen i sitt arbete analyserar sin verksamhet utifrån såväl kvinnors som mäns förutsättningar och villkor. Könskonsekvensanalyser bör ingå i bolagens verksamhet som en del i utvecklingsarbetet. Könsperspektivet måste finnas med redan från början i alla frågor.

När det gäller den mer avgränsade frågan om könsfördelningen i de statliga bolagsstyrelserna är målet en jämn könsfördelning och ett delmål att andelen kvinnor skall vara minst 40 procent år 2003. För år 1999 uppgick andelen kvinnliga styrelseledamöter till 28 procent. Detta kan jämföras med att knappt 4 procent av ledamöterna i de svenska börsnoterade bolagen utgörs av kvinnor.

Genom att intensifiera ansträngningarna för att öka andelen kvinnor vid tillsättningar i statliga bolagsstyrelser, samtidigt som det aktuella kompetensbehovet i varje bolag tillgodoses, kan regeringen uppnå ett av delmålen för jämställdhetspolitiken inom rimlig tid.

Mångfald lönar sig

Erfarenheten visar från många företag i såväl Sverige som andra länder att mångfald lönar sig. En ökande internationalisering och en därmed sammanhängande skärpt konkurrens ställer krav på allt högre kompetens hos de anställda. För att bli långsiktigt framgångsrika och skapa värde måste företaget ta tillvara all tillgänglig kompetens, vilket de statliga företagen tar i beaktande vid införandet av sin personalpolitik. Att arbeta med mångfald är att lära sig dra nytta av mänskliga olikheter och skapa kraft ur det faktum att varje medarbetare är en individ med sina personliga kompetenser, egenskaper och särskiljande drag. Hit räknas till exempel ålder, utbildningsbakgrund, etnicitet, kön och sexuell läggning. Mångfaldsarbetet skall ha som övergripande mål att skapa och införa organisationssystem som gör det möjligt för alla medarbetare att medverka med sin fulla potential i strävan mot organisationens mål.

Ett sätt att bedriva ett målinriktat arbete kan vara att upprätta handlingsplaner eller mångfaldspolicy för hur företagen skall ta tillvara det humankapital som finns hos personer som kommer från skilda kulturella, etniska och sociala miljöer. Handlingsplanerna kan användas som verktyg för att bygga upp en modern, effektiv och smidig organisation som har förmågan att kunna rekrytera de allra bästa begåvningarna genom att bredda basen för rekrytering.

Incitamentsprogram ger rätt fokus

Ett instrument för att rikta uppmärksamheten mot värdeökning genom effektivare kapitalutnyttjande är

värdebaserade styrsystem. Med sådana system skapas en bättre kommunikation inom företaget och alla har samma tydliga mål för ögonen. Dessutom ökar möjligheterna för de enskilda individerna att påverka det egna arbetet.

Erfarenheten visar att två förutsättningar måste vara uppfyllda för att värdebaserade styrsystem med framgång skall kunna införas. För det första måste den högsta ledningen vara initiativtagare och drivande i genomförandet. Då vinner systemet trovärdighet och når ut till hela organisationen. För det andra kan systemet kopplas till någon form av incitamentsprogram som skall omfatta alla anställda i företaget.

Syftet med incitaments- eller bonusprogram är att medarbetarna skall tänka, agera och bli belönade på samma sätt som ägaren. Erfarenheter från implementering av värdebaserade styrsystem visar att förändringen mot värdetänkande sker långsammare eller uteblir helt och hållet om det ej åtföljs av ett ekonomiskt incitamentsprogram.

Långsiktighet är viktigt när det gäller värdebaserade styrsystem och incitamentsprogram. Därför bör en så kallad bonusbank inrättas. Det innebär att den bonus som den anställde skapar inte betalas ut i sin helhet samma år den upparbetas. Varje års utbetalade bonus kommer därför att innehålla delar av flera års upparbetade bonus.

Bonusbanken är mycket viktig för att få rätt fokus. Om bonusutbetalningen sprids ut över flera år blir långsiktigheten viktigast, det vill säga det blir angeläget för alla i företaget att vårda kundrelationer och att hålla en hög kvalitet på varor och tjänster så att kunderna förblir trogna. Det går således inte att optimera bonusen ett enskilt år genom att exempelvis höja priserna eftersom kunderna på en konkurrensutsatt marknad då – naturligtvis – vänder sig till en annan leverantör.

Det är också viktigt att koppla bonussystemet till andra variabler som företaget vill premiera, till exempel kvalitet eller god service. Dock skall inte parametrar användas som företaget inte själv kan påverka, till exempel förändringar i råvarupriser eller valutakurser.

Regeringen har i november 1999 utfärdat riktlinjer för incitamentsprogram för anställda i statliga bolag. Det ankommer på bolagets styrelse att överväga om införande av incitamentsprogram är ändamålsenligt för bolaget och – om så är fallet – besluta om och införa det incitamentsprogram som passar bäst för att uppnå de uppställda målen för bolaget. I bolag som har särskilda mål och uppgifter är det av stor vikt att styrelsen beaktar dessa vid sitt övervägande. De angivna principerna skall tillämpas mot bakgrund av det aktuella bolagets särskilda mål och uppgifter.

När det gäller de värdebaserade styrsystemen är utgångspunkten ett på förhand fastställt avkastningskrav för hela företaget. Avkastningskravet bestäms genom att kostnaden för både lånat och eget kapital vägs samman. Alla projekt kommer sedan att utvärderas mot denna sammanvägda kapitalkostnad. Värde skapas i de fall ett projekts rörelseresultat (eller diskonterade

kassaflöde om det är ett större, flerårigt projekt) täcker kapitalkostnaden, medan däremot värde förstörs om resultatet inte täcker kapitalkostnaden.

Genom värdebaserade styrsystem sätts en enhetlig nivå för värdeskapandet i företaget och medför att alla investeringar som täcker kapitalkostnaden skall genomföras. Utan denna enhetliga nivå finns risken att företag med hög avkastning avstår från investeringar som inte når upp till företagets avkastningsnivå. Men om kravet i stället är att investeringarna skall täcka kapitalkostnaden, kommer fler investeringar att genomföras.

Avgångsvederlag och andra ersättningar

Förhandling om verkställande direktörernas anställningsvillkor är i första hand en fråga för styrelseordförande i förening med ytterligare personer från styrelsen. Bolagets styrelse skall dock ta ställning till anställningsvillkoren för personer i företagsledning och därmed jämförlig ställning samt också ta ställning till om villkoren överensstämmer med de riktlinjer regeringen utfärdat i december 1996.

I regeringens riktlinjer sägs bland annat att löner och andra förmåner till företagsledare skall vara konkurrenskraftiga, men att företag som ägs av staten inte skall vara löneledande jämfört med motsvarande privatägda företag. Vid uppsägning från bolagets sida kan avgångsersättning utgå. Denna ersättning får högst motsvara 24 månadslöner. Vid ny anställning eller inkomst från annan förvärvsverksamhet skall avgångsersättningen reduceras med belopp motsvarande ny inkomst under 24-månadersperioden.

Regeringens förvaltningsmandat

Ramverket kring förvaltningen av företag med statligt ägande styrs genom ett så kallat förvaltningsmandat från riksdagen. Enligt regeringsformen 9 kap. Finansmakten, 8 § står statens medel och dess övriga tillgångar till regeringens disposition. Enligt 9 § skall riksdagen fastställa grunderna – i den omfattning som behövs – för förvaltningen av statens egendom och förfogandet av den. Regeringen skall således höra riksdagen vid: väsentliga ändringar av företagets inriktning, utspädning, kapitaltillskott, bolagisering samt försäljningar och köp av aktier. Beträffande det sistnämnda finns vissa bemyndiganden som riksdagen givit regeringen: Regeringen har bemyndigande att avveckla ägandet i Nordbanken Holding AB, numer Nordic Baltic Holding AB, samt Svenska Skogsplantor AB.

I budgetlagen sägs vidare att regeringen får sälja statens aktier i bolag där staten har mindre än hälften av rösterna om inte riksdagen beslutat annat. Regeringen får däremot inte minska statens ägarandel i bolag där staten har minst hälften av rösterna. Riksdagsbeslut krävs inte för extrautdelningar eller nedläggningar eftersom det ingår i den normala förvaltningen.

Inom Regeringskansliet har Näringsdepartementet ansvaret för ägarpolitiken.

Ansvaret inom Regeringskansliet för förvaltningen av ett visst bolag ligger på ett med hänsyn till bolagets verksamhet utpekat departement. Det är detta departement som handhar den dagliga förvaltningen och uppföljningen samt utvärderingen av bolaget. I de fall bolagen har särskilda samhällsintressen sker utvärderingen också utifrån hur bolaget uppfyllt sitt uppdrag samt hur marknadens förändringar kan komma att påverka uppdragets innehåll.

År 1999 för företag med statligt ägande

De 63 företagen där staten äger andelar omfattar företag av mycket varierande storlek och inriktning, från Telia med en försäljning på 52 mdkr till verksamheter med en omsättning på några mkr. Den totala försäljningen i de 63 företagen uppgick till 310 mdkr 1999, vilket var en ökning med drygt 3 procent från 1998. Resultatet efter finansnetto uppgick till drygt 39 mdkr 1999, vilket var lägre än 1998, då resultatet efter finansiella poster uppgick till 42 mdkr. I resultatet för 1999 ingår 10,8 mdkr från realisationsvinster i Förvaltningsaktiebolaget Stattum (0,8 mdkr 1998). Staten som ägare erhöll 20,4 mdkr i utdelning 1999, 7,5 miljarder mer än 1998. Ökningen kommer från Förvaltningsaktiebolaget Stattum, vars utdelning steg från 1 till 11 mdkr. Antalet anställda var 230 000, varav 180 000 i Sverige.

I årets verksamhetsberättelse ingår inte tidigare hälftenägda VPC AB, SAQ Kontroll AB samt delägda Celsius AB för vilka avtal om försäljning träffades under 1999.

Nya företag i årets redovisning är Imego AB, ett forskningsinstitut vid Chalmers Tekniska Högskola i Göteborg samt SweRoad (Swedish National Road Consulting AB) och OM Gruppen AB.

Till skillnad från tidigare års redovisningar medräknas SAS Gruppen och inte bara statens andel i det svenska holdingbolaget SAS Sverige AB.

I 1999 års verksamhetsberättelse har betydligt fler uppgifter än tidigare samlats in. En del företag har haft svårt att lämna vissa uppgifter, vilket i tabellerna markerats med "us", uppgift saknas. För fastighetsbolag respektive finansinstitut har insamlats uppgifter efter speciella definitioner som är anpassade till deras verksamheter. För vissa av dessa företag saknas också uppgifter om investeringar.

I vissa tabeller skiljs på helägda bolag, majoritets-hälftenägda bolag samt minoritetsägda bolag. Avvecklingsbolagen särredovisas i en del tabeller.

I fyra av företagen som redovisas i denna förteckning är ägarandelen under 20 procent vilket i praktiken inte ger något större ägarinflytande: SIS Miljömärkning AB, med 10 procent i ägande, OM Gruppen AB, 7,7 procent i ägarandel samt Sakab, där staten äger en aktie. Under våren 2000 har statens ägarandel i Nordic Baltic Holding AB minskat från 25,9 procent till 18,1 procent.

Anställda

Flera företag med statligt ägande hör till de allra största svenska företagen. Sju av företagen har fler än 10 000 anställda och ytterligare åtta har över 1 000 anställda. Bara Ericsson är större än Posten som arbetsgivare i Sverige. Telia och Samhall finns också med bland näringslivets tio största arbetsgivare i Sverige.

Totalt har de 63 företagen med statligt ägande 229 967 anställda varav 49 848 utomlands.

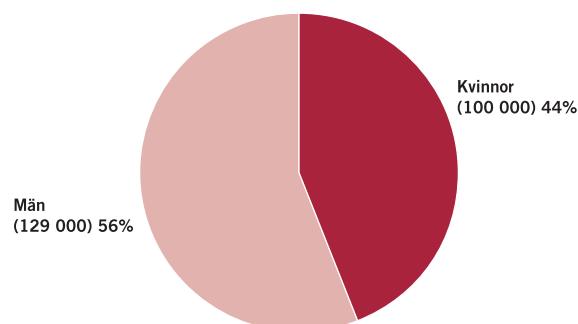
Anställda i företag med statligt ägande

Företag	Totalt antal anställda 1999	Förändring i antal anställda 1998-1999
Posten AB	50 174	-1 619
Telia AB	30 643	50
SAS Gruppen AB (21,4%)	28 863	1 792
Samhall AB	26 183	490
Nordic Baltic Holding AB (18,1%)	18 896	-845
AssiDomän AB (35,5%)	17 060	-483
SJ, Statens Järnvägar	15 006	-688
Apoteket AB	9 396	249
Vattenfall AB	7 991	-5
Luffartsverket	3 919	124
Luossavaara-Kiirunavaara AB, LKAB	3 279	-289
Systembolaget AB	3 246	-24
Lernia AB	2 459	147
Svensk Bilprovning, AB (52%)	2 224	-13
Sjöfartsverket	1 503	-13
Teracom AB	844	-14
V&S Vin & Sprit AB	771	73
SOS Alarm Sverige AB (50%)	736	13
Kungliga Operan AB	580	-10
SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB	560	-1
ALMI Företagspartner AB	554	-12
Svenska Spel, AB	510	27

Företag med minst 500 anställda 31 december 1999.
Inom parentes statens ägarandel för delägda bolag.

Andel kvinnor och män

101 000 av de anställda är kvinnor (44 procent) och 129 000 är män. Andelen kvinnor är allra högst inom Apoteket AB (över 90 procent) och lägst i LKAB (under 10 procent). I Nordic Baltic Holding är tre av fyra anställda kvinnor och även i Systembolaget, SBAB och SOS Alarm är mer än hälften av de anställda kvinnor. Låg andel kvinnor finns i företag som AssiDomän och Sveaskog, Sjöfartsverket, Vattenfall och Svensk Bilprovning.

Regional fördelning

Det statliga företagandet är väl spritt över landet. En del av företagen har verksamhet i alla Sveriges kommuner, till exempel Posten och Systembolaget. Även Telia och Apoteket har verksamhet i ett mycket stort antal kommuner.

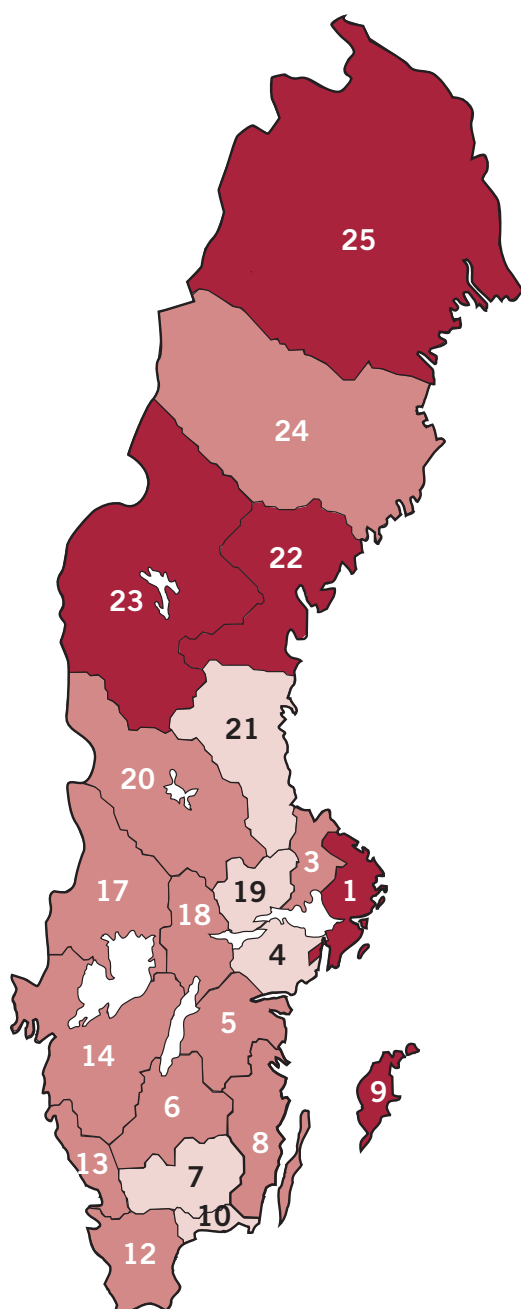
De statliga företagens anställda fördelade på län skiljer sig från bilden av det totala antalet sysselsatta i landet. På Sverigekartan redovisas ett län som över- eller underrepresenterat om andelen anställda i statliga företag skiljer sig från andelen för anställda totalt med mer än 20 procent.

Mest överrepresenterade är de statliga företagen i

Norrbottnen där andelen är mer än det dubbla jämfört med riksgenomsnittet eftersom LKAB och AssiDomän har omfattande verksamhet där. Även Gotlands, Jämtlands, Stockholms och Västernorrlands län har överrepresentation av anställda i statliga företag.

Underrepresenterade i fråga om anställda i företag med statligt ägande är fem län i Syd- och Mellansverige: Blekinge, Kronobergs, Sörmlands, Västmanlands och Gävleborgs län.

Med försäljningen av statens andel i Celsius AB i februari 2000 har regeringen förbättrat utvecklingsmöjligheterna för bland annat Arboga och Karlskoga.

Anställda i företag med statligt ägande, 1999

Län	Antal anställda
1 Stockholms län	53 000
3 Uppsala län	5 000
4 Södermanlands län	3 200
5 Östergötlands län	8 400
6 Jönköpings län	6 000
7 Kronobergs län	2 900
8 Kalmar län	4 000
9 Gotland	1 400
10 Blekinge	2 200
12 Skåne län	19 400
13 Hallands län	4 000
14 Västra Götaland	25 500
17 Värmlands län	5 300
18 Örebro län	5 700
19 Västmanland	3 800
20 Dalarnas län	5 000
21 Gävleborg	4 200
22 Västernorrland	6 800
23 Jämtlands län	3 100
24 Västerbottens län	5 100
25 Norrbottens län	11 000
Anställda i Sverige	185 000
Anställda utomlands	50 000
Totalt anställda	235 000¹⁾

¹⁾ Uppgifterna skiljer sig från andra tabeller i denna verksamhetsberättelse genom att de regionalt fördelade uppgifterna kan avse annan tidsperiod och/eller avse anställda oberoende av heltid eller deltid.

- A Över riksnittet (mer än 20 procent)
- B Runt riksnittet (+/-20 procent)
- C Under riksnittet (mindre än 20 procent)

Över riksnittet för anställda i företag med statligt ägande innebär att statliga företag är överrepresenterade i länet. Riksgenomsnittet är att var tjugonde anställd i näringslivet (5,3 procent) arbetar i ett företag där staten är ägare.

De statliga företagens miljöarbete

De statliga företagen bedriver i många fall ett framgångsrikt arbete på miljöområdet. Inom transportsektorn är SJ och SAS exempel på företag som har ett välkänt miljöarbete. Fastigheter och fastighetsförvaltning är en annan sektor där de statliga företagen gör ansträngningar på miljöområdet. AssiDomän har certifierat sin verksamhet i skog och fabriker motsvarande cirka 65 procent av koncernens totala omsättning. Under 1998 inleddes ett lyckosamt arbete med att få skogsbruket certifierat enligt Forest Stewardship Council. Apoteket har certifierat apoteksgruppen i Jönköping enligt EU:s frivilliga miljöledningssystem EMAS och andra grupper är på gång.

En enkät om de statliga företagens miljöarbete som Regeringskansliet gjorde i början av år 2000 visar att flera statliga företag har påbörjat, och kommit långt, i sitt miljöarbete. Av de helägda företagen har 40 svarat på enkäten som gällde miljöpolicy, miljöredovisning och miljöledningssystem.

Många, 70 procent, av dessa har en miljöpolicy. Miljöpolicyen innehåller skrivelser om

- miljökrav på företagets leverantörer och entreprenörer (86 procent av alla som har en policy),
- åtagande om en minskad miljöpåverkan, till exempel ökad resurseffektivitet och minskade utsläpp (86 procent),
- åtagande om att sträva mot en hållbar utveckling (82 procent).

Nästan lika vanligt är formuleringar om miljöutbildning av företagets anställda (75 procent).

Åtagande om kontinuerliga förbättringar är en formulering som ingår i bland annat EU:s frivilliga miljöledningssystem. Det innebär att företaget skall arbeta för att successivt minska sin miljöpåverkan. Ett sätt att göra detta är att se till att företaget inte slår sig till ro när ett miljömål uppfyllts utan hela tiden höjer ambitionsnivån för vad man vill uppnå. Formuleringen kontinuerliga eller ständiga förbättringar ingår i 64 procent av företagens miljöpolicy.

Det har blivit allt vanligare att företag gör en separat miljöredovisning. Av de statliga helägda företagen gör

30 procent av de företag som svarat en separat miljöredovisning. Det gäller bland annat företag eller affärsdrivande verk som arbetar med transporter (Luftfartsverket, SJ, Sjöfartsverket) samt med fastigheter (Specialfastigheter Sverige, Statliga Akademiska Hus, Vasakronan). Av de delägda företagen är bland andra SAS samt AssiDomän kända för sina miljöredovisningar. De utökade kraven på bland annat de statliga företagens miljörapportering som aviserats av Näringsdepartementet kommer att ytterligare öka genomlysningen och möjligheterna att följa företagets miljöarbete.

Ungefär samma företag som gör en separat miljöredovisning har också miljöledningssystem. Ett fåtal företag är ännu registrerade enligt EMAS eller certifierade enligt ISO 14001. AssiDomän, Vattenfall, Sakab samt Apoteket har hela eller delar av sin verksamhet certifierad eller registrerad. Flera företag använder sig dock av ett eget miljöledningssystem och totalt har cirka 45 procent av företagen ett miljöledningssystem. Företag som är på gång att certifiera/registrera sig är bland andra SJ, SAS, Luftfartsverket, Vasakronan, Systembolaget, Telia samt SIS Miljömärkning.

Förutom miljöledningssystem kan företag ha annan form av certifiering/registrering. Svensk Avfallskonvertering, Sakab, följer Kemikontorets program Ansvar och Omsorg. Sveaskog samt AssiDomän har anslutit sig till Forest Stewardship Council (FSC). FSC är en internationell organisation som arbetar för ett samhällsnyttigt, miljöanpassat och ekonomiskt livskraftigt skogsbruk.

Omsättning

Tio företag där staten är ägare har en omsättning överstigande 10 mdkr. Därefter kommer 12 företag som säljer för över 1 mdkr och ytterligare 13 för 200 till 999 mkr. Av de 27 företagen med lägre omsättning, var drygt en tredjedel delägda eller under avveckling. Störst är Telia med 52 mdkr i försäljning och därefter SAS Gruppen med knappt 42 mdkr.

I löpande pris har företagen i sammanställningen sålt för 310 mdkr 1999, en ökning med drygt 3 procent jämfört med 1998.

Omsättning och resultat i företag med statligt ägande

Rang	Företag	Omsättning, mkr 1999	Omsättnings-, förändring, 1998-99, %	Resultat efter finansnetto mkr 1999	mkr 1998
1	Telia AB	52 121	5	5 980	7 143
2	SAS Gruppen AB (21,4%)	41 508	1	1 846	2 857
3	Vattenfall AB	27 754	-1	4 297	4 448
4	Apoteket AB	26 130	12	401	341
5	AssiDomän AB (35,5%)	24 497	2	-701	1 004
6	Posten AB	24 217	-1	-4 055 ¹⁾	1 075
7	Nordic Baltic Holding AB (18,1%)	23 091	3	11 358	11 990
8	Systembolaget AB	16 625	8	470	351
9	SJ, Statens Järnvägar	14 920	2	239	-135
10	Svenska Spel, AB	13 540	5	3 739	3 937
11	Samhall AB	9 279	-2	-386	55
12	Luffartsverket	4 719	6	18	606
13	V&S Vin & Sprit AB	4 029	17	964	1 060
14	Luossavaara-Kiirunavaara AB, LKAB	3 985	-22	-244	960
15	Statliga Akademiska Hus AB	3 379	7	762	698
16	Civitas AB	2 441	11	455	1 782
17	Svenska Kraftnät (Affärsverket)	2 127	-1	589	605
18	OM Gruppen AB (7,7%)	1 954	25	603	480
19	Lernia AB	1 931	3	6	30
20	Sjöfartsverket	1 428	2	-82	231
21	Teracom AB	1 336	5	68	98
22	Svensk Bilprovning, AB (52%)	1 132	2	-113	-6

I omsättningen ingår anslag/bidrag. Inom parentes ange statens ägarandel för delägda bolag.
För fastighetsbolag definieras omsättning som hyresintäkter och för finansinstitut som ränte- och provisionsnetto.

¹⁾ exkl jämförelsestörande poster 236 mkr.

22 av företagen med statligt ägande hör till miljardklubben, det vill säga har en försäljning som överstiger 1 mdkr. Omkring 300 svenska företag hör till denna grupp.

Mest framgångsrikt var minoritetsägda OM Gruppen, vars omsättning steg med 25 procent. Av de helägda bolagen var Vin & Sprit AB mest framgångsrikt med en försäljningsökning på 17 procent. Den största krympningen svarade LKAB för genom att tappa 22 procent i försäljningen, till följd av pressade malmpriser och terminssäkrade valutakurser. Fyra av de större företagen ökade sin försäljning med minst 10 procent, medan den sjönk för fem stycken. Vinsten för samtliga företag med statligt ägande var i princip oförändrad mellan åren, nämligen 29 mdkr. Fem av företagen med statligt ägande redovisar en vinst som överstiger 1 mdkr, mot dubbelt så många 1998. Den största vinsten redovisade Nordic Baltic Holding AB som tjänade 11 358 mkr under 1999, vilket ändå var en liten minskning mot året innan. Stattum redovisar ett ännu högre resultat, 11 716 mkr till följd av realiserade vinster vid försäljningen av aktier i Pharmacia & Upjohn i januari 1999.

För 17 av de 22 företagen sjönk resultatet mellan 1998 och 1999. Sex företag redovisade förluster under 1999, mot bara två under 1998. Den största förlusten redovisade Posten AB på 4 065 mkr. Då har Posten gjort avsättningar för kostnader för kommande förändringar i servicenätet med 2 100 mkr och även bokfört kostnader för nya beräkningsgrunder för pensioner om 2 201 mkr. Exklusive jämförelsestörande poster uppgick Postens resultat till 236 mkr.

Finansinstitut och försäkringsbolag ingår ej i Affärsvärldens rangordning här bredvid, Nordic Baltic Holding skulle med en omsättning på 23 091 mkr ha kommit runt plats 32 om också Skandia ingått. Svensk Bilprov-

ning och Sjöfartsverket är andra statliga miljardföretag som ej heller rankats av Affärsvärlden.

Om rangordningen i stället gjorts efter verksamheten i Sverige ter sig företag med statligt ägande större. Statliga verksamheter har ofta en bakgrund i nationella servicebehov eller infrastrukturbehov och har därför haft naturliga begränsningar i nationsgränserna.

Räknat efter anställda i Sverige är bara Ericsson större än Posten med 43 193 årspersoner mot Postens 41 349. Samhall och Telia tävlar om tredjeplatsen med Volvo Personvagnar, Volvo och ABB med runt 25 000 anställda i Sverige. SJ är nummer tio bland näringslivets arbetsgivare i Sverige med knappt 15 000 anställda.

Statliga miljardföretag i Affärsvärldens rangordning

(Källa: Affärsvärlden nr 19, 2000)

Placering ¹⁾	Företag	Omsättning 1999, mkr	Anställda i Sverige 1999, personer
13	Telia AB	52 897	25 414
15	SAS Gruppen AB	41 508	9 476
24	Vattenfall AB	28 788	7 329
26	Apoteket AB	26 156	9 395
28	AssiDomän AB	24 706	6 083
29	Posten AB	24 217	41 349 ³⁾
37	Systembolaget AB	16 625	3 246
42	SJ	14 920	14 926
48	Svenska Spel, AB	13 541	510
107	Samhall AB	5 132 ²⁾	26 181
117	Luffartsverket	4 719	3 631
124	LKAB	4 185	2 991
126	V&S Vin & Sprit AB	4 058	699
173	Vasakronan AB	2 411	348
181	Svenska Kraftnät	2 307	243
207	Lernia AB	1 931	2 459
264	Teracom AB	1 400	832

¹⁾ Enligt Affärsvärlden

²⁾ Samhall är här rankad utan merkostnadsersättningen. Med 9 279 mkr i bruttoomsättning skulle placeringen ha blivit nummer 73.

³⁾ Omräknat till årspersoner. Posten har uppgivit antal anställda utan omräkning, vilket är den sysselsättningsuppgift som anges i andra tabeller i denna rapport.

Utlandsverksamhet

Företag med statligt ägande har ofta varit hemmamarknadsorienterade. Det gäller särskilt de företag som haft nationella monopol eller ombesörjt olika samhällsuppgifter under affärsmässiga former.

Totalt finns 50 000 anställda utomlands i företag med statligt ägande, vilket motsvarar 22 procent av den totala personalstyrkan. Sex av sju utlandsanställda arbetar antingen i SAS, Nordic Baltic Holding AB eller AssiDomän.

SAS och Nordic Baltic Holding AB är redan genom ägande och organisation flernationella. AssiDomän har stor produktion utomlands, även om en del av utlandsverksamheten sålts. En huvuddel av AssiDomäns pro-

duktion säljs utomlands, vilket också gäller LKAB och V&S Vin & Sprit AB.

Även Telia och Posten – med rötter i statliga affärsverk – har internationaliserats. Var sjätte intäktskrona i Telia kommer från utlandet och över 4 000 anställda arbetar utanför Sverige.

Runt 90 mdkr av den totala försäljningen (30 procent) uppskattas gå till utländska kunder. I denna beräkning ingår en uppskattning av utlandsandelen i Nordic Baltic Holding AB och OM Gruppen liksom den del av Postens, SJ:s och Sjöfartsverkets försäljning, som riktar sig till utländska kunder även om produktionen sker i Sverige. Denna del går inte att urskilja exakt.

Utlandsverksamhet i företag med statligt ägande

Företag	Utlandsförsäljning, mkr 1999	Utlandsförsäljning, % 1999	Anställda utomlands 1999
SAS Gruppen AB (21,4%)	27 395	66	19 387
Nordic Baltic Holding AB (18,1%)	us	us	13 000
AssiDomän AB (35,5%)	20 577	84	11 210
Telia AB	7 818	15	4 132
Vattenfall AB	6 939	25	662
Posten AB	us	us	476
OM Gruppen AB (7,7%)	us	us	350
Luossavaara-Kiirunavaara AB, LKAB	2 949	74	290
SJ, Statens Järnvägar	us	us	80
V&S Vin & Sprit AB	2 820	70	69
Svedab	us	us	48
Sweroad AB	79	96	37
Sveriges Rese- och Turistråd AB (50%)	us	us	30
Swedesurvey AB	107	100	13
Voksenåsen A/S	18	100	2
Svenska rymdaktiebolaget AB	269	77	1
Swedfund International AB	us	us	1
Samhall AB	2 041	22	0
SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB	222	53	0
Sjöfartsverket	186	13	0
Teracom AB	160	12	0
Kungliga Operan AB	7	2	0
Totalt	90 000	29	49 788

I utlandsförsäljning ingår både export från Sverige och produktion utomlands. För Posten, SJ med flera företag är definitionen av utlandsförsäljning sådan att uppgifterna inte redovisas.

Inom parentes statens ägarandel för delägda bolag.

Näringsgren

Strukturen bland företag med statligt ägande avviker mycket mot näringslivet i övrigt. Statliga företag är i många fall infrastrukturföretag, där staten byggt upp hela sektorer, men bara inom landet. Här finns energiföretag som Vattenfall, telekomföretag som Telia och transportföretag som SAS, Posten, Luftfartsverket och Sjöfartsverket. Några statliga företag finns inom basindustrierna, som LKAB och AssiDomän, men inga alls inom traditionellt starka svenska näringsgrenar som verkstads-, kemi- och läkemedelsindustri. Det enda företaget inom konsumtionsvaruindustri är framgångsrika V&S Vin&Sprit.

Den nya ekonomin finns representerad inom de tre telekomorienterade företagen, men också inom en del av de övriga företagen, till exempel Posten och SBAB.

Tjänste- och handelsföretag finns det flera exempel

på, men de statliga företagens marknadsandel är låg. Inom finanssektorn finns inom olika nischer viktiga företag där staten är med som ägare. Staten äger också genom en rad bolag fastigheter.

Transportsektorn är den största av de elva branscher som företagen delats in i. Branschindelningen bygger på Morgan Stanley Internationals uppdelning. Bland transportföretagen ingår Posten och SAS. Telekom är näst största sektor räknat efter omsättning medan andra-platsen delas med tjänstesektorn vad gäller antal anställda. Finanssektorn är den bransch som redovisar störst vinster. Stattums försäljning av aktier i Pharmacia resulterade att konglomeraten också kom högt i vinstligan, före telekomsektorn. Även energisektorn och fritid & turism med Svenska Spel redovisade flermiljardvinster.

Företag med statligt ägande efter näringsgren

Näringsgren	Antal företag	Omsättning i mdkr 1999	Förändring, % 1998-99	Utlandsandel, % (ej bank) 1999	Resultat efter finansnetto, mdkr, 1999	Utdelning, mdkr, 1999	Anställda 1999
Energi	2	30	-1	18	4,9	1,9	8 234
Råvaror	5	29	-2	78	-0,8	0,9	20 842
Konsumtionsvaror	1	4	17	70	1,0	0,2	771
Tjänster	13	14	1	16	-0,6	0,0	32 890
Fritid & turism	7	15	4	2	3,8	3,7	1 872
Handel	2	43	10	0	0,9	0,2	12 642
Telekom	3	54	5	12	6,1	1,5	31 770
Transport	11	88	2	32	-2,0	0,7	99 701
Finans	8	25	2	0	12,7	1,5	19 533
Fastigheter ¹⁾	6	7	10	0	1,3	0,8	879
Konglomerat	2	2	11	0	12,2	11,2	386
Samtliga ²⁾	58	308	3	22	39,1	22,4	229 134

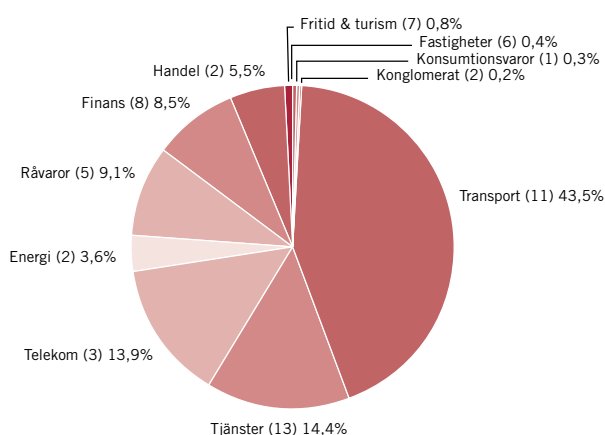
Exklusive OM Gruppen AB, Sakab och SIS Miljömärkning AB.

¹⁾ Inklusive Vasakronan AB och Vasallen AB.

²⁾ Exklusive Vasakronan AB och Vasallen AB.

Företag med statligt ägande efter näringsgren, efter anställda

Antal företag inom parentes och andel av totalt antal anställda i företag med statligt ägande.

Branschindelning enligt Morgan Stanley Capital International (MSCI)

Branschindelningen är gjord med utgångspunkt från ett placerarperspektiv.

- 1 Energi: Svenska Kraftnät, Vattenfall AB.
- 2 Råvaror/basindustri: AssiDomän AB, Grängesbergs Gruvor AB*, Luossavaara-Kiirunavaara AB, LKAB, Sakab, AB Sveaskog, Svenska Skogsplantor AB.
- 3 Konsumtionsvaror: V&S Vin & Sprit AB.
- 4.1 Tjänster: SIS Miljömärkning AB, Swedesurvey AB, AB Svenska Miljöstyrringsrådet, ALMI Företagspartner AB, Ireco, Lernia AB, Samhall AB, SGAB*, SKD företagen AB*, SOS Alarm Sverige AB, SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB, AB Svensk Bilprovning, Svenska Lagerhusaktiebolaget, Imego AB.
- 4.2 Fritid & turism: Kungliga Dramatiska Teatern AB, Kungliga Operan AB, Voksenåsen A/S, Sveriges Rese- & Turistråd AB, Kurortsverksamhet, AB*, Norrland Center AB, AB Svenska Spel.
- 4.3 Handel: Apoteket AB, Systembolaget AB.
- 4.4 Telekom: Teracom AB, Svenska rymdaktiebolaget, Telia AB.
- 4.5 Transport: A-Banan projekt AB, AB Göta kanalbolag, Luftfartsverket, Posten AB, SAS Gruppen AB, SJ, Sjöfartsverket, Statens Väg- och Baninvest AB, Svedab, SweRoad AB, Zenit Shipping AB*.
- 5.1 Finans: AB Bostadsgaranti, Nordic Baltic Holding AB, OM Gruppen AB, SBAB, Statens Premiefond AB*, Swedfund International AB, Svensk Exportkredit AB, Svenska Skeppshypotekskassan, Venantius AB.
- 5.2 Fastighet: Statliga Akademiska Hus AB, A/O Dom Shvetsii, Kasernen Fastighets AB, Specialfastigheter Sverige AB, Vasakronan AB, Vasallen AB.
- 6 Konglomerat: Civitas AB, Förvaltningsaktiebolaget Stattum.

* Under avveckling

Finansinstitut

Finansinstituten med statligt ägande agerar i huvudsak på marknadens villkor, även om flera av dem har en nischroll för speciella krediter och garantier. Inom sina nischer har instituten en stark marknadsställning.

Nordic Baltic Holding är efter samgåendet i april med UniDanmark bara ägt av den svenska staten till

18,1 procent. Ägandet i banken förenklades kring årsskiftet till att ske i bara ett bolag. Banken har lagt ett bud på den norska banken Kreditkassen (Christiania Bank), som den norska staten som storägare inte slutligt tagit ställning till.

Balansomslutning och kapitalrelationer i statligt ägda finansinstitut

Företag	Balansomslutning, mkr		Utlåning, mkr		Primärkapitalrelationen, %	
	1999	1998	1999	1998	1999	1998
Bostadsgaranti, AB	214	208	us	us	us	us
Nordic Baltic Holding AB	890 304	911 113	584 050	567 612	8,3	7,3
SBAB	150 982	155 304	145 543	144 660	6,5	6,9
Svensk Exportkredit, AB	149 477	138 963	60 314	60 625	16,7	16,2
Skeppshypotekskassan	3 470	2 537	2 710	1 842	29,3	42,8
Venantius AB	25 708	27 350	us	us	us	us

us=Uppgift saknas eller är ej relevant

Resultatet i den statliga delen av finanssektorn var mycket gott under 1999, men något sjunkande till följd av lägre räntenivåer.

Resultat i statligt ägda finansinstitut

Företag	Resultat före kreditförluster, mkr		Kreditförluster, mkr		Avkastning på balansomslutning, %	
	1999	1998	1999	1998	1999	1998
Bostadsgaranti, AB	8	3	0	1	us	us
Nordic Baltic Holding AB	11 553	13 212	195	1 222	1,3	1,3
SBAB	385	497	-12	1	0,3	0,3
Svensk Exportkredit, AB	815	922	12	0	0,5	0,7
Skeppshypotekskassan	43	47	0	0	1,2	1,9
Venantius AB	159	-89	us	us	0,6	-0,3

Den totala statliga finanssektorn består av 20 000 anställda, varav knappt hälften i Sverige. Det är mindre än en femtedel av den svenska finanssektorn. Omsättningen i finanssektorn har beräknats som summan av provisionsnettot och räntenettet. För AB Bostadsgaranti utgörs den av garantiavgifterna.

Fastighetsbolag

Den statliga fastighetssektorn omfattar inte myndigheternas förvaltning av statlig egendom. Den statliga fastighetsbolagssfären består av ett antal specialinriktade företag som brutits ut ur Vasakronan. Civitas Holding står som ägare till Vasakronan och Vasallen

samt till statens innehav av 45 procent i det börsnoterade fastighetsbolaget Celtica. Utanför denna krets finns Specialfastigheter sedan 1 juli 1998, Kasernen och Statliga Akademiska Hus, samtliga med staten genom Finansdepartementet som direkt ägare.

Lediga lokaler i statligt ägda fastighetsbolag

Företag	Vakansgrad, %		Lokalareal (1 000 m ²)		Bokfört värde fastigheter	
	1999	1998	1999	1998	1999	1998
Statliga Akademiska Hus AB	1,2%	1,0%	3 015	2 845	18 572	16 826
Kasernen Fastighets AB	us	us	us	us	230	252
Specialfastigheter Sverige AB	1%	1%	986	797	5 277	4 898
Vasakronan AB	8%	8%	2 674	2 444	18 159	16 508
Vasallen AB	18%	19%	320	323	173	152

Direktavkastningen och lönsamheten i de statliga fastighetsbolagen är stabil. Direktavkastningen ligger mellan 6 och 12 procent.

Omsättning och resultat i statligt ägda fastighetsbolag

Företag	Omsättning, mkr		Driftöverskott, mkr		Direktavkastning, %	
	1999	1998	1999	1998	1999	1998
Statliga Akademiska Hus AB	3 379	3 170	2 157	2 100	12,2	12,8
Civitas AB	2 441	2 203	1 358	1 177	7,3	7,0
Kasernen Fastighets AB	27,5	30,3	20,3	22,4	8,8	8,9
Specialfastigheter Sverige AB	777	602	486	398	9,5	10,0
Vasakronan AB ¹⁾	2 380	2 110	1 337	1 131	7,7	7,7
Vasallen AB ¹⁾	47,8	80,7	10,1	38,3	6,2	25,7

De statliga fastighetsbolagen har få anställda men representerar bokförda värden på över 40 mdkr. Bara Vasakronan uppger det beräknade marknadsvärdet för sin fastighetsportfölj, 27 mdkr, 50% mer än det bokförda värdet.

¹⁾ Dotterbolag till Civitas Holding AB.

Förädlingsvärde

Förädlingsvärdet motsvarar företagets bidrag till bruttonationalprodukten (BNP). Det definieras här som respektive företags lönesumma inklusive sociala avgifter och rörelseresultatet före avskrivningar. Det företagsvisa förädlingsvärdet inkluderar produktion i andra länder, det vill säga värden som ingår i andra länders BNP.

För flera av företagen i nedanstående tabell saknas uppgifter om förädlingsvärdet. Det har då uppskattats med schablonberäkningar byggda på vinst och antal anställda.

Den statliga företagssektorns totala förädlingsvärde motsvarar ungefär 7 procent av Sveriges BNP. Det största bidraget ger Telia, SAS, Nordic Baltic Holding AB samt Vattenfall.

Omräknat i förädlingsvärde per anställd ger Svenska Spel störst bidrag, med drygt 10 mkr per anställd och därefter V&S Vin & Sprit. Ett kapitalintensivt företag som Vattenfall har ett förädlingsvärde per anställd på nära 2 mkr. Samhalls förädlingsvärde per anställd ligger under 100 000 kr. Genomsnittet för förädlingsvärdet per anställd för samtliga företag med statligt deläggande är kring 600 000 kr.

Investeringar

Företagen med statligt ägande är stora investerare. Telia satsade 1999 mer än 12 mdkr, över 20 procent av sin omsättning, i investeringar. Även Vattenfall, SAS och Luftfartsverket har höga investeringskvoter.

Totalt satsade företagen med statligt ägande nära 40 mdkr på investeringar. Då ingår inte fastighetsbolagen och finansinstituterna. Ökningen i investeringar var 10 procent från 1998.

Statliga Akademiska Hus har investerat 2,2 mdkr under 1999. Därtill har tre större fastighetsköp gjorts för närmare 1 mdkr (IBM Kista, vårdhögskolan i Örebro och tre fastigheter i Haga, Göteborg).

LKAB investerade i nya huvudnivåer i Kiruna och Malmberget och förberedde brytningar av Sjömalmen i Kiruna. En uppgradering av Ofofbanan till 30 tons axellast och inköp av nya vagnar och lok pågår.

Luftfartsverket investerar i utbyggnaden av en tredje landningsbana på Arlanda, som skall stå klar 2002.

Vasakronan förvärvade under 1999 fastigheter för 1,8 mdkr, samtidigt som fastigheter såldes för 0,3 mdkr. Investeringar och underhåll genomfördes för drygt 1,2 mdkr.

Förädlingsvärde i företag med statligt ägande

Företag	Förädlingsvärde, mkr 1999	Förädlingsvärde, mkr per anställd 1999
Telia AB	24 672	0,81
SAS Gruppen AB ¹⁾	20 000	0,69
Nordic Baltic Holding AB	18 159	0,96
Vattenfall AB ¹⁾	14 000	1,75
Posten AB ¹⁾	9 862	0,20
AssiDomän AB	8 534	0,50
SJ, Statens Järnvägar ¹⁾	7 300	0,49
Svenska Spel, AB	5 303	10,40
Apoteket AB	3 746	0,40
Luftfartsverket	3 342	0,85
V&S Vin & Sprit AB	2 887	3,74
Samhall AB	2 484	0,09
Luossavaara-Kiirunavaara AB, LKAB	2 073	0,63
Svenska Kraftnät (Affärsverket)	1 846	7,60
Systembolaget AB	1 421	0,47
Svensk Bilprovning, AB ¹⁾	975	0,40
Lernia AB	946	0,38
Sjöfartsverket	815	0,54
SBAB	788	2,11
Teracom AB	583	0,69
SOS Alarm Sverige AB	387	0,53
Sveaskog AB ¹⁾	300	1,42
SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut, AB	251	0,45
Kungliga Operan AB	206	0,36
ALMI Företagspartner AB	205	0,37
Totalt	135 000	0,59

Förädlingsvärdet definieras som lönesumman inkl sociala avgifter och rörelseresultatet före avskrivningar.

Förädlingsvärdet motsvarar företagets bidrag till bruttonationalprodukten (BNP), också till BNP i andra länder.

¹⁾ Uppskattad uppgift, företaget har inte lämnat underlag.

Nettoinvesteringar¹⁾ i företag med statligt ägande

Företag	Investeringar, mkr 1999	Investeringar, mkr 1998
Telia AB	12 145	11 684
Vattenfall AB	7 968	4 528
SAS Gruppen AB	5 870	6 112
Statliga Akademiska Hus AB	3 323	1 908
Luftfartsverket	2 935	731
Svenska Kraftnät (Affärsverket)	1 381	1 056
Vasakronan AB	1 200	us
Posten AB	1 103	1 064
Luossavaara-Kiirunavaara AB, LKAB	986	1 358
AssiDomän AB	903	3 439
SJ, Statens Järnvägar	737	1 128
V&S Vin & Sprit AB	686	119
Teracom AB	352	522
Apoteket AB	281	237
Samhall AB	275	213
Svenska Spel, AB	207	283
ALMI Företagspartner AB	187	210
Systembolaget AB	165	31
Sveaskog AB	102	42
Sjöfartsverket	97	42
SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut, AB	60	37
Lernia AB	47	85
SOS Alarm Sverige AB	34	36
Kungliga Operan AB	5	8
Nordic Baltic Holding AB	us	us
Svensk Bilprovning, AB	us	us
Totalt	39 000	35 000

¹⁾ Inklusive FoU-investeringar.

För fastighetsbolag och finansinstitut saknas uppgifter. us=Uppgift saknas.

Forskning och utveckling

Bara ett fåtal av företagen har redovisat investeringar i forskning och utveckling (FoU). Till delar beror det på att utvecklingsarbeten i tjänsteproducerande företag inte brukar etiketteras FoU. Men det återspeglar förmodligen också att andelen forskning och utveckling är relativt låg. De statliga företagen finns i branscher som har relativt låg FoU-intensitet.

Telias FoU-andel motsvarar knappt 3 procent av omsättningen, vilket är högt i ett internationellt perspektiv, men lågt jämfört med teleteknikföretag som Ericsson.

Ägarandelar och ägarformer

Den övergripande ägarformen för företag med statligt ägande är helägda aktieföretag. Bara fyra av verksamheterna bedrivs i affärsverksformen: Luftfartsverket, Sjöfartsverket, Statens Järnvägar och Svenska Kraftnät.

Staten är delägare i totalt elva av bolagen, varav fyra är börsnoterade. I tre bolag har staten majoritetsinflytande men inte 100 procent av kapitalet: AB Svensk Bilprovning, IRECO Institute for Research and Competence Holding AB samt AB Svenska Miljöstyrningsrådet.

I fem företag ägde staten hälften av kapitalet: Sveriges Rese- och Turistråd AB, AB Bostadsgaranti, SOS Alarm Sverige AB, AB Svensk Exportkredit samt Värdepapperscentralen VPC AB (innehavet sålt i juli 1999).

I Nordic Baltic Holding AB, OM Gruppen AB, Sakab och SIS Miljömärkning AB understiger statens ägande 20 procent.

Staten är största ägare i de fyra börsnoterade företagen AssiDomän, Celtica, Nordic Baltic Holding och SAS Sverige. Ägandet i Celtica sker genom Civitas Holding/Agilia Holding.

Företag med statligt ägande efter ägarandel

Ägarandel	Antal företag	Omsättning i mdkr 1999	Förändring, % 1998-99	Utlandsandel, % 1999	Resultat efter finansnetto, mkr 1999	Resultat efter finansnetto, mkr 1998	Anställda 1999	Förändring antal 1998-99
Helägt (100 %)	40	216	4	18	14,0	23,5	160 843	-1435
Majoritets- eller hälftenägt (50-99 %)	7	3	1	0	0,7	0,9	3111	-14
Minoritetsägt (<50 %)	7	91	2	41	13,1	16,3	65 656	766
Samtliga	54	310	3	23	27,8	40,8	229 728	-552
Därtill avvecklingsbolag och holdingbolag	8	3	10	0	12,2	2,6	743	-33

Exklusive Sakab

Huvudmän för det statliga ägandet

Regeringskansliet har samlat resurser och kompetens för förvaltningen av det statliga ägandet inom särskilda ägarenheter på Närings- och Finansdepartementen.

Näringsdepartementet förvaltar statens ägande i 32 företag. Tillsammans svarar dessa företag för cirka 84 procent av antalet anställda och 69 procent av omsättningen. Huvuddelen avser företag inom kraft-, telekomskog- samt transportbranscherna och företagen är i de flesta fall konkurrensutsatta.

Näringsdepartementets enhet för statligt ägande bildades i samband med sammanslagningen hösten 1998 av Arbetsmarknadsdepartementet, Närings- och handelsdepartementet samt Kommunikationsdepartementet. Enheten för statligt ägande består av sexton personer varav sex bolagsförvaltare, fyra analytiker som också arbetar med ägarstyrningsfrågor, två personer som arbetar med börsintroduktionen av Telia, tre assistenter samt en enhetschef/coach. Förvaltare och analytiker arbetar med branschansvar.

Finansdepartementet är den andra stora förvaltaren av statligt ägande. 14 företag, företrädesvis verksamma inom den finansiella sektorn och fastighetsbranschen, förvaltar Finansdepartementets ägande. Dessa företag svarar för 9 procent av antalet anställda och 16 procent av omsättningen i de statliga företagen.

Finansdepartementets bolagsenhet består av tio

personer. Enheten förvaltar fastighetsbolag, finansiella institutioner samt V&S Vin & Sprit och AB Svenska Spel. Enheten har också ansvaret för lotterifrågor samt Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket.

Enheternas uppdrag är att aktivt bevaka och sköta statens tillgångar så att värdeutvecklingen blir den bästa möjliga och att de särskilda samhällsintressena uppfylls.

Enheterna verkställer sitt uppdrag främst genom ett aktivt analys- och styrelsearbete, följer och bevakar de olika branschernas utveckling och föreslår lämpliga åtgärder. Enheternas medarbetare fungerar också som kontaktlänkar mellan företagen och de politiskt tillsatta som är ytterst ansvariga. Enheterna utformar då underlag och bereder ärendena för beslut inom Regeringskansliet.

Därutöver förvaltar Socialdepartementet, Kulturdepartementet, Miljödepartementet, Utrikesdepartementet samt Utbildningsdepartementet det statliga ägandet i 12 företag, med 7 procent av totala antalet anställda och 15 procent av omsättningstotalen. Socialdepartementet förvaltar bolag med socialpolitiska mål och Kulturdepartementet bolag med kulturpolitiska mål. Inom Miljödepartementet förvaltas bolag som verkar inom miljöområdet.

Utanför denna beräkning ligger några företag där statens ägande är under 20 procent.

Företag med statligt ägande efter huvudman

Huvudman	Antal företag	Omsättning i mdkr 1999	Resultat efter finansnetto i mdkr 1999	Utdelning i mdkr 1999	Anställda 1999
Finansdepartementet	14	48,8	18,0	5,8	21 593
Kulturdepartementet	4	1,9	0,1	0,0	1 789
Miljödepartementet	2	0,1	0,0	0,0	41
Näringsdepartementet	32	213,4	19,3	16,0	192 600
Socialdepartementet	3	42,9	1,0	0,2 ¹⁾	12 999
Utbildningsdepartementet	1	0,0	-0,0	0,0	12
Utrikesdepartementet	2	0,9	0,8	0,5	100
Samtliga	58	307,8	39,1	22,4 ¹⁾	229 134

Exklusive OM Gruppen AB, Sakab och SIS Miljömärkning AB. Vasakronan och Vasallen ingår genom Civitas Holding.

¹⁾ Siffrorna för Näringsdepartementet inkluderar utdelning från Förvaltningsaktiebolaget Stattum på 11,7 mdkr.

Företag med statligt ägande, ordnade efter huvudman, april 2000

Företag	ägarandel	Företag	ägarandel
Näringsdepartementet ^{6, 8)}			
A-Banan projekt AB	100%	Kasernen Fastighets AB	100%
ALMI Företagspartner AB	100%	Nordic Baltic Holding AB ⁵⁾	18,1%
AssiDomän AB ¹⁾	35,5%	OM Gruppen AB	7,7%
Grängesbergs Gruvor AB ⁹⁾	100%	SIS Miljömärkning AB	10%
Göta kanalbolag, AB	100%	SKD företagen AB ⁹⁾	100%
IRECO Holding AB	55%	Specialfastigheter Sverige AB	100%
Lernia AB	100%	Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag, SBAB	100%
Lufftartsverket	affärsverk	Statens Premiefond AB ⁹⁾	100%
Luossavaara-Kiirunavaara AB, LKAB	100%	Statliga Akademiska Hus AB	100%
Norrland Center AB	33,3%	Svenska Lagerhusaktiebolaget	100%
Posten AB	100%	Svenska Spel, AB	100%
Samhall AB	100%	V&S Vin & Sprit AB	100%
SAS Gruppen AB ²⁾	21,4%	Vasakronan AB ⁴⁾	100%
Sjöfartsverket	affärsverk	Vasallen AB ⁴⁾	100%
SOS Alarm Sverige AB	50%	Venantius AB	100%
SJ, Statens Järnvägar	affärsverk	Kulturdepartementet	
Statens Väg- och Baninvest AB	100%	Kungliga Dramatiska Teatern AB	100%
Stattum, Förvaltningsaktiebolaget	100%	Kungliga Operan AB	100%
Sveaskog AB	100%	Teracom AB	100%
Svensk Bilprovning, AB	52%	Voksenåsen A/S	100%
Svenska Kraftnät	affärsverk	Miljödepartementet	
Svenska rymdaktiebolaget	100%	Svensk Avfallskonvertering AB, Sakab	1 aktie
Svenska Skeppshypotekskassan	100%	AB Svenska Miljöstyrningsrådet	90%
Svenska Skogsplantor AB	100%	Swedesurvey AB	100%
Svensk-Danska Broförbindelsen AB, Svedab	100%	Socialdepartementet	
Sveriges Geologiska AB, SGAB i likvidation ⁹⁾	100%	Apoteket AB	100%
Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut, SP, AB	100%	Kurortsverksamhet, AB ⁹⁾	100%
Sveriges Rese- och Turistråd AB	50%	Systembolaget AB	100%
SweRoad AB	100%	Utrikesdepartementet	
Telia AB	100%	Swedfund International AB	100%
Vattenfall AB	100%	Svensk Exportkredit, AB, SEK	50%
Zenit Shipping AB ⁹⁾	100%	Utbildningsdepartementet	
Finansdepartementet ^{3, 7)}			
Agilia Holding AB ⁴⁾	100%	Imego AB	100%
Bostadsgaranti, AB	50%		
Celtica AB ⁴⁾	45%		
Civitas Holding AB ⁴⁾	100%		
Dom Shvetsii, A/O	36%		

¹⁾ 50,24 procent före avknoppningen av Sveaskog AB sommaren 1999.

²⁾ 50 procent av SAS Sverige AB.

³⁾ Under 1998 tillkom Statens Premiefond AB, som dock är under avveckling och delvis ersatts av 7:e AP-Fonden.

⁴⁾ Civitas Holding AB äger Agilia Holding AB och Vasakronan AB. Vasallen AB är i sin tur dotterbolag till Agilia. Celtica är ett börsföretag där Agilia äger 45 procent.

⁵⁾ Tidigare ägdes 42,5 procent av Nordbanken Holding AB, men detta har gjorts om till ett direktäggande i Nordic Baltic Holding AB. Andelen utgjorde 25,9 procent av det sammanslagna bolaget. Efter samgåendet med UniDanmark våren 2000 är svenska statens ägarandel 18,1 procent.

⁶⁾ SAQ Kontroll AB, som förvaltades av Näringsdepartementet, såldes i juni 1999.

⁷⁾ Innehavet i Värdepapperscentralen VPC AB, som förvaltades av Finansdepartementet, såldes i juli 1999.

⁸⁾ Celsius AB ägdes till 25 procent, som februari 2000 såldes till Saab AB/BAe.

⁹⁾ Under avveckling.

Av Regeringskansliet direktägda företag, april 2000

Företag	Omsätt- ning, mkr	Föränd- ring, %	Utländs- försälj- ning, %	Resultat efter finansiella poster, mkr		Avkastning på eget kapital, %		Avkastning på operativt kapital, %		Utdelning, mkr		Anställda	Föränd- ring, antal
	1999	98-99	1999	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999	98-99
Helägda bolag (100 %)													
A-Banan projekt AB	15,3	40	0	0	0	neg	neg	neg	neg	0	0	2	0
ALMI Företagspartner AB	560	27	0	-112	255 ⁴⁾	-3	6			0	0	554	-12
Apoteket AB	26 130	12	0	401	341	14	14	9	7	100	1 500	9 396	249
Civitas AB	2 441	11	us	455	1 782	us	us	us	us	164	411	386	-25
Grängesbergs Gruvor AB ¹⁾	0	0	0	0	0	us	us	us	us	0	0	0	0
Göta kanalbolag, AB	51	-24	0	2,3	-0,4	6	0	0	0	0	0	51	-43
Imego AB	1,4	ny	0	-13,2		-35		neg		0	0	12	12
Kasernen Fastighets AB	27,5	-9	0	-4,7	8,6	us	us	us	us	2,2	2,1	3	0
Kungliga Dramatiska Teatern AB	210	-8	0	-1	6	neg	86	us	us	0	0	303	-3
Kungliga Operan AB	347	-2	2	1	-16	29	neg	0	neg	0	0	580	-10
Kurortsverksamhet, AB ¹⁾	165	-6	0	63	-4	102	neg	us	us	0	0	357	-8
Lernia AB	1 931	3	us	6	30	2	8	us	us	-	22	2 459	147
Luffartsverket	4 719	6	0	18	606	0	20	2	11	0	78	3 919	124
Luossavaara-Kiirunavaara AB, LKAB	3 985	-22	74	-244	960	-3	8	-7	10	231	231	3 279	-289
Posten AB	24 217	-1	us	-4 055 ⁵⁾	1 075	neg	17	neg	29	0	0	50 174	-1 619
Samhall AB	9 279	-2	22	-386	55	-27	2	-184	1	0	0	26 183	490
SBAB	782	-8	0	397	496	8	11	0	0	89	96	374	62
Sveriges Geologiska AB ¹⁾	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SJ, Statens Järnvägar	14 920	2	2)	239	-135	10	-5	7	5	0	0	15 006	-688
Sjöfartsverket	1 428	2	13	-82	231	-9	16	-8	19	0	55	1 503	-13
SKD företagen AB ¹⁾	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB	422	5	53	17	21	6	8	9	11	0	0	560	-1
Specialfastigheter Sverige AB	777	29	0	149	114	us	us	us	us	60	115	91	4
Statens Premiefond AB ¹⁾	0	0	0	-3	-2	us	us	us	us	0	0	0	0
Statens Väg- och Baninvest AB	129	-43	0	1	-8	6	neg	0	neg	0	0	26	-16
Statliga Akademiska Hus AB	3 379	7	0	762	698	us	us	us	us	600	400	399	10
Stattum, Förvaltningsaktiebolaget	-	-	-	11 716	817	66	14	neg	neg	11 000	1 000	0	0
Sveaskog AB	517	-8	us	188	-	30	-	27	ny	0	0	212	2
Svedab	471	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	2
Swedesurvey AB	107	6	100	4	4	11	12	1	0	0	0	39	2
Swedfund International AB	42	-2	-	-29	16	2	0	us	us	0	0	18	-1
Svenska Kraftnät (Affärsverket)	2 127	-1	us	589	605	9	10	7	8	384	302	243	8
Svenska Lagerhusaktiebolaget	155	8	<1	20	13	29	19	41	23	0	0	118	10
Svenska rymdaktiebolaget	349	32	77	13	1	11	0	34	-16	0	0	283	-2
Svenska Skeppshypotekskassan	56	-5	0	43	47	6	6	1	2	0	0	9	0
Svenska Skogsplantor AB	197	-9	0	-5	13	-5	11	1	8	3,0	0	291	-1
Svenska Spel, AB	13 540	5	0	3 739	3 937	100	100	159	153	3 739	3 937	510	27
SweRoad AB	82	30	96	14	-2	37	-9	130	-27	0	0	57	2
Systembolaget AB	16 625	8	0	470	351	26	23	81	49	50	122	3 246	-24
Telia AB	52 121	5	15	5 980	7 143	14	19	15	18	1 470	1 400	30 643	50
Teracom AB	1 336	5	12	68	98	3	7	8	11	0	16	844	-14
V&S Vin & Sprit AB	4 029	17	70	964	1 060	31	27	93	126	230	840	771	73
Vasakronan AB ³⁾	2 380	13	0	437	1 114	us	us	us	us	157	982	348	27
Vasallen AB ³⁾	48	-41	0	-33	1	us	us	us	us	0	0	38	4
Vattenfall AB	27 754	-1	25	4 297	4 448	8	8	us	us	1 500	1 500	7 991	-5
Venantius AB	285	-25	0	159	-89	5	-3	1	0	0	0	146	-59
Voksenåsen A/S	19	125	100	0,4	0,6	4	us	37	11	0	0	62	60
Zenit Shipping AB ¹⁾	-	6	-	us	9,3	us	us	us	53	0	0	0	0
Summa helägda statliga bolag exklusive Stattum	215 726	3,7	11	14 113	24 168	11	15			8 622	11 027	161 200	-1 499
Summa helägda statliga bolag inklusive Stattum	215 726	3,7	11	25 829	24 985	15	15			19 622	12 027	161 200	-1 499

¹⁾ Under avveckling.

²⁾ Utländsförsäljning är för vissa företag svårdefinierat.

³⁾ Ingår ej i summorna. Endast holdingbolaget Civitas ingår.

⁴⁾ Exkl aktieförsäljning -153 mkr.

⁵⁾ Exkl jämförelsestörande poster 236 mkr.

För finansbolag ersätts omsättningen av räntenetto och provisionsnetto och för fastighetsbolag av hyresintäkter.

ÅR 1999 FÖR FÖRETAG MED STATLIGT ÄGANDE

Företag	Omsätt-	Föränd-	Utlands-	Resultat efter		Avkastning på		Avkastning på		Utdelning, mkr		Anställda	Föränd-	
	ning, mkr	ring, %	försälj-	finansiella		eget kapital, %		operativt		1999	1998	1999	1998	ring, antal
	1999	98-99	ning, %	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	98-99
Delägda med minst 50 % statligt ägande														
Bostadsgaranti, AB (50%)	14,6	40	0	7,8	2,4	103	10,8	us	us	0	0	8	0	
IRECO, Institute for Research and Competence Holding AB (55%)	102	2	0	0	0	us	us	us	us	0	0	3	1	
SOS Alarm Sverige AB (50%)	553	3	0	22	31	12	19	27	38	7	0	736	13	
Svensk Bilprovning, AB (52%)	1 132	2	0	-113	-6	-9	-1	us	us	0	4	2 224	-13	
Svensk Exportkredit AB (50%)	898	-10	²⁾	803	922	13	14	1	1	450	667	82	-7	
Svenska Miljöstyrningsrådet, AB (90%)	2,8	-30	-	-0,2	0,9	us	us	us	207	0	0	2	0	
Sveriges Rese- & Turistråd AB (50%)	221	-7	²⁾	5	-2	us	us	us	us	0	0	56	-8	
Delägda med minoritet, < 50% statligt ägande														
AssiDomän AB (35,5%)	24 497	2	84	-701	1 004	3	5	6	7	710	651	17 060	-483	
Dom Shvetsii, A/O (36%)	us											us		
Nordic Baltic Holding AB (18,1%)	23 091	3	us	11 358	11 990	21	14	1	1	948	902	18 896	-845	
Norrland Center AB (33,3%)	3,8	-17	-	0,3	-0,2	2	-2	-83	-30	0	0	4	1	
OM Gruppen AB (7,7%)	1 954	25	us	603	480	16	14	us	us	419	377	805	298	
SAS Gruppen AB (21,4%)	41 508	1	66	1 846	2 857	8	13	8	17	658	658	28 863	1 792	
SIS Miljömärkning AB (10%)	37	1	-	6	5	28	28	28	28	0	0	28	3	
Svensk avfallskonvertering AB, Sakab (1 aktie)	us	us	us	us	us	us	us	us	us	us	us	us	us	
Summa bolag med statligt delägande	94 015	2,4	69	13 836	17 284	14	12			2 733	2 934	68 767	752	
Summa bolag med statligt ägande	309 742	3,3	29	39 666	42 269	14	14			25 754	14 962	229 967	-747	
Summa bolag med statligt ägande, exkl Stattum	309 742	3,3	29	27 950	41 452	11	14			14 754	13 962	229 967	-747	
Summa bolag med statligt ägande sammanvägt med ägarandelen ⁴⁾	240 410	3,3	17	29 326	29 522	14	14			20 359	12 879	179 898	-1 492	

För finansbolag ersätts omsättningen av räntenetto och provisionsnetto och för fastighetsbolag av hyresintäkter.

¹⁾ Under avveckling.

²⁾ Utlandsförsäljning är för vissa företag svårdefinierat .

³⁾ Ingår ej i summorna.

⁴⁾ För delägda bolag tas bara ägarandelen med.

Grad av kommersiell verksamhet, april 2000

Bolag	Vinstkrav	Särskilda samhällsintressen ¹⁾	Konkurrens	Kommentarer
Helägda bolag				
A-Banan projekt AB	Nej	Ja		Delvis anslagsfinansierat, temporärt bolag
ALMI Företagspartner AB	Nej	Ja		Delvis anslagsfinansierat
Apoteket AB	Ja	Ja	Lagstadgat monopol	
Civitas Holding AB med Agilia Holding AB	Ja	Nej		
Grängesbergs Gruvor AB	Nej	Nej		Under avveckling
Göta kanalbolag, AB	Nej	Ja		Delvis anslagsfinansierat
Imego AB	Ja	Nej		Nytt forskningsinstitut
Kasernen Fastighets AB	Ja	Ja	Ensamställning	
Kungliga Dramatiska Teatern AB	Nej	Ja		Delvis anslagsfinansierat
Kungliga Operan AB	Nej	Ja		Delvis anslagsfinansierat
Kurortsverksamhet, AB	Nej	Nej		Delvis anslagsfinansierat, under avveckling
Lernia AB	Ja	Nej		
Luffartsverket	Ja	Ja		
Luossavaara-Kiirunavaara AB, LKAB	Ja	Nej		
Posten AB	Ja	Ja		Anslagsfinansierat för vissa tjänster
Samhall AB	Nej	Ja		Delvis anslagsfinansierat
SJ, Statens Järnvägar	Ja	Nej		
Sjöfartsverket	Ja	Ja		
SKD företagen AB	Ja	Nej		Under avveckling
SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB	Ja	Nej		Anslagsfinansierat för vissa tjänster
Specialfastigheter Sverige AB	Ja	Nej	Delvis ensamställning	
Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag, SBAB	Ja	Nej		
Statens Premiefond AB	Ja	Ja		Under avveckling
Statens Väg- och Baninvest AB	Nej	Nej		
Stattliga Akademiska Hus AB	Ja	Nej	Delvis ensamställning	
Stattum, Förvaltningsaktiebolaget	Ja	Nej		Holdingbolag
Sveaskog AB	Ja	Ja		Utköpt från AssiDomän AB
Svedab	Nej	Ja		Öresundsförbindelsen
Swedesurvey AB	Ja	Nej		
Swedfund International AB	Ja	Nej		
Svenska Kraftnät (Affärsverket)	Ja	Ja	Ensamställning	
Svenska Lagerhusaktiebolaget, SLAB	Ja	Nej		
Svenska rymdaktiebolaget	Ja	Nej		
Svenska Skeppshypotekskassan	Ja	Nej		
Svenska Skogsplantor AB	Ja	Nej		
Svenska Spel, AB	Ja	Nej	Delvis monopol	
Sveriges Geologiska AB, i likvidation SGAB		Nej		Under avveckling
SweRoad AB				
Systembolaget AB	Ja	Ja	Lagstadgat monopol	
Telia AB	Ja	Nej		
Teracom AB	Ja	Ja	Delvis monopol	
V & S Vin & Sprit AB	Ja	Nej		
Vasakronan AB	Ja	Nej		
Vasallen AB	Ja	Nej		
Vattenfall AB	Ja	Nej		
Venantius AB	Nej	Ja		Delvis anslagsfinansierat
Voksenåsen A/S	Nej	Ja	Ensamställning	Delvis anslagsfinansierat
Zenit Shipping AB	Nej	Nej		Under avveckling
Majoritets- eller hälftenägda bolag, inom parentes ägarandel				
Bostadsgaranti, AB (50%)	Nej	Nej		
IRECO Institute for Research and Competence Holding AB (55%)	Nej	Ja		
SOS Alarm Sverige AB (50%)	Ja	Nej	Delvis ensamställning	
Svensk Bilprovning, AB (52%)	Nej	Ja	Lagstadgat monopol	
Svensk Exportkredit, AB, SEK (50%)	Ja	Nej		Lämnar statsstödda krediter
Svenska Miljöstyrningsrådet AB (90%)	Nej	Nej	Ensamställning	Delvis anslagsfinansierat
Sveriges Rese- och Turistråd AB (50%)	Nej	Nej		Delvis anslagsfinansierat
Minoritetsägda bolag, inom parentes ägarandel				
Dom Shvetsii, A/O (36%)				
AssiDomän AB (35,5%)	Ja	Nej		
Nordic Baltic Holding AB (18,1%)	Ja	Nej		
Norrland Center AB (33,3%)	Nej			
OM Gruppen AB (7,7%)	Ja	Nej		
SAS Gruppen AB (21,4%)	Ja	Nej		
SIS Miljömärkning AB (10%)	Nej	Nej		
Svensk Avfallskonvertering AB, Sakab (1 aktie)	Ja	Nej		

¹⁾ Med särskilda samhällsintressen avses att merparten av verksamheten är anslagsfinansierad och/eller reglerad i lag eller riksdagsbeslut.

Statens ägande i börsnoterade företag

Staten har ägarintressen i fem företag noterade på OM Stockholmsbörsen. I SAS Gruppen och MeritaNordbanken sker ägandet via SAS Sverige (50 procent) respektive Nordic Baltic Holding.

I januari 1999 avyttrades det resterande innehavet i Pharmacia & Upjohn. Hösten 1999 lade Saab AB/BAE bud på Celsius AB. Staten sålde sitt innehav i februari 2000.

Under sommaren och hösten 1999 köpte staten ut Sveaskog AB från AssiDomän AB genom en avknoppning kombinerat med ett aktiebyte, varvid statens innehav i AssiDomän minskades från 50,2 till 35,5 procent.

Den statliga börsportföljen sjönk med 1 826 mkr i värde eller med 5 procent under 1999, med aktierna i Pharmacia & Upjohn borträknade. Fram till den 4 juli 2000 steg portföljen, exklusive Celsius och Telia med

8842 mkr i värde, vilket motsvarar 24 procent. OM Stockholmsbörsens generalindex (SX) steg med 66 procent under 1999 och under 2000 fram till 4 juli 2000 med 9 procent.

Genom utförsäljningen av 29,4 procent av Telia i början av juni 2000 tillfördes staten cirka 75,0 mdr kr i köpeskilling, varav 12,8 mdr kr tillföll Telia. Det statliga innehavet om 70,6 procent av Telia är värt 176 mdr kr räknat efter börskursen den 4 juli 2000.

Statens aktieinnehav, exklusive Telia, motsvarar 1 procent av det samlade börsvärdet. Svenska staten är på fjortonde plats som ägare till svenska börsföretag enligt "Ägarna och Makten 2000". Om Teliainnehavet läggs till är staten störst bland ägarna, med en börsportfölj motsvarande 5 procent av det samlade börsvärdet.

Börsföretag med statligt ägande 31 december 1998 och 1999 respektive 4 juli 2000

Företag	Statlig andel Kapital/röster 4 juli 2000	Statens del av börsvärdet			Kursutveckling, %		
		31 dec 1998	31 dec 1999	4 juli 2000	Dec 98 -dec 99	Dec 99- 4 juli 2000	Dec 98- 4 juli 2000
Nordic Baltic Holding AB ¹⁾	18,1	28 185	27 101	35 231	-4	30	25
AssiDomän AB ²⁾	35,5	7 612	5 818	5 398	8	-7	0
OM Gruppen AB	7,7	654	1 186	2 649	81	123	305
SAS Sverige AB ³⁾	50	2 626	2 679	2 344	2	-13	-11
Celtica ⁴⁾	38,5	46	52	56	13	8	22
Celsius AB ⁵⁾	24,9	770	1 232	0	60	-	-
Pharmacia & Upjohn ⁶⁾	7,0	16 237	0	0	-	-	-
Summa exklusive Telia		56 131	38 068	45 678	-3	24	18
Telia	70,6	-	-	175 817	-		
Summa inklusive Telia		56 131	38 068	221 634			
Index (SX)					66	9	82

¹⁾ Tidigare 25,9 procent och under 1999 25,5 procent genom 42,5 procent av Nordbanken Holding som ägde 60 procent av MeritaNordbanken (21,3 procent av rösterna genom att Nordbanken Holding bara hade 50 procent av röstetalet)

²⁾ Före Sveaskogsaffären var statens ägarandel 50,2 procent

³⁾ SAS Sverige AB äger 3/7 av SAS Gruppen, vari ägarandelen därmed blir 21,4 procent

⁴⁾ Genom Civitas Holding AB

⁵⁾ Röstandelen var 61,7 procent, men utnyttjades bara i vissa situationer. Innehavet såldes i februari, men likvid inkom först under mars 2000.

⁶⁾ 7 procent av aktiekapitalet sålt i januari 1999

Förändring i det statliga ägandet i börsnoterade företag 1999–2000 kvartal 2

Tidpunkt	Verksamheter, köp/försäljning	Köpare	Transaktionsbelopp
<i>Köp</i>			
Januari 1999	OM Gruppen AB	Finansdepartementet	6 413 154 aktier
<i>Försäljning</i>			
Januari 1999	Förvaltnings AB Stattum	Pharmacia & Upjohn Inc	357 662 282 aktier/ 15 400 mkr
Juni 1999	Förvaltnings AB Stattum	AssiDomän AB	1) ¹⁾
Januari 2000	Staten och Förvaltnings AB Stattum	Celsius AB	1 253 mkr
Juni 2000	Staten	Telia ²⁾	75 048 mkr

¹⁾ Avknoppning av Sveaskog och byte av AssiDomän-aktier mot Sveaskog med andra aktieägare.

²⁾ 1 008 619 personer tecknade sig för Telia-aktien som noterades på OM Stockholmsbörsens A-lista den 13 juni 2000.

Listan upptar transaktioner med namn på företag, tidpunkt, köpare/säljare, ägarandelar, belopp med mera.

Köp och försäljning som genomförts av bolagen själva redovisas i huvudsak under respektive bolag. Det gäller bland annat Postens köp av ASG-aktier i juni 1999 och sedermera försäljning av dessa aktier till Deutsche Bundespost. Likaså har Vattenfall köpt aktier i bland annat tyska HEW.

Viktigare händelser 1999 och början av år 2000

Aktivitetsnivån med förvärv, strukturgrepp och investeringar har varit hög under 1999 och hittills under 2000. Den senaste större händelsen är försäljningen av Celsius till Saab AB/BAe i februari 2000. Bildandet av Sveaskog AB är ett annat strukturgrepp. Förvärv, samgåenden och försäljningar har också gjorts med utländska företag. Exempel på detta är försäljningen av SAQ Kontroll, MeritaNordbankens samgående med UniDanmark och Vattenfalls köp av eldistributörer och producenter i Finland, Norge, Polen och Tyskland.

I det följande redogörs för investeringar, förvärv samt strukturgrepp och personförändringar i företag med statligt ägande. Först nämns dock några av de viktigaste affärerna separat.

Pharmacia & Upjohn

Statens resterande innehav i Pharmacia & Upjohn såldes i januari 1999 när aktien noterades till den högsta kursen någonsin. Den totala försäljningssumman uppgick till 15,4 mdkr, vilket gav en realisationsvinst på cirka 10,8 mdkr. Det försälda innehavet uppgick till 7 procent av bolagets aktiekapital.

Börsnotering av Telia

I mars 2000 lämnades en proposition med regeringens begäran om att få sälja aktier upp till 49 procent i Telia. Propositionen bifölls av riksdagen i maj och en första försäljning ägde rum i juni 2000.

Försäljning av statens andel i Celsius AB

Saab AB/BAe lämnade den 16 november 1999 ett offentligt erbjudande om samtliga aktier i Celsius AB. Saab AB/BAe erbjöd aktieägarna i Celsius AB 179 kr kontant för varje A- eller B-aktie. Erbjudandet hade ett totalt värde på cirka 5 mdkr. Regeringen beslöt att acceptera erbjudandet avseende statens samtliga A- och B-aktier i Celsius AB, vilket innebar att staten och Förvaltningsaktiebolaget Stattum sålde totalt 3 000 000 A-aktier och 4 000 000 B-aktier motsvarande 24,9 procent av kapitalet och 61,7 procent av rösterna i Celsius för 1 253 mkr. Beslutet togs den 17 februari 2000 med stöd av det bemyndigande riksdagen lämnade dagen före. Likvid erhöles 3 mars 2000.

Försäljningen av innehavet i Celsius AB till Saab AB/BAe har medverkat till omstruktureringen av svensk och internationell försvarsindustri genom skapandet av ett konkurrenskraftigt och starkt företag med goda möjligheter till internationellt samarbete.

Försäljning av SAQ

SAQ Kontroll AB såldes 24 juni 1999 till Det Norske Veritas för 270 mkr samt en villkorad del som fastställs senare. Svenska staten fullföljde genom försäljningen den avreglering och avmonopolisering av svensk besikt-

nings- och kontrollmarknad som inleddes inför Sveriges EU-inträde 1995.

Försäljning av statens andel i VPC

Staten sålde sin hälft av VPC den 15 juli 1999, liksom Industriförbundet och Stockholms Handelskammare som ägde varsin åttodel. Köpesumman utgjorde 900 mkr, varav 600 mkr till staten. Därefter ägs VPC till 98,6 procent av de fyra bankerna, FöreningsSparbanken, MeritaNordbanken, SEB och Svenska Handelsbanken. De övriga 1,4 procent ägs av olika värdepappersinstitut. OM Gruppen AB har i ett samarbetsavtal med bankerna en option att köpa 11 procent.

Sveaskog AB

I juni 1999 bildades Sveaskog AB som ett av staten helägt skogsbolag. Bolaget bildades genom att AssiDomän AB förde över cirka en tredjedel av sina skogstillgångar till ett dotterbolag som delades ut till aktieägarna vid ordinarie bolagsstämma den 14 juni 1999. I samband därmed erbjöd sig staten att byta in aktier i Sveaskog mot aktier i AssiDomän som tillhörde staten. Erbjudandet fick stor anslutning och staten fick i ett första skede 98 procent av aktierna i Sveaskog. Tvångsinlösen pågår.

Enligt ett riksdagsbeslut hösten 1998 som föregick bildandet skall Sveaskog vara en oberoende part på virkesmarknaden samt ta tillvara miljö- och naturvårdsintressen.

Företagsköp och företagsförsäljningar

AssiDomän sålde per 1 januari 2000 Niab Hestra AB samt Hestra sågverk till sågverkskoncernen Vida AB. AssiDomän tecknade en avsiktsförklaring i februari 2000 med Frantschach AG om försäljning av pappersbruken Dynäs och Sepap, samtliga säckfabriker samt affärsenheten Barrier Coating. Det slutliga avtalet tecknades i maj 2000. AssiDomän inledde också i slutet av 1999 försäljning av affärsenheten Cartonboard.

– Bostadsgaranti erhöles 1999 koncession för att i dotterföretag bedriva försäkringsverksamhet. Försäkringsbolaget registrerades i januari 2000.

– Civitas Holding förvärvade dotterbolaget Agilia Holdings innehav av aktier i det börsnoterade fastighetsbolaget Celtica under 1999. Agilia Holding sålde under 1999 samtliga aktier i Bonifazius AB och InfraCity AB. En fusionsprocess mellan Agilia Holding och dess dotterbolag Vasallen inleddes under 1999.

– Imego AB registrerades den 13 januari 1999 som ett mikrotekniskt forskningsinstitut för uppdragsforskning med inriktning på mikroelektronikbaserade system. Verksamheten bedrivs i Chalmers Vasaområde i Göteborg.

– LKAB är från hösten 1999 ensamägare till transportföretaget MTAB efter köp av 24,5 procent från vardera SJ och norska NSB.

– Nordic Baltic Holding AB lade hösten 1999 ett konstantbud på 24,3 miljarder norska kronor på norska Christiania bank og Kreditkassen. Erbjudandet till aktieägarna har sedermera förlängts.

MeritaNordbanken bytte i januari 2000 namn till Nordic Baltic Holding efter att aktieägarna i Merita bytt ut sina aktier till aktier i Nordbanken Holding. Namnet kan komma att ändras till följd av pågående sammanslagning och bud.

Nordic Baltic Holding lade i mars 2000 ett erbjudande till aktieägarna i UniDanmark om att utbyta aktier för en sammanslagning av MeritaNordbanken och UniDanmark. Den svenska statens andel är efter utbytet 18,1 procent.

– Posten har sålt 15 procent av Svensk Adressändring AB till CityMail AB. Posten har inlett försäljningsprocessen av Postgirot Bank AB. Posten köpte under våren 1999 flera större aktieposter i ASG AB. Efter en budstrid och förhandlingar såldes aktierna till Danzas (ägt av Deutsche Post). Ett skiljeförfarande pågår om tolkningen av ett aktieägaravtal.

– Teracom förvärvade aktier i norska SmartCom AS och TravelVision AS, samt fler aktier i Senda i Sverige AB, Boxer TV-Access AB och Active TV i Linköping AB. I april 2000 har 30 procent av aktieinnehavet i Boxer TV-Access AB sålts till Skandia.

– SAS sålde under året delar av sin aktiepost i data-nätverksföretaget Equant N.V.

– Statens Premiefond AB bildades våren 1999 efter att riksdagen 1998 fattat beslut om att regeringen skulle bilda ett statligt fondbolag för att verka inom premiepensionssystemet. Bolaget avvecklades senare under året och ersätts delvis av Sjunde AP-fonden.

– Telia och norska Telenor fick våren 1999 riksdagens godkännande att gå samman. I december avbröts fusionen.

– Vattenfall: Förvärv 1999 av de finska elföretagen Revo Sähkö och Heinola Energia med tillsammans 67 000 kunder samt i början av 2000 Keski-Suomen Valo med 75 000 kunder. I Norge förvärvades 49 procent i Oslo Energi med 385 000 kunder och 40 procent i Fredrikstad Energi med 35 000 kunder. Försäljnings-samarbete inleddes också med Göteborg Energi genom ett nybildat hälftenägt bolag, Plusenergi AB. I Tyskland förvärvades 25,1 procent av Hamburgische Electricitäts-Werke (HEW) med 900 000 elkunder och avtalades om samarbete med staden Hamburg som äger ytterligare 25,1 procent. Affären ger Vattenfall styrelsekontroll över HEW. I Tjeckien ökade Vattenfalls andel i el-

distributionsföretaget Vycodoceska Energetica med 676 000 kunder till 42 procent. I januari 2000 förvärvades 55 procent av Electrocieplownie Warszawskie med el- och värmeproduktion i Warszawa.

– Vin&Sprit förvärvade i december 1999 De Danske Spritfabrikker. I maj 1999 förvärvades den tjeckiska vodkatillverkaren Dynybyl. I februari 2000 köpte V&S brittiska Coates & Co, producent av det brittiska premiumginmärket Plymouth Gin. V&S har även förvärvat rätten till whiskymärket Lord Calvert på den nordiska marknaden.

– Väg&Baninvest AB överfördes från Vägverket till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) per den sista december 1998.

– Förvaltningen av SweRoad överfördes vid årsskiftet 1998/1999 till Vägverket från AB Väg- och Baninvest.

Andra viktigare händelser

A-banan: Arlandabanan öppnades för pendeltrafik 25 november 1999 och för nationell tågtrafik den 10 januari 2000.

– Apoteket får enligt ett riksdagsbeslut behålla sin ensamrätt till detaljhandel med läkemedel.

– Grängesberg Gruvor övertas av Ludvika kommun efter att kommunen hösten 1999 beslutat utnyttja optionsavtalet. Försäljningen förutsätter riksdagens godkännande.

– AB Kurortsverksamhet med dotterbolaget AB Tranås Kuranstalt, som fram till och med år 1999 drev verksamhet vid Riksförsäkringsverkets sjukhus i Nynäshamn och Tranås, står under avveckling.

– Lernia är det nya namnet från mars 2000 för tidigare AmuGruppen AB.

– LKAB omorganiserades efter en processororienterad modell i stället för som tidigare en geografisk modell.

– OM Gruppen: I juni övergick den helägda Köpenhamnsbörsen till samma system som Stockholmsbörsen. I november ingick Oslo Börs ett intentionsavtal med OM Stockholmsbörsen och Köpenhamns Fondbörs avseende deltagande i Norex. I början av år 2000 tillkännagav OM och Morgan Stanley Dean Witter att de tillsammans skall starta en ny helt elektronisk börs, Jiway. Börsen, som skall vara baserad i London, kommer att ge tillgång till handel i mer än 6 000 amerikanska och europeiska bolags aktier.

– Posten sade under 1999 upp samarbetsavtalet med Nordbanken om banktjänster. Avtalet upphör 31 mars 2001.

- Samhall omstrukturerades till sju regionala dotterbolag mot tidigare 13. Affärsområdena har minskats till fem från nio.
- SAS International Hotels sålde hotellfastigheterna i Amsterdam och i London. SAS beställde ytterligare fem flygplan av typ deHavilland Q400. SAS annonserade avsikten att sälja del av aktieinnehavet i British Midland till Lufthansa. SAS har också beslutat om förvärv av tio Airbus för totalt 10 mdkr samt om förvärv av nya större flygplan för Europa och Skandinavien omfattande tolv Airbus A321-100 till ett värde av 4,5 mdkr. SAS etablerade ett bolag tillsammans med GECAS. Till bolaget har överförts 30 flygplan av typen Douglas MD-80.
- SBAB reducerade antalet försäljningsområden från fem till fyra. Ett samarbete har etablerats med Ikanobanken för förmedling av SBAB:s bottenlån. Stor satsning sker för rutiner för bolån via Internet.
- SJ har sålt dotterbolagen Scandlines AB och AB Trafikrestauranger. Från 1 januari 2000 har sex SJ sektorer: SJ Resor, SJ Cargo Group, SJ Färjetrafik, SJ Teknik, SJ Terminalproduktion och SJ Fastigheter. SJ International har bildats för att möjliggöra en internationell expansion. Regeringen lade i mars 2000 en proposition om att ombilda SJ till aktiebolag.
Staten upphandlade persontrafik på 13 linjer varav SJ kommer att driva tio. Under 2000 kommer SJ att stå för 2/3 av antalet personkilometer på järnväg och cirka 40 procent av antalet tågresor.
- Sjöfartsverket sålde i februari 2000 isbrytarna Tor och Njord till en utländsk köpare. Tre nya isbrytande offshorefartyg levereras under 2000. Sjöfartsverket har träffat en preliminär överenskommelse om investeringar i bättre farleder in till Göteborgs hamn.
- SP: Ett nationellt metrologiskt institut startades under 1999.
- Sveaskog flyttade under våren 2000 huvudkontoret från Östersund till Kalix.
- Svensk Bilprovning införde en ny distriktsorganisation 1 januari 1999.
- Affärsverket Svenska Kraftnät har sedan mitten av 1990-talet byggt ut optoförbindelser i stamnätets kraftledningar. Det nybildade bolaget Svenska Kraftnät Gasturbiner AB köpte i december 1999 sex gasturbiner av Vattenfall AB. Gasturbinerna används för att hantera störningar i kraftsystemet. Svenska Kraftnäts arbeten med att bygga likströmskabeln till Polen blev i huvudsak klara under 1999 med kommersiell drift planerad till maj 2000.
- Svenska Lagerhusaktiebolaget överlät 1 mars 2000 Medicinteknik till ett nybildat bolag Swedish Emergency Medical Systems AB (SEMS). Som dellikvid erhöll Svenska Lagerhusaktiebolaget 36 procent i SEMS, som i övrigt ägs av Svensk Akut- och Katastrofutrustning AB. Svenska Lagerhusaktiebolaget har förvärvat en anläggning i Falkenberg från Vin & Sprit AB med tillträde 30 juni 2000.
- Svenska rymdaktiebolaget har fått beställningen på framtagning av månsonden SMART-I.
- Svenska Spel fick i juni 1999 riksdagens tillstånd att bedriva internationella kasinon i Sverige. Regeringen beslöt i december att kasinon skall placeras i Göteborg, Malmö, Stockholm och Sundsvall. Det första planeras att öppnas i Sundsvall hösten 2000. Under året testades också vissa spelformer på Internet.
- Svedab: På Öresundsbron återstår arbeten med landanslutningarna. Den fastlagda tidpunkten för trafiköppnandet 1 juli 2000 beräknas följas.
- Svensk Exportkredit tecknade hösten 1999 avtal om finansieringen av Saabs leveranser av JAS Gripen till Sydafrika. Finansieringen kan komma att nå 10 mdkr (1,1 miljarder US dollar).
- Systembolaget: Förslag från den alkoholpolitiska propositionen genomförs, som etablering av nya butiker, försök med lördagsöppet, längre kvällsöppet samt betalning med kreditkort.
- Telia minskade antal affärsområden från åtta till fem under år 2000 i en renodling av affärsorganisationen. Förval och nummerportabilitet infördes hösten 1999, vilket fick till följd att Telia förlorade en del kunder.
- Teracom inledde 1999 marksänd digital-TV.
- Vattenfall erhåller 74,2 procent i den företagsgrupp som bildas av Barsebäck Kraft AB och Ringhals AB. Sydkraft erhåller resterande 25,8 procent. Ersättning från staten till Vattenfall betalas under fyra år. Uppgörelsen träffades 1999 mellan staten, Vattenfall och Sydkraft inför stängningen av Barsebäck och den förutsätter riksdagens beslut om finansieringen.
- Venantius och Agilia har fortsatt att sälja ut resterande tillgångar från Securum.

VD och ordförandebyten

ALMI Företagspartner, Claes Ihre, förutvarande vice VD, ersatte Peter Smedman som VD i juni 1999.

AssiDomän: Gunnar Palme, VD från 1 september 1999, ersatte Roger Asserståhl, VD april–augusti och

dessförinnan Lennart Ahlgren. Ny styrelse 14 juni 1999 med Bernt Magnusson som ny ordförande.

Apoteket: Stefan Carlsson, VD från mars 1999. Jan Bergqvist ny ordförande i maj 1999.

Bostadsgaranti: Kåre Eriksson, VD från 1 augusti 1999, efterträdde Hans Sundström.

Civitas Holding AB: Egon Jacobsson ny styrelseordförande från maj 2000, efterträdde Rune Brandinger.

Nordic Baltic Holding AB: Vesa Vainio ny styrelseordförande i april 2000, efter Jacob Palmstierna.

Posten AB: Lennart Grabe, VD från 15 februari 1999. Han efterträdde Ulf Dahlsten.

Samhall: Göran Gunnarsson, VD från augusti 1999. Han efterträdde tf VD Göran Sevebrant, som under våren 1999 ersatte Gerhard Larsson.

SBAB: Christer Malm, VD från 18 mars 1999. Han efterträdde Sune Jussil.

Sveaskog: Lars Sköld, VD, januari 2000.

Svensk Bilprovning: Hans Tivéus, tf VD fr o m april, ersatte Per Egon Johansson. Olof Johansson efterträdde Stig Malm i maj 2000 som ordförande.

SweRoad: Gunnel Färm ny styrelseordförande 1999.

Systembolaget: Anitra Steen, VD, 1 september 1999, ersatte Gabriel Romanus. Gunnar Larsson styrelseordförande från maj 1999.

Telia: Jan-Åke Kark, VD från 1 mars 1999, efter Lars Berg. Kark var arbetande styrelseordförande i Telia-Telenor under den senare avbrutna sammanslagningen, men återinträdde därefter som VD. Lars-Eric Petersson, styrelseordförande, januari 2000, efter Jan Stenberg.

Vasakronan: Egon Jacobsson, styrelseordförande från maj 2000, efter Rune Brandinger.

Vattenfall: Gerhard Larsson, styrelseordförande från april 2000, efter Jörgen Andersson.

V&S: Peter Lagerblad, VD från 10 april 2000. Hittillsvarande VD Egon Jacobsson fortsätter under ett år som heltidsarbetande vice styrelseordförande.

Företagsbeskrivningar

I det följande beskrivs verksamheten i företagen med statligt ägande. Företagsbeskrivningarna ansvarar Regeringskansliet för. Sifferuppgifterna svarar däremot företagen själva för.

Företagen som ingår är dels aktiebolag där statens aktieinnehav ägs av Regeringskansliet, dels de fyra affärsdrivande verken. Aktiebolag som ägs av till exempel Riksbanken eller myndigheter ingår således ej i redovisningen. Däremot ingår A-Banan projekt AB, Statens Väg- och Baninvest AB, Svensk-Danska Broförbindelsen AB och Swedish National Road Consulting AB, vars aktier ägs av Regeringskansliet, men förvaltas av myndigheter.

Företagen redovisas i det följande i bokstavsordning. Vilande bolag och bolag under avveckling redovisas på sidorna 126 – 129.

De olika nyckeltalen som redovisas beror på om verksamheten faller under begreppet rörelsedrivande, fastighetsbolag eller banker/kreditmarknadsbolag. Dessutom har antalet nyckeltal utvidgats jämfört med 1999 års redogörelse för företag med statligt ägande. Definitionerna av nyckeltalen återfinns på sidan 131.

För samtliga företag redovisar Regeringskansliet affärsidé/mål, verksamhetsbeskrivning, omvärldsbeskrivning, viktigare händelser under 1999 och hittills under 2000, miljöarbetet, jämställdhet samt en prognos för 2000. Dessutom ingår ett utvärderingsavsnitt.

Företagsbeskrivningarna innehåller uppgifter om styrelsens sammansättning under 1999 men ordförandebyten liksom VD-skiften till och med maj 2000. Samtliga styrelseledamöter med förteckning över styrelseuppdrag i företag med statligt ägande samt titel finns i ett personregister, se sidor 138–146.

Andra uppgifter om företagen kan hämtas ur respektive företags årsredovisning. Företagens adress, telefonnummer, fax, e-post och webbadress finns i ett adressregister, se sidor 147–148.

Förändringar från 1999 års redogörelse

Utöver utvidgningen av antalet nyckeltal ingår nu också regeringens utvärdering av respektive företag samt en

redogörelse för varje företags miljöarbete och jämställdhet.

I årets redogörelse har Celsius AB, Tumba Bruk AB, SAQ Kontroll AB och Värdepapperscentralen VPC AB utgått.

Statens innehav i Celsius AB såldes i februari 2000 till Saab AB.

Tumba Bruk AB ägs av Riksbanken och redovisas från och med 2000 i Riksbankens årsredovisning.

SAQ Kontroll AB såldes i juni 1999 till Det Norske Veritas för 270 mkr samt en villkorad del som fastställs senare. I proposition 1995/96:141 om aktiv förvaltning av statens företagsägande fick regeringen bemyndigande att avyttra statens aktier i SAQ Kontroll AB utan riksdagens hörande.

Svenska Statens Språkresor AB likviderades i maj 1999. Rörelsen såldes redan 1996 till Aspect Språkresor.

Statens 50-procentiga innehav i Värdepapperscentralen VPC AB såldes i juli 1999 till de fyra bankerna FöreningsSparbanken, MeritaNordbanken, SEB och Handelsbanken. Bemyndigandet att sälja statens innehav i VPC gavs i proposition 1996/97:150, 1997 års ekonomiska vårproposition.

I årets redogörelse har tillkommit Imego AB, Statens Premiefond AB, SKD företagen AB, OM Gruppen AB samt Swedish National Road Consulting AB (SweRoad).

Regeringskansliets information om företag med statligt ägande

Regeringskansliet lämnar varje år en skrivelse till riksdagen om företag med statligt ägande. Från och med år 1999 gör Regeringskansliet även en mer lättillgänglig version av skrivelsen.

Från och med 2000 publicerar Regeringskansliet kvartalsrapporter som visar utvecklingen i företag med statligt ägande.

Innehåll företagsbeskrivningar

A-Banan projekt AB	34	Sveaskog AB	88
ALMI Företagspartner AB	35	Svensk Avfallskonvertering AB, Sakab	90
Apoteket AB	37	Svensk Bilprovning, AB	91
AssiDomän AB	39	Svensk Exportkredit, AB	93
Bostadsgaranti, AB	42	Svenska Kraftnät, Affärsverket	94
Civitas Holding AB, Vasakronan AB, Vasallen AB	43	Svenska Lagerhusaktiebolaget	96
Dom Shvetsii, A/O	47	Svenska Miljöstyrningsrådet, AB	98
Förvaltningsaktiebolaget Stattum	48	Svenska rymdaktiebolaget	99
Göta kanalbolag, AB	49	Svenska Skeppshypotekskassan	100
Imego AB	51	Svenska Skogsplantor AB	101
IRECO, Institute for Research and Competence Holding AB	53	Svenska Spel, AB	102
Kasernen Fastighets AB	54	Svensk-Danska Broförbindelsen AB	104
Kungliga Dramatiska Teatern AB	55	Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB	105
Kungliga Operan AB	56	Sveriges Rese- och Turistråd AB	107
Lernia AB	57	Swedesurvey AB	108
Lufftartsverket	59	Swedfund International AB	109
Luossavaara-Kiirunavaara AB, LKAB	61	Swedish National Road Consulting AB	111
Nordic Baltic Holding AB	63	Systembolaget AB	112
Norrland Center AB	65	Telia AB	114
OM Gruppen AB	66	Teracom AB	116
Posten AB	67	Vattenfall AB	118
Samhall AB	70	Venantius AB	121
SAS Gruppen AB	72	V&S Vin & Sprit AB	123
SIS Miljömärkning AB	74	Voksenåsen A/S	125
Sjöfartsverket	75		
SOS Alarm Sverige AB	77	AVVECKLINGSBOLAG	
Specialfastigheter Sverige AB	79	Grängesberg Gruvor AB	126
Statens Bostadsfinansierings- aktiebolag, SBAB	80	Kurortsverksamhet, AB	127
Statens Järnvägar, SJ	82	SKD företagen AB	127
Statens Väg- och Baninvest AB	85	Statens Premiefond AB	128
Statliga Akademiska Hus AB	86	Sveriges Geologiska AB (i likvidation)	128
		Zenit Shipping AB	129

A-Banan projekt AB

Affärsidé

Ändamålet med A-Banan projekt AB:s ("A-Banan") verksamhet är att bevaka statens rättigheter och skyldigheter enligt de avtal som reglerar genomförandet av den så kallade Arlandabanan.

Utvärdering

A-Banan projekt AB har utfört sina arbetsuppgifter tillfredsställande. Omsättningen under 1999 har varit 15,3 mkr.

Verksamhetsbeskrivning

I A-Banans uppgifter ingår att övervaka utbyggnaden av anläggningen samt tillverkningen av tågen för flygpendeln. Vidare ingår att övervaka driften av flygpendeln och anläggningen samt bevaka återbetalningen av det statliga villkorsslån som A-Train AB (A-Train) erhållit.

A-Train är det bolag som upphandlats för att bygga, finansiera och driva Arlandabanan.

A-Banan har efter färdigställandet år 1999 övertagit anläggningen som därefter leasats tillbaka till A-Train.

A-Banan är ett av staten helägt bolag och aktierna förvaltas till lika delar av Luftfartsverket och Banverket. Bolagets aktiekapital uppgår till 10 mkr. A-Train ägs av det vinnande konsortiet bestående av Alstom, NCC, John Mowlem samt Vattenfall.

Omvärldsbeskrivning

Antalet resande med flygpendeln har hittills varit något lägre än prognostiserat.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Arbetena med utbyggnaden av Arlandabanan inleddes i juli 1995 och färdigställdes i november 1999. Arlandabanan öppnades för flygpendeltrafik mellan Stockholm och Arlanda under namnet Arlanda Express den 25 november 1999 och för regional och nationell tågtrafik den 10 januari 2000.

Miljöarbetet

Hänsyn till miljön har präglat projektet. Bolaget självt saknar miljöpolicy och miljöledningssystem men har ställt krav på att den som utnyttjar anläggningen och driver flygpendeln har sådana verktyg för sitt miljöarbete.

Jämställdhet

Bolaget har för närvarande två anställda. Det ringa antalet anställda gör att det inte finns behov av en jämställdhetsplan.

Prognos 2000

Det pågår diskussioner om en hopkoppling av banan även med pendeltågstrafiken i Stockholmsområdet.

Styrelse 1999

Skogö, Ingemar, ordförande
Bårström, Sven
Danielson, Jan
Francke, Ulrika
Karlstrand, Hans
Öhman, Hans
Lundin, Ulf, suppleant
Sundberg, Kjell, suppleant

Verkställande direktör

Sundberg, Kjell

Mkr	1999	1998
Omsättning	15,3	10,9
Rörelseresultat före avskrivningar	0,0	0,4
Bruttomarginal, %	0	0
Resultat efter finansiella poster	us	us
Justerat eget kapital	9,9	9,8
Utdelning	0	0
Totalt antal anställda	2	2
– Antal anställda kvinnor	us	us
– Antal anställda utomlands	0	0
Statens ägarandel	100%	100%

Affärsidé

ALMI skall främja tillväxt och förnyelse i svenskt näringsliv genom att via rådgivning, kompetenshöjning, finansiering och kontaktskapande insatser bidra till att det startas nya företag och att de små företagen får en lönsam tillväxt.

Utvärdering

ALMI bedöms i allt väsentligt ha uppfyllt uppställda mål.

Verksamhetsbeskrivning

ALMI Företagspartner AB ägs av staten och är moderbolag i koncernen. Verksamheten bedrivs i 21 regionala dotterbolag i vilka ALMI Företagspartner AB som regel äger 51 procent. ALMI:s kunder är de små och medelstora företagen, i alla branscher, med upp till 250 anställda. Verksamheten baseras på geografisk närhet till kunderna och regional anpassning till regionernas olika näringslivsstruktur.

ALMI:s kärnverksamhet är företagsutveckling, det vill säga utvecklingsinsatser och rådgivning, i kombination med lånefinansiering, i växande företag eller potentiella tillväxtföretag. Dessutom finns ett varierande utbud av allmän service- och rådgivningsverksamhet. Dessa tjänster är öppna för alla företag, potentiella företagare och innovatörer.

Under 1999 har 21 000 fördjupade insatser genomförts i olika företag, vilket är en minskning sen föregående år. Det beror bland annat på att tidsinsatsen per

kundföretag har ökat och att mer tid ägnats åt att aktivt söka upp tillväxtföretag. I jämförelse med 1998 års utlåning har den totala nyutlåningen 1999 ökat något. Nyutlåningen uppgick till 776 (741) mkr i beviljade lån varav 610 (706) mkr utbetalats.

Omvärldsbeskrivning

ALMI:s roll är att komplettera banker och andra finansieringsinstitut och under året medverkade ALMI till att ytterligare 2 228 (2 785) mkr förmedlades till de företag som erhöll lån från ALMI. Sammanlagt medverkade ALMI till att drygt 3 000 (3 500) mkr lånades ut till små och medelstora företag.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Genom avtal om kreditgarantier mellan ALMI och Europeiska Investeringsfonden kommer ALMI att kunna öka sin utlåning till småföretag med cirka 300 mkr per år i en tvåårsperiod. ALMI:s verkställande direktör och koncernchef Peter Smedman lämnade ALMI i juni 1999 och ersattes av dåvarande vice verkställande direktör Claes Ihre. De viktigaste statliga näringspolitiska aktörerna, inklusive ALMI, är föremål för översyn. Resultatet av denna process kan på något längre sikt komma att förändra såväl ALMI:s uppdrag som organisation.

Miljöarbetet

I dagsläget har alla ALMI-bolag pågående kvalitetsarbeten i vilket det ingår att formulera miljöpolicy och

att beskriva hur miljöhänsyn tas. Några av bolagen arbetar också uttalat med miljöledningssystem enligt ISO 14000, men inget bolag är ännu certifierat.

Jämställdhet

Sedan 1998 har en koncernövergripande jämställdhetspolicy varit i bruk. Moderbolagets styrelse har också som mål att vid halvårsskiftet år 2001 skall dotterbolagens styrelser ha i genomsnitt 40 procent kvinnliga ledamöter. Under 1999 har mångfald prioriterats inom koncernen. I projektet ingår utbildning av opinionsbildare samt en seminarieserie om mångfaldens betydelse.

Prognos 2000

Nyutlåningen väntas öka till drygt 900 mkr under år 2000. Företag med vilja och förmåga att växa kommer även fortsättningsvis att prioriteras.

Styrelse 1999

Johansson, Arne, ordförande
Elväng, Katja
Engström, Gunvor
Jansson, Ingrid
Kronstam, Karin
Lindberg, Leif
Sandberg, Mona
Stark, Annelie
Hallberg, Gunilla, arbetstagarrepresentant
Hellberg, Björn, arbetstagarrepresentant

Verkställande direktör och koncernchef

Ihre, Claes

Mkr	1999	1998	1997	1996
Omsättning (inklusive anslag)	560	442	554	627
därav anslag ¹⁾	238	222	211	232
Rörelseresultat före avskrivning	-107	-158	-69	4
Bruttomarginal, % ²⁾	us	us	us	us
Resultat efter finansiella poster	-112	255	-60	38
Res efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster ³⁾	-112	-153	-60	38
Nettovinst	-112	264	-54	43
Justerat eget kapital	4 366	4 478	4 214	4 265
Nettoskuld ⁴⁾	us	us	us	us
Nettoskuldssättningsgrad ⁴⁾	us	us	us	us
Avkastning på eget kapital, %	-2,5	6	-1	1
Avkastning på operativt kapital, % ⁵⁾	us	us	us	us
Förädlingsvärde ⁶⁾	us	us	us	us
Kassaflöde före investeringar ⁷⁾	128	31	us	us
Nettoinvesteringar ⁷⁾	187	210	us	us
varav FOU-investeringar	0			
Utdelning	0	0	0	0
Utlandsandel av försäljning	0	0	0	0
Totalt antal anställda UB/medeltal	547/554	571/566	562/559	545/532
– Antal anställda kvinnor	238/234	243/235	232/231	223/221
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0
Statens ägarandel i moderbolaget	100%	100%	100%	100%

¹⁾ Dotterbolag erhåller driftsanslag från sina ägare samt andra typer av anslag från Länsstyrelser m fl.

²⁾ Nyckeltalet är inte tillämpligt i ALMI:s verksamhet då ca hälften av omsättningen är anslag.

³⁾ 1998 års resultat är justerat för vinst vid försäljning av aktier.

⁴⁾ Nyckeltalet är inte tillämpligt. ALMI har räntebärande skulder på ca 50 mkr medan räntebärande tillgångar är ca 4 500 mkr. Siffrorna förändras obetydligt mellan åren.

⁵⁾ Nyckeltalet ej tillämpligt. ALMI har nästan bara räntebärande tillgångar.

⁶⁾ Nyckeltalet ej tillämpligt.

⁷⁾ ALMI använder kassaflödesanalys för finansiellt företag. Avser saldot vid "kassaflöde från den löpande verksamheten", d.v.s saldo före investeringsverksamheten. Siffror finns bara för 1999 och 1998 då lagen om kassaflödesanalys tillämpas först 1999 med jämförelseår 1998.

Affärsidé/mål

I Sverige finns närmare 900 apotek. Dessa drivs av Apoteket AB, åt vilket regeringen uppdragit att driva detaljhandel med läkemedel enligt 4 § lagen (1996:1152) om handel med läkemedel med mera. Statens avtal med Apoteket AB innebär att bolaget skall svara för en god läkemedelsförsörjning i landet och verka för en rationell läkemedelsanvändning. Bolaget skall vidare svara för producentobunden information till enskilda konsumenter samt erbjuda sådan till hälso- och sjukvården. Läkemedelsförsörjningen skall genomföras till lägsta möjliga kostnad såväl i distributionsledet som i övrigt.

Härutöver innebär statens ägarmål ett utdelningskrav motsvarande 100 mkr för verksamhetsåret 1999 och att bolaget skall generera ett tillräckligt bra resultat för att kunna utvecklas i finansiell balans och bära sina egna investeringar.

Utvärdering

Det svenska apotekssystemet har en låg distributionskostnad jämfört med andra europeiska apotekssystem. Apotekets kostnader utgör cirka 19 procent av de totala läkemedelskostnaderna.

Att kunderna i huvudsak är nöjda med service och rådgivning framgår av bolagets årliga mätningar av "Nöjd-Kund-Index" (NKI). Däremot tycker kunderna att köerna måste bli kortare. För faktorn köer hade Apoteket för år 1999 satt som mål att minst 85 procent av kunderna i receptexpeditionen skall betjänas inom 10 minuter samt alla receptkunder inom högst 20 minuter. Mätning av kötiderna har gjorts vid ett antal tillfällen. Resultatet visade att 85 procent av 112 000 kunder hade en kötid under 10 minuter och 96 procent under 20 minuter.

Apotekets totala "Nöjd-Kund-Index" (NKI) för 1999 är, i likhet med föregående år, 80 (på en skala 0–100).

Verksamhetsbeskrivning

Apotekets verksamhet syftar till att tillgodose kunders och andra intressenters krav på en god läkemedelsdistribution och bolaget driver för att uppnå detta en systematisk förnyelse och verksamhetsutveckling.

Bolaget har ett rikstäckande system för att distribuera läkemedel, som skall vara väl anpassat till lokala förhållanden och tillgodose kravet på en säker och effektiv läkemedelsförsörjning. Bolaget svarar för lager- och leveransberedskap i fråga om läkemedel, som skall tillgodose hälso- och sjukvårdens behörighetskrav. Bolaget medverkar till att fortlöpande statistik produ-

ceras över läkemedelsförbrukningens art och omfattning samt uppgifter om producent- och distributionskostnader. Vidare följer bolaget utvecklingen på läkemedelsområdet inom och utom landet samt bedriver ett fortlöpande effektiviserings- och rationaliseringsarbete.

Som grund för den långsiktiga utvecklingen i företaget har bolaget antagit ett handlingsprogram, som utarbetats i ett utvecklingsprojekt ("Rådslaget"). Detta handlingsprogram har därefter kompletterats med ett antal strategiska beslut rörande förhållningssätt gentemot bolagets intressenter i arbetet med att uppnå en bra läkemedelsanvändning i samhället.

Omvärldsbeskrivning

Den pågående utvärderingen och formuleringen av förslag angående läkemedelsförmånen och de beslut kring förändringar av denna som skall fattas under det närmaste året är av stor betydelse för Apoteket AB, liksom landstingens övertagande av kostnaderna för detta år 2001 samt de konsekvenser detta kan komma att få för bolaget. Förändringar i prissättningen av läkemedel och av apotekens tjänster kommer också att påverka bolaget.

Den tekniska utvecklingen kan komma att medföra förändringar i distributionen liksom den internationella utvecklingen i övrigt. Inte minst den stora ökningen av introduktionen av nya och i många fall jämfört med i dag annorlunda läkemedel kan komma att påverka verksamheten både när det gäller personalens kompetens och informationen till kunderna.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Under 1999 förändrades ledningsfunktionen i Apoteket AB. Stefan Carlsson tillträdde som VD i mitten av mars. Vid bolagsstämman i maj utsågs Jan Bergqvist till ny ordförande i styrelsen.

Läkemedelsförmånens kostnadsökning bromsades något genom den förändring av högkostnadsskyddet som genomfördes från och med den 1 juni 1999 då gränsen för att erhålla frikort höjdes från 1 300 kronor till 1 800 kronor. Resultatutvecklingen påverkas också av de två marginaljusteringar som beslutats från och med den 1 november 1999 respektive den 1 februari 2000. På årsbasis innebär dessa en minskad bruttovinst för Apoteket med 255 mkr, vilket ställer ökade krav på Apotekets ekonomistyrning.

Miljöarbetet

Apoteket AB har en miljöpolicy som innebär att bolaget skall miljöanpassa sin verksamhet och att miljöaspekten

skall vara en naturlig del i kvalitetsarbetet. För att leva upp till detta skall Apoteket utan att ge avkall på funktion, produktsäkerhet och leveransskyldighet bland annat: Tillhandahålla miljöanpassade varor och tjänster, aktivt påverka samtliga leverantörer att miljöanpassa varor och tjänster, verka i lokaler som är byggda av och inredda med miljöanpassade material, använda miljöanpassade varor och hushålla med naturresurser i all verksamhet, öppet och sakligt informera om varornas miljöegenskaper och om bolagets miljöarbete.

Bolaget målsätter miljöarbetet regelbundet och uppföljning och redovisning sker. Miljöarbetet inom företaget samordnas och drivs av en miljösamordnare som finns inom varje apoteksgrupp och som tillsammans utgör Apotekets Miljöråd. I en apoteksgrupp har miljöledningssystem enligt EMAS införts. För övriga grupper har införande av miljöledningssystem påbörjats.

Jämställdhet

Bolagets mål att under 1999 minst hälften av tillsättningarna av apotekschefer på apotek med minst 20 anställda skall utgöras av kvinnor har uppnåtts. Ledningsgruppen för Apoteket AB består av fyra kvinnor och fyra män.

En uppföljning och översyn av de lokala jämställdhetsplanerna för 1999 har gjorts. I riktlinjerna för verksamhetsplaneringen för 2000 har vikten av jämställdhetsplanen betonats.

Vid kartläggningen inför 1999 års jämställdhets-

plan uppmärksammades att löneskillnaderna hade ökat till männens fördel i flera av personalkategorierna. Bolaget har med anledning av detta påbörjat en närmare analys. Detta arbete kommer att fortsätta under år 2000.

Prognos 2000

Apoteket AB räknar med en total försäljningsökning. Bruttovinsten i kronor beräknas öka, men i procent faller marginalerna. Den beräknade försäljningsökningen består av volymökning i kombination med förskjutning mot dyrare läkemedel. Rörelseresultatet i Apoteket AB beräknas bli lägre än för 1999.

Styrelse 1999

Bergquist, Jan, ordförande
Eberstein, Susanne
Engström Laurent, Anna
Persson, Margareta
Tiusanen, Bertil
Örtendahl, Claes
Behazadi, Mohammed, arbetstagarrepresentant
Skoglösa, Britt-Marie, arbetstagarrepresentant
Johansson, Kristina, arbetstagarrepresentant, suppleant
Söderhjelm, Margareta, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör

Carlsson, Stefan

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	26 130	23 419	21 508	23 431	20 584
Rörelseresultat före avskrivningar	553	486	1 359	1 435	1343
Bruttomarginal, %	2,1	2,1	6,3	6,1	6,5
Resultat efter finansiella poster	401	341	1 126	1 176	576
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	401	340	-128	516	451
Nettovinst	396	255	800	801	427
Justerat eget kapital	2 032	1 873	3 076	2 600	1 910
Nettoskuld	1 850	1 915	1 150	1 040	1 658
Nettoskulsättningsgrad, %	91,0	102,2	37,4	40,0	86,8
Avkastning på eget kapital, %	14,1	13,6	-11,7	5,5	22,3
Avkastning på operativt kapital, %	8,8	6,8	26,2	41,3	14,6
Förädlingsvärde	3 746	3 495	4 372	4 447	3 342
Kassaflöde före investeringar	306	1 165	329	721	825
Nettoinvesteringar	281	237	248	215	-182
varav FoU investeringar	us	us	us	us	us
Utdelning	100	100	1 500	300	100
Utlandsandel av försäljningen	0	0	0	0	0
Totalt antal anställda	9 396	9 147	9 447	9 585	9 590
– Antal anställda kvinnor	8 587	8 388	us	us	us
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	66,6%	66,6%	66,6%

AssiDomän

Affärsidé

AssiDomän skall vara det bästa företaget på att tillgodose krävande kunders behov av effektiva, träfiberbaserade förpackningslösningar och förstklassiga trävaror. Det innebär att koncernens verksamhet utgår från de krav som kunder och slutförbrukare ställer.

Koncernens långsiktiga strategiska mål är att vara Europas ledande företag inom sina produktområden med avseende på lönsamhet, produktivitet, kvalitet och kompetens.

Basen utgörs av skogsråvara från den svenska skogen. Utifrån marknadens krav skall den förädlas till trävaruprodukter, starka förpackningspapper, pappersförpackningar och kartong. Returfiber utgör ett komplement, och skall nyttjas där den bäst möter marknadens krav.

Utvärdering

AssiDomäns nettoomsättning 1999 uppgick till 24 497 (23 993) mkr, en ökning med 504 mkr eller 2 procent i förhållande till 1998. Samtliga affärsområden utom Barrier Coating och Wood Supply & Forestry ökade sin omsättning. För Corrugated & Containerboard var ökningen till stor del hänförlig till förvärvet av wellpappföretaget Esswell vid halvårsskiftet 1998.

Årets rörelseresultat var -201 (1 578) mkr. Resultatet belastades av nedskrivning av anläggningstillgångar om -1 540 mkr under fjärde kvartalet. Rörelseresultatet före nedskrivning av anläggningstill-

gångar uppgick till 1 339 (1 578) mkr, en minskning med 239 mkr eller 15 procent jämfört med 1998. Rörelseresultatet för Cartonboard och Corrugated & Containerboard ökade i förhållande till 1998. Resultatet för övriga affärsområden sjönk. Det försämrade resultatet för skogsrörelsen berodde på dels utdelningen av Sveaskog, dels lägre avverkningsnivå i kvarvarande skog.

Verksamhetsbeskrivning

AssiDomän är ett av Europas ledande skogsindustriföretag. Tillverkningen omfattar förpackningspapper, förpackningar, sågade trävaror och träförädling. Koncernen är också en betydande skogsägare med 2,4 miljoner hektar produktiv skogsmark i Sverige.

AssiDomäns huvudmarknad är Europa. En växande del av koncernens försäljning av papper och massa sker också till så kallade översjömarknader. Nära 85 procent av försäljningen sker till kunder utanför Sverige.

Basproduktionen finns huvudsakligen i Sverige. Den är, förutom skogsrörelsen, tillverkning av förpackningspapper för wellpapp, säckar och andra avancerade förpackningsprodukter, vätske- samt förpackningskartong. Koncernen driver också massa- och pappersbruk i Italien, Frankrike, Tjeckien och Slovakien. Bruken i Italien och Frankrike tillverkar returfiberbaserade kvaliteter.

Av pappersråvaran används cirka 36 procent till den egna vidareförädlingen till wellpapp och säckar. Ett 70-

tal konverteringsanläggningar finns i 17 länder – Sverige, Belgien, Danmark, Frankrike, Italien, Kroatien, Litauen, Nederländerna, Norge, Polen, Ryssland, Schweiz, Slovakien, Spanien, Storbritannien, Tjeckien och Tyskland.

Koncernen är marknadsledande i Europa inom säck- och kraftpapper, tvåa när det gäller säckar och barriärbelagda produkter, trea inom wellpapp och vätskekartong och femma inom sågade trävaror.

Omvärldsbeskrivning

Skogsföretag har under en rad år haft låg avkastning och därutöver en stark cyklisk resultatutveckling. Genom kapacitetshöjande investeringar har tillfälliga obalanser i utbud och efterfrågan uppstått. Kapitalbindningen har samtidigt ökat. Förmågan att skapa värde har med få undantag varit låg. Skogsbranschen har blivit allt mer marginaliserad på aktiemarknaden på grund av stark värdetillväxt inom andra sektorer och ett ökat antal alternativa placeringsmöjligheter. Branschen är under starkt tryck att vidta åtgärder för att skapa långsiktig värdetillväxt.

Behovet av att utnyttja skalfördelar samt att möta den allt mer globala efterfrågebilden leder till kraftsamling mot färre segment. Skogsindustrin befinner sig därför nu i en kraftig omstruktureringsprocess där företagen renodlar och fokuserar verksamheten. Under det senaste året har processen accelererat med ett stort antal förvärv och avyttringar samt fusioner och uppköp.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Under 1999 delades dotterbolaget Sveaskog AB, med cirka 900 000 hektar produktiv skogsmark, ut till aktieägarna. Svenska staten erbjöd sig i anslutning till utdelningen att byta till sig aktier i Sveaskog mot del av sitt aktieinnehav i AssiDomän AB. Efter acceptans från cirka 99 procent av aktieägarna minskade statens ägarandel från 50,2 procent till cirka 35 procent.

Vid AssiDomän AB:s bolagsstämma i juni 1999 valdes en till stora delar ny styrelse med Bernt Magnusson som ny ordförande. Gunnar Palme tillträdde som VD den 1 september 1999.

Under 1999 intensifierades arbetet med att förbättra lönsamhet och effektivitet genom att ett övergripande program för lönsamhetsförbättrande åtgärder inrättades. Detta har börjat ge effekt. Resultatet efter finansnetto ökade 210 procent första kvartalet 2000 jämfört med samma period föregående år.

Under 1999 påbörjades en intern utvärdering av AssiDomäns framtida inriktning och verksamhetsportfölj. Målet är att finna konkurrenskraftiga strukturer samt att skapa värde för aktieägarna. Samtliga delar i AssiDomän har utvärderats i syfte att utvärdera bästa alternativ, som kan innefatta såväl att verksamheten behålls för fortsatt utveckling och expansion som att nya strukturer skapas genom samgående eller avyttring.

I slutet av 1999 inleddes försäljning av affärsen-

heten Cartonboard. Enheten har av AssiDomän bedömts ha bättre förutsättningar för utveckling i en annan struktur än inom AssiDomän, vars övriga verksamhet endast i begränsad omfattning är integrerad med Cartonboard. Försäljningsprocessen beräknas vara avslutad före sommaren 2000.

AssiDomän har per 1 januari 2000 sålt Niab Hestra AB samt Hestra sågverk till sågverkskoncernen Vida AB.

I början av februari 2000 tecknade AssiDomän AB och Frantschach AG en avsiktsförklaring, som innebär att AssiDomän kontant säljer pappersbruken Dynäs och Sepap, samtliga säckfabriker samt affärsenheten Barrier Coating. Det slutgiltiga avtalet tecknades i maj 2000. Transaktionen är i linje med AssiDomäns arbete med att fokusera verksamheten. AssiDomäns kapitalstruktur kommer att anpassas efter det att pågående försäljningar avslutats och beslut tagits om framtida inriktning. Styrelsens avsikt är att huvuddelen av erhållen köpeskilling skall tillföras aktieägarna, varvid återköp av aktier, inlösen eller utdelning skall övervägas.

Miljöarbetet

Miljöfrågorna prioriteras högt av AssiDomän. Miljöpolicyen innehåller övergripande riktlinjer för uthålligt skogsbruk och bevarad biologisk mångfald, ständiga förbättringar, resurssnålhet, skonsamma processer, miljökrav på leverantörer, avfallsminimering, återvinning och kretslopp.

De verksamheter i Sverige, inklusive de skogliga aktiviteterna, som vid årsskiftet 1999/2000 var certifierade enligt FSC, ISO 14001 och EMAS-registrerade, motsvarar 53 procent av koncernens nettoomsättning. Inkluderas även verksamheter utanför Sverige är motsvarande andel 64 procent. Införandet av miljöledningssystem har lett till ett strukturerat och målstyrt miljöarbete, vilket också leder till att lönsamheten stärks för koncernen. Nyckeltalen för hållbar utveckling och miljöeffektivitet visar att miljöarbetet resulterat i förbättringar på flera av de prioriterade områdena.

Betydande miljöinvesteringar har under de senaste åren gjorts i process- och reningsutrustning. Miljöstandarden kan konstateras vara god i koncernens verksamheter.

AssiDomäns och WWF:s samarbete för främjande av ett uthålligt skogsbruk erhöll priset för bästa industriella miljöarbete i den svenska delen av tävlingen "De Europeiska Miljöprisen 2000".

Jämställdhet

Jämställdhetsarbetet i AssiDomän grundar sig på en särskild jämställdhetspolicy. Den anger koncernens ambition att aktivt verka för att åtgärder genomförs på arbetsplatserna, så att de lämpar sig för både män och kvinnor. Den anger också att koncernen skall verka för att öka antalet kvinnor i arbetsledande ställning, och att ingen diskriminering sker i lönesättningen på grund av kön.

Med utgångspunkt i policyen och lagstiftningen

finns på varje enhet en plan för jämställdhetsarbetet. Koncernen arbetar aktivt med att anpassa och utveckla jämställdhetsplanerna i syfte att attrahera fler kvinnor till arbete i företaget och att ge möjligheter att utvecklas vidare inom koncernen.

Prognos 2000

Den positiva konjunkturutvecklingen som präglade de avslutande månaderna under 1999 har fortsatt in i 2000. Utvecklingen är fortsatt stark över hela linjen och omfattar nu i högre grad än tidigare även de viktigare ekonomierna i västra Europa. Marknadsläget bedöms innebära en positiv pris- och volymutveckling under året för huvuddelen av koncernens produkter.

Sammantaget gör detta att förutsättningarna för en stark utveckling under 2000 är mycket goda. Pågående lönsamhetsförbättrande åtgärder förstärker den positiva resultattrenden.

Styrelse 1999

Magnusson, Bernt, ordförande

Björnsson, Björn

Carlsson, Hans

Duveblad, Gunnel

Helgesson, Lars-Åke

Palme, Gunnar

Ros, Carl Wilhelm

Tegnér, Per

Johanson, Roland A, arbetstagarrepresentant

Johansson, Roland N, arbetstagarrepresentant

Pettersson, Lars-Olof, arbetstagarrepresentant

Eriksson, Torbjörn, arbetstagarrepresentant, suppleant

Jönsson, Lennart, arbetstagarrepresentant, suppleant

Utterström, Gösta, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör

Palme, Gunnar (från 1 september 1999)

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	24 497	23 993	20 725	18 548	21 016
Rörelseresultat före avskrivning	3 302	3 428	3 366	2 987	5 484
Bruttomarginal, %	13	14	16	16	26
Resultat efter finansiella poster	-701	1 004	1 462	1 713	4 346
Nettovinst	-863	710	772	1 407	3 418
Justerat eget kapital	13 914	15 777	15 623	15 499	14 707
Nettoskuld	8 420	9 600	6 979	2 278	2 298
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	0,64	0,61	0,44	0,15	0,16
Avkastning på eget kapital i % (exkl. nedskrivning)	3	5	5	9	26
Avkastning på eget kapital i % (inkl. nedskrivning)	neg	5	5	9	26
Avkastning på operativt kapital, %	us	us	us	us	us
Förädlingsvärde	8 534	8 565	us	us	us
Kassaflöde före investeringar ¹⁾	3 125	2 377	3 156	2 880	3 615
Nettoinvesteringar	903	3 439	6 485	1 889	4 219
varav FoU investeringar ²⁾	41	45	79,6	28	22
Utdelning	710	651	621	622	592
Utlandsandel av försäljningen, %	84	82	80	79	77
Totalt antal anställda	17 060	17 543	16 914	13 648	13 119
– Antal anställda kvinnor	3 133	3 447	3 459	2 225	2 140
– Antal anställda utomlands	11 210	11 261	10 374	6 893	6 203
Statens ägarandel	35,5%	50,2%	50,2%	50,2%	50,4

¹⁾ 1995–1997 enligt årsredovisningar. 1998 och 1999 har Redovisningsrådets rekommendation RR7 Redovisning av kassaflöden tillämpats.

²⁾ Byggnader ingår ej.

Bostadsgaranti

Affärsidé/mål

Bostadsgaranti skall ställa garantier för nybyggda småhus och bostadsrättslägenheter och genom riktlinjer och information till bostadsproducenterna verka för ett seriöst och sakkunnigt genomförande av bostadsrättsprojekt.

Utvärdering

Garantigivningen ökade 1999 jämfört med föregående år.

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget bildades 1962 av Svenska Byggnadsentreprenörföreningen (numera Sveriges Byggindustrier). Verksamheten bestod ursprungligen av att ställa garantier vid ny- och ombyggnad av bostadsrättslägenheter. Under 1976 introducerades en tioårsgaranti för köpare av nyproducerade småhus. Denna garanti gjordes 1984 till villkor för statliga lån (senare för räntesubventioner) till egnahem och småhus med bostadsrätt. I samband därmed inträdde staten som hälftenägare i bolaget.

Strategin är att med en liten organisation upprätthålla en hög nivå när det gäller granskning av byggföretag, projekt och handlingar för att kunna teckna garantier som ger ett gott konsumentskydd för köpare av nya bostadsrätter och egnahem.

Omvärldsbeskrivning

Under år 2000 kommer huvuddelen av Bostadsgarantis verksamhet att överföras till ett nybildat dotterbolag, Försäkringsaktiebolaget Bostadsgaranti. Dotterbolagets garanti- och försäkringsprodukter kommer att tillhandahållas i konkurrens med flera andra försäkringsbolag inom samma område.

Småhusgaranti av det slag som Bostadsgaranti tillhandhåller har varit ett villkor för att erhålla räntebidrag till nybyggda egnahem. Nya räntebidrag utgår dock inte för egnahem som byggs från och med den 1 januari 2000. Därmed bortfaller ett incitament för tecknande av småhusgarantier. Med anledning av detta har justitieministern tillsatt en utredning som skall lämna förslag till hur det framtida konsumentskyddet skall tryggas för egnahemsköpare. Utredningen skall vara klar i september 2000.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Bostadsgaranti har under 1999 erhållit koncession för att i ett blivande dotterbolag bedriva försäkringsverksamhet. Försäkringsbolaget registrerades hos Finansinspektionen i januari 2000.

Miljöarbetet

Bostadsgaranti har ej formulerat någon miljöpolicy.

Jämställdhet

Företaget verkar för en jämn könsfördelning bland personalen.

Prognos 2000

Bostadsbyggandet vände upp kraftigt under det första halvåret 1999. Regeringen har i budgetpropositionen för år 2000 gjort bedömningen att förutsättningarna för en fortsatt god återhämtning för bostadsbyggandet är goda även i år. Mot denna bakgrund är det rimligt att anta att garantigivningen bör öka under detta år i förhållande till året före.

Styrelse 1999

Brink, Stig, ordförande
Eriksson, Lennart
Hagberg, Michael
Hansén, Mårten
Larsson, Sven
Lönnberg, Anders
Westerståhl, Kristina
Drugge, Gun, suppleant
Kruuse, Thomas, suppleant
Queckfeldt, Ewa, suppleant
Ringdahl, Thomas, suppleant
Schönning, Eje, suppleant
Thor, Anders J, suppleant

Verkställande direktör

Sundström, Hans (t o m 1999-07-31)
Eriksson, Kåre (fr o m 1999-08-01)

Mkr	1999	1998	1997	1996
Garantiintäkter	14,6	10,4	19,5	15,4
Resultat före garantiförluster	7,8	3,3	6,4	3,0
Garantiförluster	0	0,9	-1,3	4,5
Rörelseresultat	0	-13,7	-16,7	-15,6
Nettovinst	10,4	0,5	0,5	0,5
Balansomslutning	214,3	207,5	186,8	171,9
Justerat eget kapital	15,3	4,9	4,4	3,9
Avkastning på eget kapital, %	103,0	10,8	12,0	13,7
I/K-tal exkl. kreditförluster	0,7	0,5	0,5	0,6
Utdelning	0	0	0	0
Totalt antal anställda	8	8	8	8
– Antal anställda kvinnor	3	3	3	3
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0
Statens ägarandel	50%	50%	50%	50%

Civitas Holding AB

Civitas Holding AB är ett statligt holdingbolag för Finansdepartementets ägande av bolag inom fastighetssektorn. Bolaget är namnändrat från Vasakronan Holding AB. Bolaget har i dag två dotterbolag – Vasakronan AB och Agilia Holding AB – samt ett deläggande i det börsnoterade fastighetsbolaget Celtica AB.

Styrelse 1999

Brandinger, Rune, ordförande
Kylberg, Lars V, vice ordförande
Bryngelson, Håkan
Engman, Gerd
Israelsson, Mats
Ljungh, Claes
Gustafsson, Marianne, arbetstagarrepresentant
Kjällbring, Rolf, arbetstagarrepresentant

Civitas Holding

Under 1999 har Civitas Holding AB förvärvat Agilia Holding AB:s aktieinnehav i Celtica AB till bokfört värde 39 mkr.

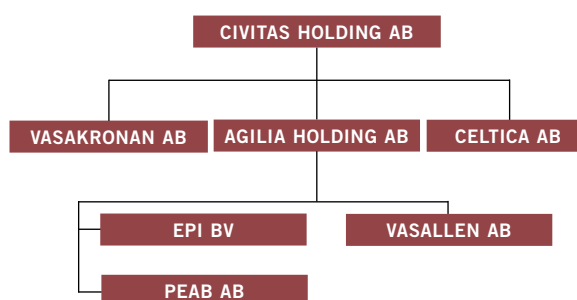
Agilia Holding AB

Dotterbolaget Agilia Holding AB bildades som ett särskilt aktieförvaltande bolag för att hantera de

fastighetsrelaterade tillgångar från Securum som överförts till Civitas Holding-koncernen.

Under 1999 har Agilia Holding AB sålt samtliga aktier i InfraCity AB, Bonifazius AB samt Celtica AB. Kvarvarande tillgångar är konvertibler i PEAB med ett bokfört värde på 67 mkr samt EPI BV med två fastigheter i Tyskland med ett bokfört värde på 0 mkr.

Under 1999 har också en fusionsprocess startats där Vasallen AB kommer att fusioneras med Agilia Holding AB. Fusionen beräknas vara genomförd under våren 2000.

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	2 441	2 203	2 875	3 172	3 449
Driftöverskott	1 358	1 177	1 455	1 844	2 071
Avskrivningar fastigheter	-354	-324	-413	-398	-406
Rörelseresultat	994	2 041	2 414	1 416	1 535
Reavinster/-förluster vid fastighetsförsäljning	64	1 303	1 528	139	63
Resultat efter finansiella poster	455	1 782	1 846	362	686
Nettovinst	333	1 750	1 194	253	494
Justerat eget kapital	9 770	9 861	9 610	6 803	6 850
Marknadsvärde fastigheter	-	-	-	-	-
Bokfört värde fastigheter	18 501	16 850	15 696	16 817	17 951
Direktavkastning	7,3	7,0	9,3	11,0	11,5
Nettoskuld	8 469	6 273	7 383	8 619	9 446
Justerad soliditet, %	us	us	us	us	us
Kassaflöde före investeringar	830	1 555	-1 179	-	-
Nettoinvesteringar inkl fastighetsförvärv/försäljningar	us	-1 992	605	973	-409
Utdelning	164	411	1 160	300	300
Totalt antal anställda	386	411	790	886	953
– Antal anställda kvinnor	120	123	205	197	209
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

Affärsidé

Vasakronans uppdrag är att som fastighetsföretag långsiktigt uppnå högsta möjliga totala avkastning och värdetillväxt på det egna kapitalet. Vasakronans vision är att vara Sveriges ledande fastighetsföretag som investeringsobjekt, hyresvärd och arbetsgivare.

Som investeringsobjekt skall Vasakronan uppfylla de villkor som ställs på ett välrenommerat börsnoterat företag och vara ansett som den bästa investeringen bland svenska fastighetsföretag.

Som hyresvärd skall Vasakronan vara erkänd som den mest kompetenta fastighetsägaren.

Som arbetsgivare skall Vasakronan erbjuda branschens bästa utvecklingsmöjligheter och arbetsmiljö för sina medarbetare.

Vasakronans affärsidé är att vara ledande på utvalda marknader för kommersiella lokaler i Sverige – främst kontor. Vasakronan erbjuder effektiva lokaler och kundanpassade tjänster för att få nöjda och lojala kunder. Med hög kompetens, ständiga förbättringar och i samverkan med kunderna skall Vasakronan uppnå en stark marknadsposition och en god resultat- och värdeutveckling.

Utvärdering

Avkastning på justerat eget kapital är det övergripande finansiella målet. Det inkluderar både driftöverskott och resultat från fastighetsförsäljningar samt förändring av marknadsvärdet i hela fastighetsbeståndet. Avkastningskravet är inte ett fast mål utan ändras i takt med att inflation och räntenivå förändras. Avkastningskravet är den riskfria räntan, definierad som den 5-åriga statsobligationen, plus 5 procentenheter. För 1999 uppgick avkastningskravet till 9,5 procent och avkastningen till 18,2 procent.

Per den 31 december 1999 uppgick soliditeten till 38 procent. Soliditetsmålet är satt mot bakgrund av att fastighetsförvaltning är en kapitalintensiv verksamhet. Det krävs en finansiell styrka att klara större investeringar och de cykliska inslag som finns i branschen. Målet är att ha en synlig soliditet som långsiktigt skall uppgå till lägst 35 procent.

Utdelningsmålet är att ha en utdelningskapacitet som motsvarar 3 procent av justerat eget kapital. Dock skall utdelningen uppgå till maximalt 50 procent av resultat efter finansiella kostnader med avdrag för schablonskatt. För 1999 föreslås utdelningen till 157 mkr, vilket motsvarar 50 procent av resultatet efter finansiella kostnader.

Verksamhetsbeskrivning

Vasakronans strategi är både funktionellt och geografiskt inriktad.

Funktionellt är fastighetsbeståndet koncentrerat till kommersiella lokaler och geografiskt till orter i Sverige med god utvecklingspotential. Vasakronan satsar på att ha en stark lokal position med fastigheter i huvudsak i citynära lägen. Detta gör att fastighetsbeståndet innehåller en hel del butiker och köpcentra. En stark lokal position ger möjlighet att erbjuda kunder alternativa lokaler inom fastighetsbeståndet.

Vasakronan verkar i Stockholm, Malmö och Göteborg samt i ytterligare tolv städer: Lund, Kristianstad, Växjö, Linköping, Jönköping, Karlstad, Örebro, Uppsala, Gävle, Sundsvall, Umeå och Luleå.

Omvärldsbeskrivning

Den förbättrade tillväxten i svensk ekonomi har medfört en ökad efterfrågan på lokalhyresmarknaden, framför allt på de starka tillväxtorterna. Konjunkturläget, kopplat till en begränsad nyproduktion, har skapat ett ökat efterfrågetryck för kommersiella lokaler i centrala lägen. Detta sprider sig nu till områden utanför citykärnorna. Betydande hyresnivåhöjningar kan noteras i alla storstäder och universitetsorter. Starkast är utvecklingen i Stockholm.

Baserat på en god hyresmarknad, stark konjunktur och ett lågt ränteläge har även den svenska fastighetsmarknaden haft en gynnsam utveckling under 1999. Detta har förstärkts av att många företag fokuserar på sin kärnverksamhet, vilket lett till många fastighetsaffärer som skapar likviditet i marknaden. Fastighetsmarknaden har därför varit mycket stark på de flesta orter med god tillväxt. Stockholm har varit i särklass en av världens hetaste marknader.

Marknadssituationen i storstäderna har skapat utrymme för viss nyproduktion av kommersiella lokaler.

Uppköp och sammanslagningar har under 1999 varit färre än under 1998. Under 2000 har tempot i strukturomvandlingen ökat kraftigt för att skapa större och mer attraktiva konstellationer ur ett investerarperspektiv.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Verksamheten 1999 har koncentrerats på konsolidering av gjorda förvärv, nyuthyrning och omförhandlingar, vidareutveckling av kompetens och kundorientering, fastighetsutveckling i ett högt tempo samt säkring inför millennieskiftet.

Vasakronans struktur har förändrats genom ett antal fastighetsaffärer. Totalt har fastigheter för 1,8 mdkr förvärvats. Fastigheter för 0,3 mdkr har sålts, huvudsakligen icke-strategiska bostadsfastigheter. Avsevärda investeringar och underhållsinsatser har vidtagits i det befintliga fastighetsbeståndet, vilket sammantaget uppgick till drygt 1,2 mdkr.

Vasakronans startportfölj 1993 uppgick till drygt 17 mdkr. Sedan 1996 har fastigheter för 20 mdkr omsatts – 10 miljarder har sålts och 10 miljarder har förvärvats. Samtliga fastigheter av ändamåls- eller specialkaraktär har överförts till ett av staten helägt bolag, Specialfastigheter AB, och nuvarande fastighetsbestånd är helt konkurrensutsatt.

Vasakronans omfattande strukturomvandling har lett till en förändrad kundmix. En ökande andel butiker, snabbväxande företag inom exempelvis finanssektorn, IT-sektorn, media och konsultverksamhet har andra krav än vår sfär av statliga hyresgäster som nu utgör mindre än 50 procent av hyresintäkterna.

Miljöarbetet

Vasakronans miljöpolicy är att i samverkan med kunden bedriva fastighetsföretagande som uppfyller villkoren för ett långsiktigt hållbart samhälle. Detta innebär förutom att följa lagar och branschöverenskommelser att: minska beroendet av ämnen från jordskorpan, fasa ut långlivade och naturfrämmande ämnen, hushålla med resurser, arbeta för en god inomhusmiljö samt att vidareutveckla miljöarbetet som är en del av Vasakronans kvalitetsarbete.

Vasakronan förbereder för en certifiering av miljöarbetet enligt ISO 14001 under 2001.

Jämställdhet

Inom Vasakronan upprättas en årlig jämställdhetsplan för att främja jämställdheten. Av Vasakronans medarbetare är 31 procent kvinnor och 69 procent män. Arbetets karaktär har traditionellt gjort att fördelningen varit ojämn. Det finns en medveten strävan att

uppnå en större balans mellan antalet kvinnor och män. Detta gäller också antalet kvinnor på ledande befattningar.

Prognos 2000

Hyresintäkterna kommer att öka på grund av omförhandlingar och minskade vakanser. Drift- och underhållskostnader kommer att vara på ungefär oförändrad nivå. Avskrivningarna ökar till följd av investeringar och genomförda fastighetsförvärv. Administration och marknadsföring innehöll 1999 en positiv engångseffekt avseende lösen av pensionsskulder. Finansnettot ökar till följd av högre upplåning beroende på genomförda förvärv. Vasakronans prognos är att resultatet efter finansnetto, med befintligt bestånd och före resultat av fastighetsförsäljningar, kommer att uppgå till cirka 400 mkr.

Styrelse 1999

Brandinger, Rune, ordförande till april 2000

Jacobsson, Egon, ordförande från april 2000

Kylberg, Lars V, vice ordförande

Bryngelson, Håkan

Danell, Georg

Engman, Gerd

Lilja, Maria

Ljungh, Claes

Lydahl, Rolf

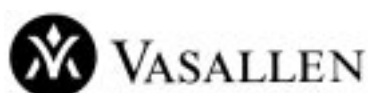
Gustafsson, Marianne, arbetstagarrepresentant

Kjällbring, Rolf, arbetstagarrepresentant

Verkställande direktör

Bryngelson, Håkan

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	2 380	2 110	2 396	2 832	2 858
Driftöverskott	1 337	1 131	1 093	1 403	1 541
Avskrivningar fastigheter	-347	-314	-283	-305	-301
Rörelseresultat	1 018	1 573	2 686	1 183	1 248
Reavinster/-förluster vid fastighetsförsäljningar	63	834	2 008	144	61
Resultat efter finansiella poster	437	1 114	2 225	262	637
Nettovinst	321	830	1 614	191	459
Justerat eget kapital	7 593	8 254	7 504	5 986	6 095
Marknadsvärde fastigheter	27 200	22 280	17 810	us	us
Bokfört värde fastigheter	18 159	16 508	12 777	14 771	14 848
Direktavkastning	7,7	7,7	7,9	9,5	10,5
Nettoskuld	10 034	7 183	1 753	7 276	7 300
Justerad soliditet, %	47	52	51	us	us
Kassaflöde före investeringar	808	185	-113	us	us
Nettoinvesteringar inkl fastighetsförvärv/försäljningar	-2 469	-3 463	3 837	-80	-164
Lokalareal (Kkvm)	2 674	2 444	2 312	3 268	3 341
Vakansgrad yta (Kkvm)	214	196	208	327	267
Utdelning	157	982	330	1 029	450
Totalt antal anställda	348	321	592	865	910
– Antal anställda kvinnor	108	103	142	190	us
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

Affärsidé

Vasallen utvecklar och förädlar före detta försvarsfastigheter för ny användning, i syfte att skapa värdetillväxt och för att slutligen sälja fastigheterna på kommersiella villkor. Lokalerna skall vara det bästa alternativet vad gäller funktion, miljö och ekonomi.

Utvärdering

Vasallen AB är att betrakta som ett investeringsprojekt inom fastighetsutvecklingsområdet. Bolaget befinner sig ännu på ett mycket tidigt stadium i förädlingsprocesserna av de enskilda fastighetsprojekten, varför en utvärdering kan ske tidigast under 2000, då fastigheternas marknadsvärde ställs mot kapitalkostnaden. De delar av beståndet som berörs av försvarsbeslutet 2000 kommer att utvärderas senare.

Verksamhetsbeskrivning

Vasallen skall utvecklas till ett fastighetsbolag som via sina enskilda dotterbolag snabbt blir en betydande aktör på sin lokala marknad. Vasallen har verksamhet i Östersund A 4, Tullinge F 18, Linköping I 4/A 1, Borås I 15, Ystad Lv 4 samt Uddevalla I 17.

De förvärvade försvarsfastigheterna är omfattande både vad gäller lokal- och markarea. Därför har Vasallen valt att arbeta fram nya översikts- och detaljplaner i nära samarbete med respektive kommun. Målet är att skapa möjligheter för ny användning av såväl befintliga byggnader som nya byggrätter. Förädlingsarbetets inriktning skiftar mellan de olika områdena men i huvudsak kan den skapas inom sektorerna utbildning, kultur, forskning och utveckling, kontor, bostäder, närservice och industri.

Projekten för att utveckla dessa områden uppgår till 735 mkr. De största beslutade projekten är att bygga för Mitthögskolan i Östersund för cirka 300 mkr och för Rättscentrum i Linköping för cirka 350 mkr.

Omvärldsbeskrivning

Den positiva utvecklingen i svensk ekonomi har bidragit till en ökad investeringsaktivitet på den svenska fastighetsmarknaden och lägre vakans i fastighetsföretagens bestånd. Den ökade efterfrågan på lokaler har fått genomslag i ökade hyresnivåer och hyresintäkterna för fastighetsbolagen. Fastigheternas värde har ökat väsentligt under senare år. I omställningen av försvarsanläggningar till civil användning verkar Vasallen helt i konkurrens med de övriga fastighetsägarna på orten.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Vasallen AB och Mitthögskolan har tecknat hyresavtal. Större delen av före detta regementet A4 i centrala Östersund, skall byggas om till en modern högskola. Första byggetappen påbörjades under 1999.

Miljöarbetet

Vasallens aktiva miljöarbete innebär att bolaget, i samverkan med kunderna, bedriver en verksamhet som passar in i det uthålliga samhället. Miljöpolicyn ansluter till Stiftelsen Det Naturliga Stegets fyra systemvillkor. Vasallen arbetar med andra ord med att minska beroendet av ämnen från jordskorpan, fasar ut långlivade och naturfrämmande ämnen, bidrar till att upprätthålla naturens långsiktiga produktionskapacitet och mångfald samt minskar energi- och materialförbrukningen.

Jämställdhet

Vasallen har en handlingsplan vad gäller att skapa en jämnare fördelning mellan kvinnor och män i hela företaget. En jämnare könsfördelning beaktas alltid vid nyrekryteringar.

Prognos 2000

Under år 2000 kommer Vasallen att fortsätta lägga grunden för en gynnsam fastighetsutveckling genom att arbeta med planläggning av de före detta försvarsfastigheterna i Ystad, Borås, Uddevalla, Linköping, Tullinge och Östersund. En bedömning i detta läge tyder på att det i sin helhet kan ta 5-15 år att genomföra utvecklingsarbetet.

Redan beslutade pågående investeringar avseende om-, till- och nybyggnad uppgår till cirka 725 mkr. Därutöver räknar Vasallen med ytterligare investeringsbeslut under året om cirka 325 mkr. Femårsplanen indikerar ett investeringsbehov på knappt 2 mdkr.

Förhandlingar pågår med Fortifikationsverket om förvärv av ytterligare cirka tio försvarsanläggningar i enlighet med förslag till Försvarsbeslut 2000.

Styrelse

Bryngelson, Håkan, ordförande
Jonsson, Jan-Peter
Lindström, Björn
Linglöf, Jan
Netz, Bo
Sandesten, Stefan,

Westling, Rickard

Kull, Jan-Inge, arbetstagarrepresentant

Verkställande direktör

Jonsson, Jan-Peter

Mkr	1999	1998	1997
Omsättning	47,8	80,7	11,9
Driftöverskott	10,1	38,3	6,1
Avskrivningar fastigheter	-3,3	-3,2	-0,4
Rörelseresultat	-29	5	-0,4
Reavinster/-förluster vid fastighetsförsäljningar	1,4	0	0
Resultat efter finansiella poster	-33,1	1,2	-1,2
Nettovinst	-23,9	0,8	0,4
Justerat eget kapital	113,3	113,1	12,4
Bokfört värde fastigheter	172,6	152,1	145,9
Direktavkastning	6,2	25,7	45,6
Nettoskuld	225	60	142
Justerad soliditet, procent	29,6	54,2	7,1
Kassaflöde före investeringar	-53,8	15,2	4,8
Nettoinvesteringar inkl fastighetsförvärv/- försäljningar	126,9	32,7	149,3
Lokalareal	320 000	323 000	327 000
Vakansgrad yta ¹⁾	59%	60%	5%
Utdelning	0	0	0
Totalt antal anställda	38	34	6
Antal anställda utomlands	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%

¹⁾En stor del av ytan är uthyrningsbar först efter ombyggnad

A/O Dom Shvetsii

Affärsidé

A/O Dom Shvetsii förvaltar en fastighet – Sverige Huset i St Petersburg.

Verksamhetsbeskrivning

A/O Dom Shvetsii är ett ryskt aktieföretag som ägs av Skanska till 49 procent, svenska staten till 36 procent och av staden St Petersburg till 15 procent. Bolaget har ett eget kapital om cirka 20 mkr.

A/O Dom Shvetsii äger Sverige Huset och har dispositionsrätten till marken under 49 år. Fastigheten har cirka 5 000 kvadratmeter uthyrningsbar yta fördelad på cirka 3 500 kvadratmeter kontor och 1 500 kvadratmeter bostäder. Största hyresgästen är Sveriges Generalkonsulat som hyr cirka en tredjedel av fastigheten.

Omvärldsbeskrivning

Beroende på hur den ryska marknaden kommer att utvecklas kommer också efterfrågan på lokaler för nya och gamla företag att regleras.

Miljöarbetet

Bolaget har inget miljöarbete.

Jämställdhet

Bolaget har inga anställda.

Prognos 2000

A/O Dom Shvetsii verksamhet är helt beroende på hur stor efterfrågan på lokaler i St Petersburg är. I dag är beläggningen i Sverige Huset cirka 80 procent.

Styrelse 1999

Lundberg, Gunnar, ordförande
Alvemur, Christer
Avdeev, Kirill V
Bergman, Johan
Gunnarsson, Carl-Johan

Verkställande direktör

Koppeli, Risto

Förvaltningsaktiebolaget Stattum

Mål

Bolaget har som uppgift att förvalta vissa aktieposter.

Utvärdering

Försäljningsintäkten från försäljningen av bolagets aktieinnehav i Pharmacia&Upjohn Inc uppgick till 15,3 mdkr, vilket innebar en realisationsvinst på cirka 10,8 mdkr. Staten har därmed lämnat sitt ägande inom läkemedelsindustrin.

Försäljningsintäkten från försäljningen av bolagets innehav i Celsius AB uppgick till 769 mkr, vilket innebar en realisationsvinst om cirka 590 mkr. Försäljningen skedde till ett pris om 179 kr per aktie. I samband med börsintroduktionen av Celsius 1994 sålde staten aktier till allmänheten för 100 kr per aktie. Försäljningen av innehavet i Celsius AB till Saab AB/BAe har medverkat till omstruktureringen av svensk och internationell försvarsindustri genom skapandet av ett konkurrenskraftigt och starkt företag med goda möjligheter till internationellt samarbete.

Verksamhetsbeskrivning

Stattumkoncernen omfattar de vilande dotterbolagen Statsföretag AB samt AB Fortia. Per den 31 december 1999 fanns, utöver dotterbolagen, innehav i Celsius AB, Fastighets AB Varvsudden, AssiDomän AB och Sveaskog AB. Bolagets innehav i AssiDomän AB motsvarar 3 procent av kapitalet i AssiDomän AB. Bolaget förvaltar tillfälligt statens aktier i Sveaskog under det att tvångsinlösen av övriga utestående aktier genomförs. Innehavet motsvarar 99 procent av kapitalet i Sveaskog AB.

Omvärldsbeskrivning

Stattumkoncernen fick sitt nuvarande namn 1993 då SIB-Invest bytte namn till Förvaltningsaktiebolaget Stattum. Stattum har allt sedan dess varit ett renodlat förvaltningsbolag för långsiktiga aktieinnehav och aktieinnehav som skall avvecklas.

Viktigare händelser 1999 och 2000

I januari 1999 avyttrades samtliga aktier motsvarande cirka 7 procent av det totala kapitalet i Pharmacia & Upjohn Inc. I mars 2000 avyttrades samtliga aktier i Celsius AB till Saab AB/BAe. Innehavet motsvarade cirka 15 procent av det totala kapitalet i Celsius AB. Samtidigt sålde svenska staten samtliga direktägda aktier i Celsius AB, motsvarande 10 procent av kapitalet.

I mars 2000 avyttrades samtliga aktier i Fastighets AB Varvsudden (hamndocka i Landskrona) till Öresundsvarvet AB. Innehavet motsvarade cirka 26 procent av det totala kapitalet i Fastighets AB Varvsudden. Försäljningsintäkten uppgick till cirka 2,6 mkr och gav en realisationsförlust på cirka 7,4 mkr.

Miljöarbetet

Bolaget har ingen egen miljöpolicy.

Jämställdhet

Bolaget saknar anställda och har därför ingen jämställdhetsplan.

Prognos 2000

I bolaget återstår, efter de genomförda avyttringarna, endast aktieinnehaven i de vilande dotterbolagen Statsföretag AB och AB Fortia, samt innehaven i AssiDomän AB och Sveaskog AB. Bolaget har påkallat tvångsinlösen av utestående aktier i Sveaskog AB.

Styrelse 1999

Rekke, Lars, ordförande
Eriksson, Per Olof
Magnusson, Bernt
Nilsson, Lennart
Sprängare, Björn
Stenberg, Jan

Verkställande direktör

Detter, Dag

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	0	0	0	0	-0,3
Rörelseresultat före avskrivningar	-9,7	-3,3	-121	-0,6	-0,3
Bruttomarginal, %	neg	neg	neg	neg	neg
Resultat efter finansiella poster	11 716	817	218	314	17
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	11 716	817	218	314	17
Nettovinst	8 635	772	174	276	17
Justerat eget kapital	13 076	5 440	5 594	5 745	6 019
Nettoskuld	-15 249	-444	-278	-319	-781
Nettoskulsättningsgrad	-	-	-	-	-
Avkastning på eget kapital, %	66	14	3	5	0
Avkastning på operativt kapital, %	neg	neg	neg	neg	neg
Kassaflöde före investeringar	8 635	1 058	13	-163	49
Nettoinvesteringar	us	-904	11	165	0
Utdelning	11 000	1 000	925	325	550
Totalt antal anställda	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

Affärsidé

AB Göta kanalbolag skall med hög kvalitet och med hänsyn till miljö och natur bevara och utveckla Göta kanal som Sveriges största kulturhistoriska byggnadsverk. Göta kanal skall vara Sveriges ledande turistiska vattenled och besöksmål.

Utvärdering

I samband med riksdagens beslut att ombilda Domänverket till aktiebolag behandlades även det framtida ansvaret för AB Göta kanalbolag. Riksdagen ansåg bland annat att det är en statlig angelägenhet att ansvara för att Göta kanal i framtiden rustas upp och drivs så att kanalens värde som kulturhistoriskt byggnadsverk och ett attraktivt turistmål vidmakthålls. AB Göta kanalbolag har genom statliga medel och genom andra åtgärder ökat kanalens värde som kulturhistoriskt byggnadsverk och ett attraktivt turistmål.

Verksamhetsbeskrivning

AB Göta kanalbolag är sedan den 1 juli 1992 ett av staten helägt bolag. Bolagets utvecklingsarbete sker i nära samarbete med kommunerna, landstingen och länsstyrelserna längs kanalen. Den huvudsakliga verksamheten är kanaldrift. Därutöver har bolaget fastighets- och skogsförvaltning, reparationsvarv för båtar, entreprenadarbeten, båtuppläggning samt utställnings- och museiverksamhet.

AB Göta kanalbolags mål är att så långt det är realistiskt möjligt återskapa kanalen och miljön längs kanalen till sitt ursprungliga skick samt att skapa långsiktig avkastning på skog och fastigheter utan att förbruka bolagets kapital, att öka utbudet av serviceaktiviteter och upplevelser längs Göta kanal, att med en kundorienterad organisation erbjuda en hög service nivå med hänsyn till Göta kanals miljö, natur och kulturella värden, att få nöjda kunder och besökare att återkomma samt att erbjuda så många personer som möjligt tillgång till rekreation och ett aktivt friluftsliv på kanalområdet.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Passagerartrafiken ökade med 15 procent under 1999. Fritidsbåttrafiken minskade med 3 procent. Totalt ökade intäkterna från kanaltrafiken med 4 procent till 6 mkr. Den minskade fritidsbåttrafiken beror antagligen på det minskade öppethållandet som infördes under 1999. Under år 2000 ökar öppethållandet och marknadsföringsinsatserna, vilket sker i samarbete med alla kommuner utefter kanalen, Länsstyrelserna i Östergötland och Västra Götaland, landstingen i Östergötland och Västra Götalands-regionen samt näringslivet. Projektet skall löpa över tre år. Tillsammans satsar parterna närmare 4,5 mkr per år.

Ett resemagasin har utkommit i januari 2000 vilket också skall stimulera aktiviteterna på och runt kanalen.

Göta Kanal har genom en omröstning i tidningen Byggindustrin av svenska folket utsetts till årtusendets svenska byggnadsverk.

Miljöarbetet

Företaget har en miljöpolicy med en arbetsplan för hur miljöarbetet skall bedrivas inom företaget.

Jämställdhet

Bolaget har sedan 1996 en jämställdhetsplan som utvärderas och omarbetas vartannat år.

Prognos 2000

År 2000 kommer öppethållandet att öka och en massiv satsning att göras på marknadsföring av kanalen och aktiviteter längs Göta kanal.

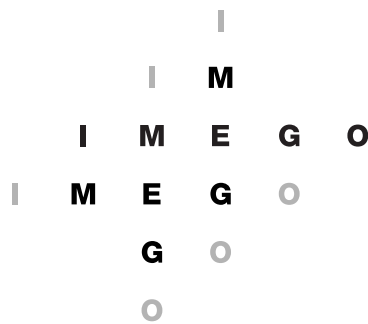
Styrelse 1999

Janérus, Kaj, ordförande
Berggren, Christer, vice ordförande
Andersson, Elving
Modin, Anita
Svenheim, Lars-Olof
Söderlund, Thord
Wärn, Ragnhild
Johansson, Billy, arbetstagarrepresentant
Löfström, Britt-Marie, arbetstagarrepresentant
Pettersson, Leif, arbetstagarrepresentant, suppleant
Åhfeldt, Per-Olof, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör

Österlund, Claes-Göran

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning inklusive anslag	51,3	67,6	58,8	46,0	63,9
därav anslag	15,4	24,3	20,3	14,3	24,6
Rörelseresultat före avskrivningar	0,6	0	0,3	0,1	-0,8
Bruttomarginal, %	1,8	0	0,1	0	0
Resultat efter finansiella poster	2,3	-0,4	0,5	0,8	0,5
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	0	-0,6	0,2	0,8	0,5
Nettovinst	2,3	-0,4	0,5	0,8	0,5
Justerat eget kapital	38,2	36,0	26,4	35,9	35,1
Nettoskuld	0	0	0,7	0	0
Nettoskuldssättningsgrad	0	0	0,7	0	0
Avkastning på eget kapital, %	5,9	0	1,3	2,2	1,3
Avkastning på operativt kapital, %	0	0	0	0	0
Förädlingsvärde	15,8	25,8	18,9	13,9	12,8
Kassaflöde före investeringar	9,1	2,7	5,3	-9,6	1,3
Nettoinvesteringar	4,1	1,6	4,9	0	2,6
varav FoU-investeringar	0	0	0	0	0
Utdelning	0	0	0	0	0
Utlandsandel av försäljning	0	0	0	0	0
Totalt antal anställda	51	94	60	50	59
– Antal anställda kvinnor	18	16	18	18	16
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100 %	100%	100%	100%	100%

Affärsidé/mål

Imago AB är ett av staten helägt bolag med uppgift att bedriva uppdragsforskning med inriktning på mikroelektronikbaserade system för att utveckla nya produkter och processer från idé till färdig prototyp. Bolagets verksamhet skall i ett rikstäckande perspektiv komplettera och stödja andra satsningar vid industriforskningsinstitut och vid universitet och högskolor. Det långsiktiga målet är att stödja utbildning och forskning samt att bidra till att stärka svenskt näringslivs utveckling och internationella konkurrenskraft, vilket också innefattar teknologiöverföring till små och medelstora företag.

Utvärdering

Bolaget etablerades vid årsskiftet 1998/1999 och är i en uppbyggnadsfas. Det första verksamhetsårets intäkter av uppdrag överstiger med god marginal vad som förutsattes i de utredningar som föregick bolagets bildande.

Verksamhetsbeskrivning

Imego har under 1999 byggt upp den egna verksamheten samt etablerat samverkan med företag, högskolor och institut kring mikroelektronik, mikromekanik och sensorsystem. En av hörnstenarna i verksamheten är snabb framtagning av kiselbaserade sensorprototyper i system. Bolaget har rekryterat och driftsatt en väl fungerande organisation inom teknikområdena Optiska-/IR system, Mikromekanik, Material- och ytegenskaper, Systemdesign och ASIC konstruktion, Elektromagnetiska sensorer, Byggsätt samt Produktdesign.

Imego har under året gjort omfattande investeringar i programvara, i utrustning för elektrisk verifiering samt i ett optiskt laboratorium och ett kemilaboratorium. En grundläggande strategi är att inte investera i produktionsutrustning. I stället skapas starka relationer med "wafer fabs", det vill säga leverantörer med kapslings- och produktionskapacitet. Dessa nätverk garanterar att Imego kan använda optimala processer för varje applikation och att det därmed blir kvalificerad personal som tar hand om produktionen. Genom det omfattande nätverket kan Imego inte bara välja rätt teknik utan även välja den leverantör som har

kapacitet så att Imegos kunders förväntningar på korta ledtider uppfylls.

Omvärldsbeskrivning

Behovet av att mäta och behovet av sensorsystem är redan stort och kommer under den närmaste framtiden att öka ännu mera. Marknadsanalyser antyder att potentialen för mikromekanik är större än för mikroelektronik (processorer och dataminnen). Produkter där mikromekanik används är bland andra dysor för skrivare, läs- och skrivhuvuden för hårddiskar, trycksensorer, accelerometrar till exempel för krockkuddar, mikrospeglar för projektorer samt enklare utrustning för medicinsk diagnostik. Teknikdrivande just nu är bilindustrin, bland annat för gyron, men den stora marknaden i framtiden bedöms vara biosensorer.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Bolaget registrerades den 13 januari 1999 efter förslag från utredningen "Ett tekniskt forskningsinstitut i Göteborg" (SOU 1997:37) och av en efterföljande organisationskommitté. Verksamheten bedrivs i Chalmers Vasaområde i Göteborg.

Redan från bolagets start har bolaget bedrivit nätverksarbete med forskare och företag i branschen. Mottagandet bland företag och högskolor har varit gott och bolaget har genomfört ett flertal projekt av förstudiekaraktär. Merparten projekt förväntas resultera i fortsättningsprojekt.

Ett modernt och IT-baserat projektstyrningssystem har implementerats och bidrar jämte övriga IT-satsningar till att kvalitetsstyra verksamheten och skapa en plattform för kommande certifiering. ISO 9001 certifiering planeras ske under våren 2000. Under året har de företagsanpassade Intranet och Extranet byggts upp.

Två patentansökningar inom området Byggsätt/Kapsling av sensorer har under året lämnats in till Patent- och registreringsverket.

Vad gäller teknologiöverföring har Imego på uppdrag av Sveriges Verkstadsindustrier färdigställt en omfattande handbok med rubriken "Mikrosystem – Hot eller Möjlighet".

Miljöarbetet

Bolagets avsikt är att påbörja en miljöcertifiering, ISO 14001, när kvalitetscertifieringen är avslutad.

Jämställdhet

Vid utgången av verksamhetsåret var cirka 18 procent av de anställda kvinnor. Ett flertal högt kvalificerade sökande kvinnor är aktuella för anställning och Imego räknar med att på någon sikt förbättra situationen.

Prognos 2000

Utsikterna för det andra verksamhetsåret är positiva. Bolaget planerar att under 2000 uppnå en omsättning på cirka 20 mkr, varav 6 mkr är fakturering mot kund, med en personalstyrka om cirka 25 i slutet av år 2000.

Styrelse 1999

Sahlin, Mauritz, ordförande
Lewin, Thomas
Netzler, Göran
Nilsson, Aina
Olsson, Eva
Omling, Pär
Torell, Lena

Verkställande direktör

Brox, Bill

Tkr	1999
Omsättning, exklusive anslag	1 439
Anslag (Aktieägartillskott, inget driftbidrag)	49 773
Rörelseresultat före avskrivningar	-11 827
Bruttomarginal, %	us
Resultat efter finansiella poster	-13 208
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	-13 208
Nettovinst	-13 208
Justerat eget kapital	37 566
Nettoskuld	-34 576
Nettoskuldsättningsgrad	us
Avkastning på eget kapital, %	-35
Avkastning på operativt kapital, %	-680
Förädlingsvärde	1 139
Kassaflöde före investeringar	40 572
Nettoinvesteringar	5 271
varav FoU-investeringar (Proforma)	4 276
Utdelning	0
Utlandsandel av försäljningen	0
Totalt antal anställda (Medelantal helårsanställningar)	12
– Antal anställda kvinnor	2
– Antal anställda utomlands	0
Statens ägarandel	100%

IRECO

INSTITUTE FOR RESEARCH
AND COMPETENCE HOLDING AB

Affärsidé

IRECO skall som delägare i industriforskningsinstitut främja teknisk utveckling och kompetensspridning inom näringslivet. Bolaget skall bland annat genom finansiella insatser bidra till institutens långsiktiga kompetensutveckling inom områden som är strategiskt viktiga för svensk industri samt verka för en ändamålsenlig struktur inom institutssystemet. Bolagets syfte är inte att bereda vinst till aktieägarna. Bolagets mål är att samtliga industriforskningsinstitut inom IRECO-gruppen under 2001 skall driva verksamhet i aktiebolagsform med IRECO som minoritetsägare och att bolaget skall ha aktieägaravtal med näringslivets företrädare, vilka är majoritetsägare i institutbolagen.

Utvärdering

IRECO är delägare i sju industriforskningsbolag och har aktieägaravtal med majoritetsägarna. IRECO har 1999 medverkat till tre samgåenden mellan forskningsinstitut. Åtta institut har ännu inte avslutat bolagiseringsprocessen och i ett av de institut som sedan tidigare driver verksamhet i bolagsform är IRECO ännu inte delägare. Bolagiseringsprocessen har bland annat av juridiska skäl blivit mer utdragen än vad som förutsågs.

Verksamhetsbeskrivning

Resurserna koncentreras till att bistå instituten i bolagiseringsprocessen och till förhandlingar med industrin om delägarskap. Beslut fattades 1999 om fördelning av 225 mkr till institutens kompetensutveckling under 2000-2002. IRECO kommer under året att fördela 50 mkr till institut för samverkan med nya universitet och högskolor.

Omvärldsbeskrivning

För att IRECO skall bli delägare i industriforskningsinstitut krävs att de omvandlas från stiftelser till aktiebolag. Det legala ramverket för stiftelser är komplicerat och delvis otydligt, vilket försvårar bolagiseringsprocessen.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Propositioner om forskning och innovationspolitik och dess organisation har lagts fram och kan få betydelse för bolagets och institutens framtida verksamhet.

Miljöarbetet

I kriterierna som IRECO fastställt för industriforskningsinstitut ingår att de skall verka för en miljö-

anpassad tillväxt och förnyelse i näringslivet och genom verksamheten bidra till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Jämställdhetsarbete

Bolaget bedriver inget eget jämställdhetsarbete.

Prognos 2000

Bolaget har av ägarna försetts med kapital för egen drift och för finansiering av kompetensutveckling i de industriforskningsinstitut som ingår i IRECO-gruppen.

Styrelse 1999

Svedberg, Gunnar, ordförande

Caesar, Madeleine

Marklund, Kari

Nielsen, Niels Christian

Råland, Birgitta

Salzmann, Tomas

Ullenius, Christina

Verkställande direktör

Widmark, Håkan

Mkr	1999	1998	1997
Omsättning	102,4	100,6	97,0
Därav anslag	102,4	100,6	97,0
Rörelseresultat före avskrivningar	-0,4	-0,4	0
Resultat efter finansiella poster	0	0	0
Justerat eget kapital	0,8	0,8	0,7
Avkastning på eget kapital, %	1	6	0
Avkastningen på operativt kapital ¹⁾	us	us	us
Fördlingsvärde	us	us	us
Kassaflöde före investeringar	-	-	-
Nettoinvesteringar	0	0	0
varav FoU-investeringar ²⁾	0	0	0
Utdelning	0	0	0
Utlandsandel av försäljningen	-	-	-
Totalt antal anställda	3	2	1
– Antal anställda kvinnor	2	1	0
– Antal anställda utomlands	0	0	0
Statens ägarandel	55%	55%	55%

¹⁾ Avkastningen på operativt kapital: ej relevant.

²⁾ IRECO har investerat 100 mkr i FoU i delägda industriforskningsbolag.

Affärsidé

Kasernen Fastighets AB:s verksamhet består i att uppföra, förvärva, äga, förhyra och förvalta fastigheter i syfte att i första hand åt anställda inom försvaret tillhandahålla elevbostäder, hotellrum och permanentbostäder.

Utvärdering

Kasernen Fastighets AB har under år 1999 uppfyllt de uppsatta ekonomiska och övriga målen.

Verksamhetsbeskrivning

Kasernen Fastighets AB är helägt av staten och koncernen omfattar fem helägda dotterbolag: Fastighets AB Kasernen i Stockholm, Fastighets AB Kasernen i Kristinehamn, Fastighets AB Kasernen i Skövde, Fastighets AB Kasernen i Halmstad samt Fastighets AB Kasernen i Uppsala.

Totalt förvaltas i koncernen 16 stycken hyresfastigheter med drygt 500 lägenheter, en hotellfastighet samt sju bostadsrätter.

Omvärldsbeskrivning

Riksdagen kommer under våren år 2000 att fatta beslut om en halvering av grundorganisationerna inom försvaret vilket kan komma att minska hyresintäkterna

till följd av de förändringar som kommer att genomföras inom försvarsmakten.

Miljöarbetet

Kasernen har bedömts ha för liten verksamhet för att upprätta miljöplaner eller miljöledningssystem.

Jämställdhet

Kasernen har bedömts ha för få anställda för att upprätta en jämställdhetsplan.

Prognos 2000

Prognosen för Kasernen 2000 är att resultatet efter finansnetto, före eventuella resultat av fastighetsförsäljningar, kommer att minska år 2000.

Styrelse 1999

Johansson, Bengt A W, ordförande
 Alvmur, Christer
 Lorentzon, Arne
 Lundberg, Monica
 Nyberg, Gunnar

Verkställande direktör

Lorentzon, Arne

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Hyresintäkter	27,5	30,3	34,3	31,8	30,4
Driftöverskott	20,3	22,4	25,7	22,1	25,9
Avskrivningar fastigheter	-6,2	-6,2	-7,3	-7,0	-7,8
Nedskrivningar fastigheter	-15,0	-	-	-	-
Rörelseresultat	0,9	19,4	21,1	15,1	13,6
Reavinst/-förlust vid fastighetsförsäljningar	1,9	3,2	2,7	-	4,5
Resultat efter finansiella poster	-4,7	8,6	10,6	11,3	15,1
Nettovinst	-7,6	4,7	7,7	8,2	10,8
Justerat eget kapital	66,2	75,9	73,4	67,7	57,4
Bokfört värde fastigheter	230,1	251,9	307,7	315,8	305,9
Direktavkastning	8,8	8,9	8,4	7,0	8,4
Nettoskuld	153,6	167,5	222,6	237,2	233,7
Justerad soliditet, %	27,8	24,7	20,5	19,6	16,9
Kassaflöde före investeringar	13,7	5,0	us	us	us
Nettoinvesteringar inklusive fastighetsförvärv/försäljningar	2,4	9,4	us	us	us
Lokalareal	us	us	us	us	us
Vakansgrad	us	us	us	us	us
Utdelning	2,2	2,1	2,2	2,0	-
Totalt antal anställda	3	3	4	4	4
– Antal kvinnor	1	1	1	1	1
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

DRAMATEN

Syfte

Kungliga Dramatiska Teatern AB (Dramaten) är Sveriges nationalscen för talteater. Verksamheten skall ej vara vinstdrivande.

Utvärdering

Verksamheten har under året inriktats på att uppnå de mål vad gäller kvalitet, tillgänglighet med mera som angivits för statens bidrag till Dramaten. Graden av måluppfyllelse är tillfredsställande.

Som ett led i en finansiell rekonstruktion år 1997 övertog staten ett lån i Riksgäldskontoret på 25 mkr från Dramaten. Lånet kommer att vara slutbetalt vid utgången av år 2002. Staten har satt som mål för Dramatens verksamhet att redovisa ett ekonomiskt resultat som medger att ränta och amorteringar regleras med Dramaten. För att uppnå målet har Dramaten genomfört organisationsförändringar för att möjliggöra ett flexibla arbetssätt och optimera uttag av resurser i produktionsprocessen.

Verksamhetsbeskrivning

Dramaten har under år 1999 haft 33 (29) produktioner på repertoaren, varav 19 (19) har varit nyproduktioner.

Totalt 1 004 (1 025) föreställningar har spelats på teaterns sex scener för 242 134 (275 259) besökare. Beläggningen har under året uppgått till i snitt 84 (86) procent. Besöks- och föreställningstalen för år 1999 påverkas negativt av att Lilla scenen hållits stängd under större delen av spelåret. Dramaten har under år 1999 spelat 105 (125) föreställningar på turné för 37 627 (34 226) besökare. Under 1998, då Stockholm var Europas kulturhuvudstad, var Dramaten värd för ett stort antal gästspel. Gästspelsverksamheten har under år 1999 legat på en mer normal nivå.

Biljettintäkterna uppgick 1999 till 28,8 mkr, motsvarande 14 procent av total omsättning.

Viktigare händelser 1999 och 2000

I maj 1999 stängdes Lilla scenen för ombyggnad. Återinvigning beräknas ske i slutet av oktober 2000. Statens

fastighetsverk kommer att debitera högre hyra på grund av ombyggnaden vilket Dramaten finansierar genom att avträda andra hyrda lokalytor.

Ett nytt fyraårigt avtal med huvudsponsorn Telia trädde i kraft i januari 1999. Avtalet ligger på samma ekonomiska nivå som det tidigare och medger dessutom ytterligare två långsiktiga sponsorer. Ett treårigt avtal med Ernst & Young trädde i kraft i juli 1999, vilket ökar sponsorsintäkterna med 50 procent. Båda avtalen ger option till finansiering av turnéer utöver den fasta sponsoravgiften. Sponsorbidragen uppgick år 1999 till 2,9 procent av den totala omsättningen, inklusive driftstillskottet från staten.

Miljöarbetet

Miljöarbetet är huvudsakligen inriktat på arbetsmiljö.

Jämställdhet

Kvinnandelen var under 1999 41 procent. Könsfördelningen varierar med de krav som repertoaren ställer. Jämställdhetsplan finns.

Prognos 2000

Den förutsatta låneregleringen ställer stora krav på Dramatens ekonomiförvaltning och verksamhetsplanering fram till 2003.

Styrelse 1999

Wikström, Jan-Erik, ordförande

Bonnier, Eva

Dahlberg, Ingrid

Låftman, Lennart

Nilsson, Sam

Wästberg, Per

Göranzon, Marie, arbetstagarrepresentant

Åkerblom, Kjäll, arbetstagarrepresentant

Damberg, Jan, arbetstagarrepresentant, suppleant

Lindberg, Lars, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör

Dahlberg, Ingrid

Mkr	1999	1998	1997	1996 ¹⁾	95/96
Omsättning, inklusive anslag	210	228	208	100	200
därav anslag	162	162	164	83	166
Rörelseresultat före avskrivningar	3	12	9	-17	2
Bruttomarginal, %	6	18	21	-	6
Resultat efter finansiella poster	-1	6	2	-19	-5
Nettovinst	-1	6	2	-19	-5
Justerat eget kapital	6	7	3	-24	-5
Kassaflöde före investeringar	2	13	20	-22	5
Nettoinvesteringar	5	6	7	3	6
varav FoU-investeringar	us	us	us	us	us
Utdelning	0	0	0	0	0
Totalt antal anställda	303	306	342	367	350
– Antal anställda kvinnor	124	135	157	150	144
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

¹⁾ 6 månader

Syfte

Kungliga Operan AB (Operan) är Sveriges nationalscen för opera och balett. Verksamheten skall ej vara vinstdrivande.

Utvärdering

Verksamheten har under året inriktats på att så långt som möjligt uppnå de mål vad gäller kvalitet, tillgänglighet med mera som angivits för statens bidrag till Operan. Graden av måluppfyllelse är tillfredsställande.

Verksamhetsbeskrivning

Operan har under år 1999 haft totalt 34 (52) opera- och balettproduktioner på repertoaren. Därav har 11 (17) varit nyproduktioner. Antalet konserter uppgick till 46 (59). Vid jämförelse med år 1998 skall hänsyn tas till att Stockholm då var Europas kulturhuvudstad och att Operan med anledning härav disponerade extra produktionsresurser.

Trots färre produktioner, fortsätter antalet föreställningar och andra arrangemang i Operans regi att öka. Det totala antalet evenemang uppgick år 1999 till 371 (361). Publikbeläggningen vid föreställningar på stora scenen var för opera 82 (84) procent och för balett 73 (87) procent. Den lägre beläggningen för balett kan delvis bero på att repertoaren innehållit en förhållandevis stor andel nutida verk, vilka ännu inte funnit sin publik.

På andrascenen Vasateatern har under år 1999 uppförts ett antal mindre operaverk både i egen regi och i samarbete med bland annat Operahögskolan i Stockholm. Vasateaterns lokaler har också tagits i bruk för gästspel, konserter och barnverksamhet.

Under sommarhalvåret har Operan framträtt på Drottningholmsteatern och på olika friluftsscener. I juni 1999 genomförde operabaletten en turné i USA.

Samarbetet har fortsatt inom ramen för den så kallade OperaAkademien med de fem företag som är

Operans huvudsponsorer: Länsförsäkringar, Pharmacia & Upjohn, SAS, Svenska Dagbladet och Vattenfall. Under en inledande avtalstid från och med 1997 till och med 2000 stöder dessa företag Operan med sammanlagt 32 mkr. Sponsorsbidragen uppgick år 1999 till 2,8 procent av den totala omsättningen.

Biljettintäkterna uppgick 1999 till 41,9 mkr, vilket motsvarar 12 procent av den totala omsättningen. Jämfört med 1997 har biljettintäkterna ökat med 4,7 mkr.

Miljöarbetet

Miljöarbetet är huvudsakligen inriktat på arbetsmiljö.

Jämställdhet

Av Operans samtliga anställda under år 1999 var 44 procent kvinnor. Jämställdhetsplan finns.

Prognos 2000

Operan prognosticerar ett nollresultat år 2000.

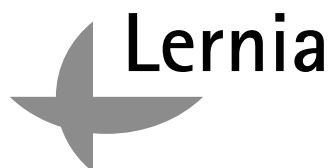
Styrelse 1999

Dalborg, Hans, ordförande
Andersson, Benny
Engdahl, Horace
Reinius, Ulla
Starrin, Karin
Stenberg, Jan
Tham, Carl
Tivéus, Meg
Alm, Eric, arbetstagarrepresentant
Swartz, Göran, arbetstagarrepresentant
Lundén, Gun-Maj, arbetstagarrepresentant, suppleant
Onne, Madeleine, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör och teaterchef

Hall, Bengt

Mkr	1999	1998	1997	1996/95, 18mån	1994/95
Omsättning, inklusive anslag	347	353	319	480	303
därav anslag	287	276	269	422	254
Rörelseresultat före avskrivningar	9	-8	-12	15	-14
Bruttomarginal, %	3	neg	neg	3	neg
Resultat efter finansiella poster	1	-16	-20	5	-10
Nettovinst	1	-12	-13	1	-4
Justerat eget kapital	4	3	18	36	17
Nettoskuld	14	16	17	19	22
Nettoskuldssättningsgrad, %	350	533	94	53	129
Avkastning eget kapital, %	29	neg	neg	4	neg
Avkastning operativt kapital, %	0	neg	neg	3	neg
Förädlingsvärde	206	240	231	343	208
Kassaflöde före investeringar	16	10	us	us	us
Nettoinvesteringar	5	8	5	15	7
Utdelning	0	0	0	0	0
Utlandsandel av försäljning	2	us	us	us	us
Totalt antal anställda	580	590	586	581	649
– Antal anställda kvinnor	255	260	252	250	us
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

Affärsidé

Lernias affärsidé är att utveckla de många för ett föränderligt arbetsliv.

Bolaget strävar mot att vara ett brett och mångsidigt kompetensföretag, som arbetar med såväl utbildning som verksamhetsutveckling och personaluthyrning. Lernia är ett kompetensföretag för de breda medarbetargrupperna.

Utvärdering

De totala intäkterna för Lerniakoncernen uppgick 1999 till 1 931 (1 870) mkr. Försäljningen av arbetsmarknadsutbildning och företagsutbildning uppgick till 91 (92) procent av den totala försäljningen. Resterande del utgjordes främst av intäkter från uthyrningsverksamhet, restaurangverksamhet samt försäljning av legotillverkade produkter.

Koncernens resultat efter avskrivningar enligt plan uppgick till 2 (17) mkr. Till följd av ett positivt räntenetto på 4 (13) mkr ökade resultatet efter finansiella poster till 6 (30) mkr. Nettoresultatet efter skatt blev 6 (30) mkr. Koncernens avkastning 1999 på totalt kapital blev 1,1 procent, på sysselsatt kapital 1,9 procent och på eget kapital efter skatt 1,5 procent, vilket inte motsvarar det befintliga målet om cirka 14 procent.

En starkt bidragande orsak till det försämrade resultatet beror på att upphandlingen av arbetsmarknadsutbildning sjönk mycket kraftigt under det andra halvåret 1999.

Ytterligare förklaringar till det försämrade resultatet vid sidan av minskade intäkter från utbildningsverksamheten är att bolaget ännu inte lyckats uppnå den flexibilitet och effektivitet i verksamheten som krävs.

Trots att utbildningsvolymerna sjunkit markant har marknadsandelarna kunnat hållas uppe och även i vissa fall kunnat ökas. Bolaget har kunnat minska arbetsmarknadsutbildningens andel av bolagets totala intäkter i förhållande till tidigare år, vilket ligger helt i linje med bolagets strategi att minska beroendet av en marknad.

Uthyrningsverksamheten har överträffat förväntningarna under 1999 och uppvisar en fortsatt stark utveckling under 2000.

Verksamhetsbeskrivning

Lernia AB är helägt av svenska staten. Verksamheten i koncernen har under 1999 bedrivits under koncern-

namnet AmuGruppen inom fem affärsområden: Yrke, Växa, Delta, Hadar samt Nu Personaluthyrning. Hadar och Nu Personaluthyrning drivs i fristående juridiska enheter och med egen personal.

Under året har ledning och styrelse fokuserat på att se över verksamheten i syfte att förstärka koncernens närvaro på den viktiga företagsmarknaden och den snabbt växande skolmarknaden. Ett resultat av detta är att samla samtliga affärsområden under ett gemensamt varumärke. Indelningen i ovan nämnda affärsområden upphörde den 1 februari 2000 samtidigt som en intern organisationsförändring trädde i kraft.

Omvärldsbeskrivning

Lernia är den största aktören på den svenska utbildningsmarknaden. 69 (70) procent av omsättningen under räkenskapsåret är arbetsmarknadsutbildning upphandlad av länsarbetsnämnder och arbetsförmedlingar. Branschen kännetecknas i dag av låg lönsamhet, många små lokala aktörer, otidsenliga undervisningsmetoder samt låga etableringskostnader.

Utbildningsmarknaden är inne i en förändringsprocess där ett flertal nya aktörer, såväl svenska som utländska, har eller håller på att etablera sig. Mycket talar för att vi under de närmaste åren kommer att få se förändringar såväl i det traditionella skolsystemet som på den övriga utbildningsmarknaden. En viktig drivkraft i detta är den förändrade synen på pedagogik, metodik och teknik. Vidare kan man konstatera att arbetsmarknadens parter liksom enskilda individer ökar sitt engagemang i kompetensutvecklingsfrågor.

Inte minst de möjligheter som IT-utvecklingen skapar kommer att påverka och förändra utbildningsmarknaden. Internetpenetrationen i Sverige är bland de högsta i världen. Internetbaserad utbildning kommer sannolikt med tiden att utgöra en allt viktigare del av utbildningsmarknaden.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Vid en extra bolagsstämma den 10 januari 2000 beslöt att bolaget skall byta namn från tidigare AmuGruppen AB till Lernia AB. Dotterbolagen Nu Personaluthyrning och AmuGruppen Hadar AB har bytt namn till Lernia Personaluthyrning AB respektive Lernia Hadar AB. Denna ändring är en viktig del i varumärkesstrategin.

Bolaget har ändrat den interna organisationen för

att arbeta med ett förbättrat marknadsfokus. Affärsområdesindelningen har ändrats till: utbildning, företag, skola och individ.

Flera av dotterbolagen har under 1999 kvalitets- och miljöcertifierats.

Miljöarbetet

Lernia bedriver utbildningsverksamhet som i vissa delar är anmälningspliktig verksamhet enligt 9 kap. 6§ Miljöbalken. Denna verksamhet utgörs av plast- och verkstadsteknisk utbildning och bedrivs i stort på samtliga 100 utbildningsorter. Omfattningen av miljöpåverkan är begränsad eftersom det rör sig om utbildning och inte produktion.

De senaste årens miljöarbete inom Lernia har hittills resulterat i att delar av verksamheten är miljöcertifierade enligt ISO 14 001. För närvarande pågår ett intensivt arbete med att införa miljöledningssystem i den övriga verksamheten med målet att Lernia AB skall vara certifierat under år 2000.

Jämställdhet

Jämställdhetsarbetet bedrivs systematiskt utifrån fastställd jämställdhetsplan, som revideras årligen. Antalet kvinnor har ökat under 1999, medan antalet män har minskat. Kvinnorna utgör nu 33 procent av medarbetarna. Andelen kvinnliga chefer i bolagsledningen har ökat väsentligt under året, medan andelen kvinnliga chefer på mellannivå endast ökat marginellt.

Prognos 2000

Marknaden för kompetensutveckling kommer under år 2000 att vara i nivå med 1999. Anslagsmedlen för upp-

handlad arbetsmarknadsutbildning bedöms komma att minska, men i gengäld kommer nya medel att bli tillgängliga på andra sätt, till exempel via regionala tillväxtavtal och den särskilda satsningen på kompetensutveckling i arbetslivet (KIA).

Inom skolmarknaden väntas ett flertal upphandlingar ske, i de flesta fall med start under 2001. På längre sikt förväntas de tillgängliga marknaderna öka. Enskilda individers påverkan kommer dessutom att öka successivt. För uthyrningsmarknaden, där Lernia Personaluthyrning har etablerat sig, förväntas fortsatt kraftig tillväxt. Årsprognosen för 2000 innebär en omsättning på 1 910 mkr, ett operativt resultat om 33 mkr och en täckningsgrad på 1,7 procent.

Styrelse 1999

Dockered, Bo, ordförande
Blomquist, Bo-Gunnar
Carrick, Peter
Eriksson, Olle
Hansson, Lise-Lott
Hjalmarson, Lennart
Jonson, Lars Christer
Kronstam, Karin
Larsson, Bengt
Nordmark-Nilsson, Anna-Stina
Johansson, Jan, arbetstagarrepresentant

Verkställande direktör

Carrick, Peter

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	1 931	1 870	1 870	2 542	3 380
Rörelseresultat före avskrivningar	88	99	128	-559	-58
Bruttomarginal, %	4,6	5,3	6,8	neg	neg
Resultat efter finansiella poster	6	30	67	-582	-112
Nettovinst	6	30	67	18	-89
Justerat eget kapital	388	404	396	329	311
Nettoskuld	neg	neg	neg	neg	neg
Nettoskuldsättningsgrad, %	neg	neg	neg	neg	neg
Avkastning på eget kapital, %	1,5	7,8	18,5	neg	neg
Förädlingsvärde	946	899	935	1 322	1 758
Kassaflöde före investeringar	14	-593	118	-341	-132
Nettoinvesteringar	47	85	40	31	75
varav FoU-investeringar	us	us	us	us	us
Utdelning	0	22	22	0	0
Utlandsandel av försäljning	0	0	0	0	0
Totalt antal anställda	2 459	2 312	2 888	3 997	4 892
– Antal kvinnor	836	763	1 011	1 439	1 756
– Antal anställda utomlands	-	-	-	-	-
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

Mål

Luftfartsverket (LFV), som är ett affärsverk, skall främja utvecklingen av den civila luftfarten, ansvara för drift och utveckling av statens flygplatser för civil luftfart samt utöva tillsyn över flygsäkerheten för den civila luftfarten. LFV skall ansvara för flygtrafiktjänst i fred för civil och militär luftfart, svara för skyddet av miljön mot föroreningar från civil luftfart och ombesörja beredskapsplanläggning för civila flygtransporter.

LFV skall bidra till en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktig hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. LFV skall ansvara för att på ett företagsekonomiskt effektivt sätt driva och utveckla statens flygtrafiktjänst och flygplatser och därmed sammanhängande verksamhet. Det långsiktiga målet för räntabiliteten är att resultatet efter skattemotsvarighet skall uppgå till 8 procent av eget kapital. Soliditeten skall uppgå till lägst 25 procent. Trafikavgifterna, exklusive undervägs-, security- och bulleravgifter, får i genomsnitt över åren öka med högst nettoprisindex, mätt från och med år 1993.

Utvärdering

Räntabiliteten på eget kapital efter skatt och skattemotsvarighet sjönk 1999 till följd av jämförelsestörande poster. Det var framför allt tingsrättens utslag till LFV:s nackdel i en hyrestvist med SAS som ledde till att räntabilitetsmålet inte nåddes år 1999. Kostnaden är cirka 600 mkr och LFV har överklagat domen. LFV:s andel (50 procent) av Arlandabanan har invärderats och bokförts i balansräkningen för 1999. Det medför en sänkning av soliditeten med cirka tre procentenheter och innebär att soliditetsmålet inte nåddes. Prishöjningen uppgick 1999 till 4,3 procent och rymdes under det av regeringen satta pristaket. Resultatet år 1999 blev 18 mkr att jämföra med 606 mkr år 1998. Rörelseintäkterna uppgick till 4 719 (4 469) mkr, en ökning med 5 procent, varav mer än hälften var ökad volym och knappt hälften kom från den prisjustering som gjordes från och med den 1 januari 1999. Rörelsekostnaderna uppgick till 3 878 (3 545) mkr, en ökning med 9 procent.

Verksamhetsbeskrivning

LFV-koncernen består – förutom av affärsverket – av det helägda holdingbolaget LFV Holding AB samt de av

holdingbolaget helägda aktiebolagen LFV Airport Center AB och Swedavia AB. LFV Handling AB ägs till 50 procent.

LFV driver 14 statliga flygplatser. Därutöver har LFV hand om den civila trafiken på fem militära flottflygplatser. Flygplatserna i statens regi bedrivs som ett system med i stort sett likvärdig standard på alla flygplatser.

LFV:s flygtrafiktjänst leder flygtrafiken inom de svenska flyginformationsregionerna som, utöver svenskt territorium, även omfattar stora delar av omgivande hav samt Bornholm. LFV svarar även för flygtrafiktjänst för militär luftfart.

Den kommersiella verksamheten svarar för cirka 40 procent av omsättningen.

Omvärldsbeskrivning

Tillväxten beräknas bli drygt 4 procent för in- och utrikes trafik under den närmaste treårsperioden. SAS ställning på inrikesmarknaden är fortsatt stark. Konkurrensen mellan de globala allianserna kommer att skärpas. Lågprisflyget bedöms öka kraftigt under den närmaste femårsperioden. Kapaciteten i luftrummet i Europa bedöms förbättras, men kommer under peakperioden troligen att vägas upp av den ökande trafiken.

Viktigare händelser 1999 och 2000

År 1999 blev återigen ett nytt rekordår för flygtrafiken med 21,8 miljoner passagerare, en ökning med 5 procent eller 1,1 miljoner passagerare jämfört med 1999. Utrikesresorna ökade med 6 procent och inrikesresorna med 5 procent.

Arlandabanan invigdes den 24 november 1999. Restiden med Arlanda Express mellan Stockholms centralstation och Arlanda flygplats är högst 20 minuter och trafiken upprätthålls med fyra tåg i timmen i vardera riktningen.

Förnyelsen av flygtrafikledningssystemen fortgår planenligt och den nya kontrollcentralen på Sturup har börjat fyllas med ny teknik. Den nya kontrollcentralen på Arlanda är klar och under våren påbörjas installationerna.

Utbyggnaden av en tredje landningsbana på Arlanda pågår. Banan tas i drift våren år 2002.

De europeiska transportministrarna beslutade i

januari 2000 om en gemensam strategi för att utveckla flygtrafiktjänstsystemet så att det skall medge flöden som är oberoende av nationsgränser.

Miljöarbetet

Målet är att miljöledningssystem skall vara infört i hela LFV vid utgången av år 2002. I december 1999 miljöcertifierades Umeå flygplats enligt ISO 14001. Miljöarbetet på flygplatserna fortlöper: bland annat invigdes två reningsdammar på Visby flygplats och på Landvetter togs ett grundvattenmagasin under flygplatsen i bruk, vilket skall utnyttjas i flygplatsens klimatanläggning. På Arlanda har en ny reningsanläggning installerats, som renar tvättvatten från fältgaraget och bilverkstaden från tungmetaller och olja.

Jämställdhet

Av cheferna är 79 procent män, vilket beaktas i rekryteringsarbetet. Kvinnliga chefer har i genomsnitt 87 procent av manliga chefers löner. Kvinnorna i kärnkompetensområdet har i genomsnitt 92 procent av männens lön. Kvinnorna i stödkompetens har i genomsnitt 77 procent av männens löner. Löneskillnaden mellan män och kvinnor är större i de högre åldersgrupperna.

LFV har centralt formulerade policier och mål för jämställdheten med ett uttalat chefsansvar för frågorna. Varje koncernenhet upprättar en jämställdhetsplan med handlings- och åtgärdsprogram vilka skall innehålla konkreta aktiviteter med mätbara mål för resultatutvärdering. Koncernenheternas jämställdhetsmål följs upp i det årliga personalbokslutet, attitydundersökningar och personalenkäter.

Prognos 2000

Det ekonomiska resultatet efter finansnetto för år 2000 bedöms bli 650 mkr – en avsevärd förbättring jämfört med 1999 års resultat. Till följd av bland annat invärderingen av 50 procent av Arlandabanan i LFV:s balansräkning kommer inte soliditetsmålet att uppnås år 2000. LFV räknar med ett bortfall av resultat från dutyfree- och taxfreeförsäljningen med cirka 250 mkr jämfört med år 1998 och bedömer därför att det finns behov av avgiftshöjningar. Regeringen har uppdragit åt LFV att överväga miljömässiga och ekonomiska konsekvenser av en höjning av landningsavgifterna.

Styrelse 1999

Adelsohn, Ulf, ordförande
Annell, Elisabet
Orrenius, Jan
Jonsson, Jan
Plogéus, Eva
Skogö, Ingemar
Thapper, Inger
Örmfjäder, Krister
Andersson, Lars, arbetstagarrepresentant
Falk, Krister, arbetstagarrepresentant
Dittmer, Ulf, arbetstagarrepresentant, suppleant
Nilssen, Roal, arbetstagarrepresentant, suppleant

Generaldirektör

Skogö, Ingemar

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	4 719	4 469	4 316	4 037	3 820
Rörelseresultat före avskrivningar	1 500	1 499	1 295	1 091	1 221
Bruttomarginal, %	32	34	30	27	32
Resultat efter finansiella poster	18	606	361	290	362
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	18	606	506	761	689
Nettovinst	8	435	260	209	261
Justerat eget kapital	2 354	2 403	1 943	1 684	1 526
Nettoskuld	2 895	2 814	3 556	3 892	4 212
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	1,23	1,17	1,83	2,31	2,76
Avkastning på eget kapital, %	0,3	20,0	14,3	13,0	18,7
Avkastning på operativt kapital, %	2,2	10,5	8,1	8,2	10,1
Förädlingsvärde	3 342	3 221	3 174	2 819	2 767
Kassaflöde före investeringar	1 104	1 202	498	657	917
Nettoinvesteringar	2 935	731	631	552	554
varav FoU-investeringar	us	us	us	us	us
Utdelning	0	78	0	50	0
Totalt antal anställda (exkl timanställda)	3 919	3 795	4 392	4 277	4 209
– Antal anställda kvinnor	1 429	1 366	1 581	1 625	1 473
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

Affärsidé

LKAB skall på affärsmässiga grunder uthålligt och kostnadseffektivt marknadsföra, tillverka och leverera förädlade, kvalitetssäkrade jämmalmsprodukter från Malmfälten till utvalda kunder. Affärsidén är baserad på affärsmässighet, förädling och kvalitet samt långsiktiga kundrelationer.

Ökad förädlingsgrad och uthållig lönsamhet är viktiga mål för LKAB. Järn- och stålindustrin är kapitalintensiv och starkt konjunkturberoende. Därför är det nödvändigt med en finansiell styrka som klarar av konjunktursvängningar.

Det långsiktiga avkastningskravet på totalt kapital i jämmalmsrörelsen ligger på 10 procent, motsvarande 15 procent på eget kapital före skatt, mätt över en konjunkturcykel.

Utvärdering

LKAB:s leveranser av förädlade jämmalmsprodukter minskade med 1,9 miljoner ton eller 9 procent och blev 18,4 (20,3) miljoner ton. Pelletsleveranserna minskade till 12,2 (13,9) miljoner ton och utgjorde 66 (68) procent av de totala leveranserna. Produktionen under året uppgick till 18,9 (20,9) miljoner ton. Lagret av färdiga malmprodukter uppgick vid utgången av 1999 till 2,0 (1,7) miljoner ton.

Under 1999 beslutades att ett åtgärdsprogram skulle genomföras. I detta ingår att sänka kostnaderna med 300 mkr på tre år, att minska antalet anställda med 300 personer på tre år, samt minska nettokassaflödet till maximalt minus 500 mkr per år. Som ett led i detta arbete har inte absolut tidskritiska investeringar senarelagts.

På grund av sänkta priser, minskade leveranser och en fortsatt hög investeringsnivå har de finansiella och ekonomiska målen inte kunnat uppfyllas.

Verksamhetsbeskrivning

I LKAB:s gruvor bryts varje år mer än 30 miljoner ton råmalm. Modern teknik, fjärrstyrning och storskalighet är nyckelord för produktionen. Under 1999 stängdes den gamla huvudnivån i Kiruna för gott och den nya huvudnivån på 1045 meters djup togs i full drift. I Malmberget pågår arbetet med en ny huvudnivå på 1000 meters djup, där viss produktion startades i februari i år. Den nya huvudnivån skall vara i full drift 2001.

Jämmalmen förädlas i LKAB:s malmförädlingsverk i

Kiruna, Svappavaara och Malmberget. Förädlingskapaciteten ligger för närvarande på cirka 22 miljoner ton per år, varav cirka 15 miljoner ton utgörs av pellets.

Omvärldsbeskrivning

Jämmalmsbranschen är kapitalintensiv, konjunkturkänslig och dollarkursberoende. För att långsiktigt vara konkurrenskraftigt måste LKAB fokusera på kundnytta, kvalitet och kostnader. Konkurrensen har hårdnat betydligt de senaste åren. Sedan 1995 har kapacitet för ytterligare 20 miljoner ton pellets tillkommit i världen genom utbyggnad hos konkurrenterna.

Utvecklingen under det senaste året visar hur snabbt förhållandena ändras i branschen. Det överutbud av pellets som fanns under 1999 har nu förbytt i knapphet.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Ett omfattande åtgärdsprogram inleddes under 1999 i syfte att sänka kostnaderna.

Som ett led i detta genomfördes en omfattande omorganisation av LKAB. En processororienterad organisationsmodell infördes, i stället för tidigare geografisk indelning.

Inom produktutvecklingsområdet pågår stora insatser för att bland annat ta fram en ny, förbättrad masugnspelletts för drift tillsammans med sinter och att öka metalliseringsgraden hos direktreduktionpelletsen. Ett viktigt verktyg i det arbetet är Pilotmasugnen i Luleå.

Den höga investeringstakten dämpades under 1999. Trots detta investerades 986 mkr. Framför allt handlar det om investeringar i nya huvudnivåer i Kiruna och Malmberget samt förberedelser för brytning av den så kallade Sjömalmen i Kiruna. Andra stora projekt som pågår är investeringar i bland annat en uppgradering av Ofofbanan till 30 tons axellast och inköp av nya malmvagnar och lok.

Den senaste femårsperioden har LKAB genomfört investeringar på drygt 6 mdkr och nu väntar på några års sikt en lugnare investeringstakt. Som ett led i åtgärdsprogrammet har investeringar för omkring 1,5 mdkr senarelagts.

Strukturförändringarna bland stålföretagen har fortsatt, vilket får återverkningar på jämmalmsleverantörerna. Även LKAB ser över sina strategier och utvärderar olika handlingsalternativ för att stärka marknadspositionen.

Under 1999 infördes ett verksamhetssystem baserat på ISO 9001:2000. Dessutom har LKAB beslutat att kvalitetscertifiera företaget enligt ISO 9001:2000 under år 2000.

Transportföretaget MTAB ägs nu till 100 procent av LKAB sedan SJ och norska NSB under hösten 1999 sålde sina ägarandelar om 24,5 procent vardera till LKAB.

Miljöarbetet

LKAB:s miljöpolicy utgår från att företagets verksamhet och produkter skall kännetecknas av hänsyn till människa och miljö. LKAB eftersträvar internkontroll av hög kvalitet och tillämpar arbetsmiljösäkring. Miljöarbetet är framåtblickande och inriktas på att företaget också skall kunna leva upp till framtida, skärpta miljökrav.

LKAB:s miljökontroll sker enligt program fastställda av tillsynsmyndigheterna. En miljörapport för respektive produktionsort lämnas varje år till berörda myndigheter.

Jämställdhet

Av tradition är gruvor och malmförädlingsverk ett mansdominerat arbetsområde. Först år 1978 fick kvinnor laglig rätt att arbeta under jord. Fortfarande 1999 var därför andelen kvinnor bara 8 procent. LKAB:s jämställdhetsplan syftar till att stärka kvinnornas position i LKAB.

Prognos 2000

Stålmarknaden i Europa återhämtade sig oväntat snabbt mot slutet av 1999 och 2000 ser ut att bli ett

bra år för stålindustrin och därmed även för järnmalmleverantörerna. Under årets första månader har efterfrågan på järnmalm stadigt ökat och för i år rapporteras de flesta malmexportörers kapacitet vara fullt intecknade. LKAB:s leveranser beräknas därför öka med 20 procent och tillsammans med de erhållna prishöjningarna innebär det att årets resultat kommer att förbättras avsevärt.

Styrelse 1999

Sprängare, Björn, ordförande

Ameln, Carl

Enger, Ole

Lund, Olof

Olson, Hans Christer

Ros, Carl Wilhelm

Tengelin, Ursula

Östholm, Lars

Bäckström, Håkan, arbetstagarrepresentant

Larsson, Hans, arbetstagarrepresentant

Wikström, Karl, arbetstagarrepresentant

Kohkoinen, Thomas, arbetstagarrepresentant, suppleant

Thornéus, Torsten, arbetstagarrepresentant, suppleant

Åhult, Henrik, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör

Ameln, Carl

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	3 985	5 129	5 096	4 655	4 354
Rörelseresultat före avskrivningar	390	1 423	1 435	948	960
Bruttomarginal, %	9,3	26,8	26,6	20,4	22,1
Resultat efter finansiella poster	-244	960	1 206	941	920
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	-244	960	1 206	941	920
Nettovinst	-239	672	858	670	657
Justerat eget kapital	8 412	8 882	8 605	8 175	7 928
Nettoskuld	-1 217	-2 297	-2 435	-4 307	-3 246
Nettoskuldssättningsgrad, %	-18,6	-25,9	-28,3	-52,7	-40,9
Avkastning på eget kapital, %	-2,8	7,7	10,2	8,3	8,5
Avkastning på operativt kapital, %	-6,6	9,9	15,4	9,7	7,9
Förädlingsvärde	2 073	3 036	2 994	2 191	2 058
Kassaflöde före investeringar	861	1 627	1 674	1 084	861
Nettoinvesteringar	986	1 358	1 212	1 629	1 162
varav FoU-investeringar	10	31	65	22	18
Utdelning	231	231	290	428	423
Utlandsandel av försäljning	74 ¹⁾	us	us	us	us
Medelantalet anställda	3 279	3 568	3 524	3 379	3 432
– Antal anställda kvinnor	262	277	263	252	257
– Antal anställda utomlands	290	315	339	306	310
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

¹⁾ Räknat i ton

Nordic Baltic Holding AB

Nordic Baltic Holding AB, som är moderbolag för MeritaNordbanken, är noterat på OM Stockholmsbörsen och Helsingfors Börs. Nordic Baltic Holding AB har sitt juridiska säte i Sverige.

Bakgrunden till det statliga innehavet är de åtgärder staten vidtog i samband med att stärka det finansiella systemet då staten bland annat köpte in samtliga Nordbankenaktier under 1992. 1993 tillförde staten den rekonstruerade delen från Gota bank till Nordbanken. Under 1995 fattade regeringen beslut om att påbörja en första delförsäljning av Nordbanken genom börsintroduktion. Regeringen meddelade härmed även sin avsikt att sälja samtliga aktier i banken men att detta blir beroende av marknadsförhållanden och att ett tillräckligt bra pris kan uppnås. Under 1997 genomfördes ett inlösenförfarande om 5 mkr och som minskade statens ägarandel ned under 50 procent av kapital och röster.

Efter sammanslagningen till Nordic Baltic Holding AB och pågående sammanslagning mellan MeritaNordbanken och Unidanmark uppgår statens ägarandel till cirka 18,1 procent.

Affärsidé

MeritaNordbanken skall skapa värden för aktieägarna, kunderna och medarbetarna. Banken maximerar värdet av aktieägarnas investeringar genom att tillämpa affärsidéer inom området finansiella lösningar. Värdeutvecklingen skall vara bland de främsta för börsnoterade banker i Norden.

Banken tillämpar följande strategier för värdeskapande: strategiskt fokus, operationell effektivitet, optimal finansiell struktur och trovärdig vinstillväxt. Som ett led i genomförandet av värdeskaparstrategin har styrelsen 1999 fastställt ett antal operativa mål som bland annat innebär att banken ständigt skall vara bland de främsta börsnoterade bankerna i Norden i fråga om vinstutveckling per aktie.

Utvärdering

Merita/Nordbankengruppens resultat uppgick till 1 272 miljoner euro (11 221 mkr), vilket är en ökning med 10 procent sedan 1998. Under året minskade räntenettet närmare 2 procent till 1 798 miljoner euro (15 848 mkr) medan provisionsnettot ökade från 722 till 822 miljoner euro (7 243 mkr). Kreditförlusterna minskade med 84 procent till 22 miljoner euro (195 mkr) vilket är lika med historiskt låga 0,04 (0,22) procent i

förhållande till utlåningen. Räntabiliteten uppgick till närmare 21 procent, primärkapitalsrelationen till 8,3 procent och kapitaltäckningsgraden till 12 procent.

Verksamhetsbeskrivning

MeritaNordbanken är en av de ledande nordiska bankgrupperna och har Östersjöområdet som hemmamarknad. Det strategiska målet är att MeritaNordbanken skall vara en ledande aktör i samtliga nordiska länder och ha en betydande närvaro i övriga Östersjöländer. Verksamheten är inriktad på ett brett utbud av finansiella produkter och tjänster till privatpersoner, företag, institutioner och offentlig sektor. Rörelsen är organiserad i fem större enheter: Regionbanksrörelsen, Storföretag, Markets, Kapitalförvaltning och Fastigheter.

MeritaNordbanken skall ha Östersjöområdets största kundbas, vara förstaval för aktörer med regionen som marknad och kunna erbjuda regionala och globala lösningar för regionens största företag. Antalet kunder överstiger 6,5 miljoner privatpersoner och antalet företag, myndigheter och institutioner uppgår till cirka 400 000. Målet är att på en affärsmässig bas öka volymen hos befintliga kunder och att varje år öka antalet kärnkunder. Kärnkunder i MeritaNordbanken skall ha en kundnöjdhet på minst samma nivå som motsvarande kunder i jämförbara banker.

Den genomgripande förändringen av produktion och distribution av Internetbaserade finansiella tjänster möjliggör högre värdeskapande, sänkta kostnader och nya erbjudanden. Målet är att MeritaNordbanken skall försvara ställningen som Europas ledande leverantör av finansiella Internetbankslösningar och elektroniska tjänster.

Omvärldsbeskrivning

De svenska bankerna har i dag utvidgat sina marknader till att omfatta Norden och flera av Östersjöländerna. En motsvarande utveckling som den svenska sker även i de övriga nordiska länderna. Detta har resulterat i att flera nordiska banker etablerat verksamhet på varandras hemmamarknader. Syftet med utvidgningen till nya geografiska områdena är i huvudsak att bredda kundbasen och därmed öka både volym och intjäning. Flera av bankernas utvidgningar har skett genom förvärv och fusioner och som resulterat i betydande synergier på kostnadssidan.

Användningen av Internet för att distribuera finansiella tjänster växer mycket snabbt. Den nya tekniken

ökar potentialen för utländsk konkurrens utan krav på geografisk närvaro. Tekniken möjliggör även en separation av produktion och distribution av tjänster vilket underlättar för nya etableringar och konstellationer på de finansiella marknaderna.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Under året lades ett bud på norska Christiania Bank og Kreditkassen och vid årets utgång hade erbjudandet till aktieägarna förlängts. Budet utgjordes av ett kontantbud på 24,3 miljarder norska kronor.

MeritaNordbanken har över en miljon kunder som anslutit sig till bankens Internettjänster. Antalet kunder anslutna till Internet ökar snabbt och målet är att nå över 2 miljoner i början av nästa år. Under hösten introducerades Internetportalen Solo i Sverige och i Finland olika Wap-tjänster.

Runt årsskiftet 1999 / 2000 förenklades ägarstrukturen genom att Merita Oy:s aktieägare blev direktägare i Nordbanken Holding, som döptes om till Nordic Baltic Holding AB. Nordic Baltic Holding AB har i mars månad 2000 tillkännagivit ett erbjudande till aktieägarna i Unidanmark att utbyta aktier i syfte att genomföra en sammanslagning av MeritaNordbanken och Unidanmark. En sammanslagning skapar den ledande finansiella koncernen i Norden och Östersjöområdet med tre starka varumärken och 9,5 miljoner kunder.

Miljöarbetet

Även om bankverksamhet inte direkt förknippas med miljöpåverkan, förbrukar MeritaNordbanken både material och energi och använder elektronisk utrustning i stor omfattning. Ett konsekvent och långsiktigt förbättringsarbete skall ge både miljövinster och besparingar. I kreditbeviljningen riktar MeritaNordbanken i ökande grad kundernas uppmärksamhet på miljöaspekter. Under 1999 förstärkte MeritaNordbanken sitt miljöarbete dels genom att fastställa en för koncernen gemensam miljöpolicy, dels tillsätta ett koncerngemensamt miljöråd som har till uppgift att samordna miljöarbetet i Finland och Sverige.

Jämställdhet

Det systematiska arbetet för att åstadkomma jämställdhet mellan kvinnor och män fortsatte enligt plan. Ett särskilt chefsutvecklingsprogram i Sverige med enbart kvinnliga deltagare är en återkommande aktivitet.

Prognos 2000

Med fortsatt strategiskt fokus och upprätthållen kostnads kontroll är föresatsen att MeritaNordbanken skall generera en god tillväxt och en lönsamhet, som överträffar den för andra nordiska banker.

Styrelse – Nordic Baltic Holding AB och

MeritaNordbanken

Palmstierna, Jacob, ordförande
Vainio, Vesa, vice ordförande
Dalborg, Hans, verkställande direktör
Andersson, Dan
Andersson, Edward
Brandinger, Rune
Kivimäki, Mikko
Magnusson, Bernt
Niemi, Juha
Peltola, Timo
Finskas, Bertel, arbetstagarrepresentant
Roukala-Hyväinen, Kaija, arbetstagarrepresentant

Verkställande direktör och koncernchef

Dalborg, Hans

Mkr	1999	1998	1997 ¹⁾
Räntenetto	15 848	16 031	16 223
Provisionsnetto	7 243	6 370	6 034
Resultat före kreditförluster	11 553	13 212	11 216
Kreditförluster	195	1 222	2 134
Rörelseresultat	12 221	12 083	9 223
Nettovinst	9 676	6 198	9 355
Balansomslutning	890 304	911 113	849 314
Utlåning	584 050	567 612	495 217
Justerat eget kapital	47 315	45 264	40 594
Avkastning på eget kapital, %	20,9	14,3	18,9
Primärkapitalrelation, %	8,3	7,3	7,4
Kapitaltäckningsgrad, %	12,0	9,9	11,3
I/K-tal exkl. kreditförluster, %	1,8	1,8	1,7
Kreditförluster i % av utlåning	0,04	0,2	0,4
Placeringsmarginal	1,8	1,9	2,0
Rating (S&P/Moody's)	A1/A	A1/A	A1/A
Utdelning	948	902	us
Utdelning per aktie ²⁾	1,75	1,64	1,50
Totalt antal anställda	18 896	19 741	20 582
– Andel kvinnor, %	25	us	us
– Antal utomlands	us	us	us
Statens ägarandel	25,9%	25,9%	25,9%

¹⁾ Proforma

²⁾ Per aktie, Nordbanken Holding (från och med 2000 Nordic Baltic Holding AB)

Affärsidé/mål

Norrland Center AB är ett tjänsteföretag som skall främja etableringar och utveckla näringslivet i Norrland, företrädesvis Norrlands inland.

Norrland Center AB skall vara ledande företag vid etablering och utveckling av verksamheter i Norrland. Bolagets verksamhet skall bedrivas i nära samarbete med ett antal kommuner i Norrland.

Utvärdering

Norrland Center AB har sedan starten 1991 på olika sätt medverkat till att etablera och utveckla mer än 70 verksamheter i Norrland som tillsammans sysselsätter drygt 1 800 personer. Norrland Center har medverkat till att skapa nya arbetstillfällen för över 40 procent av de som är sysselsatta i nyetablerade callcenters i Norrland.

Verksamhetsbeskrivning

Norrland Center AB ägs till lika stora delar av staten genom Näringsdepartementet, stiftelsen Norrlandsfonden och Norhold AB. Under år 1999 har Norrland Center AB haft samarbetsavtal med elva kommuner i Norrland.

En viktig del av Norrland Centers arbete består av uppsökande verksamhet. Norrland Center AB har under året fortsatt sin aktiva marknadsföring av Norrland som en långsiktig lönsam etableringsregion. Med hjälp av faktaunderlag och analyser som Norrland Center AB kostnadsfritt bistår med kan sedan varje enskilt företag fatta långsiktiga beslut.

Omvärldsbeskrivning

Det regionalpolitiska stödsystemet har fortsatt att ifrågasättas och ändras mot bakgrund av Sveriges

anpassning till EU. Detta till trots kan Norrland Center AB inte registrera någon avmattning i intresset att etablera sig i Norrland. Företagen vill fortsatt utvärdera Norrland som ett möjligt etableringsalternativ främst mot bakgrund av en konstaterad högre produktivitet och lönsamhet.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Norrland Center har under denna period medverkat till att utveckla och etablera ett flertal verksamheter. Några särskilt intressanta etableringar är Graninge och Strömmas kundtjänstetableringar i Sollefteå och i Storuman samt Proffice Communication Centers etablering av ett nytt modernt webcallcenter i Sollefteå som inom några år beräknas sysselsätta 300 personer.

Prognos 2000

Det starkt ökande efterfrågetrycket på lokaler och kompetent personal i storstadsområdena med pris- och lönekostnadsspiral som följd bedöms ge en ökande efterfrågan på Norrland Centers kunskap och kompetens under år 2000. Mot bakgrund av det antal intressanta projekt som företaget arbetar med bedöms år 2000 bli ett år med gott resultatutfall.

Styrelse 1999

Näsman, Janaxel, ordförande
Andersson, Peter
Hjalmarsson, Dan
Holm, Johan
Söderström, Lars-Olov

Verkställande direktör

Bengtson, Sture

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	3,8	4,6	4,8	4,6	3,9
Rörelseresultat före avskrivning	-1,5	-0,7	-0,2	-0,9	-2,2
Bruttomarginal, %	-39,0	-13,2	-0,9	-15,6	-53,3
Resultat efter finansiella poster	0,3	-0,2	1,3	0,7	-1,0
Nettovinst	0,3	-0,2	1,3	0,7	-1,2
Justerat eget kapital	15,2	14,9	15,1	13,8	13,0
Nettoskuld	-15,9	-15,6	-15,7	-15,9	-15,9
Nettoskulsättningsgrad, ggr	-1,0	-1,0	-1,0	-1,2	-1,2
Avkastning på eget kapital, %	2,0	-1,5	9,3	5,2	-8,6
Avkastning på operativt kapital, %	-83,0	-30,4	-8,2	-47,0	-108,2
Förädlingsvärde	1,3	2,1	2,7	-	-
Utdelning	0	0	0	0	0
Totalt antal anställda	4	3	3	3	4
– Antal anställda kvinnor	1	0	0	0	1
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	33,3%	33,3%	33,3%	33,3%	33,3%

OM Gruppen AB är noterat på OM Stockholmsbörsen och har sitt juridiska säte i Sverige.

Statens innehav i OM Gruppen AB uppkom i samband med att OM Gruppen AB och Stockholms Fondbörs AB gick samman. Syftet med samgåendet var att stärka Stockholm och därmed Norden som marknadsplats i den allt hårdare konkurrensen med utländska börser och finansmarknader. En förutsättning för samgåendet var emellertid att staten gick in som ägare i OM Gruppen AB.

Verksamhetsbeskrivning

OM Gruppen AB är moderbolag i OM-koncernen (OM). OM äger och driver börser och clearingorganisationer samt utvecklar och säljer teknologi för finansiella marknader och energimarknader. OM är indelat i två affärsområden, Transaction och OM Technology. I OM ingår bland annat OM Stockholmsbörsen och OM Rantebörsen.

Verksamhetens utfall och större händelser 1999

OM:s verksamhet har fortsatt att växa i mycket snabb takt under 1999. Jämfört med 1998 ökade intäkterna med 25 procent. Den kraftigaste omsättningstillväxten har varit inom OM Technology, där intäkterna har ökat med 37 procent jämfört med föregående år.

I april 1999 inleddes eurohandeln på OM Stockholmsbörsen, vilket innebär att ett bolag kan handlas parallellt i euro och svenska kronor. Den 21 juni 1999 kopplades aktiehandeln på OM Stockholmsbörsen och Köpenhamns Fondbörs ihop inom ramen för børsalliansen Norex. I slutet av november ingick Oslo Börs ett intentionsavtal med OM Stockholmsbörsen och Köpenhamns Fondbörs avseende deltagande i Norex. Diskussioner inom ramen för Norex förs även med ytterligare börser.

Den 12 mars 1999 introducerades OM:s nya handelssystem för aktiemarknaden, SAXESS, vid OM Stockholmsbörsen.

Omvärldsbeskrivning

Världens marknader genomgår en strukturonvandling. Trenderna gynnar OM på flera sätt: dels ökar efterfrågan på teknologiska lösningar från börser och andra finansiella aktörer, dels öppnas möjligheter att, inom ramen för den transaktionsrelaterade verksamheten, konkurrera om den europeiska finansiella handeln. Nya marknader öppnas för konkurrens och börshandel, till exempel genom avreglering på elmarknaderna.

I början av år 2000 tillkännagav OM och Morgan Stanley Dean Witter att de tillsammans skall starta en ny elektronisk börs, Jiway. Börsen, som skall vara baserad i London, ger tillgång till handel i mer än 6 000 amerikanska och europeiska bolags aktier. Avsikten är att börsen skall öppnas i september 2000 för mäklare i Storbritannien, Sverige och Tyskland.

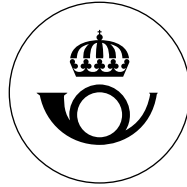
Styrelse 1999

Stenhammar, Olof, ordförande
Björkman, Johan, vice ordförande
Franzén, Thomas
Irstad, Lars
Larsson, Per E
Mårtensson, Arne
Nyman, Sven
Rydén, Bengt

Verkställande direktör

Larsson, Per E

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	1 954	1 567	991	610	567
Rörelseresultat före avskrivningar	692	480	375	204	230
Bruttomarginal, %	27	24	34	29	37
Resultat efter finansiella poster	603	480	422	326	373
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	613	511	440	361	373
Nettovinst	444	381	334	287	337
Justerat eget kapital	2 808	2 740	1 613	1 479	1 354
Avkastning på eget kapital, %	16	14	20	21	27
Förädlingsvärde	us	us	us	us	us
Kassaflöde före investeringar	402	375	536	114	130
Nettoinvesteringar	100	79	21	42	65
Utdelning	2,33	3	4	4,5	5
Utlandsandel av försäljningen	790	547	376	192	166
Totalt antal anställda	994	623	335	266	217
– Antal anställda kvinnor	315	207	133	84	70
– Antal anställda utomlands	318	126	39	31	30
Statens ägarandel	7,7%	7,7%	-	-	-

Affärsidé

Genom Posten skall alla kunna nå vem som helst med meddelanden och varor – fysiskt eller elektroniskt – snabbt, säkert och kostnadseffektivt.

Posten skall skapa mervärden, genom att kombinera fysiska och elektroniska flöden samt genom att integrera Postens tjänster i kundernas verksamhet.

Utvärdering

Ägaren har satt upp ekonomiska och finansiella mål för verksamheten. De ekonomiska och finansiella målen skall bidra till en stabil ekonomisk utveckling av verksamheten samt tillgodose långsiktig kapitalavkastning och förmögenhetstillväxt. Målet är att uppnå en marknadsmässig avkastning på det egna kapitalet. Ägarkravet är formulerat som avkastning på justerat eget kapital efter skatt definierat som riskfri ränta jämte risktillägg. Avkastning på justerat eget kapital skall, för den samlade koncernen, vara 10 procent. I nuvarande koncernstruktur, inklusive Postgirot, är det av ägaren fastställda soliditetsmålet 10 procent. Avkastningen på eget kapital, exklusive jämförelsestörande poster, uppgick till 3,4 procent och soliditeten var vid årsskiftet 2,6 procent. Det uppnådda resultatet är inte tillfredsställande och åtgärder måste vidtas för att öka lönsamheten samt stärka bolagets finansiella ställning.

Koncernens resultat efter finansiella poster, inklusive jämförelsestörande poster om -4 301 mkr, uppgick till -4 065 (1 075) mkr. Mot bakgrund av kommande förändringar i servicenätet har avsättning gjorts om 2 100 mkr för avvecklingar inom det befintliga kontorsnätet i egen regi. De jämförelsestörande posterna inkluderade även kostnader för nya beräkningsgrunder för pensioner om 2 201 mkr. Exklusive jämförelsestörande poster uppgick resultatet till 236 mkr. Jämfört med föregående års resultat (639 mkr exklusive realisationsvinster uppkomna i samband med överför-

ing av tillgångar till Postens Pensionsstiftelse) innebär det en underliggande resultatförsämring med 403 mkr. Resultatförsämringen förklaras av satsningar och ökade kostnader inom meddelande- och logistikverksamheten. De lägre räntenivåerna i de finansiella verksamheterna har till stor del kompensats av lägre kostnader.

Verksamhetsbeskrivning

Kundernas behov styr Postens verksamhet. Därför arbetar Posten mot huvudmålen: Nöjda kunder, lönsamhet, personal som trivs och förnyelse. Målen samverkar och är en förutsättning för att kundernas behov av service långsiktigt skall kunna tillgodoses under lönsamma former. För att säkerställa återkopplingen inom koncernen har Postens styrfilosofi utvecklats som affärsplaneringsverktyg, där den traditionella budgeten har ersatts med mål och styrtal för olika strategier. Med hjälp av kraven i ISO-systemet och verktygen i Utmärkelsen Svensk Kvalitet (USK) driver Posten ett ständigt utökat kvalitetsarbete. Total kvalitet är en förutsättning för att Posten skall nå målen. Utgångspunkten för kvalitetssynen i Posten är att det alltid är kunden som bedömer kvaliteten. Kundnöjdheten mäts därför löpande och resultatet ligger till grund för kvalitetsförbättrande åtgärder. Mätning av kvaliteten sker dagligen genom flera olika mätsystem.

Den tekniska kvaliteten mäts dagligen i alla viktiga processer. Under 1999 har ytterligare enheter i Posten certifierats enligt ISO 9000 standarderna.

I samverkan med kunderna har ett flertal tjänster och rutiner tagits fram som både förenklar för kunden och höjer kvaliteten.

Sedan 1991 tar Posten fram ett Nöjd-Kund-Index (NKI). Mätningen genomförs löpande under hela året och kunderna ger betyg på enskilda faktorer som

påverkar kundnöjdheten, exempelvis tillförlitlighet, tjänsteutbud, bemötande och väntetider. Kunderna svarar även på övergripande frågor om hur Posten sköter verksamheten. Varje enhet med kundansvar målsätts och följs upp med hjälp av NKI. Under 1999 uppgick NKI för Posten till 62 (59) vilket innebär att målet överträffades med en enhet.

Klagomål och synpunkter från kunder är en viktig informationskälla när det gäller allt kvalitetsarbete. Posten Kundtjänst har öppet 24 timmar om dygnet för frågor, synpunkter eller klagomål.

Postens lönsamhet, även exklusive de jämförelsestörande posterna i årets resultat, har minskat drastiskt. Rationaliseringar har inte kunnat möta räntenedgångar, växande konkurrens – inte minst från de nya elektroniska alternativen – samt den minskade efterfrågan på postbetjäning över disk. Konkurrensen kommer att intensifieras inom samtliga de marknader som Posten är verksam på. Möjligheterna till prishöjningar kommer att vara begränsade. Postens verksamhet skall renodlas och fokuseras på att utveckla meddelande- och logistikmarknaderna.

ViP (Vi i Posten) är den metod Posten använder för att mäta målet Personal som trivs. I ViP får medarbetarna besvara frågor om sin delaktighet, sina utvecklingsmöjligheter, sitt förtroende för förändringsarbetet i Posten samt avge ett helhetsomdöme om hur nöjd man är med sin totala arbetssituation. Detta uttrycks i ett ViP-index som målsätts i hela Posten. Varje kvartal får cirka 2 000 chefer en uppföljning av sina medarbetares trivsel. För Postkoncern samlat var under 1999 ViP-index på 56 (52), vilket är tre enheter över målet. Målet "Förnyelse" handlar om att skapa förändringskraft, tänka nytt och skapa lösningar för kunden i syfte att säkerställa den framtida konkurrenskraften.

Omvärldsbeskrivning

Postens verksamhet påverkas av den snabbt ökande konkurrensen. Andra påverkande faktorer är utvecklingen av ny teknik och en förändrad omvärld där kundernas behov förändras snabbare och i en större omfattning än tidigare. Nationsgränserna blir mindre betydelsefulla och internationaliseringen innebär att konkurrensen blir tydligare. Företagens viktiga beslut fattas till en allt större del utanför Sverige och många företag utvidgar sina marknader. Kraven på ett världstäckande serviceutbud gäller även för Posten, som därför arbetar med att utveckla regionala och internationella partnerskap.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Posten sade under året upp samarbetsavtalet med Nordbanken beträffande banktjänster i Merita-Nordbankens sortiment inklusive Postbanken. Avtalet upphör den 31 mars 2001.

Posten och personalorganisationerna enades under hösten om att tillämpa en ny modell, Posten Futurum, vid framtida personalminskningar i Posten. Målet är

att övertaliga medarbetare skall få ett arbete utanför Posten samtidigt som Posten kan behålla den kompetens som krävs för den framtida verksamheten.

Under våren förvärvades flera större aktieposter i transportföretaget ASG AB. Efter förhandlingar med ASG:s andra stora aktieägare, Danzas/Deutsche Post, beslöt Posten att sälja sina aktier till Danzas. En tvist rörande tolkningen av ett aktieägaravtal med anledning av de aktier som Custos sålt till Danzas har lett till pågående skiljeförfarande.

Posten har i slutet av år 1999 ökat sitt innehav i Pan Nordic Logistics AB, PNL, från 25 till 33 procent. PNL är sedan 1997 ett logistikbolag som samägs av Posten, Post Danmark och Posten Norge. Under år 2000 kommer ägarnas internationella paketverksamhet föras över till PNL. Syftet är att ge kunderna effektiva logistiklösningar i första hand inom Norden.

Beträffande de i tidigare årsredovisningar redogjorda pågående rättsliga processerna har förlikningsavtal träffats.

Posten har sålt 15 procent av Svensk Adressändring AB till CityMail AB. Företagen har tecknat ett aktieägaravtal som säkerställer ett lika inflytande i bolaget för båda ägarna.

Posten har fått ägarens, statens, mandat att sälja Postgirot Bank AB (publ). Försäljningsprocessen har inletts.

Miljöarbetet

De övergripande målen för Postens miljöarbete hänför sig i huvudsak till de nationella miljömålen begränsad klimatpåverkan, skyddande ozonskikt, bara naturlig försurning, ren luft, ingen övergödning, giftfri miljö och metaller i kretslopp.

Koncernen är anmälningspliktig enligt Miljöbalken för anläggningar avseende utvinning av värme och kyla ur mark eller luft. Påverkan på den yttre miljön bedöms som ringa.

Jämställdhet

Posten skall verka för en jämnare fördelning mellan kvinnor och män på alla nivåer inom samtliga verksamhetsområden. Att lyfta fram både kvinnors och mäns synsätt och värderingar skapar helhet och bredd vilket bidrar till att Posten bättre kan uppnå de övergripande målen.

Det skall vara en naturligt integrerad del i varje chefs ansvar för verksamheten att arbeta med jämställdhet.

Postens mål är att eftersträva minst 40 procent representation av såväl kvinnor som män inom varje större yrkesområde samt på sikt utjämna de lönedifferenser som finns mellan män och kvinnor som utför jämförbart arbete och med lika kompetens.

Varje affärsområde, resultatenheter och bolag ansvarar för att jämställdhetsplaner görs. Planerna skall innehålla såväl mätbara mål som aktivitetsplaner. Sammanhållande ansvar för jämställdhetsarbetet åvilar personalcheferna.

Uppföljning av jämställdhetsarbetet bör ske i affärsplanerna. Posten Personal ansvarar för en årsvis samordnad uppföljning samt stödjer arbetet med koncerngemensamma aktiviteter enligt affärsplan.

Prognos

Posten satsar under 2000 på att bygga upp ett nytt servicenät över hela landet, med högre tillgänglighet.

Styrelse 1999

Bernhardsson, Göte, ordförande

Detter, Dag

Ohlsson, Lars-Bertil

Ragsten Pettersson, Christina

Sandberg, Peter

Spång, Ulf

Strömberg, Karin

Tuvegran, Ingela

Kihlberg, Åke, arbetstagarrepresentant

Nyström, Björn, arbetstagarrepresentant

Holm, Carina, arbetstagarrepresentant, suppleant

Karlsson, Monica, arbetstagarrepresentant, suppleant

Mellström, Alf, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör

Grabe, Lennart

Mkr	1999 ¹⁾	1998	1997	1996	1995
Omsättning	24 217	24 359	23 424	22 725	22 271
Ev. anslag					
Rörelseresultat före avskrivningar	-2 939	2 076	2 305	1 733	1 633
Bruttomarginal, %	neg	8,5	9,8	7,6	7,3
Resultat efter finansiella poster	-4 065	1 075	1 055	570	831
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	us	us	us	us	us
Nettovinst	-2 990	752	726	363	454
Justerat eget kapital	1 777	4 772	4 017	3 294	2 983
Nettoskuld	-132	-1 658			
Nettoskulsättningsgrad, %	-7,4	-34,7			
Avkastning på eget kapital, %	neg	16,9	21,0	12,6	20,7
Avkastning på operativt kapital, %	neg	29,1			
Förädlingsvärde	9 862	14 695	14 785	14 596	14 611
Kassaflöde före investeringar ²⁾	1 609	-281	4 362	5 382	6 610
Nettoinvesteringar	1 103	1 064	us	us	us
varav FoU-investeringar	us	us	us	us	us
Utdelning	0	0	0	0	0
Utlandsandel av försäljningen ³⁾					
Totalt antal anställda	50 174	51 793	51 804	53 178	55 722
– Antal anställda kvinnor	24 585	25 897	26 420	27 653	29 533
– Antal anställda utomlands	476	202	6	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

¹⁾ I 1999 års värden ingår jämförelsestörande kostnader om 4 301 mkr

²⁾ Uppgifter för åren 1995-1997 hämtas från Finansieringsanalys enligt FAR:s rekommendation nr. 10

³⁾ Begreppet går ej att definiera.

Affärsidé

Samhalls uppgift är att skapa meningsfullt och utvecklande arbete för personer med arbetshandikapp där behoven finns. För detta bedriver Samhall industriell och kommersiell verksamhet. Verksamheten finansieras genom egna försäljningsintäkter och merkostnadsersättning från staten för de merkostnader Samhall har jämfört med andra företag.

Utvärdering

Resultaten mäts mot fyra mål: antalet anställda mätt i volymen arbetade timmar, andel rekrytering från prioriterade grupper (personer med intellektuella arbetshandikapp, personer med flera handikapp och personer med psykiskt arbetshandikapp), andelen anställda som övergår till en anställning hos andra arbetsgivare, så kallade övergångar samt ekonomiskt resultat.

Under år 1999 har Samhall antalet anställda uttryckt i arbetstimmar uppgått till 32,1 miljoner, vilket är något över statens krav om 31,9 miljoner. Övergångarna var på 3,9 procent. Målet är minst 3 procent. Rekryteringen från prioriterade grupper var 42 procent. Målet är minst 40 procent.

Under år 1999 har Samhall antalet anställda uttryckt i arbetstimmar uppgått till 32,1 miljoner, vilket är något över statens krav om 31,9 miljoner. Övergångarna var på 3,9 procent. Målet är minst 3 procent. Rekryteringen från prioriterade grupper var 42 procent. Målet är minst 40 procent.

Samhall redovisade ett resultat efter finansnetto på -386 mkr för år 1999. Struktur- och fusionskostnader av engångskaraktär belastade resultatet med 293 mkr. Det underliggande rörelseresultatet uppgick därmed till -93 mkr. Bolaget har dock under år 1999 vidtagit flera åtgärder för att stärka bolagets lönsamhet och konkurrenskraft. Det kostnadsreduktionsprogram som initierats bedöms av bolaget leda till sänkta kostnader med cirka 280 mkr per år. Vidare bedömer bolaget att den nya organisation som presenterats skall kunna förbättra inte bara kostnadsstrukturen utan även möjligheterna till bolagets intjäningsförmåga. Trots ett negativt resultat är bolagets finansiella styrka god.

Merkostnadsersättningen minskade under året med 19,4 mkr, det vill säga 4,3 procent. Bolagets underliggande rörelseresultat hade vid en oförändrad nivå på merkostnadsersättningen uppgått till cirka 100 mkr. Bolaget har under samma period ökat nettoomsättningen och förädlingsvärdet med 1 procent vilket är positivt. Trots dessa förbättringar kan resultatnivån dock inte betraktas som tillfredställande.

Verksamhetsbeskrivning

Samhall är en statligt ägd koncern som bildades 1980 efter beslut av riksdagen. Bildandet av Samhall – dåvarande Samhallsföretag – innebar att landets alla verk-

städer för skyddat arbete, kontorsarbetscentraler och industriella beredskapsarbeten, fick en gemensam huvudman. Samhall är ett arbetsmarknadspolitiskt medel för att underlätta att personer med funktionshinder får arbete och lön för detta.

Omvärldsbeskrivning

Några väsentliga strategiska vägval för Samhall är:

- Verksamhetsidén och kvaliteten i arbetet skall i första hand värnas.
- Hälften av jobben skall finnas inom tjänstesektorn och hälften inom industrin in på 2000-talet. Fler anställda skall arbeta integrerat med det övriga arbetslivet.
- Målet att 3–6 procent av de anställda varje år skall börja arbeta på den övriga arbetsmarknaden kvarstår.
- Den statliga ersättningen skall minska och utgöra cirka 85 procent av lönekostnaden för anställda med arbetshandikapp.
- Samhalls affärsvolym skall växa inom både industri- och tjänstesektorn.
- Helhetslösningar för kunder och strategiska partnerskap med andra företag skall eftersträvas.
- Outsourcing-trenden utnyttjas genom att fler jobb skapas i entreprenader och genom bemanningsuppdrag.
- IT-kunnandet och insatserna för kompetensutveckling allmänt hos de anställda skall utvecklas.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Under 1999 har Samhall genomfört omfattande struktur- och organisationsförändringar. De 13 regionala dotterbolagen har minskats till sju. Säljbolag har avvecklats och den centrala administrationen i moderbolaget och servicebolaget Samhall Support AB har reducerats kraftigt. Affärsområdena har minskats från nio till fem. Antalet tjänstemän i koncernen har minskat med cirka 300 med anledning av gjorda förändringar.

Det övergripande syftet med de organisatoriska och de övriga förändringarna har varit att få en mer homogen och effektiv koncern för genomförande av Samhalls verksamhetsidé. Samtidigt skapas också förutsättningar för att öka affärsvolymen, på bolagsnivå uppnå kraft och uthållighet att bedriva både en kvalificerad personalutveckling och kommersiell utveckling samt minska de totala kostnaderna. Förändringarna har inte påverkat antalet eller lokaliseringen av arbetstillfällen för medarbetare med

arbetshandikapp utan skall i stället ge bättre förutsättningar för att på lång sikt ha en rikstäckande verksamhet med arbetsplatser spridda över hela landet.

Miljöarbetet

Samhall har en gemensam policy för arbetsmiljö och yttre miljö. Resurser skall användas så varsamt som möjligt och med syftet att förebygga skador på den yttre miljön. Produkter och tjänster i Samhall skall anpassas till ett kretsloppstänkande och bolagen inom Samhallkoncernen skall öppet redovisa sin påverkan på samt sitt arbete med att förebygga skador på den yttre miljön. Miljöarbetet skall bygga på konsekvensbedömningar, ha en tyngdpunkt i förebyggande arbete samt inriktas på ständiga förbättringar.

Under 1997 certifierades inom Samhallkoncernen sex miljöledningssystem enligt ISO 14001. Under år 1998 ytterligare sex och därefter under år 1999 ytterligare tio. Vid utgången av år 1999 arbetade cirka 8 procent av koncernens anställda inom verksamheter med certifierade miljöledningssystem.

Jämställdhet

Koncernens jämställdhetsarbete styrs av jämställdhetsplaner. Det finns en koncernövergripande jämställdhetsplan samt jämställdhetsplaner för varje dotterbolag med mer än tio anställda. Förutom lika villkor i utveckling och lön mellan kvinnor och män strävar koncernen efter en jämnare fördelning i sådant arbete där yrkesval och rekrytering visat sig vara könsbundna.

Prognos 2000

Prognosen utgår från volym arbetstillfällen för personer med arbetshandikapp, 26 800, motsvarande 31,9 miljoner arbetstimmar. Faktureringen bedöms kunna öka med 13 procent jämfört med 1999 och förädlingsvärdet med cirka 11 procent.

Flera verksamhetsområden inom koncernen väntas under år 2000 utsättas för prissänkningar.

Styrelse 1999

Tidlund, Håkan, ordförande
 Carlsson, Barbro
 Curman, Maria
 Ennerfelt, Göran
 Svensson, Hans
 Karlsson, Boel
 Lundin, Ulf
 Frideborger, Bengt, arbetstagarrepresentant
 Josefsson, Sören, arbetstagarrepresentant
 Litzell, Per-Olof, arbetstagarrepresentant
 Swedenborg, Birgitta, suppleant
 Wahlström, Victor, suppleant
 Forsberg, Berth, arbetstagarrepresentant, suppleant
 Gardelin, Olle, arbetstagarrepresentant, suppleant
 Leppäniemi, Sven Olof, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör och koncernchef

Gunnarsson, Göran

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning, inklusive merkostnadsersättning	9 279	9 430	8 923	9 093	9 083
därav merkostnadsersättning	4 262	4 456	4 424	4 735	4 739
Rörelseresultat före avskrivningar	-248	-242	-62	61	178
Bruttomarginal, %	-5	-5	-1	1	4
Resultat efter finansiella poster	-386	55	-288	-91	103
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	-386	55	-288	-91	103
Nettovinst	-385	39	-238	-71	73
Justerat eget kapital	1 246	1 631	1 592	1 829	1 900
Nettoskuld	0	0	0	0	0
Nettoskulsättningsgrad	-	-	-	-	-
Avkastning på eget kapital, %	-27	2	-14	-4	4
Avkastning på operativt kapital, %	-184	1	-72	-47	-21
Förädlingsvärde	2 484	2 453	2 335	2 990	2 243
Kassaflöde före investeringar	-78	245	79	-110	74
Nettoinvesteringar	275	213	208	260	281
varav FoU-investeringar	0	0	0	0	0
Utdelning	0	0	0	0	0
Utlandsandel av försäljningen, %	22	21	21	19	18
Totalt antal anställda	26 183	25 693	25 914	27 250	28 085
– Andel kvinnor, %	42	42	us	us	us
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

Scandinavian Airlines

Affärsidé/mål

SAS Sverige AB skall bedriva ett aktivt ägande i SAS Konsortiet, med avsikt att via aktivt styrelsearbete långsiktigt utveckla SAS.

SAS Konsortiets (SAS) långsiktiga huvuduppgift är att i samarbete med utvalda flygbolag erbjuda konkurrenskraftiga flygförbindelser inom, mellan samt till och från vart och ett av de skandinaviska länderna.

SAS affärsidé är att med tillfredsställande lönsamhet betjäna den skandinaviska marknaden genom att erbjuda flygtjänster med särskilt fokus på den frekvente affärsresenären. SAS erbjuder även reseprodukter riktade till privatresenärer genom programmet SAS Pleasure. SAS Cargo ger ett kompletterande resultatbidrag till SAS genom att tillsammans med partners erbjuda effektiva och lönsamma fraktlösningar.

SAS övergripande mål är att alla kunder skall vara nöjda och vilja resa med SAS igen samt att SAS skall ha en konkurrenskraftig utveckling av aktieägarvärdet. Målet för aktieägarvärdet bryts ner i två delmål. Ett delmål avser ägarnas avkastning och ett delmål avser SAS finansiella utveckling. Avkastningsmålet för ägarna är, räknat som ett genomsnitt över en konjunkturcykel, 14 procent på summan av årlig aktiekursändring och aktieutdelning. De finansiella målen uttrycks som minst 17 procent CFROI (Cash Flow Return on Investments) samt minst 12 procent marknadsbaserad avkastning på sysselsatt kapital, båda över en konjunkturcykel.

Därutöver finns ett antal mål avseende kunder, kvalitet, personal och miljö.

Utvärdering

Den förra tydliga konjunktursvackan för flygindustrin nådde sin bottenivå omkring 1990. En beräkning av SAS-aktiernas utveckling 1990 till 1999 visar en genomsnittlig årlig totalavkastning (TSR) på 16,3 procent. Detta överstiger med 2,3 procentenheter SAS mål.

SAS har under perioden 1994–1998 haft en god lönsamhet och avkastningen, mätt som CFROI, har överstigit målet och varierat mellan 22 och 32 procent. För 1999 sjönk detta mått till drygt 14 procent. När det gäller avkastningen på det sysselsatta kapitalet, så har denna sedan 1995 varierat mellan 17 och 24 procent.

1999 uppgick avkastning på sysselsatt kapital till 9 procent.

Lönsamheten i SAS under 1999 har således försämrats betydligt. Detsamma gäller för stora delar av den europeiska flygindustrin där det senaste året visade sig bli mycket krävande. Anledningen till det försämrade resultatet är att trafikutvecklingen blev svagare än förväntat, överkapaciteten i branschen förstärktes och resmönstren förändrades. För SAS del innebär detta en kraftig nedgång i Business Class-segmentet och minskade enhetsintäkter.

För att säkra den långsiktiga konkurrenskraften kommer SAS att genomföra en rad ytterligare interna produktivitetshöjande åtgärder. SAS arbete för att ytterligare reducera enhetskostnaderna kommer därvid att fortsätta i oförminskad omfattning.

Verksamhetsbeskrivning

Genom konsortialavtal med SAS Danmark A/S och SAS Norge ASA driver SAS Sverige AB flygtrafikrörelse i konsortierna Scandinavian Airline Systems (SAS) och SAS Commuter. SAS driver verksamheter med anknytning till flygrörelsen i dotter- och intresseföretag. Dessa företag bildar SAS Gruppen, vilken till 21,4 procent ägs av svenska staten. SAS Sverige AB:s huvudsakliga verksamhet är att äga och förvalta andelarna (3/7) i SAS Konsortiet samt bedriva viss egen finansförvaltning.

Av SAS passagerarintäkter (netto) för år 1999 härrör cirka 85 procent från linjer i Europa inklusive inrikes- trafik i Skandinavien.

SAS partnerstrategi är att tillsammans med sina partners i Star Alliance utveckla ett globalt trafiksystem och enhetliga produkter.

Omvärldsbeskrivning

Flygindustrin är en global tillväxtindustri. Världens två största flygplanstillverkare Airbus Industries och Boeing Company prognostiserar en genomsnittlig årlig tillväxt på 4,85 procent respektive 4,7 procent under kommande tjugoårsperiod.

Under 1999 präglades flygindustrin starkt av överkapacitet. Indikationer finns i dag på att de senaste årens kapacitetsökning kan komma att avmattas.

Nylevererade flygplan utgjorde under 1999 cirka 8

procent av världens flygplansflotta. År 2002 bedöms motsvarande andel vara omkring 4 procent. Antalet flygplan som tas ur drift bedöms öka från cirka 2 procent 1999 till omkring 2,5 procent år 2002.

Viktigare händelser 1999 och 2000

SAS sålde delar av sin aktiepost i datanätverksföretaget Equant N.V.

SAS International Hotels sålde hotellfastigheterna i Amsterdam och London.

SAS annonserade avsikten att sälja en del av aktieinnehavet i British Midland till Lufthansa.

SAS beställde ytterligare fem flygplan av typ de Havilland Q400.

SAS styrelse har fattat beslut om förvärv av tio Airbus för totalt 10 mdkr och om förvärv av nya större flygplan för Europa och Skandinavien omfattande tolv Airbus A321-100 till ett värde av 4,5 mdkr.

SAS etablerade ett bolag tillsammans med GECAS. Till bolaget har överförts 30 flygplan av typen Douglas MD-80.

Miljöarbetet

Miljöstrategien för SAS verksamhet är att denna skall bedrivas så att minsta miljöbelastning uppstår. SAS arbetar för att vara ett av flygindustrins ledande företag inom miljöområdet. Miljöledningssystemet bygger på att varje chef inom SAS med beslutanderätt och budgetansvar är skyldig att inkludera en miljövärdering som en del av alla beslutsunderlag.

Jämställdhet

SAS arbetar för att kvinnor och män skall ha lika möjligheter till anställning, utveckling och befordran, lika lön och övriga villkor för lika arbete. SAS verkar

vidare för att en jämnare fördelning mellan män och kvinnor skall eftersträvas i sådana yrken där yrkesvalet traditionellt är könsbundet. Sexuella trakasserier skall ej förekomma.

Prognos 2000

Efter ett svagt 1999 bedöms det operativa resultatet för 2000 att bli väsentligt bättre. Den ekonomiska utvecklingen på viktiga marknader förväntas bli starkare än föregående år och bidrar till en större tillväxt i flygtrafiken. Det föreligger fortfarande överkapacitet på flera marknader men en återhållsamhet med ny kapacitet förväntas i hela branschen, samtidigt som den mycket stora överkapaciteten på den norska marknaden nu har reducerats. Kostnadsutvecklingen i SAS förväntas ytterligare förbättras genom det verksamhetsförbättringsprogram som pågår. Enhetskostnaden år 2000 förväntas bli lägre än 1999.

Priserna är fortsatt under press på grund av överkapacitet.

Styrelse 1999

Berggren, Bo, ordförande
Eidem, Björn
Eldrup, Anders
Jansson, Urban
Norvik, Harald
Schröder, Hugo
Jacobsen, Helmuth, arbetstagarrepresentant
Kindert, Leif, arbetstagarrepresentant
Lilletun, Ingvar, arbetstagarrepresentant

Verkställande direktör

Stenberg, Jan

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	41 508	40 946	38 928	35 189	35 403
Rörelseresultat före avskrivningar	2 765	4 115	4 118	3 668	4 761
Bruttomarginal, %	6,7	10,1	10,6	10,4	13,5
Resultat efter finansiella poster	1846	2 857	2 258	1 837	2 659
Justerat eget kapital	17 061	16 110	14 241	13 030	10 588
Nettoskuld	529	2079	1 345	1 754	2 544
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	0,03	0,13	0,1	0,1	0,2
Avkastning på eget kapital, %	7,6	12,9	11,4	10,9	18,5
Avkastning på operativt kapital, %	8,4	17,3	15,5	13,7	20,4
Förädlingsvärde	20 000 ¹⁾	20 300 ¹⁾	us	us	us
Kassaflöde före investeringar	1 932	4 137	4 256	3 814	4 881
Nettoinvesteringar	5 870	6 112	3 256	4 202	1 399
varav FoU-investeringar	us	us	us	us	us
Utdelning	658	658	658	493,5	493,5
Utlandsandel av försäljningen, %	66	68	68	68	69
Totalt antal anställda	28 863	27 071	25 057	23 607	22 731
– Antal anställda kvinnor	12 394	11 310	10 071	9 432	8 780
– Antal anställda utomlands	19 387	18 619	16 857	us	us
Statens ägarandel	21,4%	21,4%	21,4%	21,4%	21,4%

¹⁾ Uppskattning

SIS Miljömärkning AB

Affärsidé

Att genom frivillig miljömärkning stimulera utveckling och användning av produkter som från miljösynpunkt är bättre än andra i övrigt jämförbara produkter, och därmed bidra till en långsiktig hållbar utveckling.

Utvärdering

De kortsiktiga målen, det vill säga att kontinuerligt öka antalet kriterier och licensierade produkter har uppfyllts väl (från 0–52 kriterier på tio år och totalt 470 utfärdade licenser 1999). Kännedomen om och tilltron till märket har utvecklats bra och motsvarar väl de uppsatta målen. Det långsiktiga målet, att bidra till en hållbar utveckling, är föremål för utvärdering.

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget skall välja ut produktgrupper där miljömärkningen gör största möjliga nytta som miljöpolitiskt instrument. Två märken används, den nordiska Svanen och den europeiska Blomman.

Genom offensiv information och marknadsföring skall dessa båda märken bli kända, attraktiva och efterfrågade av såväl konsumenter som producenter.

Omvärldsbeskrivning

Möjligheter:

- Ökat intresse hos allmänheten för miljöfrågor.
- Ökad insikt hos konsumenter och professionella inköpare om vikten av ett miljöanpassat val av produkter.
- Ökat intresse för miljömärkning av tjänstesektorn.

Risker:

- Att intresset för miljöfrågorna sjunker.
- Att branscher bojkottar miljömärkning.
- Att vissa multinationella företag får gehör för den felaktiga uppfattningen att miljömärkning utgör ett handelshinder.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Den nordiska miljömärkningen tog 1999 sitt första ordentliga steg mot tjänstemärkning genom att kriteriedokumentet för hotell antogs och det första hotellet licensierades.

Under 2000 skall nya nordiska riktlinjer beslutas för utveckling av kriterier. Den nordiska miljömärkningen firar tio år och skall utvärderas externt.

Arbetet på EU-nivå med EU:s reviderade miljömärkningsförordning fortsätter.

Miljöarbetet

SIS Miljömärkning AB har en miljöpolicy som innebär att miljöarbetet skall präglas av en helhetssyn, vara förebyggande och ständigt förbättras, att miljöpåverkan

av verksamheten skall begränsas så långt det är praktiskt och ekonomiskt möjligt, att samarbetspartners och leverantörer skall ha ett aktivt miljöarbete samt att anställda skall uppmuntras att ta ett aktivt miljöansvar. SIS Miljömärkning AB har ett kvalitets- och miljöledningssystem och syftar under året att få dessa system certifierade mot ISO 9001 respektive 14001.

Jämställdhet

Ingen åtskillnad görs mellan kön, ras, nationalitet, religion eller ålder vid anställning, fördelning av arbetsuppgifter, lönesättning eller befordran.

Prognos 2000

Efterfrågan av miljömärkning, från såväl konsumenter som producenter, bedöms för 2000 vara fortsatt god. Speciellt ställs förhoppningar till miljömärkning av hotell. Bolagets omsättning beräknas öka cirka 10 procent till 35 mkr och ge en vinst på 2 mkr.

Styrelse 1999

Thiberg, Sven, ordförande
Berg, Ingolf
Blix, Kerstin
Knutsson, Pernilla
Lundin, Svante
Mattsson, Anna
Sköldefors, Walter

Verkställande direktör

Unge, Ragnar

Tkr	1999	1998
Omsättning, inklusive anslag	37,1	36,6
därav anslag	2,8	4,6
Bruttomarginal, %	14	14
Resultat efter finansiella poster	5,5	4,6
Nettovinst	4,6	3,3
Justerat eget kapital	17,3	11,7
Nettoskuld	5,0	4,1
Nettoskultsättningsgrad, ggr	0,36	0,35
Avkastning på eget kapital, %	28	28
Avkastning på operativt eget kapital, %	28	28
Förädlingsvärde	18,0	17,7
Kassaflöde till investeringar	0,3	1,0
Nettoinvesteringar	us	us
Utdelning	0	0
Utlandsandel av försäljning	-	-
Totalt antal anställda	28	25
– Antal anställda kvinnor	17	16
– Antal anställda utomlands	0	0
Statens ägardel	10%	10%

Mål

Sjöfartsverket (SJV) skall

- främja en säker, miljöanpassad och effektiv sjöfart
- svara för sjöfartens behov av infrastruktur tjänster i form av sjövägar, lotsning, isbrytning, nautisk information, kommunikation och service
- ansvara för sjöräddningen
- verka för säkerheten ombord på svenska fartyg oberoende av farvatten
- bevaka den svenska sjöfartsnäringens konkurrenssituation.

SJV skall, på ett företagsekonomiskt effektivt sätt, bidra till en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Målet för räntabiliteten är att resultatet efter skattemotsvarighet skall uppgå till 7 procent av eget kapital. Soliditeten skall uppgå till lägst 30 procent. Farledsavgifterna får öka med högst nettoprisindex räknat från och med år 1995.

Utvärdering

Räntabiliteten på eget kapital efter skattemotsvarighet är 5,7 procent efter eliminering av en engångskostnad om 104 mkr för ett nytt arbetstidsavtal för lotsarna. Soliditeten uppgick till 41 procent år 1999, vilket innebär att målet uppnåddes. Resultatet efter finansiella poster år 1999 blev en förlust om 82 mkr.

Verksamhetsbeskrivning

SJV medverkar i ett antal farledsprojekt, bland annat om farlederna i Stockholm. Lotsbåtsflottan håller på

att moderniseras. Sjö- och flygräddningstjänsterna har integrerats. Sjömätningssuppdragen utförs både åt försvaret och civila beställare. Den internationella konsultverksamheten har haft fortsatt volymtillväxt med uppdrag huvudsakligen i Östersjöområdet.

Omvärldsbeskrivning

Godsvolymer i den utrikes sjöfarten fortsatte att öka 1999, medan färjetrafiken låg kvar på samma nivå som tidigare år. Den svenskflaggade handelsflottan har tappat marknadsandelar i sjöfarten på Sverige. EU har på senare år uppmärksammat hamnarnas konkurrenssituation och har för avsikt att inom kort lägga fram förslag rörande dessa frågor. Hamnägarna planerar för en investeringsnivå på cirka 6,5 mdkr under perioden 1999–2003.

Viktigare händelser 1999 och 2000

De miljödifferenterade farledsavgifterna har varit en stor framgång när det gäller reduktion av svavel. Vid utgången av år 1999 hade 1 283 fartyg så kallat svavelintyg. Isbrytarna Tor och Njord har i februari 2000 sålts till en utländsk köpare. Det första av tre isbrytande offshorefartyg kommer att levereras under året. SJV och Göteborgs kommun har träffat en preliminär överenskommelse om investeringar i förbättrade farleder till Göteborgs hamn. Överenskommelsen förutsätter regeringens godkännande. SJV genomgår en omfattande organisationsförändring där sektors- och myndighetsrollerna skiljs från producentrollen och de regionala sjötrafikområdena blir färre.

Lotsavgifterna kommer att höjas med i genomsnitt 15 procent från den 1 juli 2000. Under treårsperioden

kommer isbrytar- och sjömätarflottan att övergå till civil bemanning.

Miljöarbetet

SJV har en miljöpolicy och en handlingsplan för miljöanpassad sjöfart. Verket har av regeringen fått i uppdrag att införa miljöledningssystem senast i december 2001.

Jämställdhet

SJV har en jämställdhetsplan där såväl övergripande som handlingsinriktade mål för jämställdhetsarbetet läggs fast för varje år.

Prognos 2000

Öresundsförbindelsen öppnas för trafik sommaren år 2000. Intäktsbortfallet beräknas uppgå till 40 mkr på helårsbasis. Organisationsöversynen kommer att innebära personalminskningar. SJV beräknar att omstruktureringskostnader i storleksordningen 70 mkr kommer att belasta resultatet.

Styrelse 1999

Färm, Gunnel, ordförande
Lindström, Anders
Nilsson, Elisabeth
Nyström, Elizabeth
Olsson, Karin
Olsson, Kent
Pettersson, Ulla
Starkerud, Lars
Andersson, Daniel, arbetstagarrepresentant
Karlsson, Göte, arbetstagarrepresentant
Pettersson, Birgitta, arbetstagarrepresentant
Pålsson, Uno, arbetstagarrepresentant, suppleant
Hoffrén, Tapani, arbetstagarrepresentant, suppleant
Johansson, Lennart, arbetstagarrepresentant, suppleant

Generaldirektör

Lindström, Anders

Mkr	År 1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning, inklusive anslag	1 428	1 402	1 353	1 500	1 268
därav anslag	104	106	119	101	109
Rörelseresultat före avskrivningar	-10	286	87	99	206
Bruttomarginal, %	-1	22	7	7	18
Resultat efter finansiella poster	-82	231	21	43	168
rörelsefrämmande poster	-82	231	21	43	168
Nettovinst	-82	166	15	31	121
Justerat eget kapital	805	942	1 080	1 098	1 093
Nettoskuld	395	111	32	12	15
Nettoskulsättningsgrad, %	49	12	3	1	1
Avkastning på eget kapital, %	-9	16	1	3	12
Avkastning på operativt kapital, %	-8	19	1	2	12
Förädlingsvärde	815	852	805	722	754
Kassaflöde före investeringar	-45	341	-15	113	147
Nettoinvesteringar	97	42	60	68	90
varav FoU-investeringar	-	-	-	-	-
Utdelning	0	55	305	33	26
Utlandsandel av försäljningen	13	10	4	2	8
Totalt antal anställda	1 503	1 516	1 545	1 496	1 610
– Antal anställda kvinnor	246	222	234	216	233
– Antal anställda utomlands	-	-	-	-	-
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

Affärsidé

SOS Alarm är i dag landets enda renodlade specialist på lammottagning och åtgärdsstyrning. Sedan starten 1974 har företaget svarat för samordning av räddningsuppdrag av bland annat polis, brandförvar, ambulans, sjöräddning, jourhavande läkare, fjällräddning och militär.

En särställning av betydelse är att SOS Alarms ägarstruktur gör att företaget står oberoende i förhållande till larminstallatörer, jourföretag och uttryckningstjänster.

Utvärdering

Koncernens resultat 1999 efter finansiella poster är 21,7 mkr. Resultatnedgången jämfört med 1998 är hänförligt till försäljning av verksamhetsgren 1998 med 7,2 mkr och resultatförsämring hos dotterbolagen med 2,0 mkr.

Med detta resultat innebar att soliditeten uppgick till 40 procent, det vill säga över det soliditetsmål om 30 procent som ägarna ställt upp för den långsiktiga ekonomiska utvecklingen. Som följd av de senaste årens positiva utveckling och att soliditeten nu nått målsatt nivå har ägarna fastställt nya kompletterande mål för verksamheten. Målet är att avkastningen på eget kapital efter skatt skall vara 8 procent från och med 2000. Bolaget börjar nu även lämna utdelning till aktieägarna. Målet är att SOS Alarm AB skall ge en utdelning till ägarna motsvarande 5 procent av totalt eget kapital.

Verksamhetsbeskrivning

SOS Alarm ägs av svenska staten (50 procent), Landstingsförbundet (25 procent) och Förenade Kommunföretag (25 procent). SOS Alarm ansvarar för

nödnumret 112 inom Sverige. På uppdrag av staten ansvarar SOS Alarm för SOS-tjänsten och alarmeringstjänsten för den statliga räddningstjänsten. Uppdraget innebär samarbete med sjöräddningen, flygräddningen, fjällräddningen samt polisen. För landstingens räkning ansvarar SOS Alarm för ambulans-alarmering och -dirigering. På uppdrag av primärkommunerna ansvarar SOS Alarm för alarmering av kommunal räddningstjänst.

Till näringsliv, offentlig sektor och privatpersoner erbjuder SOS Alarm flera andra larmtjänster som går att kombinera med SOS-tjänsten. Bland tjänsterna ingår automatlarm, trygghetslarm, personlarm, jourtelefonförmedling, sjukvårdsupplysning samt samordning och dirigering av transporter.

Omvärldsbeskrivning

Nya förutsättningar inom telekommunikation och IT samt ändrat behov och arbetssätt hos företagets kunder kommer att ställa nya krav på SOS Alarms kompetens, teknik och organisation. Dessa förändringar har styrelsen beaktat i besluten om framtida inriktning. SOS Alarm arbetar aktivt med att utveckla nya tjänstekoncept genom användning av den nya teknikens möjligheter.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Under 1999 tog SOS Alarm emot cirka 16 miljoner larmanrop på 112 och övriga larmtjänster.

Under året har omfattande kompetensutveckling bedrivits. Bland annat har intervju- och samtalsmetodik prioriterats. Vidare har friskvårdsutbildning och vidareutbildning inom sjukvård genomförts. Företagets kompetenscenter har flyttats från Uppsala till huvud-

kontoret i Stockholm. En stor del av utbildningen överförs där till interaktiva datamedia för att effektivisera utbildningen.

Modernisering av företagets administrativa infrastruktur har gjorts under året med bland annat införande av ett nätverk mellan SOS-centralerna.

Nya tjänstekoncept har utvecklats bland annat för personlarm, trygghetslarm och fjärrsupport av kundernas larmsändare.

Framtidsdialog 2000, som inleddes senhösten 1998, har huvudsakligen bedrivits under verksamhetsåret 1999. Satsningen har genererat omfattande och värdefullt material, som legat som underlag för styrelsens beslut beträffande företagets framtida inriktning av verksamheten.

Miljöarbetet

Bolaget arbetar aktivt med miljöfrågorna. Arbetet regleras genom en fastställd miljöpolicy. Verksamheten har en mycket liten negativ miljöpåverkan.

Jämställdhet

Bolagets jämställdhetsarbete regleras genom en fastställd jämställdhetspolicy. I policyn har bland annat

fastställts en handlingsplan för hantering av sexuella trakasserier och kränkande särbehandling.

Prognos 2000

Verksamheten har genom långsiktiga samarbetsavtal med de stora kunderna och övriga partners en stabil grund. Verksamheten och resultatet de närmaste åren beräknas få en positiv utveckling genom satsningar på ett utvecklat tjänsteutbud och förnyad operativ plattform.

Styrelse 1999

Persson, Curt, ordförande
Jönsson, Benny, vice ordförande
Lindell, Lars-Olof, vice ordförande
Blomberg, Vincent
Brögger, Lise
Fredlund, Michael
Lennerwald, Ingrid
Myhlback, Lennart
Rålin, Berit, arbetstagarrepresentant
Wallin, Ove, arbetstagarrepresentant

Verkställande direktör

Bergqvist, Sven-Runo

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	553,3	536,7	537,7	525,6	478,7
Rörelseresultat före avskrivningar	86,3	95,5	89,9	53,1	37,7
Bruttomarginal, %	15,6	17,8	16,7	10,1	7,9
Resultat efter finansiella poster	21,7	31,1	23,4	23,7	17,7
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	21,7	31,1	23,4	23,7	17,7
Nettovinst	15,4	21,1	42,5	16,5	12,3
Eget kapital	137,3	121,9	100,9	65,5	49,0
Nettoskuld	68,9	85,3	100,0	0,0	0,0
Nettoskuldsättningsgrad, %	50,2	70,0	99,1	0,0	0,0
Avkastning på eget kapital, %	11,9	18,9	51,1	28,8	30,8
Avkastning på operativt kapital, %	27,0	37,5	-	-	-
Förädlingsvärde	386,7	377,5	372,9	336,0	337,5
Kassaflöde före investeringar	51,7	59,0	-13,2	31,6	-60,0
Nettoinvesteringar varav FoU-investeringar	34,2	35,8	30,7	61,2	68,7
Utdelning	6,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Utlandsandel av försäljningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt antal anställda	736	723	746	777	747
– Antal anställda kvinnor	434	427	461	481	462
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	50%	50%	50%	50%	50%

Affärsidé/mål

Specialfastigheter Sverige AB skall i ett långsiktigt förhållande, med effektiv fastighetsförvaltning över hela landet, erbjuda offentliga myndigheter anpassade lokaler med därtill hörande kvalificerade tjänster.

Utvärdering

Specialfastigheter Sverige AB har uppfyllt de uppsatta ekonomiska och övriga målen under år 1999.

Verksamhetsbeskrivning

Specialfastigheter i Sverige AB är moderbolag i en koncern som innefattar dotterbolagen Kriminalvårdsfastigheter Sverige AB, Polisfastigheter Sverige AB, Försvarsfastigheter Sverige AB, Fastighetsbolagen Räddningsskolor Sverige AB samt Fastighetsbolaget Specialskolor Sverige AB. I fastighetsbeståndet ingår också sameskolor och fastigheter som Statens institutionsstyrelse hyr. Huvudkontoret finns i Linköping. Förvaltningsorganisationer har byggts upp i Malmö, Göteborg, Norrköping, Örebro, Stockholm och Härnösand. Specialfastigheter delades ut från Civitas-koncernen 1 juli 1998 för att vara ett helägt bolag under Regeringskansliet (Finansdepartementet).

Omvärldsbeskrivning

De största hyresgästerna är statliga myndigheter med långsiktiga hyresavtal, vilket innebär att bolaget kan ha en stabil och långsiktig planering för verksamheten.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Specialfastigheter upphandlade under år 1999 all finansiering på den privata kreditmarknaden. Bolaget fortsätter under år 2000 att satsa på underhållsåtgärder enligt upprättad plan.

Miljöarbetet

Specialfastigheter har antagit en miljöpolicy med åtaganden att sträva mot en hållbar utveckling, minskad miljöpåverkan, kontinuerlig förbättring av miljöprestanda. Miljökrav ställs på företagets leverantörer och entreprenörer. All personal har genom utbildning givits den baskunskap som krävs i det dagliga arbetet.

Jämställdhet

Specialfastigheter utvecklar långsiktigt en företagskultur där jämställdhetsfrågor skall vara ett obligatoriskt inslag i personalutvecklingsarbetet på alla nivåer. En jämställdhetsplan är fastställd och samtliga chefer följer årligen upp att den efterlevs.

Prognos 2000

Under år 2000 beräknas koncernens omsättning uppgå till 900 mkr, medan resultatet förväntas bli något lägre än för år 1999 på grund av ökade underhållskostnader.

Styrelse 1999

Gustafsson, Eva-Britt, ordförande
Balazsi, Per
Falkman, Eva
Johansson, Bengt A W
Kjellander, Claes
Lennersand, Håkan
Wästlund, Holger
Ziegler, Ingemar, arbetstagarrepresentant
Cling, Thord, facklig representant, SIF
Hansson, Hans, facklig representant, SEKO

Verkställande direktör

Wästlund, Holger

Mkr	1999	1998	1997
Hyresintäkter	777	602	432
Driftöverskott	486	398	356
Avskrivningar fastigheter	-163	-129	-130
Rörelseresultat	296	248	206
Reavinster/-förluster vid fastighetsförsäljningar	-1	0	-2
Resultat efter finansiella poster	149	114	91
Nettovinst	115	80	17
Justerat eget kapital	1 334	1 334	658
Marknadsvärde fastigheter	us	us	us
Bokfört värde fastigheter	5 277	4 898	3 065
Direktavkastning, %	9,5	10,0	12,8
Nettoskuld	3 648	3 278	2 301
Soliditet, %	24,1	26,2	18,8
Kassaflöde före investeringar	329	289	2
Nettoinvesteringar inklusive fastighetsförvärf/-försäljningar	584	1 862	1 741
Lokalarea, kkvm	986	797	611
Vakansgrad, %	1	1	1
Utdelning	60	115	20
Totalt antal anställda	91	87	us
– Antal anställda kvinnor	16	14	us
– Antal anställda utomlands	0	0	us
Aktuellt bestånd:			
Hyresintäkt, Area, kkvm			
– Utbildningsfastigheter	85	109	us
– Institutionsfastigheter	437	637	us
– Försvarsfastigheter	83	107	us
– Övrigt	172	133	us
Statens ägarandel	100%	100%	100%

STATENS BOSTADSFINANIERINGSAKTIEBOLAG, SBAB

Affärsidé/mål

SBAB:s affärsidé är att enkelt och prisvärt finansiera boendet. SBAB skall genom effektiv verksamhet bidra till konkurrens och mångfald.

Ägarens avkastningskrav för SBAB innebär att verksamheten skall generera en vinst som, räknat som avkastning på det egna kapitalet, motsvarar den femåriga statslåneräntan plus fem procentenheter efter skatt.

Utvärdering

SBAB:s vinst för 1999 har inte nått upp till ägarens avkastningskrav. Skälen är flera. Räntenettet var lägre än föregående år, huvudsakligen beroende på effekter av ränteutvecklingen under 1998 och 1999. Kostnaderna har varit högre, bland annat till följd av satsningar inom privatmarknad. Under året har flera åtgärder påbörjats i syfte att öka avkastningen i nivå med ägarens krav och samtidigt bidra till ökad konkurrens och mångfald. Konkurrensen mellan bolåneinstitut har medfört fortsatt låga marginaler vid nyutlåning och vid förlängning av krediter. SBAB bidrar till denna konkurrens genom mycket prisvärd finansiering till boendet. SBAB:s primärkapitalrelation var vid årsskiftet 1999/00 6,5 procent. Målet är att under 2000 nå upp till 7 procent.

Verksamhetsbeskrivning

Inom affärsområde företagsmarknad (utlåning för flerbostadshus) är SBAB:s marknadsandel cirka 23 procent medan den inom privatmarknad (utlåning för småhus, fritidshus, bostadsrätter) är cirka 6 procent (marknadsandelarna anges med Riksbankens utlåningsstatistik som bas).

Inom företagsmarknad inriktas verksamheten på att konsolidera marknadspositionen och på en omfördelning från kommunala fastighetsbolag till mindre och medelstora privatägda fastighetsbolag. Inom privatmarknad ökar utlåningsvolymerna. Under 1999 var SBAB:s andel av nettoökningen i bostadsinstitutens länestock för småhus och bostadsrätter cirka 15 procent. Inriktningen är att nå upp till 10 procents marknadsandel.

Viktiga inslag i strategin för att nå företagets mål är en kostnadseffektiv utveckling av IT-systemen. Strävan är att kraftigt öka andelen låneansökningar via Internet. Utbyggnaden av den Internetrelaterade låneservicen gör det möjligt att ytterligare automatisera kredithantering och att förkorta ledtiden från ansökan till utbetalat lån.

Den första värdepapperiseringen genomfördes i början av 2000. Genom denna finansieringsteknik skapas möjlighet att expandera utlåningen utan att belasta det egna kapitalet.

Genom en fortsatt utveckling av samarbeten främst med Länsförsäkringar, Sparbanken Finn och Sparbanken Gripen säkerställs distributionskanaler vid sidan om Internet.

Omvärldsbeskrivning

Den nya tekniken gör sig allt mer gällande inom de finansiella marknaderna. Internetlösningar ersätter mycket av konventionella distributionsformer inom bankmarknaden. Bolån utgör därvidlag inget undantag. SBAB har gått i bräschen för att öka bolånekundernas medvetenhet om Internet som en kostnadseffektiv kanal för bolån. Internetkoncepten är lätta att kopiera.

Nya aktörer kommer att etablera sig på marknaden och bidra till fortsatt pressade marginaler. De fyra bankanknutna instituten kommer dock tillsammans med SBAB att fortsätta dominera marknaden ännu en tid.

Viktigare händelser 1999 och 2000

En omorganisation har genomförts inom företagsmarknad varigenom antalet försäljningsområden har minskat från fem till fyra – region Syd, Väst och Öst samt enhet Storkund. Utlåningen till kommunala fastighetsbolag minskar och ersätts av utlåning till börsnoterade fastighetsbolag och till privata fastighetsägare med mindre fastighetsbestånd. Inom privatmarknad fortsätter investeringar i IT-teknik för att ytterligare utveckla och förenkla rutinerna för bolån via Internet. Under 1999 har ett samarbete etablerats med IKANO-banken som förmedlar SBAB:s bottenlån.

SBAB:s ambition att fördela upplåningen lika mellan den inhemska och den internationella marknaden ligger fast. Under 1997 och 1998 uppstod svårigheter att vidmakthålla denna strategi till följd av oron på flera internationella marknader. Under 1999 stabiliserades förhållandena, vilket har lett till att SBAB har kunnat åter ta initiativ på den japanska marknaden och lägga grunden till en effektiv upplåning inom den nya euromarknaden.

Miljöarbetet

Ett miljöledningssystem utvecklades under 1998.

Jämställdhet

Jämställdhetsplanen revideras årligen i samarbete med de fackliga organisationerna och fastställs av styrelsen.

Prognos 2000

Rörelseresultatet för 2000 beräknas bli i nivå med 1999 års resultat. Konkurrenstrycket består eller skärps ytterligare. Ett åtgärdsprogram för en uthållig förbättring av rörelseresultatet och en stärkt primärkapitalrelation har initierats. Den kraftfulla satsningen på Internet som distributionskanal för bolån väntas ge betydande effekter under åren framöver. Förskjutningar i låneportföljens sammansättning innebär successivt förbättrade marginaler vid nyutlåning samtidigt som åtgärder för minskade baskostnader i administrationen ger effekter mot slutet av 2000.

Styrelse 1999

Eliasson, Ingemar, ordförande
Rung, Sören, vice ordförande
Granström, Per Erik
Klangby, Lars-Erik
Kotajoki, Juha
Lindstam, Leif
Marking, Bo
Ragsten Pettersson, Christina
Wiklund, Karin

Verkställande direktör

Malm, Christer

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Räntenetto	784	843	944	1 151	1 327
Provisionsnetto	-2	9	9	27	82
Resultat före kreditförluster	385	497	679	890	1154
Kreditförluster	-12	1	203	318	638
Rörelseresultat	397	496	476	572	516
Nettovinst	285	356	342	411	374
Balansomslutning	150 982	155 304	141 024	144 832	152 364
Utlåning	145 543	144 660	136 346	135 175	136 925
Justerat eget kapital	3 686	3 497	3 291	3 419	3 785
Avkastning på eget kapital, %	8,0	10,5	10,2	11,4	13,6
Primärkapitalrelation, %	6,5	6,9	7,8	8,5	8,5
Kapitaltäckningsgrad, %	9,5	10,6	12,7	14,8	15,6
I/K-tal exkl kreditförluster	2,0	2,4	3,5	4,1	5,5
Kreditförluster i % av utlåning	-0,01	0,00	0,15	0,24	0,47
Placeringsmarginal	0,51	0,57	0,66	0,77	0,88
Rating					
Standard & Poor: kort upplåning	A-1+	A-1+	A-1+	A-1+	A-1+
Lång upplåning	AA-	AA-	AA-	AA-	AA-
Moody's: kort upplåning	P-1	P-1	P-1	P-1	P-1
Lång upplåning	A1	A1	A1	A1	A1
Utdelning	89	96	150	470	777
Totalt antal anställda	374	312	261	257	232
– Antal anställda kvinnor	210	170	139	142	124
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

Affärsidé/mål

SJ:s uppdrag från ägaren är att bedriva en effektiv järnvägstrafik på affärsmässiga villkor. SJ skall ha en stark och sund ekonomi samt utvecklas som ett effektivt och konkurrenskraftigt transportföretag med järnvägstrafik som kärnverksamhet. Sådana verksamheter inom koncernen som inte affärsmässigt utvecklar kärnaffären skall avyttras. SJ skall vidare som stöd till kärnverksamheten ha möjlighet att agera på vissa internationella marknader.

SJ-koncernens affärsidé är att med järnvägstrafiken som kärnaffär utveckla, producera och sälja:

- Resor åt människor som reser till och från arbetet, i tjänsten och på fritiden
- Effektiva logistik- och transportlösningar åt företag så att de kan öka sin konkurrenskraft.

SJ:s vision är nöjda kunder och stolta medarbetare i ett livskraftigt företag. Visionen har översatts i mål för kundnöjdhet, medarbetarnas stolthet och företagets ekonomiska utveckling. Den ekonomiska utvecklingen bedöms utifrån de av ägaren fastställda målen. Dessa var till och med 1999 en räntabilitet på eget kapital om 7 procent och soliditet på lång sikt om lägst 30 procent. Från och med 2000 har nya mål formulerats, vilka innebär ett mål för räntabiliteten på sysselsatt kapital om 8 procent och för nettoskuldssättningsgraden om högst 2,5 gånger. SJ skall vidare ha en resurseffektivitet som minst ligger i paritet med ledande konkurrenter och en utvecklingsportfölj som säkerställer framtida intäktsbygge.

Utvärdering

Räntabiliteten på eget kapital uppgick 1999 till 10,1 procent, vilket innebär att ägarens avkastningskrav i detta avseende har uppfyllts. Soliditeten uppgick till låga 8,7 procent. Soliditeten har påverkats negativt av utskiftning av tillgångar till Banverket och tillväxt i nollkupongobligationer, vilka i balansräkningen motsvaras av en lika stor skuld. Rensat för detta uppgick soliditeten till 12,3 procent, vilket uppvisar ett avsevärt avstånd till målet om 30 procent. De främsta orsakerna till företagets låga soliditet är de senaste årens otillräckliga resultat samt att flera stora lånefinansierade investeringar har genomförts under 1990-talet.

Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 7,0 procent. Därmed uppnåddes uppsatta mål inför 2000. SJ:s nettoskuldssättningsgrad var 5,2 gånger, vilket är långt ifrån målet som gäller från och med 2000. I dag är företagets kapitalstruktur känslig, bland annat på grund av att delar av verksamheten under flera års tid bedrivits utan lönsamhet, vilket har urholkat det egna kapitalet. För att uppnå nettoskuldssättningsmålet krävs i första hand ökad lönsamhet. De resultatförbättringar som är möjliga räcker inte, utan även avyttringar av verksamheter kommer att krävas.

Verksamhetsbeskrivning

SJ-koncernens legala struktur består av moderbolaget affärsverket SJ och Swedcarrierkoncernen, som i sin tur består av moderbolaget AB Swedcarrier och dess dotterbolag. Den faktiska verksamheten bedrivs sedan 1 januari 2000 i sex sektorer: SJ Resor, SJ Cargo Group, SJ Färjetrafik, SJ Teknik, SJ Fastigheter och SJ

Terminalproduktion. Som ett led i SJ:s fokusering på kärnverksamheten, järnvägstrafik, har dotterbolagen Scandlines AB samt AB Trafikrestauranger avyttrats samt en process har inletts för att försälja intresseandelen i Royal Viking Hotel AB.

För SJ som helhet har "rese- och transportkompetens" och "det goda företaget" identifierats som affärskritiska framgångsfaktorer. Dessa faktorer lägger vikten såväl vid ekonomi, processer och förnyelse som vid medarbetare och kunder.

18 procent av SJ-koncernens omsättning år 1999 härrörde från verksamhet som bedrivs med ensamrätt – fjärrtrafik med persontåg. All övrig verksamhet bedrivs i konkurrens. Enheter inom koncernen som hittills enbart varit internleverantörer, till exempel SJ Teknik, har fått och får ytterligare externa kunder i och med järnvägsmarknadens avreglering. Ett riskkapitalbolag, SJ AdVenture AB, bildades under 1999 för att handha SJ:s interna innovationsprogram. Ett nytt bolag, SJ International AB, bildades under 1999 för att möjliggöra SJ:s internationella expansion. Genom detta undersöker SJ möjligheterna att ingå allianser med utländska järnvägsoperatörer och operatörer både i Sverige och utomlands inom andra trafikslag i syfte att skapa effektiva och sammanhållna transportkedjor.

Omvärldsbeskrivning

1999 har präglats av ökad konkurrens, såväl inom persontrafikmarknaden som inom godstransportmarknaden. Under året har konkurrensen inneburit förlorade upphandlingar för SJ Resor och därmed förlorad trafik inför år 2000. Staten upphandlade persontrafik på 13 linjer varav SJ kommer att driva tio. Under 2000 kommer SJ att stå för 2/3 av antalet personkilometer på järnväg och endast cirka 40 procent av antalet tågresor. Godstransportmarknaden har präglats av internationalisering och allianser vilket inneburit ökad konkurrens och starkt pressade priser.

SJ:s möjligheter att möta konkurrensen på transportmarknaden är bland annat beroende av politiska beslut. Både 1999 års upphandlingar av statens köp och sänkningen av infrastrukturavgifterna har påverkat SJ under året. Sänkningen av infrastrukturavgifterna 1999 stärkte järnvägens konkurrenskraft jämfört med andra transportslag samtidigt som upphandlingarna medförde att SJ:s andel av persontrafiken på järnväg har minskat.

Viktigare händelser 1999 och 2000

- Tågresandet år 1999 ökade med 6 procent till 7,4 miljarder personkilometer och blev därmed det högsta i företagets historia.
- SJ-koncernens resultat efter finansiella poster uppgick till 239 mkr. Volymökning inom SJ Resor, sänkta banavgifter samt lägre elkostnader har bidragit till resultatutvecklingen.
- Ett riskkapitalbolag, SJ AdVenture AB, bildades för att handha SJ:s interna innovationsprogram.

- Ett nytt bolag, SJ International AB, bildades för att möjliggöra SJ:s internationella expansion.
- En ny sektor bildades den 1 januari 2000, SJ Terminalproduktion. Sektorn sysselsätter drygt 1 000 anställda och verksamheten syftar till att på ett effektivt sätt färdigställa persontrafiktåg vid stationerna.
- I mars år 2000 överlämnade regeringen till riksdagen en proposition som föreslår att SJ:s verksamhetsform skall ändras från affärsverk till aktiebolag. Anledningen är att affärsverksformen inte längre framstår som ändamålsenlig för SJ:s konkurrensutsatta verksamhet. Överföringen av verksamheten till aktiebolagsform beräknas kunna genomföras tidigast från och med årsskiftet 2000–2001.

Miljöarbetet

SJ:s miljöarbete har tre övergripande syften:

- Att ytterligare förstärka miljöprestandan hos SJ:s tjänster vilket skall bidra till att öka SJ:s andel av marknaden för transporter och tjänster.
- Att öka lönsamheten genom att eliminera kostnader som både belastar miljön och SJ:s ekonomi.
- Att bidra till ett miljöanpassat transportsystem.

SJ arbetar efter en treårig miljöplan. Under 2000 kommer mål och policy att revideras utifrån sektorernas miljöutredningar och sektormål.

Enligt beslut från 1998 har företagets alla sektorer 1999 arbetat med införande av miljöledningssystem för att senast 2001 vara certifieringsbara eller certifierade enligt ISO 14001.

Jämställdhet

1999 antog SJ en ny jämställdhetspolicy. I linje med denna sker arbetet för ökad jämställdhet långsiktigt och målmedvetet för att stärka bilden av SJ som ett jämställt företag både ur kund- och medarbetarperspektiv. Utvärdering av arbetet sker årligen. Chefer och arbetsledare har ansvaret för att jämställdhetsarbetet bedrivs på alla nivåer i organisationen. De ansvarar även för att mentorsprogram, jämställdhetsplaner upprättas, genomförs och revideras.

Prognos 2000

De närmaste tre åren förväntas tillväxten för transportmarknaden öka i genomsnitt med 1,5 procent per år för persontrafik och med 2,1 procent för godstrafik. Det förväntas fortsatt sjunkande priser för godstransporter och oförändrade priser reallt för persontransporter. Den ökade konkurrensen från nya tågoperatörer, främst inom persontrafikmarknaden, har inneburit sänkta marginaler för SJ. Störst ekonomisk effekt kommer av att SJ från och med den 1 januari 2000 ej längre utför pendeltågstrafiken åt Storstockholms Lokaltrafik (SL). Affären innebär ett intäktsbortfall på cirka 900 mkr och en resultatpåverkan på cirka 300 mkr. Öresundsförbindelsen och de nya järnvägsanslut-

ningarna till Arlanda och Kastrup öppnar för nya marknader och affärsmöjligheter.

SJ-koncernens resultat efter finansiella poster förväntas öka från 239 mkr för 1999 till 350 mkr vid utgången av 2000. Resultatförbättringarna skapas huvudsakligen genom rationaliseringar. Den fortsatta koncentrationen till kärnverksamheten och därtill hörande avyttringar kommer vidare att skapa förutsättningar för en stärkt kapitalstruktur för SJ. Produktiviteten i verksamheten förväntas öka med i genomsnitt 11 procent per år under den kommande treårsperioden. Som en följd av förlorade affärer och avyttring av verksamheter kommer omsättningen att minska från 14 920 mkr för 1999 till cirka 12 500 mkr för 2000.

Styrelse 1999

Holmqvist, Karl-Gunnar, ordförande
Sprängare, Björn, vice ordförande
Ahlqvist, Johnny
Bonde, Ingrid
Borgcrantz, Anders
Halvarsson, Eva
Johannesson, Daniel
Pettersson, Åke
Tivéus, Meg
Ersson, Örjan, arbetstagarrepresentant
Kristensson, Roger, arbetstagarrepresentant
Saxvold, Bror, arbetstagarrepresentant

Generaldirektör och koncernchef

Johannesson, Daniel

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995 ¹⁾
Omsättning	14 920	14 651	13 862	13 534	14 357
därav anslag ²⁾	0	26	0	324	161
Rörelseresultat före avskrivningar	571	10	-614	608	1 078
Bruttomarginal, %	3,8	0,1	-4,4	4,0	7,5
Resultat efter finansiella poster	239	-135	-641	224	527
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämjande poster	134	-439	-263	-759	386
Nettovinst	246	-198	-1 000	225	533
Justerat eget kapital, exklusive minoritetens andel	1 627	1 688	1 884	2 887	4 463
Nettoskuld	8 519	9 276	8 520	6 953	8 952
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	5,2	5,4	4,5	2,4	2,0
Avkastning på eget kapital, %	10,1	-5,4	-19,4	6,5	8,2
Avkastning på operativt kapital, %	7,0	4,9	1,0	9,5	9,9
Förädlingsvärde	7 000 ³⁾	7 300 ³⁾	us	us	us
Kassaflöde före investeringar	1 056	-13	-82	-1 014	1 092
Nettoinvesteringar	737	1 128	1161	1 685	2 398
varav FoU-investeringar	-	-	-	-	-
Utdelning	0	0	0	0	0
Utlandsandel av försäljningen	-	-	-	-	-
Totalt antal anställda	15 006	15 694	16 517	18 277	18 641
– Antal anställda kvinnor	4 211	4 238	4 188	4 990	4 694
– Antal anställda utomlands	80	94	73	60	42
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

¹⁾ Proforma exklusive Swebus.

²⁾ D1 utnyttjat, skatteanslag Swedcarrierkoncernen.

³⁾ Uppskattning.

Affärsidé

Bolagets verksamhet bedrivs inom vägsektorn och banhållningsområdet och omfattar skilda former av projektfinansiering av infrastrukturanläggningar liksom ägande och förvaltning av aktier, andelar och andra rättigheter i bolag.

Utvärdering

Statens Väg- och Baninvest har utfört sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt.

Verksamhetsbeskrivning

Statens Väg- och Baninvest AB, "Väg- och Baninvest", bildades 1990 under namnet Vägverkets Investeringsaktiebolag, Väginvest. Regeringen beslutade 1998 att bolaget från och med 31 december 1998 skulle överföras från Vägverket till Regeringskansliet som därefter företräder staten som ägare.

Väg- och Baninvest äger och förvaltar aktier i Stockholmsleder AB (100 procent), Göteborgs Trafikleder AB (100 procent), Botniabanan AB (91 procent), samt Rödöbron AB (15 procent).

Väg- och Baninvest har under 1999 bedrivit verksamhet inom tre områden:

Verksamhet, som omfattar förvaltning och bevakning av ägarintresset i dotter- och intressebolag. Finansverksamhet, som omfattar specialisttjänster inom området finansiering inriktade på upplåning för Stockholmsleder AB, Göteborgs Trafikleder AB och Botniabanan AB. Konsultverksamhet, som innefattar specialisttjänster inom områdena redovisning, finansiering och kalkylering.

Omvärldsbeskrivning

Statens Väg- och Baninvest AB arbetar med förvaltning och bevakning av dotter- och intressebolag. Botniabanan AB arbetar med projektering och byggande av Botniabanan. Rödöbron AB är ett aktiebolag som kom till för att bygga och driva Rödöbron i Jämtland där enligt riksdagsbeslut inga avgifter längre tas ut för passage över bron.

Finansverksamheten arbetar med upplåningar och konsultverksamheten innefattar specialisttjänster.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Under 1999 har den nya firman Statens Väg- och Baninvest registrerats.

Väg- och Baninvest-koncernen visade ett negativt resultat 1998 på grund av dotterbolaget SweRoad som hade svag fakturering och ökade kostnader. Åtgärder

vidtogs för att utveckla och förbättra SweRoads resultat. Detta ledde till att omstruktureringskostnader belastade resultatet under 1998. Styrelsen anhöll hos regeringen att få avyttra SweRoad till Vägverket. Detta godkändes av regeringen och försäljningen ägde rum i augusti samma år. Den minskade omsättningen under 1999 beror huvudsakligen på försäljningen av SweRoad 1998.

Miljöarbetet

Bolaget arbetar aktivt och systematiskt med att öka miljöanpassningen inom den egna verksamheten. Inom det största dotterbolaget, Botniabanan AB, pågår ett arbete för att ha ett certifierat miljöledningssystem enligt ISO 14001 före utgången av 2000.

Jämställdhet

Jämställdhetsarbetet bedrivs som en integrerad del av verksamheten och ingår i det ordinarie planerings- och uppföljningsarbetet.

Prognos 2000

Omsättningen prognosticeras 2000 att uppgå till 143 mkr och vinsten till 265 000 kronor.

Styrelse 1999

Gunnarsson, Gösta, ordförande
Engman, Gerd
Gustafsson, Eva-Britt
Holmgren, Gunnar
Jäderholm, Bengt
Lundin, Ulf (från 2 december 1999)

Verkställande direktör

Johansson, Bo

Mkr	1999	1998
Omsättning	129	228
Rörelseresultat efter avskrivningar	0,0	-8
Resultat efter finansiella poster	0,8	-8
Sysselsatt kapital	4 105	4 205
Justerat eget kapital	14	30
Investeringar i anläggningar	252	0
Utdelning	0	0
Räntabilitet, på sysselsatt kapital, %	0	neg
Räntabilitet på justerat eget kapital, %	5,7	neg
Soliditet, %	0,4	0,6
Antal anställda	26	42
– Antal anställda kvinnor	us	us
– Antal anställda utomlands	us	us
Statens ägarandel	100%	100%

AKADEMISKA HUS

Affärsidé

Akademiska Hus skall leda utvecklingen av högskolemiljöer i Sverige och erbjuda universitet och högskolor attraktiva studie- och forskningsmiljöer. Bolaget har ägarens uppdrag att erbjuda universitet och högskolor ändamålsenliga och sunda lokaler för utbildning och forskning skall fungera väl. Bolaget skall också ha ett ansvar att som förvaltare tillvarata de stora ekonomiska och kulturella värden som finns i fastigheterna.

Koncernen skall garantera långsiktigheten och upprätthålla värdet i statens innehav av högskolefastigheter och garantera att fastighets- och förmögenhetsförvaltningen genomförs på ett kompetent och effektivt sätt.

Koncernen arbetar medvetet för att skapa god arkitektur.

Utvärdering

Ägarens mål har uppfyllts för år 1999. Avkastningen på eget kapital var 8,5 procent och soliditeten efter utdelningen var 25 procent.

Verksamhetsbeskrivning

Akademiska Hus äger och förvaltar 75 – 80 procent av de lokaler där universiteten bedriver verksamhet samt 40 procent av motsvarande lokaler för högskolorna.

Koncernen består av moderbolaget och åtta helägda dotterbolag som äger och förvaltar koncernens fastigheter. Bolagen är uppbyggda med förvaltningsorganisationer och lokaliserade till utbildningsorter från Lund i söder till Luleå i norr. Koncernen har genom förvärv

och stora investeringar i ny- och ombyggnationer tillgodosett omfattande behov av nya och moderniserade lokaler för högre utbildning och forskning.

Omvärldsbeskrivning

År 1990 – 1998 har antalet högskolestuderande i grundutbildningen ökat med 58 procent, till 305 000 personer. Riksdagen har fattat beslut om en utbyggnad med cirka 41 000 ytterligare utbildningsplatser under perioden 2000 – 2002.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Koncernen har investerat sammantaget 2,2 mdkr i ny-, till- och ombyggnader under år 1999. Bland färdigställda och pågående projekt märks ett flertal biblioteksbyggnader, laboratorier för medicinsk och naturvetenskaplig forskning samt ett samlat campus för Lärarhögskolan i Stockholm. Dessutom har större fastighetsköp genomförts för sammanlagt närmare 1 mdkr.

Akademiska Hus i Ultuna AB fastighetsbestånd överförs under 2000 till de regionala dotterbolagen.

Bolaget har i maj 2000 ändrat namn till Akademiska Hus AB.

Miljöarbetet

Akademiska Hus AB har en fastställd miljöpolicy. De styrmedel i form av ledningssystem och andra verktyg som fordras för att ett framgångsrikt miljöarbete skall kunna genomföras i förvaltning och byggprojekt är framtagna och förbättras ständigt. Utöver arbete med

miljödeklarationer av byggnaderna, sanering av farliga material, upphandling av rivningar och byggnationer med särskilda miljökrav, har särskilda ansträngningar lagts på åtgärder som i samverkan med hyresgästerna leder till god energihushållning.

Jämställdhet

Bolagen skall kännetecknas av att ta tillvara de resurser som finns hos anställda, såväl kvinnor som män och arbeta för en jämnare könsfördelning inom verksamhetsområdets alla nivåer.

Prognos år 2000

Högskolesektorns efterfrågan på lokaler (befintliga, ny- och ombyggda) är fortsatt hög. Koncernens vakansgrad kommer att vara fortsatt låg, cirka 1 procent.

Stigande byggkostnader är ett orosmoln, ett annat är utvecklingen på räntemarknaden.

Investeringsnivån ligger enligt prognos på 2,5 mdkr under år 2000 respektive år 2001.

Styrelse 1999

Nilsson, Lennart, ordförande

Axelsson, Charlotte

Brändström, Dan

Kantola, Birgitta

Lagerblad, Peter

Nilsson, Jan S

Rogestam, Christina

Staffas, Fritz

Jensen, Hans, arbetstagarrepresentant

Johansson, Magnus, arbetstagarrepresentant

Verkställande direktör

Rogestam, Christina

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Hyresintäkter	3 379	3 170	2 991	1 887	1 555
Driftöverskott	2 157	2 100	2 004	1 383	1)
Avskrivningar fastigheter	-608	-599	-562	-331	1)
Rörelseresultat	1 415	1 359	1 327	972	828
Reavinster/-förluster vid fastighetsförsäljningar	-1,7	14,2	-11,6	-	-
Resultat efter finansiella poster	762	698	737	531	503
Nettovinst	543	527	574	420	408
Justerat eget kapital	5 975	5 956	5 706	4 442	4 249
Bokfört värde fastigheter	18 572	16 826	16 037	14 815	7 754
Direktavkastning	12,2	12,8	13,0	15,9	1)
Nettoskuld	12 858	10 491	9 625	8 869	3 933
Justerad soliditet, %	27,8	32,0	34,2	34,1	38,6
Kassaflöde före investeringar	1 230	1 253	856	1 141	610
Nettoinvesteringar inkl fastighetsförvärv/-försäljningar	3 232	1 908	1 504	8 014	918
Lokalareal, kvm	3 014 871	2 844 868	2 783 388	2 691 963	1 452 492
Vakansgrad yta, %	1,2	1,0	1,5	0,9	1,3
Utdelning	600,0	400,0	235,0	200,0	127,1
Totalt antal anställda	399	389	372	308	285
– Andel kvinnor, %	20	us	us	us	us
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

1) Då verksamheten under 1995 delvis hade annan karaktär har uppgifter utelämnats då direkt jämförbara belopp inte kunnat beräknas.

W SVEASKOG

Affärsidé/mål

Sveaskog skall på ett öppet, miljöinriktat och värdeskapande sätt utveckla statens skogsinnehav till nytta och glädje för svenska folket. Affärsidén tar sin utgångspunkt i riksdagens beslut att Sveaskog skall bedriva ett kommersiellt skogsbruk, förvalta skyddsvärda områden, skapa tillgänglighet till naturupplevelser, främja jakt och fiske samt ställa höga krav på miljö och kvalitet. Sveaskog betonar såväl en sund ekonomisk utveckling som värandet av naturvärden. Affärsbesluten grundas på marknadsbedömningar. Sveaskog präglas av ett miljöinriktat arbete med ett långsiktigt perspektivtagande.

Utvärdering

Sveaskog AB bildades 1999 efter ett beslut i riksdagen. 1999 var således bolagets första verksamhetsår. Omsättningen uppgick till 517 mkr 1999 och resultatet blev 189 mkr efter avskrivningar och finansiella kostnader, men före skatt.

Sveaskog är som följd av övertagandet obelånat och har alltså en mycket hög andel eget kapital. Den resultatnivå som kom till uttryck i prospektet i samband med statens förvärv, visade dock på ett högre resultat än vad utfallet blev. Skillnaden mellan utfall och förväntan är i huvudsak att finna i lägre virkespriser under andra hälften av 1999. Sveaskog har under det första verksamhetsåret präglats av ett aktivt arbete med att finna sina arbetsformer och konkretisera bolagets affärsidé.

Verksamhetsbeskrivning

Sveaskog är ett renodlat skogsbolag utan egen industri. Den totala skogsarealen omfattar cirka 900 000 hektar. Personalen består av cirka 170 medarbetare med i genomsnitt 20 års erfarenhet. De finns i hela landet och arbetsorganisationen bygger på självstyrande

arbetslag där IT och annan teknik utnyttjas. Kompetensutveckling och miljöarbete är centrala för att utveckla medarbetarna för framtidens uppgifter i skogen.

Sveaskogs kommersiella huvuduppgift är att sälja skogsråvara till sågverk och massaindustrier. De totala leveranserna av upphugget virke för 1999 uppgick till 1,2 miljoner m³ fub. Timmerandelen är för Sveaskog drygt 60 procent.

Sveaskogs kunder är framför allt sågverk utan egna skogstillgångar. Bolaget verkar för att bidra till att skapa mervärde för skogen och stärka kundernas lönsamhet. Strävan är att kunderna skall finna former för att få bättre betalt för sina produkter, satsa på marknadsföring och hitta nya applikationer. I det nödvändiga arbetet inom sågverkssektorn vill Sveaskog vara en kunnig och intresserad partner.

Sveaskog vill också öppna kontakten med allmänheten och samhällets institutioner. Skogen i Sverige är väldokumenterad, det finns en betydande informationsbank inom bolaget och ambitionen är att göra denna tillgänglig för en bred allmänhet.

Omvärldsbeskrivning

Under år 2000 görs en långsiktig analys av uttagsvolymen. Innan de långsiktiga avverkningsvolymerna har fastställts, har Sveaskog valt en något lägre avverkningsvolym än under 1999.

En översyn av de framtida avverkningsmöjligheterna är påbörjad under året med taxering av skogarna. En första analys visar på god överensstämmelse mellan taxering och skogliga register för den södra förvaltningen. Den norra förvaltningen påbörjar sin analys under våren 2000. Avverkningsprognosarbetet slutförs under 2000 för hela Sveaskog.

Marknaden för sågade trävaror var under 1999 svag med fallande sågtimmerpriser. Avsättningen av timmer var emellertid god för Sveaskog, bland annat på grund av låg aktivitet i privatskogsbruket. Efterfrågan på massaved var under året god men med sjunkande priser och höjda transportavdrag. Nordsjölagret på pappersmassa sjönk under året och pappersmassapriserna steg.

Viktigare händelser 1999 och 2000

1999 präglades av arbetet med att etablera och utveckla ett nytt och modernt skogsbolag.

Sveaskog hade under 1999 sitt huvudkontor i Östersund samt förvaltningskontor i Hedemora och Östersund. Under våren 2000 etablerade Sveaskog sitt nya huvudkontor i Kalix.

I januari 2000 tillträdde Lars Sköld som verkställande direktör.

Arbetet med att konkretisera affärsidén och anpassa organisationen efter bolagets framtida uppgifter fortsätter under året.

Under år 2000 arbetar Sveaskog dessutom med långsiktiga skogshushållningsplaner. Skogarna taxeras i fält, resultaten analyseras och långsiktiga avverkningsplaner tas fram. I avvaktan på det arbetet har Sveaskog valt att lägga sig på en lägre avverkningsnivå under 2000.

Sveaskogs strategi är att bygga ett kompetent företag med stark finansiell grund. Om ägarna så önskar, är bolaget förberett på utökade uppgifter.

En framtidsfråga är också att verka för ökad öppenhet både inom företaget och gentemot allmänheten. Som ett led i detta arbete kommer Sveaskog att lägga ut alla sina landskapsplaner på Internet så att alla intresserade får tillgång till dem och att dialogen därmed öppnas.

Miljöarbetet

Sveaskog skall på ett miljöinriktat sätt utveckla statens skogsinnehav till nytta och glädje för svenska folket. Miljöarbetet genomsyrar hela bolaget. En allt större del av marknaden vill ha garantier för att virke och andra produkter av träåvåror kommer från skogar som brukas på ett hållbart sätt, ekologiskt, ekonomiskt och socialt. FSC-märkningen på en produkt visar att träåvåran kommer från ett miljöanpassat, samhällsnyttigt och ekonomiskt uthålligt skogsbruk.

Sveaskog bedriver ett aktivt miljöarbete och är certifierat enligt ISO 14001 och FSC. Som grund ligger en antagen miljöpolicy där Sveaskog skall bedriva kretsloppsanpassat, uthålligt skogsbruk. Den biologiska mångfalden skall säkerställas och skogsbruket skall ge en god ekonomisk avkastning. Enligt ISO 14001 skall ständiga förbättringar genomföras på miljöområdet och detta sker kontinuerligt, bland annat genom att ställa upp miljömål.

För att nå miljömålen arbetar Sveaskog med ståndortsanpassat skogsbruk, naturvård i vardags-skogsbruket, ekologisk landskapsplanering, ekologiska bokslut med mera.

På Sveaskogs marker finns cirka 36 000 hektar produktiv skogsmark avsatt som reservat samt 75 000 hektar där särskild hänsyn tages.

Jämställdhet

Sveaskog har upprättat en jämställdhetsplan och strävar efter en jämn könsfördelning inom alla sektorer. Att rekrytera fler kvinnor till det aktiva skogsarbetet är en angelägen uppgift.

Prognos 2000

I avvaktan på att arbetet med avverkningsplanerna är slutfört avser Sveaskog att lägga sig på en lägre avverkningsnivå under 2000. Omsättningen år 2000 beräknas till cirka 470 mkr och resultatet före skatt till cirka 160 mkr. Prognosen grundas på att virkespriserna inte faller ytterligare under våren och att de stabiliseras på en högre nivå under hösten.

Styrelse 1999

Dockered, Bo, ordförande
Cederlund, Lars Johan
Domeij, Åsa
Johansson, Lena
Liffner, Christina
Söderberg, Lena
Karlberg, Tofte, arbetstagarrepresentant
Rudh, Karl-Erik, arbetstagarrepresentant
Hägglund, Jan-Ove, arbetstagarrepresentant, suppleant
Thorell, Lars, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör

Sköld, Lars

Mkr	1999	1998 ¹⁾
Omsättning	517	560
Rörelseresultat före avskrivningar	207	270
Bruttomarginal, %	40	48
Resultat efter finansiella poster	188	-
Nettovinst	139	-
Justerat eget kapital	533	-
Nettoskuld	195	-
Nettoskultsättningsgrad, %	37	-
Avkastning på eget kapital, %	30	-
Avkastning på operativt kapital, %	27	-
Förädlingsvärde	300 ²⁾	350 ²⁾
Kassaflöde före investeringar	-238	-
Nettoinvesteringar	102	-
varav FoU-investeringar	-	-
Utdelning	0	0
Utlandsandel av försäljningen	-	-
Totalt antal anställda	212	210
– Antal anställda kvinnor	23	us
– Antal anställda utomlands	0	0
Statens ägarandel	100 %	98%

¹⁾ Proforma.

²⁾ Uppskattning.

Affärsidé

Sakab:s affärsidé är att ge en god service åt industrier och kommuner genom att tillhandahålla tjänster inom området farligt avfall. Med gällande lagar och förordningar som grund strävar Sakab mot ständiga förbättringar för att minimera miljöpåverkan från hantering av farligt avfall.

Verksamhetsbeskrivning

Sakab erbjuder miljöservicetjänster avseende farligt avfall. Sakab ägs huvudsakligen av WMI Sellbergs AB men även av staten som har en aktie. I verksamheten ingår, förutom mottagning av avfall, preparering av avfall för behandling inklusive fragmentering och bunker 1, driften av tankfarm och tankbilsvätt samt mellanlagring av avfall före behandling. Marknadsföringen sker med en egen försäljningsorganisation, som även omfattar omlastningsstationer i landet.

Sakab:s anläggning i Kvarntorp togs i bruk 1983. Efter förbättringar och utbyggnader har anläggningen nu kapacitet att behandla cirka 120 000 ton farligt avfall per år.

Kvicksilver är ett av de giftigaste grundämnena och finns i en mängd produkter. Sakab samverkar med andra svenska miljöserviceföretag för att samla upp och omvandla kvicksilvret till fast och ofarlig form.

Sakab arbetar också med att behandla förorenad mark. Bland annat används BioSan-metoden som innebär att bakterier utnyttjas som bryter ner oljeföroreningar antingen på plats eller i centrala anläggningar under kontrollerade former.

Viktigare händelser 1999 och 2000

I december 1999 invigdes Sakab:s nya anläggning för omhändertagande av lysrör och andra kvicksilverhaltiga ljuskällor. Den nya enheten bygger på ny teknik som återvinner lysrör upp till 97 procent. Genom att använda den nya tekniken kommer viktiga jordartsmetaller, som tidigare behövde utvinnas ur jorden, nu

in i ett slutet kretslopp. Under 1999 har Sakab tagit emot 3 500 000 lysrör. Under år 2000 räknar man med en väsentlig ökning.

Från och med 1 januari år 2000 skall alla företag som hanterar och transporterar farligt gods ha en anställd säkerhetsrådgivare, enligt gällande EU-direktiv. Säkerhetsrådgivaren skall vara expert på området farligt gods och ha avlagt en särskild examen. Sakab har två examinerade säkerhetsrådgivare.

Miljöarbetet

Sedan februari 1999 är Sakab miljöcertifierat enligt ISO 14001. Det innebär att miljöledningsarbetet har granskats och godkänts av ett certifieringsorgan utifrån kraven i den internationella standarden ISO 14001:1996. Certifiering enligt ISO 14001 innebär bland annat att mål och handlingsplaner för hur arbetet med miljöaspekterna har upprättats. Certifikatet omfattar hela verksamheten. Kontinuerlig granskning av verksamheten leder till att nya miljöaspekter identifieras och värderas samtidigt som personalens höga kompetensnivå utvecklas och säkerställs.

Styrelse 1999

Ekman, Jan, ordförande
 Feldt, Kjell-Olof
 Holm, Lars-Erik
 Lindstedt, Jan
 Lärkert, Anders
 Ekecrantz, Lars, suppleant
 Jemt, Mari, suppleant
 Sivertsson, Lennart, suppleant
 Samuelsson, Jan-Åke, arbetstagarrepresentant
 Vestergren, Lennarth, arbetstagarrepresentant
 Erhagen, Conny, arbetstagarrepresentant, suppleant
 Hjalmarsson, Bo, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör

Lärkert, Anders

Sakab kan ej lämna begärda uppgifter eftersom bokslutet 1999 vid tidpunkten för tryck varken är reviderat eller godkänt av styrelsen.

BILPROVNINGEN

Affärsidé

Bilprovningens övergripande mål är att aktivt bidra till ökad trafiksäkerhet, renare miljö och bättre fordonsökonomi. Bilprovningen använder en balanced score-card-modell för att styra verksamheten mot uppsatta mål. Nedan följer målområden, mål 1999 samt måluppfyllelse:

Kunden:	88 procent nöjda kunder (88 procent).
Medarbetarna:	Välbefinnande 5,5 på en sjugradig skala (4,9).
Nya affärer:	Minst 5 procent av omsättningen i kärnverksamheten (4 procent).
Resultatet:	25 procent rörelsemarginal i fältverksamheten (25 procent).
Teknisk kvalitet:	19 poäng i kvalitetsprogram (14 av 32 distrikt nådde målet).

Utvärdering

Bilprovningens uppdrag är att producera fordonskontroll som är tillgänglig i hela landet. Kontrollen syftar till förbättrad trafiksäkerhet och miljö. Tillgängligheten har under 1999 varit god och prisnivån är låg.

Verksamhetsbeskrivning

De övergripande målen skall nås genom besiktningsverksamhet, information, kunskapsöverföring och tillhörande tjänster.

Omvärldsbeskrivning

Den tekniska utvecklingen går snabbt. Allt fler länder inför obligatorisk fordonskontroll. Internetförsäljningen av nya och begagnade bilar ökar stadigt.

Viktigare händelser 1999 och 2000

En ny distriktsorganisation infördes den 1 januari 1999. Ett nytt besiktningsprogram trädde i kraft den 1 februari 1999. Inför årsskiftet byttes samtliga stora datasystem ut.

Miljöarbetet

Bilprovningen skall anpassa sin verksamhet till det naturliga kretsloppet. Det skall ske genom en minimerad användning av ändliga resurser och miljöfarliga ämnen. En miljöutredning för att införa miljöledningssystem grundat på ISO 14001 genomförs.

Jämställdhet

En jämställdhetsplan tas årligen fram.

Prognos 2000

Inom den periodiska fordonskontrollen prognosticeras andelen underkända fordon att minska samtidigt som fordonsparken växer. För de konkurrensutsatta produkterna prognosticeras en volymtillväxt. För AB Svensk Bilprovning beräknas omsättningen bli 1,1 mdkr för år 2000.

Styrelse 1999

Malm, Stig, ordförande till maj 2000
 Johansson, Olof, ordförande från maj 2000
 Alkärr, Kjell
 Blomgren, Ulf
 Cederlund, Lars Johan
 Elväng, Katja
 Frejhagen, Birgitta
 Ohlson, Göran
 Persson, Bertil

Winskog, Thomas

Johansson, Sonny, arbetstagarrepresentant
 Sundén, Staffan, arbetstagarrepresentant
 Jakobsson, Rolf, arbetstagarrepresentant, suppleant
 Steincke, Günter, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör

Tivéus, Hans, från 25 april 2000.
 Johansson, Per Egon, fram till 25 april 2000.

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	1 132	1 114	1 112	1 051	989
Rörelseresultat före avskrivningar	-25	65	88	60	128
Bruttomarginal, %	-2,2	5,9	7,9	5,7	13
Resultat efter finansiella poster	-113	-6	6	-2	60
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	-113	-6	6	-2	60
Nettovinst	-82	-5	2	-3	41
Justerat eget kapital	397	481	492	490	505
Nettoskuld	464	478	483	469	459
Nettoskultsättningsgrad, %					
Avkastning på eget kapital, %	-20,9	-1,1	0,4	-0,5	8,1
Förädlingsvärde	788	842	us	us	us
Kassaflöde före investeringar	-23	us	us	us	us
Nettoinvesteringar	89	71	us	us	us
varav FoU-investeringar	us	us	us	us	us
Utdelning	0	4	0	12	24
Utlandsandel av försäljningen	0	0	0	0	0
Totalt antal anställda	2 224	2 237	2 135	2 001	1 909
– Andel anställda kvinnor, %	18	19	20	19	20
– Antal anställda utomlands; %	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	52%	52%	52%	52%	52%

SEK

Affärsidé/mål

AB Svensk Exportkredit (SEK) tillhandahåller krediter för exportaffärer, för vissa utländska och inhemska investeringar, med antingen fast eller rörlig ränta och med långa löptider. På uppdrag av svenska staten administrerar SEK det svenska systemet för statsstödda exportkrediter till fast ränta och statens biståndskreditsystem.

Utvärdering

Affärsvolymen inom området statsstödda krediter är beroende av ränteläget. I perioder med stigande ränta, såsom fallet var 1999, ökar intresset för och utnyttjandet av krediter i fast ränta. Regeringen bedömer att SEK uppfyllt sitt mål inom ramen för sina uppgifter.

Verksamhetsbeskrivning

Det internationella affärslivet ställer fortlöpande nya krav på finansieringslösningar vilket ställer krav på de statliga kreditinstituten att utveckla nya tjänster. SEK har bedrivit ett förändringsprogram (OPUS – organisation och processutveckling för SEK) för anpassning av verksamheten till nya marknadsförhållanden. SEK utvecklas till att bli mer proaktivt och kundinriktat.

Omvärldsbeskrivning

Fördelningen av affärsvolym mellan det statsstödda systemet och den konkurrensutsatta marknaden är beroende av det internationella ränteläget.

Viktigare händelser 1999 och 2000

SEK har tecknat avtal om finansieringen av Saabs leve-

ranser av JAS 39 Gripen till Sydafrika. Denna finansiering kan uppgå till 1,1 miljarder US-dollar och är den största enskilda affären i SEK:s historia.

Miljöarbetet

SEK har antagit en miljöpolicy i enlighet med Svenska Bankföreningens riktlinjer

Jämställdhet

SEK har en utarbetad jämställdhetsplan, vilken för närvarande är under uppdatering.

Prognos 2000

Volymen för nyutlåning förväntas för år 2000 hamna på ungefär samma nivå som för år 1999 (15,5 mkr).

Styrelse 1999

Wolrath, Björn, ordförande
Hedenström, Anders, vice ordförande
Cederlund, Lars Johan
Charpentier, Robert
Freyschuss, Agneta
Lindvall, KG
Pehrsson, Ulf
Lindblom, Staffan, suppleant
Ringblom, Erland, suppleant
Wall, Carin, suppleant
Wickenberg Karlsson, Birgitta, suppleant

Verkställande direktör

Yngwe, Peter

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Räntenetto	912	1 014	993	946	968
Provisionsnetto	-14	-12	-9	-4	4
Resultat före kreditförluster	815	922	928	852	903
Kreditförluster	+12	-	-	-30	-
Rörelseresultat	827	922	928	822	903
Nettovinst	600	668	710	659	719
Balansomslutning	149 477	138 963	123 940	108 895	105 940
Utlåning	60 314	60 625	52 817	42 245	39 690
Justerat eget kapital	4 629	4 696	4 737	4 685	4 524
Avkastning på eget kapital, %	12,9	14,2	15,1	14,3	16,6
Primärkapitalrelationen, %	16,7	16,2	17,9	16,3	21,7
Kapitaltäckningsgrad, %	22,9	26,7	30,6	26,1	34,4
I/K-tal exkl. kreditförluster	7,9	8,4	11,7	8,5	12,4
Kreditförluster i procent av utlåning	-	-	-	0,1	-
Placeringsmarginal	0,6	0,8	0,9	0,9	0,9
Rating					
S&P					
– domestic	AAA	AAA	AAA	AAA	AAA
– foreign	AA+	AA+	AA+	AA+	AA+
Moody's					
– domestic	Aa1	Aa1	Aa1	Aa1	Aa1
– foreign	Aa1	Aa2	Aa3	Aa3	Aa3
Utdelning	450	667	709	658	497
Totalt antal anställda	82	89	85	84	86
– Antal anställda kvinnor	38	40	38	34	37
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	50%	50%	50%	50%	50%

Svenska Kraftnät

Affärsidé

Affärsverket Svenska Kraftnät (SvK) skall på ett affärsmässigt sätt förvalta, driva och utveckla ett kostnadseffektivt, driftsäkert och miljöanpassat kraftöverföringssystem, sälja överföringskapacitet samt i övrigt bedriva verksamheter som är anknutna till kraftöverföringssystemet. Svenska Kraftnät skall också främja en öppen svensk och nordisk elmarknad med konkurrens.

Beredskapsverksamheten skall bedrivas så att totalförsvarets och det övriga samhällets behov av elkraft och annan energi kan tillgodoses under höjd beredskap. De resurser och den beredskap som skapas skall också kunna utnyttjas vid svåra påfrestningar i samhället i fred och för internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

Driftsäkerheten i det svenska stamnätet skall motsvara en samhällsekonomiskt motiverad nivå. Kostnadseffektiviteten i Svenska Kraftnät skall vara lika hög som i jämförbara företag.

Utvärdering

Räntabiliteten blev 8,8 procent, vilket innebär att målet på 7 procent överträffades. En soliditet på 44,6 procent har uppnåtts, vilket är högre än målet på 38 procent.

Driftsäkerheten ligger i nivå med de senaste åren vilket bedöms vara samhällsekonomiskt rimligt. Effektiviteten mäts kontinuerligt i jämförande studier med andra företag, främst nationella stamnätsföretag i andra länder. Dessa studier visar entydigt att Svenska Kraftnät hör till de effektivaste företagen.

Svenska Kraftnät är starkt engagerat i att utveckla det nordiska samarbetet inom elförsörjningen. Den 1 mars 1999 togs gränstariffen bort mellan Sverige och Finland för all elbörshandel genom beslut av regeringen. I juli etablerades Jylland och Fyn som ett nytt anmälningssområde på Nord Pool. I samband med detta justerades gränstariffen för spothandeln med Jylland och fasta abonnemang på KontiSkan-förbindelsen utvecklades. Inom det närmaste året bedöms en ytterligare utvidgning till Själland vara möjlig.

Beredskapsverksamheten finansieras genom anslag och är därför resultatmässigt neutral för Svenska Kraftnät.

Verksamhetsbeskrivning

Svenska Kraftnät är en affärsverkskoncern med tre dotterbolag och sju intressebolag. Svenska Kraftnät ansvarar för driften av stamnätet inklusive utlandsförbindelserna. Till uppgifterna hör också att ansvara för att elsystemet kortsiktigt är i balans och att dess anlägg-

ningar samverkar driftsäkert, så kallat systemansvar. Svenska Kraftnät är dessutom elberedskapsmyndighet enligt elberedskapslagen och delfunktionsansvarig myndighet med ansvar för elförsörjning inom den civila delen av totalförsvaret och har vidare till uppgift att samordna dammsäkerheten i landet.

Affärsverksamheten är indelad i tre rörelsegrenar, nämligen överföring på stamnätet, systemansvar och optoverksamhet. Härtill kommer insatser för forskning och utveckling samt restelektrifiering. Av nyss nämnda rörelsegrenar är överföringen på stamnätet den helt dominerande. Av årets intäkter svarar den för 91 procent och av koncernens rörelseresultat svarar överföringen på stamnätet för 97 procent.

Omvärldsbeskrivning

Affärsrisken bedöms vara begränsad. Överföringsverksamheten är långsiktig och stabil och kundkretsen består av väl etablerade och stabila företag med god soliditet. Exponeringen i utländsk valuta är liten. Svenska Kraftnäts soliditet är hög och den erforderliga upplåningsvolymen är liten. Därmed blir räntekostnaderna låga och ränterisken liten.

Svenska Kraftnät har systemansvaret för landets elbalans och ansvarar därmed bland annat för balansavräkningen gentemot de balansansvariga företagen. För att minska den kreditrisk som den nationella balansavräkningen medför kräver Svenska Kraftnät ekonomisk säkerhet från de balansansvariga.

Risken för driftavbrott som får allvarigare konsekvenser för kunderna på stamnätet bedömer Svenska Kraftnät vara liten. Stamnätet är robust uppbyggt med goda reservmatningsmöjligheter. Risken för att effektbrist skulle orsaka längre avbrott bedöms också som liten.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Svenska Kraftnät har gemensamt med Statens Energimyndighet på uppdrag av regeringen tagit fram en modell för avräkning av kunder vars förbrukning inte mäts varje timme, så kallad beräkning. Den nya modellen tillämpas från och med den 1 november 1999. Fokus för arbetet år 2000 är att öka tempot och kvaliteten i rapporteringen av mätvärden samt att införa rutiner för slutlig avräkning.

Sedan mitten av 1990-talet har optoförbindelser byggts ut i stamnätets kraftledningar. Optonätet används för egna behov av kommunikation men har även hyrts ut till externa kunder. Den framtida utvecklingen av verksamheten är beroende av den roll som

riksdag och regering beslutar att Svenska Kraftnät skall ha när det gäller utbyggnaden av ett nationellt optofibernet. All verksamhet inom detta område avses att samlas i det nybildade dotterbolaget Svenska Kraftkom AB.

Arbetet med att bygga en ny 400 kV-ledning mellan Alvesta och Hemsjö i Kronobergs och Blekinge län startade hösten 1999 och den planeras att tas i drift i december 2000.

Svenska Kraftnät införde hösten 1999 ett högt pris i avräkningen vid risk för effektbrist för de företag som har underskott i sina elbalanser efter varslad risk för effektbrist – tre kronor per kWh. Svenska Kraftnät har vidtagit vissa "överbyggande åtgärder" för att klara kommande vinter. Som en beredskapsinsats har fortsatt drift säkrats av Karlshamnsverkets tredje aggregat under ytterligare vintrar.

Det nybildade bolaget Svenska Kraftnät Gasturbiner AB köpte i december 1999 sex gasturbiner av Vattenfall AB. Gasturbinerna används för att hantera störningar i kraftsystemet.

Huvuddelen av arbetet med att bygga likströmskabeln till Polen blev klar under 1999. Den kommersiella driften skall enligt planerna börja i maj 2000.

Svenska Kraftnät hade regeringens uppdrag att samordna millenniesäkringen i elbranschen. Inga störningar i elförsörjningen inträffade.

Miljöarbetet

Miljöarbetet har under året inriktats mot insatser som skall leda till en effektivare och mer systematisk hantering av miljöfrågorna. Samtidigt har många konkreta miljöförbättringar genomförts på olika håll i verksam-

heten. Regeringen har uppdragit åt Svenska Kraftnät att införa miljöledningssystem till slutet av år 2001.

Jämställdhet

Av det totala antalet anställda är andelen kvinnor 25 procent. Arbetet pågår enligt jämställdhetsplanen med att få in flera kvinnor, bland annat på chefsposter och i rekryteringen av trainees. En handlingsplan mot sexuella trakasserier har tagits fram. En utbildningsdag har hållits för att belysa skillnader mellan manligt och kvinnligt tänkande.

Prognos 2000

Affärsverksamheten är långsiktig och stabil. Inga större förändringar förutses vad gäller priser och kostnader. Omsättningen beräknas till 2 475 mkr. Resultatet väntas uppgå till 528 mkr. Investeringarna i koncernen planeras till totalt 700 mkr, varav 100 mkr avser SwePol Link.

Styrelse 1999

Eriksson, Per-Olof, ordförande
Söderström, Bengt, vice ordförande
Berggren, Christer
Gustafsson, Yvonne
Kvart, Sussi
Magnusson, Jan
Nilsson, Pia
Persson, Agata, arbetstagarrepresentant
Örtegren, Bengt, arbetstagarrepresentant

Generaldirektör

Magnusson, Jan

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning, inklusive anslag	2 307	2 312	2 772	2 279	2 300
Därav anslag	180	171	86	0	0
Rörelseresultat före avskrivningar	963	994	1 251	1 190	965
Bruttomarginal, %	42,2	43,2	45,3	52,2	41,3
Resultat efter finansiella poster	589	605	842	592	453
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	589	605	842	592	743
Nettovinst	589	605	842	592	453
Justerat eget kapital	4 817	4 634	4 393	4 138	4 027
Nettoskuld	2 534	1 683	1 445	2 202	1 655
Nettoskuldsättningsgrad, %	38,4	26,7	23,6	39,0	30,6
Avkastning på eget kapital, %	9,2	9,7	14,3	10,7	8,5
Avkastning på operativt kapital, %	6,7	8,0	12,0	10,7	9,0
Förädlingsvärde	1 846	1 854	2 427	2 027	2 036
Kassafföde före investeringar	983	927	1 113	1 012	576
Nettoinvesteringar	1 381	1 056	591	616	131
varav FoU-investeringar	-	-	-	-	-
Utdelning	384	302	321	366	346
Utländsandel av försäljningen	-	-	-	-	-
Totalt antal anställda	243	235	216	186	159
– Antal anställda kvinnor	64	59	45	38	36
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

Affärsidé

Svenska Lagerhusaktieförbundet (SLAB) utvecklar och erbjuder tjänster inom områdena lagring, förvaring, kvalificerat underhåll och service samt distribution av information, varor, föremål och material. Kunderna är företag, myndigheter och organisationer. Bolaget skall ses som en naturlig samarbetspartner till statliga och privata kunder. Genom samverkan mellan olika tjänsteområden erbjuds kunderna helhetslösningar med hög kvalitet, professionalism, säkerhet och till rätt prisnivå inom bolagets kärnområden.

Utvärdering

SLAB har under år 1999 uppfyllt de uppsatta ekonomiska målen. Bolagets avkastning på eget kapital var för år 1999 29 procent och soliditeten uppgick till 55 procent.

Verksamhetsbeskrivning

SLAB har under 1999 varit organiserat i fem affärsområden: Lagring och Logistik lagrar och hanterar stora varuvolymer för myndigheters räkning. Svensk Specialdistribution förrådshåller och distribuerar trycksaker, blanketter och omsättningsvaror. Svensk Medicinteknik svarar för service och underhåll av teknisk utrustning för myndigheter, kommuner och privathälsovård. Svensk Museitjänst ombesörjer förrådshållning, logistik, hantering och annan service åt Sveriges museer. Dotterbolaget Dokumenthuset i Sverige AB förvarar och hanterar olika dokument såväl fysiskt som digitalt samt ombesörjer så kallad postfångst åt kunderna.

Koncernen disponerar – genom ägande och förhyring – cirka 200 anläggningar på cirka 100 driftsplatser i Sverige med en total lageryta om cirka 550 000 kvm. Vakansgraden inom det egna fastighetsbeståndet är låg.

Omvärldsbeskrivning

Den av statsmakterna beslutade neddragningen av beredskapslagringen medför ett betydande intäktsbortfall de kommande åren. Bolaget har dock kompenenserat detta med bland annat interventionslagringsuppdrag från Jordbruksverket.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Medicinteknik har från och med den 1 mars 2000 överlåtits till ett nybildat bolag Swedish Emergency Medical Systems AB (SEMS). I samband härmed erhöll SLAB som delägare 36 procent i SEMS, som i övrigt ägs av Svensk Akut- och Katastrofutrustning AB.

SLAB har förvärvat en anläggning i Falkenberg på 77 000 kvm från Vin & Sprit AB med tillträde den 30 juni 2000.

Miljöarbetet

SLAB har en arbetsmiljöpolicy som innebär att arbetsgivaren skall verka för att skapa resurser i samverkan med arbetstagarer för att åstadkomma en god arbetsmiljö och att alla anställda tar ett personligt ansvar för hälsa, miljö och säkerhet i det dagliga arbetet.

Jämställdhet

SLAB har en jämställdhetspolicy som syftar till att ingen skall missgynnas på grund av könsdiskriminering, handikapp, etnisk tillhörighet och som behandlar arbetsförhållanden, föräldraskap, sexuella trakasserier, jämn könsfördelning, rekrytering och upprättande av en årlig jämställdhetsplan.

Prognos 2000

Neddragningen av beredskapslagren väntas fortgå. Genom samverkan med kunderna strävar bolaget efter att öka andelen långsiktiga avtal.

Styrelse 1999

Nordbeck, Gunnar, ordförande
 Sorte, Per, vice ordförande
 von Arbin, Christina
 Hentzel, Mats
 Lundquist, Ulla

Ringström, Anita
 Skarell, Gunnar
 Lind, Lars Åke, arbetstagarrepresentant

Verkställande direktör
 Nylander, Göran

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	154,5	142,4	121,1	109,8	99,8
Rörelseresultat före avskrivningar	30,2	25,2	23,5	27,1	31,6
Bruttomarginal, %	20	18	19	25	32
Resultat efter finansiella poster	19,7	12,9	10,9	20	29,4
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	19,7	12,9	10,9	20	29,4
Nettovinst	14,8	9,8	8,5	14,6	22,9
Justerat eget kapital	73,1	62,4	76,1	75,1	68
Nettoskuld (negativ)	-	-	-	-	-
Nettoskuldssättningsgrad (negativ)	-	-	-	-	-
Avkastning på eget kapital, %	29	19	14	28	49
Avkastning på operativt kapital, %	41	23	17	31	48
Förädlingsvärde	72,1	56,7	50,4	41,8	51,3
Kassaflöde före investeringar	19,5	16,8	26,8	24,2	38,1
Nettoinvesteringar varav FoU-investeringar	12,5 -	12,7 -	13,4 -	14,1 -	39,5 -
Utdelning	7	3,6	23,6	7,5	7,5
Utlandsandel av försäljningen	<1	<1	<1	<1	<1
Totalt antal anställda	118	108	98	82	66
– Antal anställda kvinnor	39	35	27	21	11
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

Affärsidé

Att stödja industri, näringsliv och offentlig förvaltning att vidareutveckla sitt miljöarbete på ett systematiskt och kostnadseffektivt sätt samt att ge de som öppet beskriver syftet med och resultatet av sitt miljöarbete ett erkännande som kan förstås såväl nationellt som internationellt.

Utvärdering

Miljöledningssystem och miljövarudeklarationer är relativt nya begrepp inom näringsliv och statlig förvaltning och antalet företag och organisationer som inför sådana verktyg i sitt miljöarbete är fortfarande i ökande. Ägarna har inte satt ett exakt antal införda miljöledningssystem och miljövarudeklarationer som mål. Sverige bibehöll den tredjeplats i Europastatistiken som man tidigare innehaft vad avser antalet EMAS-registrerade företag och anläggningar.

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget bedriver informations- och registreringsverksamhet inom miljöområdet. Miljöstyrningsrådet bildades 1995 och är huvudman för EMAS- och EPD-systemen. EMAS är EU:s förordning om miljöstyrning och miljörevision (EC Eco Management and Audit Scheme) medan EPD står för Environmental Product Declaration och är ett nationellt system för certifierade miljövarudeklarationer. Miljöstyrningsrådet har uppdrag att stödja och främja införandet av systemen, registrera de företag, organisationer samt produkter och tjänster som klarar kraven i EMAS och EPD samt upprätthålla uppgifter om dessa i ett offentligt register. Miljöstyrningsrådets EMAS-verksamhet har till övervägande delen omfattat att på olika sätt och i olika sammanhang sprida kunskap om EMAS-systemet och de företag och organisationer som anslutit sig till systemet. Arbetet har fortsatt med att vidareutveckla olika former av informationstjänster via Internet.

Omvärldsbeskrivning

Miljöstyrningsrådets huvudsakliga verksamhet med registrering av EMAS och EPD sker i bolagsform,

vilket delvis skiljer sig från liknande verksamheter i andra länder i och med att verksamheten skall vara självfinansierad. Detta kan vara till nackdel för främst EMAS-systemets etablering där registrering i andra länder är förknippat med jämförelsevis små avgifter.

Viktigare händelser 1999 och 2000

EPD-systemet kom ut på marknaden med de första certifierade miljövarudeklarationerna samt etablerandet av Internetsatsningen kring Miljöledningsarkivet.

Miljöarbetet

Miljöstyrningsrådet är en för liten organisation för att formellt införa ett miljöledningssystem.

Prognos 2000

Miljöstyrningsrådet inledde 1999 ett stegvis arbete med att sänka nivån på registreringsavgifterna för en EMAS-anslutning. Detta var orsaken till det sämre ekonomiska utfallet 1999 jämfört med året innan. Under år 2000 fortsätter arbetet med att sänka avgifterna – nu vad avser årsavgifterna. Med en gradvis ökning av antalet certifierade miljövarudeklarationer förväntas ett balanserat resultat under 2000.

Styrelse 1999

Wenblad, Axel, ordförande
 Brandinger, Rune, vice ordförande, till maj 2000
 Almgren, Richard
 Gunnarsson, Ulf
 Gustafsson, Henry
 Haglind, Ingrid
 Mattsson, Anna
 Ryding, Sven-Olof
 Smith, Eva
 Waldner, Lars
 Wide, Anna-Maria
 Asplund, Erik, adjungerad arbetstagarrepresentant

Verkställande direktör

Ryding, Sven-Olof

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	2,8	4,0	2,9	0,8	1,0
därav anslag	0	0	0	0,1	0,9
Resultat efter finansiella poster	-0,2	0,9	-0,3	-1,8	0,1
Nettovinst					
Justerat eget kapital	us	0,8	0,09	0,4	2,2
Avkastning på justerat eget kapital, %	us	110	-306	-483	4
Utdelning	0	0	0	0	0
Totalt antal anställda	2	2	2	1	0
– Antal anställda kvinnor	1	-	-	-	-
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	90%	90%	90%	90%	90%

Affärsidé, mål

Rymdbolagets affärsidé är att på världsmarknaden tillhandahålla rymdsystem, drift av rymdsystem med Esrange som bas, produkter och tjänster inom jordobservations- och telekomområdet. Rymdbolaget bistår dessutom Rymdstyrelsen i tekniska frågor. Rymdbolaget är ett konkurrensutsatt företag med målet att ge ägaren affärsmässig avkastning på eget kapital.

Utvärdering

Under 1999 uppfyller moderbolaget och intressebolagen avkastningsmålet. Förluster och omstrukturering inom jordobservationsverksamheten innebär dock att dotterbolagen redovisar negativa resultat.

Verksamhetsbeskrivning

Rymdbolagets strategi kan sammanfattas med orden "tillväxt genom allianser" enligt huvudlinjerna: Etablera allianser som för bolaget närmare slutanvändarmarknaden för telekom- och jordobservationsprodukter, etablera allians(er) som säkerställer en nyckelroll bland Europas små leverantörer av rymdsystem, växa till en världsledande leverantör av drifttjänster för satelliter och uppskjutningstjänster genom investeringar och allianser.

Omvärldsbeskrivning

Rymdmarknaden karaktäriseras av tillväxt på de civila marknaderna. Samtidigt krymper de offentliga satsningarna på rymdteknik. Antalet satelliter i omloppsbana växer. Marknaden domineras av allt färre men större internationella rymdkoncerner. För Rymdbolaget innebär detta ökad efterfrågan på små kostnadseffektiva satelliter och drifttjänster för satelliter, högupplösande satellitbilder blir tillgängliga på marknaden, ökat intresse för global miljöövervakning. De stora företagen etablerar sig även på marknaderna för drifttjänster och rymdtillämpningar. Rymdbolaget tvingas alltmer till direkt konkur-

rens med de stora, och små företag riskerar att marginaliseras.

Viktiga händelser 1999 och 2000

Rymdbolaget säkrade en beställning på framtagna av månsonden SMART-1. En allians med det amerikanska företaget Universal Space Network har gjort Rymdbolaget till en av de världsledande spelarna inom satellitstationstjänster. Världens genom tiderna största forskningskampanj runt ozonuttunnningen i atmosfären har genomförts med Rymdbolaget i en nyckelroll. 1999 har inneburit genombrottsåret för det luftburna havsövervakningssystem MSS5000. Sex system har sålts på den internationella marknaden. Hösten 2000 sänds Odin upp, Sveriges mest avancerade forskningssatellit hittills.

Jämställdhet

Rymdbolaget har en jämställdhetsplan.

Prognos 2000

1999 års omfattande investeringar och omstruktureringar väntas bidra till ytterligare förbättrad avkastning under 2000.

Styrelse 1999

Lübeck, Lennart, ordförande
Ahlqvist, Birgitta
Björk, Gunnar
Cederlund, Lars Johan
Fredga, Kerstin
Mohlin, Per-Erik
Tegnér, Per
Åkesson Bonde, Ingrid
Mörtberg, Carl-Ivar, arbetstagarrepresentant
Wallin, Sven, arbetstagarrepresentant
Jordung, Åsa, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör

Jangblad, Dan

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	349	264	239	302	256
Rörelseresultat före avskrivningar	28	11	4	18	16
Bruttomarginal, %	7,9	4,0	1,6	5,8	6,4
Resultat efter finansiella poster	13	1	-2	18	11
Nettovinst	13	0	0	8	6
Justerat eget kapital	128	127	128	128	119
Avkastning på eget kapital, %	10,5	0,0	0,1	6,8	5,4
Avkastning på operativt kapital, %	33,7	-15,9	-58,0	31,5	-3,8
Förädlingsvärde	156	132	125	134	114
Kassaflöde före investeringar	109	-16	69	9	32
Nettoinvesteringar	49	40	38	13	9
varav FoU-investeringar	us	us	us	us	us
Utdelning	0	0	0	0	0
Utlandsandel av försäljningen, %	77	45	39	32	41
Totalt antal anställda	283	285	280	287	281
– Antal anställda kvinnor	77	76	73	71	66
– Antal anställda utomlands	1	1	1	1	1
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

SVENSKA SKEPPSHYPOTEKS KASSAN

Svensk Skips Afvigelse Kasse

Affärsidé

Svenska Skeppshypotekskassan skall underlätta finansiering för svenska rederier samt för utländska rederier med betydande svenskt intresse och medverka till handelsflottans förnygring.

Utvärdering

Kassans lånestock har ökat kraftigt under 1999 och ökningen väntas fortsätta under 2000. Kassan spelar en fortsatt viktig roll som finansiär av mindre och medelstora rederier.

Verksamhetsbeskrivning

Riksdagen fattade 1929 beslut om att inrätta Svenska Skeppshypotekskassan. Kassans uppgift skulle vara att medverka till den nödvändiga förnygringen och moderniseringen av den svenska handelsflottan. Under 1930-talet förnyades, konsoliderades och moderniserades flottan. En ny fartygsgeneration av dieseldrivna fartyg kom till. Kassan hade en stor betydelse för denna utveckling.

Kassan finansierar rederiverksamhet med svenskt ägande eller utländskt ägande med svenskt intresse och lämnar i huvudsak långfristiga lån mot säkerhet i svenskt eller utländskt skepp. Upplåning och utlåning sker i princip på lika villkor. Kassan bedriver sin verksamhet på helt kommersiella villkor och i konkurrens med andra kreditinstitut.

Kassan administrerar på uppdrag av regeringen även Rederinämndens angelägenheter.

Omvärldsbeskrivning

Sjöfartsnäringen karakteriseras av starkt växlande efterfrågan. För närvarande är utsikterna dock goda på flertalet delmarknader.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Utestående lån till rederier ökade under 1999 med 48 procent till 2 941 mkr. Beviljade och accepterade lån för utbetalning uppgick vid årsskiftet till cirka 1 500 mkr. Lånen kommer att utbetalas under år 2000 och 2001.

Kassan kan sedan 1 juli 1998 arbeta mera internationellt och medverka vid finansiering av utlandsflaggat tonnage så länge det finns ett betydande svenskt intresse. Detta har utnyttjats aktivt i Kassans marknadsföring och lett till ökat intresse från rederiernas sida. På sikt kommer detta att innebära en ökad utlåning.

Prognos 2000

Resultatprognos för helåret 2000 lämnas i Kassans delårsrapport för första halvåret, som avges i augusti.

Styrelse 1999

Gyllenhammar, Pehr G, ordförande
Källsson, Jan, vice ordförande
Berggren, Christer
Engström, Anna-Lisa
Kastman Heuman, Åsa
Olovsson, Ulla
Patriksson, Folke
Holmgren, Gunnar, suppleant
Holmgren, Lars-Göran, suppleant
Johnsson, Hans-Yngve, suppleant
Lindström, Anders, suppleant
Lorentzon, Ola, suppleant
Rodosi, Agneta, suppleant
Severed, Bo, suppleant

Verkställande direktör

Wickenberg Karlsson, Birgitta

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Räntenetto	56	59	59	79	89
Provisionsnetto	0	0	0	0	0
Resultat före kreditförluster	43	47	48	68	75
Kreditförluster	0	0	0	0	0
Nettovinst	43	47	48	68	75
Balansomslutning	3 470	2 537	2 615	4 696	4 807
Utlåning	2 710	1 842	2 049	4 072	4 258
Justerat eget kapital	834	790	743	695	627
Avkastning på eget kapital, %	5,5	6,3	7,0	10,8	13,6
Primärkapitalrelation, %	29,3	42,8	37,0	18,9	17,0
Kapitaltäckningsgrad, %	29,3	42,8	37,0	18,9	17,0
Kreditförluster i % av utlåning	0	0	0	0	0
Rating (S&P/Moody's)	us	us	us	us	us
Utdelning	0	0	0	0	0
Totalt antal anställda	9	9	9	9	9
– Antal anställda kvinnor	6	6	6	6	6
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

Affärsidé

Svenska Skogsplantor AB:s affärsidé är att producera och sälja frö och skogsplantor och utföra tjänster inom skogsskötselområdet. Målet är att uppnå en acceptabel lönsamhet.

Utvärdering

Svenska Skogsplantor AB har sedan starten successivt förbättrat sitt resultat och nådde 1997 och 1998 de uppsatta målen. År 1999 har resultatet försämrats främst beroende på en oväntad minskning av plantefterfrågan. Som en konsekvens av detta har plantor fått förstöras. Förutsättningar finns att under år 2000 närma sig lönsamhetsmålet igen.

Verksamhetsbeskrivning

Under 1990-talet har efterfrågan på plantor förändrats. Skogsföretagens strävan efter högre produktivitet och utvecklingen mot att entreprenadföretag tar över plantering och andra skogsvårdsåtgärder har lett till en ändring i företags produktion och verksamhetsinriktning. För närvarande genomförs en omläggning av produktionen från traditionella barrotsplantor till täckrots- och TePlusplantor. Vidare byggs en fältorganisation upp och Svenska Skogsplantor AB etablerar sig som entreprenadföretag inom skogsvård. För att ytterligare öka kapacitetsutnyttjandet har försäljning till Finland och Norge startats.

Omvärldsbeskrivning

Under 1990-talet sjönk den totala planteringen i Sverige från 500 miljoner till 300 miljoner plantor. Av Skogsstyrelsens inventeringar framgår att effekten är klart otillfredsställande förnygringar. Om åtgärder vidtas för att förbättra skogsvården så att den når de mål riksdagen satt upp kommer efterfrågan på plantor att öka, särskilt från det privata skogsbruket som är Svenska Skogsplantor AB:s största kundgrupp.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Under 1999 påbörjades en omläggning av plantproduk-

tionen som innebär en ökad produktion av lättplanterade plantor såsom täckrots- och TePlusplantor. En täckrotsplantskola förvärvades från AssiDomän. Omstruktureringsarbetet fortsätter år 2000 och plantproduktionen i en barrotsplantskola upphör. Svenska Skogsplantor AB kommer att certifieras enligt ISO 9002 år 2000.

Miljöarbetet

Svenska Skogsplantor AB har påbörjat arbetet för att certifieras enligt ISO 14001 senast år 2001. En miljöpolicy har fastställts enligt ISO-systemets krav. För närvarande genomförs miljöutredningar på olika verksamhetsområden. Målet är att bli miljöcertifierad senast år 2001.

Jämställdhet

En jämställdhetsplan har fastställts. Inga löneskillnader finns mellan män och kvinnor med likartade arbetsuppgifter.

Prognos 2000

År 1999 sjönk den totala efterfrågan kraftigt från att ha ökat under flera år. De flesta plantproducenter fick därför ett plantöverskott. I år kommer försäljningen att öka.

Styrelse 1999

Öhrn, Ingemar, ordförande
 Ekström, Solweig
 Fredlund, Michael
 Idermark, Thomas
 Söderberg, Lena
 Lundholm, Anders, arbetstagarrepresentant
 Torstensson, Lennart, arbetstagarrepresentant
 Eriksson, Lars-Olov, arbetstagarrepresentant, suppleant
 Lindberg, Eva, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör

Lidén, Sverker

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	196,8	215,3	198,6	179,5	152,8
Resultat efter finansiella poster	-5,5	12,8	15,1	6,5	6,4
Justerat eget kapital	115,5	114,1	108,2	102,1	99,4
Utdelning	3,0	0	0	0	0
Utländsandel av försäljningen					
Totalt antal anställda	291	292	288	281	270
– Antal anställda kvinnor	120	125	130	125	123
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

SVENSKA SPEL

Affärsidé

AB Svenska Spels affärsidé är att till svenska folket sälja ett varierat utbud av spännande och underhållande spel med penningvinster på ett lättillgängligt, ansvarsfullt och säkert sätt.

Enligt Svenska Spels bolagsordning skall inget belopp utdelas till aktieägare. Vinstmedel disponeras på sätt regeringen föreskriver. Svenska Spel är undantaget från lotteriskatt och inkomstskatt. Bolagets vinstmedel inbetalas enligt regeringens beslut till svenska staten. Svenska Spel lämnar också i enlighet med ett riksdagsbeslut ett årligt bidrag om 60 mkr till Riksidrottsförbundet och överskottet från bolagets värdeautomatspel Jack Vegas och Miss Vegas fördelas till det lokala föreningslivets barn- och ungdomsverksamhet, genom Riksidrottsförbundet och Ungdomsstyrelsen.

Utvärdering

Svenska Spel har under år 1999 uppfyllt de mål som regering och riksdag ställt upp. Av bolagets vinstmedel för år 1999, 3 739 mkr, tillfaller 3 563 mkr staten och 176 mkr föreningslivet.

Verksamhetsbeskrivning

Svenska Spels uppgift är att efter tillstånd av regeringen för allmänheten anordna lotterier och vadhållning om pengar. Bolaget verkar på en av lotterilagen och koncessioner reglerad, men starkt konkurrensutsatt marknad.

Svenska Spel är organiserat i fyra affärsområden. Affärsområdet skicklighetsspel inkluderar sportspel såsom Stryktipset, Italienska Stryktipset, Måltipset och Oddset.

Affärsområdet turspel delas upp i nummerspel och lotterier. Till det förra räknas Lotto, VikingLotto, LottoExpress, TipsBingo, Keno och Joker. I den senare gruppen återfinns skraplotterna Triss, SkrapBingo, Tia och det traditionella Penninglotteriet.

Affärsområdet restaurangspel består av värdeautomatspelen Jack Vegas och Miss Vegas.

Under 1999 fanns inom affärsområdet Internet Stryktipset, Italienska Stryktipset och Joker.

Svenska Spels huvudkontor ligger, i enlighet med riksdagens beslut, i Visby, men omfattande verksamhet bedrivs också i bolagets fastighet i Sundbyberg. Svenska Spel har dessutom ett 30-tal representanter runt om i

landet för kontakter med ombuden och restaurangerna.

För försäljning av Svenska Spels spel och lotterier fanns vid utgången av år 1999 6 909 ombud. Av dessa hade 3 820 så kallade spelombud tillgång till spelsortimentet – såväl onlinespel som lotter – medan 3 089 så kallade lottombud begränsar sig till försäljning av lotter. Av värdeautomatspelet Jack Vegas fanns vid utgången av 1999 5 054 automater utplacerade på 1 728 restauranger. Dessutom fanns vid årsskiftet 95 stycken värdeautomater, så kallade Miss Vegas, utplacerade i 39 bingohallar.

Omvärldsbeskrivning

Konkurrensen har ökat under det senaste året både genom bolagets inhemska konkurrenter och genom att utländska aktörer söker sig in på den svenska marknaden via Internet, prenumeration och direkt marknadsföring. Konkurrensen kommer att bli än hårdare framöver genom gränsöverskridande spel samt etablering och utveckling av nya distributionskanaler.

Liksom tidigare år är det tre aktörer som dominerar den svenska spelmarknaden, Svenska Spel, AB Trav och Galopp och Folkspel, som bland annat driver Bingolotto.

En utredning tillsattes i juli 1999 av regeringen för att se över förhållandet på spelmarknaden mellan statens och folkrörelsernas spel. Utredningen presenterade sitt förslag den 3 mars 2000. Sedan 1997 pågår dessutom en utredning med översyn av lotterilagen, bland annat med avseende på internationalisering och ny teknik.

I två fall i EG-domstolen under 1999 slås det fast att EU-staterna har rätt att bibehålla sina respektive nationella lagstiftningar där till exempel statliga företag och allmännyttiga organisationer ges exklusiva rättigheter på spelmarknaden.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Svenska Spel ökade sin omsättning mellan 1998 och 1999 med 4,8 procent eller 610 mkr vilket huvudsakligen är relaterat till värdeautomatspelet Jack Vegas. Reglerna i lotterilagen för detta spel förändrades i oktober 1999. Maximal vinst i spelet är numera 500 kronor i kontanter i stället för 1 000 kronor där vinstutbetalningen skulle ske i presentkort. Enligt riksdagens beslut fick Svenska Spel vidare tillstånd att placera ut ytterligare 500 värdeautomater i bingohallar (Miss Vegas).

Även Svenska Spels lotter ökade under 1999 sin

omsättning jämfört med 1998. Ökningen avser främst Trisslotten som nu är Sveriges största enskilda lotteri.

I april 1999 infördes ett helt nytt lotthanterings-system, integrerat med det tidigare on-linesystemet. Samtliga ombud har därmed en terminal för hantering av bolagets produkter.

Under 1999 introducerade Svenska Spel, efter att ha fått ett testtillstånd av regeringen, spel på Internet. Omsättningen för de spel som man kunnat spela på via Svenska Spels Internetwebbplats (Stryktipset, Italienska stryktipset och Joker) sedan maj 1999 uppgår till 2,8 mkr. Förberedelser för introduktionen av spel på hundkapploppningar "Greyhound Racing" har genomförts under år 1999. Utvecklingen genomförs i samarbete med Svenska Hundkapploppningssportens Centralförbund. Spelstart planeras till våren 2000 på riksbanorna i Åkersberga och Borås samt Landskrona.

Riksdagen fattade i juni 1999 beslut om att Svenska Spel skall få tillstånd att bedriva spel på internationella kasinon i Sverige. Svenska Spel avser att driva denna verksamhet i dotterbolaget Casino Cosmopol. I december 1999 beslutade regeringen att kasinon skall placeras i Stockholm, Göteborg, Malmö och Sundsvall. Det första kasinot planeras att öppnas i Sundsvall under hösten 2000.

Miljöarbetet

AB Svenska Spel har en miljöpolicy för att verksamheten skall säkerställa en hög standard på bolagets egen arbetsmiljö samt förorsaka minimal negativ påverkan på den yttre miljön. Målet är att utsläpp, icke återvinningsbart avfall och energiåtgång i verksamheten minimeras och att användningen av ämnen med begränsad tillgång och produkter som motverkar det naturliga kretsloppet ersätts av förnyelsebart/natur-enligt material eller åtminstone minskar, hos bolaget och hos bolagets leverantörer.

Jämställdhet

AB Svenska Spel har en jämställdhetsplan. Bolaget avser arbeta mer aktivt med bland annat utbildningsinsatser av personer på ledningsnivå i företaget och ledarskapsutbildningar för potentiellt blivande chefer.

Prognos 2000

En förskjutning pågår hos Svenska Spels kunder från spel med låg vinstutbetalning till sådana med högre utbetalning. Detta innebär att resultatet ser ut att bli sämre än tidigare trots ökad omsättning. Värdeautomatspelet Jack Vegas, Oddset, Keno och Skraplotten Triss går bra. I övrigt är lotterna starka. Sämre går det för nummer-spelen, framför allt för Lotto. Bolagets nya spel på hundkapploppningar och dotterbolaget Casino Cosmopol kommer under år 2000 att ha introducerats.

Konkurrensen från de övriga spelarrangörerna förväntas bli hård även i fortsättningen, framför allt från ATG men också från föreningslivet som erbjuder fler skraplotter.

Styrelse 1999

Berg, Bengt-Åke, ordförande

Blomberg, Jan

Dalborg, Hans

Frebran, Rose-Marie

Johansson, Lennart

Lindström, Eva

Nilsson, Anders

Sundström, Monica

Palm, Ulla-Marie, arbetstagarrepresentant

Sandström, Berra, arbetstagarrepresentant

Jansson, Monica, arbetstagarrepresentant, suppleant

Rozenbeek, Lena, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör

Tivéus, Meg

Mkr	1999	1998	1997	1996
Omsättning	13 540	12 924	11 464	10 903
Rörelseresultat efter avskrivningar	3 701	3 902	3 575	2 594
Bruttomarginal, %	29	31	32	25
Resultat efter finansiella poster	3 739	3 937	3 612	2 640
Justerat eget kapital	3 739	3 937	3 612	2 640
Avkastning på eget kapital, %	100	100	100	100
Avkastning på operativt kapital, %	159	153	146	300
Förädlingsvärde	5 303	5 349	4 976	3 887
Kassaflöde före investeringar	4 298	4 235	5 217	3 242
Nettoinvesteringar	207	283	179	484
varav FoU-investeringar	us	us	us	us
Utdelning inklusive inleverans av vinst	3 739	3 937	3 612	3 591
Utländskandel av försäljningen	0	0	0	0
Totalt antal anställda	510	483	464	429
– Antal anställda kvinnor	265	275	266	242
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%

Affärsidé

Svensk-Danska Broförbindelsen Svedab AB ägs av staten genom Vägverket och Banverket till 50 procent vardera och har sitt säte i Malmö. Bolagets uppgift är dels att förvalta de svenska intressena i det 50-procentigt ägda Öresundsbrokonsortiet, dels att svara för planering, projektering, byggande, drift, underhåll och finansiering av väg- och järnvägsanslutningarna på den svenska sidan. Bolaget skall dessutom medverka i finansieringen av Citytunnelprojektets tunneldelar.

Öresundsbrokonsortiet svarar för planering, projektering, byggande, drift, underhåll och finansiering av kust till kustdelen av den fasta förbindelsen mellan Sverige och Danmark.

Utvärdering

Svedab har hållit tidtabellen och de prognosticerade kostnaderna för arbetet.

Verksamhetsbeskrivning

Sveriges och Danmarks regeringar slöt i mars 1991 ett avtal om en fast förbindelse över Öresund. Med anledning av avtalet bildades i Sverige Svensk-Danska Broförbindelsen Svedab AB och i Danmark A/S Öresundsförbindelsen. De två helstatliga bolagen bildade januari 1992 Öresundskonsortiet som i januari 2000 bytte namn till Öresundsbrokonsortiet.

Omvärldsbeskrivning

Ett stort intresse har funnits från massmedierna och allmänheten vad gäller Öresundsbron. Utställningen i anslutning till bron har varit mycket välbesökt.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Arbetet med färdigställandet av de svenska landanslutningarna har pågått planenligt. Den fastlagda tidpunkten för trafiköppnandet 1 juli 2000 beräknas följas.

Miljöarbetet

Miljöfrågorna har varit av central betydelse för Svedab AB. Vid byggandet av de svenska landanslutningarna har kontinuerliga mätningar av miljöeffekterna följts. Företaget har en miljöpolicy men inget certifikat för miljöledning.

Jämställdhet

Jämställdhetsarbetet bedrivs som en integrerad del av verksamheten och ingår i det ordinarie planerings- och uppföljningsarbetet.

Prognos 2000

Öresundsbron planeras att invigas enligt tidtabell 1 juli 2000.

Styrelse 1999

Skogö, Ingemar, ordförande
Ahlström, Göran
Bondestam, Anitha
Brandborn, Jan
Bylund, Bo
Yngvesson, Nils
Ahlberg, Ann, suppleant
Saxton, Ulla-Brita, suppleant

Verkställande direktör

Sicking, Karl-Otto

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	471	454	380	109	-
Justerat eget kapital	15	15	15	15	15
Nettoskuld	12 954	10 672	6 226	3 342	1 420
Nettoskulsättningsgrad, ggr	874	719	420	225	96
Kassaflöde före investeringar ¹⁾	us	-295,4	-	-	-
Nettoinvesteringar	3 097,3	3 821,9	-	-	-
Utdelning	0	0	0	0	0
Utländsandel av försäljningen	0	0	0	0	0
Totalt antal anställda	100	98	96	77	52
– Antal anställda kvinnor	44	38	35	28	16
– Antal anställda utomlands	48	44	-	-	-
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

¹⁾ Siffror för 1999 är ännu ej klara.

Affärsidé/mål

Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB (SP) är ett bolag verksamt inom teknisk utvärdering, provning, mätteknik, forskning och utveckling. SP fungerar som en länk mellan den akademiska forskningen och företagets behov av teknisk kunskap.

Utvärdering

Verksamhetsmålen för forskning och kunskapsöverföring har väl uppfyllts vad avser såväl effektivitet som kvalitet. Samverkan är mycket god med näringsliv, högskola och andra aktörer. Det internationella kunskapsutbytet är högt. Effekstudier visar att resultaten kommer till användning och leder till förbättrad konkurrenskraft, säkerhet och miljö.

Verksamhetsbeskrivning

I SP:s strategi ligger att vara en stark forskningsaktör med stor tvärvetenskaplig kapacitet och att erbjuda kunderna kompetens i alla led från utveckling och tillverkning till användning och återvinning. Efterfrågan på SP:s tjänster ökar. Att kunna hämta in ny kunskap och omsätta denna i utveckling av produkter, system med mera blir allt viktigare för företagen.

Stora satsningar sker på återvinning, återanvändning, karakterisering av material och livscykelanalys. Inom energi sker förstärkta satsningar inom främst förbränningsteknik och energieffektivisering. Det snabbast växande området är IT och elektronik. SP bygger upp spetskompetens avseende utveckling av teknik för

att säkra tillförlitlighet och funktion hos elektronik integrerad i radio- och mikroprocessorstyrda produkter (bilar, maskiner, radio- och mobiltelefoni etc.).

Omvärldsbeskrivning

Det råder fortsatt oklarhet om finansieringen av institutssektorn, där SP är en av de största aktörerna. I EU:s program har institut som SP en viktig roll.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Enligt avtal med staten etablerades under året ett nationellt meteorologiskt institut vid SP. En större investering (cirka 30 mkr) har genomförts inom brandteknik, där SP har en ledande roll i utveckling och harmonisering av nya europeiska metoder. Under år 2000 påbörjas en utbyggnad av resurserna inom mätteknik, IT, elektronik och elteknik, där den totala investeringen beräknas till 60 mkr.

Miljöarbetet

SP har under året infört ett miljöledningssystem enligt ISO 14001. Flera miljöförbättrande åtgärder har genomförts, till exempel rutiner för kemikaliehantering och installation av en ny effektiv rökgasrening vid brandlaboratoriet.

Jämställdhet

Planer upprättas årsvis och måluppfyllelsen mäts. Andelen kvinnor i tekniska yrken vid SP överstiger andelen totalt utbildade inom motsvarande områden.

Prognos 2000

Efterfrågan på SP:s kompetens och tjänster förutses vara fortsatt god. Genom ökad samverkan med högskolor och forskningsinstitut förväntas en fortsatt tillväxt med finansiering från EU-program, stiftelser, forskningsråd med flera. Omsättningen beräknas uppgå till 400 mkr, med ett resultat före skatt på cirka 15 mkr.

Kjörsberg, Solveig

Olson, Hans Christer

Sundgren, Jan-Eric

Weichbrodt, Björn

Milovancevic, Marina, arbetstagarrepresentant

Nilsson, Karin, arbetstagarrepresentant

Bogren, Bengt, arbetstagarrepresentant, suppleant

Johansson, Ulrika, arbetstagarrepresentant, suppleant

Styrelse 1999

Persson, Jan-Crister, ordförande

Bankvall, Claes

Verkställande direktör

Bankvall, Claes

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning, inklusive anslag	422	401	385	353	312
Därav anslag	47	46	41	48	48
Rörelseresultat före avskrivningar	56	53	50	51	52
Bruttomarginal, %	13	13	13	14	17
Resultat efter finansiella poster	17	21	21	23	28
Nettovinst	12	15	15	17	20
Justerat eget kapital	218	206	191	176	159
Nettoskuld	-36	-49	-36	-28	14
Nettoskulsättningsgrad, %	-16	-24	-19	-16	9
Avkastning på eget kapital, %	6	7	8	10	12
Avkastning på operativt kapital, %	9	11	13	15	15
Förädlingsvärde	251	244	239	217	188
Kassaflöde före investeringar	48	50	34	66	28
Nettoinvesteringar	60	37	30	26	27
varav FoU-investeringar	-	-	-	-	-
Utdelning	0	0	0	0	0
Utlandsandel av försäljningen	52	48	47	41	39
Totalt antal anställda	560	561	567	545	465
– Antal anställda kvinnor	127	125	130	126	109
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

TuristRådet

Affärsidé/mål

TuristRådet skall vara en samlande och drivande kraft i internationell marknadsföring av Sverige som resmål och fungera som en marknadsfunktion för en stor del av svensk turistnäring. Det skall ske genom att profilera Sverige som ett högkvalitativt resmål vilket erbjuder en mångfald av upplevelser i en ren, kulturrik och naturskön miljö, att samverka med övriga Sverigeintressenter samt att etablera effektiva samarbetsformer för utveckling av marknadsföring av svensk turism.

Utvärdering

TuristRådet har bedrivit verksamheten enligt den inriktning som ägarna fastställt.

Verksamhetsbeskrivning

Staten och turistnäringen äger 50 procent vardera. Avtalet mellan staten och turistnäringen har omförhandlats under 1999 för att tydliggöra finansieringen. Statens aktieägartillskott skall finansiera bolagets basverksamhet och den övergripande imagemarknadsföringen, det vill säga varumärket Sverige. Turistnäringen skall finansiera riktade aktiviteter minst i nivå med den statliga imagemarknadsföringen med inriktning på lika finansiering på sikt. Statens aktieägartillskott är ovillkorat.

Under 1999 genomfördes en rad aktiviteter, bland annat konsumentkampanjer och mediabearbetning. En Internetsatsning pågår. Utöver de marknader där TuristRådet har direkt representation, har bearbetning skett i bland annat Ryssland och Sydostasien.

Staten har beviljat 69,5 mkr i anslag 2000, varav 1 mkr för främjandet av turism i Öresundsregionen. Staten har därutöver medfinansierat ett antal EU-projekt de senaste åren.

Omvärldsbeskrivning

Antalet utländska gästnätter i Sverige 1999 uppgick till 8,6 miljoner, en ökning med 7 procent från 1998. De marknader som TuristRådet direktbearbetar svarar för 81 procent av de registrerade besöken.

Viktigare händelser 1999 och 2000

En omstrukturering av verksamheten för att få större flexibilitet och lägre fasta kostnader har påbörjats. Under 1999 har större förändringar gjorts i representationsformerna för kontoren i Norden, Holland, Italien och USA. Ett callcenter har startats för att ge konsumentservice på marknaderna i Norden, Holland och Italien. Ny verkställande direktör för TuristRådet rekryteras under 2000.

Miljöarbetet

TuristRådet har ingen miljöpolicy, men Sveriges miljöarbete finns med i värderingarna när marknadsplaner fastställs.

Jämställdhet

TuristRådet har ingen jämställdhetsplan.

Prognos 2000

Arbetet med att få en mer kostnadseffektiv representation i fler länder försätter. Medel kommer dämed att frigöras till marknadsföringsaktiviteter.

Styrelse 1999

Carmén, Lars, ordförande
Adelsohn, Ulf
Bjerkne, Claes
Carlsson, Nils
Leijon, Anna-Greta
Nilsson, Roland
Reuterskiöld, Marianne
Ödqvist, Olof

Verkställande direktör

Wallgren, Anders

Mkr	1999	1998	1997	1996 ¹⁾
Bruttoomsättning	220,9	237,7	377,4	208,6
därav anslag	82,3	90,6	161,3	80,9
Rörelseresultat före avskrivningar	7,2	-1,0	2,4	0,3
Bruttomarginal, %	-	-	-	-
Resultat efter finansiella poster	5,2	-2,0	1,2	-0,6
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	us	us	us	us
Nettovinst	5,1	-2,1	1,0	-0,7
Justerat eget kapital	13,1	8,0	10,1	9,1
Nettoskuld	0	0	0	0
Nettoskuldssättningsgrad	0	0	0	0
Avkastning eget kapital, %	-	-	-	-
Avkastning operativt kapital, %	-	-	-	-
Förädlingsvärde	-	-	-	-
Kassaflöde före investeringar	-1,5	-17,8	-2,2	24,9
Nettoinvesteringar	-0,1	0,2	3,4	4,2
varav Fou-investeringar	-	-	-	-
Utdelning	0	0	0	0
Utländsandel av försäljning	-	-	-	-
Totalt antal anställda	56	64	56	46
– Antal anställda kvinnor	40	47	44	35
– Antal anställda utomlands	30	38	34	31
Statens ägarandel	50%	50%	50%	50%

¹⁾ 18 månader

Affärsidé/mål

Bolaget bildades 1993 genom bolagisering av uppdragsverksamheten utomlands, inom dåvarande Statens lantmäteriverk och Centralnämnden för fastighetsdata. Bolaget skall i första hand utnyttja resurser från det numera omstrukturerade statliga lantmäteriet. Bolagets vision är att inom fastighets-, mättnings- och kartläggningsområdena vara ett ledande kunskapsföretag som utvecklar och ökar svensk tjänsteexport inom prioriterade marknader.

Verksamhetsbeskrivning

Swedesurvey AB erbjuder tjänster inom rådgivning för utveckling av utländska lantmäteriorganisationer inom företrädesvis fastighetssystem och geografisk information, utbildning i produktion av mät- och karttjänster samt försäljning av lantmäteriprodukter såsom flygfoto, ortofotokartor, produkter avseende Geografiska Informationssystem (GIS) och tekniska konsulttjänster. Långsiktigt satsar bolaget i länder där ett etablerat samarbete redan finns samt i länder vilka har finansiering från Världsbanken, EU, Sida med flera. Kortsiktiga finansiella mål är att för år 2000 öka omsättningen till 110 mkr och resultatet till lägst 5 mkr.

Verksamhetens utveckling

Under år 1999 utvecklades verksamheten väl och företaget har därmed i huvudsak uppfyllt uppställda mål. Rörelseintäkterna ökade med 6 mkr till drygt 106 mkr. Verksamhet bedrevs i mer än 30 länder.

Efterfrågan på bolagets tjänster är för närvarande fortsatt god. Några särskilt viktiga delmarknader är Grekland, Ryssland och Kina. Det kvalitetsarbete bolaget bedriver i samarbete med Lantmäteriverket, med målet att verksamheten kan ISO-certifieras vid slutet av år 2001, är av stor betydelse för verksamhetens utveckling.

Miljöarbete

Bolagets miljöpolicy innebär bland annat att ett miljöstyrningssystem enligt ISO 14001 planeras att införas i slutet av år 2001.

Jämställdhet

Bolagets jämställdhetsplan berör frågor som lika lön, kompetensutveckling, arbetsform och rekrytering.

Styrelse 1999

Ollén, Joakim, ordförande
Andersson, Axel
Christiansson, Annika
Jeding, Lars
Johnson, Staffan
Kristiansen, Thormod
Bjälkefors, Ulf, arbetstagarrepresentant
Lundqvist, Sören, arbetstagarrepresentant

Verkställande direktör

Pettersson, Sture

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	106,5	100,9	90,3	83,9	71,1
Rörelseresultat före avskrivningar	4,2	4,1	3,9	3,8	7,6
Bruttomarginal, %	4,0	4,1	4,1	4,5	10,7
Resultat efter finansiella poster	4,1	4,1	4,1	4,6	8,4
Nettovinst	2,2	2,4	2,3	2,4	4,5
Justerat eget kapital	30,3	27,5	24,5	21,6	18,3
Nettoskuld ¹⁾	-24,1	-14,5	-12,9	-18,1	-12,0
Nettoskulsättningsgrad, ggr	-0,9	-0,6	-0,6	-1,0	-0,7
Avkastning på eget kapital, %	10,6	11,7	10,9	11,4	21,4
Avkastning på operativt kapital, %	0,5	0,3	0,3	0,8	1,0
Förädlingsvärde	30,4	27,9	24,1	21,9	21,0
Kassaflöde före investeringar	10,0	1,5	-9,2	6,7	5,0
Nettoinvesteringar ²⁾	-0,4	0,1	4,0	-0,6	-4,9
varav FoU-investeringar	-	-	-	-	-
Utdelning	0	0	0	0	0
Utlandsandel av försäljning, %	100	100	100	100	100
Totalt antal anställda	39	37	28	28	21
– Antal anställda kvinnor	12	11	10	12	9
– Antal anställda utomlands	13	13	5	5	4
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

¹⁾ Som skatteskuld har tagits upp långfristig pensionsskuld minus kassa/bank.

²⁾ Inkluderar finansiella anläggningstillgångar.

Swedfund

International AB

Affärsidé

Swedfund skall delta i investeringar samt utveckla och sälja projektfinansieringstjänster för att bland annat i samverkan med svenska företag som arbetar i eller vill arbeta i u-länder samt i Central- och Östeuropa främja ett konkurrenskraftigt näringsliv och därmed bidra till tillväxt och samhällsekonomisk utveckling i samarbetsländerna. Vidare skall Swedfund i sin investeringsverksamhet bidra till att främja en hållbar utveckling, överföring av kunskaper och en god miljö allt i enlighet med regeringens övergripande biståndsmål – fattigdomsbekämpning.

Utvärdering

Ägarens krav är att moderbolagets projektintäkter under en treårscykel i snitt skall uppgå till minst 100 procent av projektkostnaderna. Projektintäkternas andel av de totala kostnaderna exklusive kostnader för kapitalförvaltningen uppgick under året till 51 procent för moderbolaget och 96 procent för koncernen. Den ekonomiska krisen i Ryssland har inneburit att moderbolaget redovisat sitt sämsta resultat genom tiderna.

Verksamhetsbeskrivning

För att nå målen krävs goda kontakter med svenska företag, hög kompetens vad gäller projektutvärdering och finansiering, kunskap om tillväxtmarknader, långsiktigt och engagerat partnersamarbete i joint venture-företagen, kännedom om och tillgång till internationellt nätverk som kompletterar de svenska och lokala partnernas nätverk samt förmåga att göra lönsamma investeringar som bidrar till utvecklingen av bärkraftiga företag i dessa länder.

Omvärldsbeskrivning

Marknadsekonomins genombrott och utveckling av den privata sektorn i Swedfunds investeringsländer kan

leda till ökad efterfrågan på bolagets tjänster. Så som krisen i Ryssland visar påverkas Swedfunds resultat kraftigt av land- och affärsrisker.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Swedfund har under året investerat 11 miljoner US dollar i den Afrikanska Infrastrukturfonden.

Uppdragsverksamhet: Swedfund har haft regeringens uppdrag att utvärdera ansökningar till IT-fonden inom Östersjömiljarden. 22 projekt till totala värdet 70 mkr har rekommenderats varav 20 har godkänts av regeringen.

Under första kvartalet 2000 görs på ägarens uppdrag en utredning för att utröna om och i så fall vilken form moderbolaget skall fortsätta med riskkapitalverksamhet i Central- och Östeuropa.

Dotterbolaget planerar under 2000 att sälja aktieinnehaven i de baltiska bankerna.

Miljöarbetet

Swedfund har miljöriktlinjer. I första hand skall världens miljölagar och förordningar följas, därefter skall företagen utvecklas mot att följa kraven i den svenska miljölagstiftningen (SFS1998:808) inklusive svenska tillämpliga förordningar, alternativt World Bank Environmental Guidelines.

Jämställdhet

En jämställdhetsplan finns.

Prognos 2000

I Sverige finns få riskkapitalbolag med inriktning på Swedfunds marknader. Privata aktörer har försökt i Östersjöområdet, men den ryska krisen har haft en kraftigt dämpande effekt. När ekonomierna i området stärks kommer intresset från privata aktörer att öka. Trenden i branschen är att koncentrera insatserna på

sektorer med hög utvecklingseffekt så som finans och infrastruktur. Ökningen av tjänsterelaterad verksamhet och framväxten av kunskapsföretag ställer nya krav på Swedfunds kompetens att värdera dessa företag.

Efterfrågan från svenska företag vad gäller nyinvesteringar på Swedfunds tjänster tenderar att vara som störst i mitten av en konjunkturuppgång respektive nedgång. Risken finns således att Swedfund inte kommer att nå målen 2000.

Karlsson, Boel
Rooth, Lena
Uustalu, Ann
Wall, Carin
Öjefors, Lars

Verkställande direktör
Arefalk, Olle

Styrelse 1999

Cedergren, Jan, ordförande

Thelin, Hugo, vice ordförande

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995 ¹⁾
Omsättning	42	43	28	43	71
Rörelseresultat före avskrivningar	-40	6	-7	-21	-10
Bruttomarginal, %		13,8			
Resultat efter finansiella finansiella poster	-29	16	11	27	18
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	-	-	-	-	-
Nettovinst	12	0	8	13	13
Justerat eget kapital	560	550	549	542	522
Nettoskuld	0	0	0	0	0
Nettoskulsättningsgrad	-	-	-	-	-
Avkastning på eget kapital, %	2,1	0	1,5	2,4	2,5
Avkastning på operativt kapital, %	us	us	us	us	us
Förädlingsvärde	-12	32	11	-8	4
Kassaflöde före investeringar	-	-	-	-	-
Nettoinvesteringar varav FoU-investeringar	145 -	66 -	70 -	46 -	-5 -
Utdelning	0	0	0	0	0
Utlandsandel av försäljningen	-	-	-	-	-
Totalt anställda	18	19	14	15	13
– Antal anställda kvinnor	8	9	6	6	4
– Antal anställda utomlands	1	-	-	-	-
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

¹⁾ 18 månader

Affärsidé

Swedish National Road Consulting AB (SweRoad) erbjuder tjänster inom Vägverkets verksamhetsområden främst till departement och myndigheter utanför Sverige. Bolaget har till uppgift att utveckla och driva internationell uppdragsverksamhet på affärsmässig grund, med särskild inriktning mot utvecklingsländer som är mottagare av bistånd.

Målet har varit, på kort sikt, att åstadkomma minst nollresultat för 1999 och från år 2000 och framåt visa ett positivt resultat och ge en genomsnittlig avkastning om minst 10 procent på ägarens insatta kapital.

Utvärdering

Efter ett negativt räkenskapsår 1998, som var tyngt av extraordinära omorganisationskostnader, blev 1999 utomordentligt positivt.

Verksamhetsbeskrivning

SweRoad arbetar med konsulttjänster inom vägsektorn på uppdrag av departement och myndigheter utomlands.

Omvärldsbeskrivning

SweRoads resursbas är främst det kunnande och den erfarenhet som finns inom Vägverket och andra svenska myndigheter/organisationer inom väg- och trafiksektorn samt inom svenskt näringsliv. Verksamheten är helt beroende av tillgång till dessa resurser och svårigheten att få tillgång till dem leder automatiskt till försämrade affärsmöjligheter.

Inriktningen mot utvecklingsländer bidrar också till känslighet för ändrad inriktning i biståndet hos de internationella och bilaterala finansieringsinstitutionerna.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Under 1999 utsågs ny styrelseordförande. SweRoads verksamhet bedrivs för närvarande i olika form i ett 15-tal länder, bland annat Baltikum, Jordanien, Laos, Mozambique, Saudiarabien, Sri Lanka, Thailand, Turkiet och Zimbabwe. SweRoads närvaroform i dessa länder är under utredning.

Miljöarbete

SweRoad förvaltas av Vägverket och ingår därför i ett omfattande miljöarbete som pågår inom dess organisation.

Jämställdhet

SweRoads jämställdhetsarbete ingår i Vägverkets omfattande arbete på området.

Prognos 2000

De åtgärder som inleddes 1998 för att minska kostnaderna i kombination med den något förbättrade orderingången bedöms leda till att verksamheten under 2000 och framåt kommer att nå de uppsatta målen.

Styrelse 1999

Färm, Gunnel, ordförande
Bergfalk, Lars, vice ordförande
Kärre, Malin
Mannerstråle, Gunnar
Utterström, Brittmarie
Lindquist, Rolf, arbetstagarrepresentant
Jörud, Leif, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör

Bauducco, Roberto G

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	82	63	60	71	75
Rörelseresultat före avskrivningar	13	-3	-7	3	3
Bruttomarginal, %	16	-5	-12	4	4
Resultat efter finansiella poster	14	-2	-6	4	5
Nettovinst	10	-2	0	1	1
Justerat eget kapital	32	22	24	28	29
Nettoskuld	-23	-11	-18	-14	-25
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	-0,72	-0,50	-0,75	-0,50	-0,87
Avkastning på eget kapital, %	37	-9	0	4	7
Avkastning på operativt kapital, %	130	-27	-117	18	50
Förädlingsvärde	25	13	10	17	18
Kassaflöde före investeringar	11	-7	5	-9	6
Nettoinvesteringar	1	-1	-1	-2	0
varav FoU-investeringar	0	0	0	0	0
Utdelning	0	0	0	1	2
Utlandsandel av försäljning, %	96	94	97	97	88
Totalt antal anställda	57	55	62	64	71
– Antal anställda kvinnor	11	13	13	16	26
– Antal anställda utomlands	37	33	36	41	47
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

Affärsidé/mål

Systembolaget är det särskilda bolag, ägt av staten, som enligt alkohollagen ensamt skall svara för detaljhandel med spritdrycker, vin och starköl. Utifrån detta har bolaget som sin affärsidé formulerat att vara ett modernt, effektivt detaljhandelsföretag som med ansvar säljer alkoholdrycker och förmedlar dryckeskultur. Systembolagets ansvar kan sammanfattas i tre punkter:

Socialt ansvar: Försäljningen skall skötas så att respekt skapas för alkoholen och att skador så långt som möjligt förhindras.

Serviceansvar: Systembolagets service skall, inom ramen för bolagets sociala ansvar, vara bättre än servicen i annan handel.

Kostnadsansvar: Systembolagets sociala mål och servicemål skall nås till lägsta möjliga kostnad.

Utvärdering

En av de viktigaste delarna av bolagets sociala ansvar är att ungdomar under 20 år inte skall kunna köpa alkohol i systembutikerna. Genomförda mätningar visar att ålderskontrollen blivit allt effektivare. Inom ramen för begreppet "god dryckeskultur" informerar Systembolaget om såväl de positiva som de negativa sidorna av alkoholkonsumtionen.

Olika mätningar visar att kunderna bedömer att Systembolagets service ligger på minst samma nivå som för annan detaljhandel. Det gäller områden som personalens kunnighet och servicevilja, sortimentet och butiksnätet. Det är endast på ett område som bolaget får sämre betyg. Det gäller väntetiderna i butikerna på torsdag eftermiddag och på fredag. Det ökande antalet självbetjäningbutiker innebär emellertid en förbättring även på denna punkt.

Avmonopoliseringen av grossistledet 1995 medförde kraftiga kostnadsökningar och ett försämrat resultat. Successivt har olika rationaliseringsprogram emellertid lett till att kostnaderna begränsats. Under 1999 har försäljningen dessutom ökat med drygt 10 procent. Denna ökning har klarats utan att kostnaderna ökat, vilket har varit gynnsamt för det ekonomiska resultatet 1999.

Verksamhetsbeskrivning

I alkoholpropositionen som riksdagen godkände den 19 november 1999 slås fast att det är viktigt att servicen

och legitimiteten för Systembolaget förstärks. Därför genomförs ett antal åtgärder för att förbättra Systembolagets service, bland annat fler systembutiker, försök med lördagsöppet, förlängda öppettider och att betal- och kreditkort tillåts.

Inom Systembolaget pågår för närvarande ett omfattande arbete med att utforma en ny strategisk plattform för företaget, som är anpassad till de nya förutsättningar som gäller.

Omvärldsbeskrivning

Reglerna för införsel av alkohol för privat bruk kommer att förändras successivt från och med den 1 juli 2000 fram till år 2004, vilket kommer att få stor betydelse för Systembolagets verksamhet.

Systembolagets detaljhandelsmonopol torde få ökad alkoholpolitisk betydelse i takt med att andra alkoholpolitiska instrument försvagas.

Viktigare händelser 1999 och 2000

- Riksdagens beslut om den Alkoholpolitiska propositionen.
- Beslut om ett nytt butiksdatasystem.
- Butiksprofilprojekt.
- Beslut om 50 nya butiker under 2000 och 2001.
- Ny styrelseordförande Gunnar Larsson utsågs på bolagsstämman i maj 1999.
- Ny VD. Anita Steen tillträdde som verkställande direktör den 1 september 1999.

Miljöarbetet

Systembolaget känner ansvar för en god miljö och antog redan 1995 ett miljöprogram som bygger på kretsloppstänkande. Principen för företaget miljöarbete är att alla beslut skall granskas med tanke på hur de påverkar miljön. Miljöbedömningarna har vidareutvecklats under 1999.

Under 1999 vidareutvecklades det egna miljöledningssystemet för eventuell miljöcertifiering av delar av verksamheten. En mer systematisk uppföljning av leverantörers miljöarbete har inletts under året.

Jämställdhet

Systembolaget följer upp sin jämställdhetsplan årligen. Aktuella jämställdhetsprojekt i år är arbetsvärdering med syfte att kartlägga löneskillnader beroende på kön och kartläggning av sjukfrånvaro fördelad på kön.

Prognos 2000

I budgeten för 2000 har Systembolaget antagit en volymökning av försäljningen med cirka 6 procent. Utvecklingen hittills under året ligger något över denna nivå. Försöket med lördagsöppet i vissa delar av landet och de nya införelse regler som kommer att införas succesivt från och med den 1 juli 2000 fram till år 2004 är faktorer som kan väntas påverka efterfrågan. Genomförandet av åtgärderna i den av riksdagen godkända alkoholpolitiska propositionen påverkar kostnaderna under 2000. Det handlar om etablering av nya butiker, försök med lördagsöppet, längre kvällsöppet samt betalning med betal- och kreditkort. Ett nödvändigt byte av IT-miljö och datakommunikationslösning i butikerna är andra stora kostnadsökningar under året.

Bolaget har budgeterat en omsättning på cirka 16 600 mkr och ett resultat före bokslutsdispositioner och skatt på cirka 150 mkr för 2000. Bolagets resultat är mycket volymkänsligt. Relativt marginella omsättningsförändringar, till exempel på grund av de ändrade införelse reglerna, kan få stora resultat effekter.

Styrelse 1999

Larsson, Gunnar, ordförande
 Begler, Ann-Marie, vice ordförande
 Lindstedt, Monica
 Markström, Elisebeht
 Melin, Ulf
 Olofsson, Sören
 Silfverstrand, Bengt
 Ånstrand, Claes
 Dahl, Robin, suppleant
 Lindholm, Evert, suppleant
 Löfstrand, Ingvar, suppleant
 Petersson, Sven-Olof, suppleant
 Pilsäter, Karin, suppleant
 Danielsson, Sven-Olof, arbetstagarrepresentant
 Höglund, Karin, arbetstagarrepresentant
 Kjellström, Hans, arbetstagarrepresentant, suppleant
 Hagelberg, Eva, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör

Steen, Anitra (fr o m 1999-09-01)

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning (exklusive moms)	16 625	15 464	15 837	16 063	16 199
Rörelseresultat före avskrivning	583,6	469,6	361,8	258,7	181,7
Bruttomarginal, %	3,5	3,1	2,3	1,6	1,1
Resultat efter finansiella poster	470,0	350,9	239,1	145,1	88,4
Nettovinst	337,6	254,4	174,3	104,1	58,5
Justerat eget kapital ¹⁾	1 394,7	1 179,3	1 045,5	967,3	896,9
Nettoskuld	-1 617,4	-1 266,1	-992,2	-1 059,5	-973,7
Nettoskulsättningsgrad	-	-	-	-	-
Avkastning på eget kapital, %	26,2	22,9	17,3	11,2	6,9
Avkastning på operativt kapital, %	80,5	49,2	38,4	9,4	-
Förädlingsvärde	1 421,1	1 306,3	1 305,5	996,8	845,6
Kassaflöde före investeringar	791,3	385,7	17,5	238,4	827,9
Nettoinvesteringar	165,0	30,5	116,6	151,8	240,4
varav FoU-investeringar	us	us	us	us	us
(Utdelning) inleverans till staten	150,0	122,2	115,0	90,0	39,3
Utlandsandel av försäljning	0	0	0	0	0
Totalt antal anställda	3 246	3 270	3 386	2 746	2 658
– Antal anställda kvinnor	2 045	2 060	2 133	1 724	1 678
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

¹⁾Justerat eget kapital: Hänsyn är tagen till Obeskattade reserver och latent skatt.

Mål

Målet är att skapa värdetillväxt för ägarna genom att utveckla telekom- och IT-verksamheten med Norden och Östersjöområdet som bas.

Utvärdering

Teliakoncernens försäljning ökade efter justering för avyttrad verksamhet med drygt 6 procent till 52 121 (49 569) mkr. Ökningen genereras av volymtillväxt. Priserna sänktes med ytterligare 6 procent under året.

Resultatet för 1999 är, rensat för realisationsvinster, det bästa i Telias historia. Operativt resultat ökade med 23 procent till 6 727 (5 459) mkr. Rörelse-resultatet belastades av kostnader för personalomstrukturering med 722 mkr och år 2000-anpassning med 604 mkr. Avyttringar av icke strategiskt viktig verksamhet gav realisationsvinster om 582 (4 929) mkr.

Sammantaget försämrades rörelseresultatet till 5 946 (7 220) mkr, men resultatet exklusive realisationsvinster mer än fördubblades.

Koncernens finansiella ställning är fortsatt stabil. Kapitalomsättningshastigheten försämras något då balansomslutningen ökar med 13 procent till 75 991 (67 278) mkr, jämfört med omsättningstillväxten på 5 procent. Balanslikviditeten ökade genom ett relativt sett högre andel omsättningstillgångar respektive långfristiga lån.

Telia behöll under året sin ledande position på den svenska marknaden även om marknadsandelarna inom vissa områden minskade något till följd av förvalsreformen. I övriga Norden och i Östersjöområdet stärktes koncernens ställning.

Den internationella carrierverksamheten utvecklades positivt och Telia har på kort tid etablerat sig som en av de stora nätgrossisterna på den globala marknaden.

Verksamhetsbeskrivning

Hemmamarknaden i Sverige är Telias bas och verksamheten fokuseras på områden där Telia har unika styrkor och möjligheter. Den marknadsledande positionen i Sverige skall stärkas. Genom kraftfulla satsningar på bredband och Internet utnyttjas ny teknik för affärs-möjligheter som skapas av branschglidningen.

I närmaknaden, det vill säga Norden och Östersjöområdet, skall Telia verka för kommersiell kontroll av

nuvarande affärer och därigenom ta tillvara industriella synergier. Internationellt satsar Telia på carrierverksamhet i hela Europa med täckning från Amerika till Ryssland.

Omvärldsbeskrivning

Telekombranschen genomgår dramatiska förändringar. Branschen präglas av att antalet aktörer växer snabbt som i ökande grad specialiserar sig på vissa nischer och kundsegment och som utifrån en lokal eller regional position opererar över en allt större del av den internationella marknaden.

Viktigare händelser 1999 och 2000

En börsnotering genomfördes i juni 2000.

Avvecklingen av fusionen mellan Telia och Telenor genomförs utan problem, beroende på att de affärer som de två koncernerna gjort tillsammans naturligt kan hänföras till endera parten och att den faktiska integrationen av affärsområdenas verksamheter inte genomförts.

Telia har under 2000 infört en ny och mer renodlad affärsorganisation och minskat antalet affärsområden från åtta till fem. Genom detta ökar kundorienteringen ytterligare och förutsättningarna förbättras att utveckla servicen till kunderna. Affärsområdena Business Solutions och People Solutions fungerar som koncernens detaljister (service providers) på slutkundsmarknaden.

Förval av teleoperatör infördes den 11 september och nummerportabilitet, möjlighet att byta operatör utan att byta telefonnummer, mellan fastnätoperatörer under hösten 1999 efter beslut av Post- och telestyrelsen (PTS). Inför aktiveringen av förval genomförde Telia en omfattande inläggning av beställningar från konkurrerande operatörer för enskilda kunder. Enligt en undersökning av PTS i november har fyra av tio hushåll valt operatör och hälften av dessa har valt annat bolag än Telia.

Miljöarbetet

Telia har en miljöpolicy som lyder: "Med hjälp av IT och telekommunikation bidrar vi till att minska både kundernas och vår egen miljöbelastning och medverkar därigenom till ett långsiktigt hållbart samhälle. Miljö utgör en framträdande del i Telias affärer".

På koncernnivå bedrivs miljöarbetet enligt ISO 14001. Beslut om certifiering av miljöledningssystemet fattas på bolagsnivå/enhetsnivå. Fyra enheter har genomfört egna genomgångar av den specifika miljöpåverkan deras verksamhet har och de arbetar mot en certifiering under år 2000 och 2001.

Uppföljning av miljöarbetet görs årligen i samband med insamling av data inför miljöredovisningen. Miljöredovisningarna för de senaste åren plus övrig information om Telias miljöarbete finns på www.telia.se/miljo.

Telia har genomfört en inventering av impregneringsanläggningar och därvid inte funnit några kvarvarande miljöskulder inom området efter den sanering som genomfördes 1997.

I takt med att användandet av mobiltelefoner ökar, ökar också debatten kring de eventuella hälsorisker som följer av att använda mobiltelefon och att vistas i närheten av basstationer. Telia följer noga utvecklingen inom området, stödjer forskning och är drivande i branschsamarbetet. Den samlade vetenskapliga forskningen ger inga belägg för att det skulle vara farligt att använda mobil telefoni.

Telia instiftade våren 1999 ett vetenskapligt råd inom ämnesområdet elektromagnetiska fält (EMF) och hälsoeffekter. Rådet skall följa forskningen på området och fungera som Telias referensgrupp. Telia har även anslagit 3 mkr för extern fristående EMF-forskning under tre år och gått in som sponsor i WHO:s EMF-projekt.

Under året har livscykelanalyser, LCA, genomförts

på IP-telefoni, Centrex och radiotransmission. Ett av syftena med LCA är att belysa telekommunikationens miljöfördelar jämfört med annan kommunikation.

Jämställdhet

Telia har varit en föregångare när det gäller jämställdhetsarbete. Stora satsningar görs på affärsområdena. Koncernfokus ligger nu på att öka antalet kvinnliga ledare, till exempel har koncernchefen sagt att "det blir bättre om varannan chef är kvinna".

Prognos 2000

Telias nya strategiska inriktning innebär att koncernen genom fokusering kommer att kunna exploatera sina unika kompetenser även på europeisk och global nivå. Utsikterna för 2000 är goda och visar på fortsatt tillväxt i den etablerade verksamheten.

Styrelse

Petersson, Lars-Eric, ordförande

Bennet, Carl

Carlsson, Ingvar

Igel, Anders

Johansson-Hedberg, Birgitta

Käck, Ronny, arbetstagarrepresentant

Westman, Berith, arbetstagarrepresentant

Verkställande direktör

Kark, Jan-Åke

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	52 121	49 569	45 665	42 430	38 953
Bruttomarginal, %	26,1	29	23,0	24,5	27,4
Operativt resultat ¹⁾	6 727	5 459	4 851	5 488	4 067
Rörelseresultat	5 946	7 220	3 218	3 264	3 296
Resultat efter finansiella poster	5 980	7 143	3 128	3 353	3 410
Nettovinst	4 222	5 011	2 222	2 337	2 484
Justerat eget kapital	32 280	29 344	25 487	24 413	23 083
Nettoskuld	7 527	6 767	14 609	13 534	12 065
Nettoskulsättningsgrad, ggr	0,24	0,24	0,60	0,58	0,55
Avkastning på eget kapital, %	14,4	19,2	9,3	10,3	11,8
Avkastning på operativt kapital, %	14,5	17,6	8,6	9,6	10,2
Förädlingsvärde	24 672	26 888	22 558	21 561	21 103
Kassaflöde före investeringar	10 398	10 397	8 796	6 104	6 655
Nettoinvesteringar	12 145	11 684	10 812	11 008	10 577
varav FoU-investeringar	1 570	1 709	1 757	1 389	1 282
Utdelning	1 470	1 400	1 210	1 152	1 000
Utlandsandel av försäljningen, %	15	12	11	9	6
Totalt antalet anställda	30 643	30 593	32 549	34 192	33 065
– Antal anställda kvinnor	11 268	11 486	13 703	12 416	12 822
– Antal anställda utomlands	4 132	3 780	3 456	2 741	1 322
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

¹⁾ Telia tillämpar en redovisningsprincip som gör dessa nyckeltal mer lämpliga.

Affärsidé

Teracoms uppgift är att bedriva utsändning och överföring av radio- och TV-program. Bolaget skall även utveckla, marknadsföra och utföra andra tjänster som är förenliga med verksamheten. Teracoms rikstäckande nät för utsändning och överföring skall vara bas för verksamheten i Sverige.

Utvärdering

Målet är en stark position i branschen vad gäller radio/TV och IT-tjänster. En breddning har skett till nya tjänsteområden nära kärnverksamheten. Kunderna är företag i mediebranschen. Teracoms digitala plattformar innebär att samtliga svenska hushåll kan nå och erbjudas mobil/portabel mottagning.

Bolagets långsiktiga soliditetsmål är 40 procent och ägarens avkastningskrav beräknas på sikt kunna uppfyllas.

Verksamhetsbeskrivning

Strategin är att satsa på försäljning/utveckling av nättjänster, offensiv utveckling som nätoperatör, tillväxt, bland annat genom förvärv och samarbeten, öppna tekniklösningar samt att verka för förändring av det regulativa området. Digitaliseringstakten avgör framgångarna och det ekonomiska resultatet.

Cirka 85 procent av befolkningen nås av nationella sändningar av digital ljudradio och cirka 35 procent av regionala. Fyra digital-TV-nät med kapacitet för 18 program är utbyggda och når cirka 50 procent av befolkningen. Teracom har hög beredskap för att bygga

ut dessa nät till rikstäckning och/eller bygga ut flera nät. Det är viktigt att upprätthålla kvalitet och tillgänglighet i de analoga näten så länge de finns kvar.

Omvärldsbeskrivning

Teracom ligger i fronten när det gäller kunskap och erfarenhet för etablering av tekniska system och nya tjänster. De digitala radio/TV-näten kommer att spela en viktig roll i IT-samhället som landstäckande, trådlösa och bredbandiga distributionssystem, då delar av kapaciteten kan användas för andra tjänster än radio/TV. Teracom är en attraktiv partner i ett internationellt perspektiv och har en stark tillväxtpotential.

Viktigare händelser 1999 och 2000

1999 inleddes marksänd digital-TV. Med undantag av vissa regionala kanaler utnyttjas nu allt utrymme i de fyra näten.

Teracom presenterade även en teknik för mobil trådlös Internetaccess – en viktig del av bredbandsförbindelserna i landet.

Teracom har 1999 förvärvat aktier i norska SmartCom AS och TravelVision AS, samt ytterligare aktier i Senda i Sverige AB, i Boxer TV-Access AB och i Active TV i Linköping AB. I april 2000 såldes 30 procent av aktierna i Boxer TV-Access till Skandia.

Miljöarbetet

Teracom har arbetsmiljö- och miljöskyddspolicies med därtill knutna handlingsplaner. Ett miljöledningssystem skall upphandlas och prövas under 2000.

Jämställdhet

Jämställdhetspolicy med en handlingsplan som till exempel innebär att aktivt underlätta för män och kvinnor att förena arbete och föräldraskap.

Prognos 2000

Marksänd digital-TV bedöms få sitt genombrott år 2000. Med utgångspunkt i befintligt programutbud kan Teracom genom Boxer-TV Access AB fortsätta satsningen på att nå en hög penetration av så kallade set top-boxar. Vidare innebär konvergensen att nya aktörer kommer in på bolagets traditionella marknad, men också ett bredare utnyttjande av Teracoms broadcastingnät. Omsättningen förväntas öka påtagligt under år 2000. Resultatet efter finansiella poster beräknas till ungefär samma nivå som 1999, men kommer under åren därefter att öka successivt.

Styrelse 1999

Gunnarsson, Gösta, ordförande
 Abjörner, Lena
 Bondestam, Anitha
 Gustafsson, Karl Erik
 Gustavsson, Åke
 Persson, Valdemar
 Zander, Jens
 Blomkvist, John-Olof, arbetstagarrepresentant
 Howe, Peter, arbetstagarrepresentant
 Johansson, Lena, arbetstagarrepresentant, suppleant
 Viktorsson, Elisabeth, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör

Persson, Valdemar

Mkr	1999 (prel)	1998	1997	1996	1995
Omsättning	1 336	1 276	1 229	1 177	1 142
Rörelseresultat före avskrivningar	462	431	421	479	413
Bruttomarginal, %	35	34	34	41	36
Resultat efter finansiella poster	68	98	115	174	113
Nettovinst	33	67	77	276	80
Justerat eget kapital	1 023	1 006	951	880	603
Nettoskuld	1 189	933	637	541	744
Nettoskulsättningsgrad,%	162	93	67	61	123
Avkastning på eget kapital, %	3	7	8	37	14
Avkastning på operativt kapital, %	8	11	13	21	18
Förädlingsvärde	583	564	477	468	454
Kassaflöde före investeringar	89	312	265	290	125
Nettoinvesteringar	352	522	427	227	208
varav FoU-investeringar	2	3	3	5	4
Utdelning	0	16	12	5	0
Utlandsandel av försäljningen, %	12	10	7	5	3
Totalt antal anställda	844	858	777	787	721
– Antal anställda kvinnor	169	172	155	157	144
– Antal anställda utomlands	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

Affärsidé/mål

Staten har som ägare till Vattenfall lagt fast att huvuduppgiften för bolaget är att på ett effektivt sätt producera och leverera el till sina kunder. Detta skall ske på ett affärsmässigt sätt, vilket innebär att företaget skall uppfylla marknadsmässiga avkastnings- och utdelningskrav i sin affärsverksamhet. Genom detta medverkar Vattenfall till att trygga tillgången på el till ett rimligt pris och till att skapa goda förutsättningar för den svenska industrins konkurrenskraft.

Vattenfalls vision är att bolaget skall vara ett ledande europeiskt energiföretag och en global energipartner. Affärsidén är att utveckla kundernas konkurrenskraft, miljö och livskvalitet genom en unik kombination av effektiva energilösningar och service i världsklass.

Vattenfalls ekonomiska mål är att uppnå marknadsmässig lönsamhet i förening med tillväxt i finansiell balans, tillfredsställande soliditet och stabil utdelning. Inriktningen är att långsiktigt uppnå en avkastning på eget kapital efter schablonskatt på cirka 15 procent i genomsnitt över en konjunkturcykel, med en soliditet på 30–40 procent. Utdelningen skall motsvara ungefär en tredjedel av vinsten och cirka 5 procent av eget kapital. Utöver de ekonomiska målen har koncernmål formulerats inom områdena kund, medarbetare, process, miljö och utveckling.

Utvärdering

Sedan avregleringen av elmarknaden år 1996 har prisnivån sänkts med 30–40 procent samtidigt som konkurrensen ökat. Lönsamheten har samtidigt successivt sjunkit och har sedan år 1995 legat under målet om 15 procent. Avkastningen på eget kapital efter schablonskatt var år 1999 8,7 procent. Anledningen till den försämrade lönsamheten är först och främst minskade marginaler på grund av sjunkande marknadspriser på el. Kostnadsbesparingar på cirka 500 mkr kompenserade dock delvis de sjunkande priserna. Rörelse-

marginalen för år 2000 uppgick till 19,9 procent att jämföra med 21,7 procent för året innan.

Soliditeten har sedan år 1995 legat inom eller över det intervall som utgör målet och uppgick 1999 till 39 procent.

Målet att utdelningen skall motsvara en tredjedel av vinsten har överskridits sedan 1995. Utdelningen har de senaste fem åren varit 1 500 mkr per år.

Med pressade marginaler på en stagnerande elmarknad i hård konkurrens har betydelsen av operationell effektivitet ökat. Inom Vattenfall har kostnadseffektiveringar som tidigare nämnts gett effekt med cirka 500 mkr under 1999. Sammantaget kommer besparingar om cirka 1 000 mkr att genomföras före utgången av 2000. Ytterligare kostnads- och kapitaleffektivisering kommer dock att krävas.

Verksamhetsbeskrivning

Från den 1 januari 2000 innehåller Vattenfalls matrisorganisation fyra affärsområden – Elproduktion, Energi-marknad, Tjänster och Elnät – samt tolv marknadsområden, i huvudsak bestående av de länder där Vattenfall verkar. För verksamhet utanför Europa svarar marknadsområde International. Antalet anställda var vid utgången av 1999 cirka 8 000 med cirka 10 procent utanför Sverige. Efter förvärv år 2000 av 55 procent av el- och värmeproducenten Electrocieplownie Warszawskie i Warszawa ökar antalet anställda i koncernen till drygt 12 000, varav 40 procent utanför Sverige. Huvuddelen av Vattenfalls intäkter kommer fortfarande från Sverige men andelen fakturering utanför Sverige ökar och uppgick till cirka 25 procent år 1999.

Vattenfall säljer el, fjärrvärme, energitjänster, nättjänster och naturgas. I energitjänster ingår Energilösningar, Energi- och konsulttjänster samt Entreprenader. Vattenfall producerar cirka 20 procent av den el som används i Norden och är ledande operatör av elnät. Vattenfall är också verksam utanför

Norden, framför allt i övriga Nordeuropa men också i Sydostasien samt Nord- och Sydamerika. Vattenfalls tillväxtstrategi omfattar energirelaterad produktutveckling, förvärv av energikunder, elnät och värmeverksamhet. Ett led i tillväxtstrategin är även satsningen på kundkommunikation, som marknadsförs genom dotterbolaget Sensel AB och samarbete med andra företag.

Vattenfallkoncernens konkurrenskraft bygger på att utveckla behovsanpassade och prisvärda produkter och erbjudanden samt på att bygga starka varumärken med hög tillit och attraktionskraft. Vattenfalls verksamhet har under det senaste decenniet förändrats från produktionsorientering till en verksamhet som i allt högre grad är beroende av sin kundbas och dess utveckling och tillväxt. Kunderna finns inom alla sektorer: industri- och energiföretag, tjänstesektorn, fastighetsbolag, jordbruk och hushåll. Kundbasen, som för närvarande uppgår till cirka 2 miljoner, utökas genom intensifierad marknadsföring, förvärv av företag och samägda intressebolag (se nedan), liksom genom partnerskap med företag i energibranschen och andra branscher. Ett av stegen för att bredda bolagets kundbas och samtidigt ytterligare effektivisera försäljningsverksamheten är satsningen på försäljning av eltjänster till konsumenter via Internet genom abbonera.com.

Omvärldsbeskrivning

God tillrinning i vattenkraften i Norden medförde att priserna på den nordiska kraftbörsen NordPool var i genomsnitt 11,8 öre/kWh år 1999 jämfört med 12,3 öre/kWh år 1998. Detta är en minskning med cirka 14 öre/kWh jämfört med år 1996.

Konkurrensen ökar löpande på den avreglerade elmarknaden. I Sverige slopades kravet på speciell mätning för nästan alla kunder den 1 november 1999. Detta medförde att prisnivån pressades ytterligare. Med nuvarande försäljningsvolym motsvarar ett öre per kWh i fakturerat lägre elpris 800 mkr lägre vinst. God tillgång till kraft på den nordiska elmarknaden i kombination med allt hårdare konkurrens gör att den låga prisnivån förväntas bestå under många år framöver.

År 1999 togs de första stegen i avregleringen av elmarknaderna inom EU. I framför allt Tyskland har det inneburit en mycket snabb konkurrensutsättning med kraftigt sjunkande priser som följd. Den tyska elmarknaden har också kännetecknats av flera mycket stora sammanslagningar av elföretag, en strukturomvandling som förväntas fortsätta. Utvecklingen mot en öppen, konkurrensutsatt elmarknad i Europa kommer att fortgå och innefattar även Polen, Tjeckien och Ungern som också inlett avregleringen av sina elmarknader.

Affärsmöjligheter uppstår när marknaden öppnas upp. I hela Norden liksom världen i övrigt pågår en snabb omstrukturering av kraftindustrin mot färre och

större enheter. Nya aktörer kommer in på marknaden och en branschglidning pågår bland annat genom att de stora oljeföretagen säljer el liksom kombinerade el- och gasföretag. Avregleringen leder till att de nationella elmarknaderna kopplas ihop till större geografiska marknadsområden och att kraftbolagen internationaliseras. Under 1990-talet har Vattenfall gått från ett nationellt bolag till ett nordiskt bolag med betydande aktiviteter också i norra Europa. I jämförelse med de kraftkoncerner som skapats genom branschkonsolideringen, framför allt i Tyskland, är dock Vattenfall en relativt liten spelare på den internationella planen.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Under 1999 och 2000 har flera stora strukturaffärer genomförts: I Finland förvärvade Vattenfall de två elföretagen Revon Sähkö och Heinola Energia med tillsammans 67 000 kunder samt i början av år 2000 Keski-Suomen Valo med 75 000 kunder. I Norge förvärvades 49 procent i Oslo Energi med 385 000 kunder och 40 procent i Fredrikstad Energi med 35 000 kunder. Försäljningssamarbete inleddes också med Göteborg Energi genom ett nybildat hälftenägt bolag, Plusenergi AB.

1999 förvärvade Vattenfall 25,1 procent av Hamburgische Electricitäts-Werke (HEW) med bland annat 900 000 elkunder och avtalade om samarbete med staden Hamburg som äger ytterligare 25,1 procent. Affären ger Vattenfall styrelsekontroll över HEW och en bas varifrån affärerna i Tyskland skall utvecklas i fortsättningen. I Tjeckien ökade Vattenfalls andel i eldistributionsföretaget Vycodoceska Energetica med 676 000 kunder till 42 procent. I januari 2000 förvärvades 55 procent av Electrocieplownie Warszawskie med el- och värmeproduktion i Warszawa. Genom dessa förvärv kommer Vattenfall redan inom ett år att ha en lika stor verksamhet utanför som i Sverige.

År 1999 träffades en uppgörelse om Barsebäck Kraft AB mellan staten, Vattenfall och Sydkraft inför stängningen av Barsebäck I. Barsebäck Kraft och Ringhals AB bildar en företagsgrupp i vilken Vattenfall erhåller 74,2 procent och Sydkraft 25,8 procent. Ersättning från staten till Vattenfall betalas under fyra år. Uppgörelsen förutsätter riksdagens beslut om finansieringen.

Miljöarbetet

Vattenfall har antagit en ny miljöpolicy där miljöarbetet knyts starkare till affärsverksamheten. Ett bra miljöarbete och införande av miljöledningssystem ger förutsättningar för ökad lönsamhet. Under 1999 miljöcertifierades ytterligare verksamheter inom Vattenfall enligt ISO 14001 och miljöledningssystem är införda i huvuddelen av verksamheten.

Jämställdhet

Vattenfall har under lång tid arbetat för fler kvinnor i energibranschen och för att öka andelen kvinnliga

anställda. Ett antal nyckeltal har följts under flera år och utfallet för år 1999 uppvisar 23 procent kvinnor totalt i koncernen. Andelen kvinnliga chefer uppgår till 16 procent och andelen kvinnliga tekniker till 9 procent. Utöver detta har också ett ökande antal kvinnor fungerat som projektledare i olika projekt. En inriktning mot ytterligare ökad jämställdhet skall uppnås genom ökat fokus på kvalitativa och tydliga processer för ledarförsörjning och ledarrekrytering.

Prognos 2000

De pressade marginalerna för Vattenfalls huvudprodukt el fortsätter år 2000. Mild vinter och god tillgång på produktionskapacitet i Norden medför fortsatt låga systempriser på elbörsen NordPool. Medelpriset i februari var knappt 11 öre per kWh. Resultatet år 2000 beräknas därför bli lägre än år 1999.

En förestående utmaning för Vattenfall är att lägga fast en strategi för hur koncernens roll inom den europeiska kraftförsörjningen kan stärkas när denna snabbt omstruktureras i samband med den successiva konkurrensutsättningen av el- och gasmarknaderna som för närvarande pågår i Europa. För att kunna delta i denna omstrukturering behöver Vattenfall bland annat ha möjlighet att etablera olika former av kraftfulla allianser.

Styrelse 1999

Andersson, Jörgen, ordförande till april 2000
Larsson, Gerhard, ordförande från april 2000
Fossum, Lilian
Eklund, Helge
Hjorth, Lars
Johansson, Göran
Marking, Bo
Nyquist, Carl-Erik, till april 2000
Striby, Christina
Olson, Hans Christer, suppleant
Ögren, Kent, suppleant
Bernhardsson, Johnny, arbetstagarrepresentant
Carlberg, Lars, arbetstagarrepresentant
Ekwall, Ronny, arbetstagarrepresentant
Carlsson, Lars, arbetstagarrepresentant, suppleant
Lööv, Per-Ove, arbetstagarrepresentant, suppleant
Lindberg, Stig, arbetstagarrepresentant, suppleant

Verkställande direktör och koncernchef

Nyquist, Carl-Erik (till april 2000)
Tiusanen, Bertil, tf VD (april – juli 2000)
Josefsson, Lars (från augusti 2000)

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Bruttoomsättning	27 754	27 957	28 458	29 030	26 796
Rörelseresultat före avskrivningar	9 866	9 860	11 624	10 873	10 488
Bruttomarginal, %	36	35	41	37	39
Resultat efter finansiella poster	4 297	4 448	5 439	5 461	5 126
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	4 297	4 448	5 276	5 461	5 376
Nettovinst	2 538	2 664	3 399	3 725	3 576
Justerat eget kapital	33 347	32 325	31 158	28 875	26 305
Nettoskuld ¹⁾	27 415	23 437	22 350	24 504	26 154
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	0,82	0,73	0,72	0,85	0,99
Avkastning på eget kapital, %	7,7	8,4	11,3	13,5	14,2
Avkastning på operativt kapital ²⁾ , %	-	-	-	-	-
Förädlingsvärde	14 000 ³⁾	14 000 ³⁾	us	us	us
Kassaflöde före investeringar ⁴⁾	3 238	6 485	-	-	-
Investeringar varav FoU-investeringar ⁵⁾	7 968	4 528	4 877	5 984	6 043
	-	-	-	-	-
Utdelning	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Utlandsandel av försäljningen, %	25	19	13	13	6
Medelantal anställda	7 991	7 996	7 847	8 263	8 460
– Medelantal anställda kvinnor	1 805	1 778	1 663	1 624	1 537
– Medelantal anställda utomlands	662	428	355	551	284
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

¹⁾Nettoskuld=Räntebärande skulder och avsättningar minus likvida medel per den 31 december.

²⁾Finns endast för 1998 och 1999.

³⁾Uppskattning.

⁴⁾Finns endast för 1998 och 1999.

⁵⁾Utgifter för forskning och utveckling kostnadsförs allt eftersom de uppstår.

Uppdrag

Venantius AB är ett kreditmarknadsbolag som har byggts upp för att hantera statligt beviljade bostadslån med särskilt hög risk för kreditförluster. Riksdagen beslutade i juni 1995 att ge bolaget i uppgift att utifrån ett statligt helhetsperspektiv förvalta de övertagna lånen på bästa sätt.

Utvärdering

Venantius mål är att förvalta, omstrukturera och sälja samtliga tillgångar på ett för staten som helhet förmånligt sätt. Den nuvarande utvecklingen av verksamheten väntas leda till att Venantius kommer att kunna genomföra sitt uppdrag inom ramen av det ursprungliga tillförda kapitalet.

Verksamhetsbeskrivning

Totalt flyttades cirka 70 000 lån till ett värde av cirka 33 mdkr över till Venantius från i första hand SBAB, men även direkt från staten. Venantius AB har sedan starten bidragit till att över 1 600 problemutsatta bostadsrättsföreningar rekonstruerats.

Under 1997 tillfördes Venantius även Securum-koncernens resterande tillgångar, totalt drygt 6 mdkr i form av lån, fastigheter och aktier. Samtliga dessa tillgångar har avyttrats. I december 1999 övertog Venantius från staten verksamheten i Haninge Bostäder AB som äger och förvaltar drygt 9 000 bostäder i 166 fastigheter. I Venantius ingår sedan starten även fastighetsbolaget VF Fastigheter AB med dotterbolag, som har övertagits från SBAB. Balansomslutningen i VF Fastigheter uppgick vid årsskiftet till 437 mkr.

Omvärldsbeskrivning

Venantius förvaltar en lånestock med särskilt höga risker för kreditförluster. Flera av de belånade fastigheterna ligger utanför de centrala orterna och i regioner med svagare ekonomisk utveckling. Utvecklingen av kreditförluster är starkt beroende av ränta, inflationsutveckling och den regionalekonomiska utvecklingen, vilka tillsammans påverkar bostadsefterfrågan och priset på bostäder.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Moderbolaget Venantius AB redovisade 1999 ett verksamhetsresultat som innebar en förlust på 345 mkr, exklusive erhållna utdelningar om 579 mkr. Förlusten orsakades av en fortsatt hög nivå på kreditförlusterna. Sedan starten 1995 har Venantius resultat belastats med kreditförluster på totalt närmare 8 mdkr. Koncernen redovisar för 1999 ett resultat före bokslutsdispositioner och skatt på 159 mkr till följd av betydande återvinningar från engagemang hänförliga till Securum.

Miljöarbetet

Bolaget saknar miljöpolicy.

Jämställdhet

Venantius har en jämställdhetsplan som utarbetas i samråd med den fackliga organisationen. Andelen kvinnliga chefer är cirka 35 procent. Vid rekrytering, omorganisationer och så vidare eftersträvas därför aktivt tillsättning av kvinnor.

Prognos 2000

Resultatutvecklingen under de närmaste åren är beroende av den allmänna ränte- och inflationsutvecklingen samt av hur bostadsmarknaden utvecklas utanför storstadsområdena.

Johansson, Karl-Erik
Kjellander, Claes VD
Rönnerberg, Mats

Verkställande direktör

Gustafsson, Eva-Britt

Styrelse 1999

Persson, Curt, ordförande
Dillén, Mats

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Räntenetto	285	386	634	998	330
Provisionsnetto	0	-4	-4	2	7
Resultat före kreditförluster	-185	-320	-303	-143	-65
Kreditförluster	-102	-512	-833	-2 423	-3 370
Rörelseresultat	140	-75	-458	-1 569	-3 078
Nettovinst	159	-89	-403	-1 569	-3 078
Balansomslutning	25 708	27 350	31 949	24 954	27 998
Utlåning	19 490	20 203	19 925	21 741	25 068
Justerat eget kapital	3 398	3 240	3 351	3 738	5 307
Avkastning på eget kapital, %	4,8	-2,7	-11,4	-34,7	-45,0
Primärkapitalrelation, %	17,5	21,2	18,2	32,0	42,3
Kapitaltäckningsgrad, %	17,5	21,2	18,2	32,0	42,3
I/K-tal exkl kreditförluster	1,8	1,7	2,5	7,6	5,6
Kreditförluster i procent av utlåning	0,5	2,6	3,8	9,7	10,8
Placeringsmarginal	1,1	1,3	2,2	3,8	2,2
Rating (S&P/Moody's) ¹⁾	AA+/Aa1	AA+/Aa2	AA+/Aa3	AA+/Aa3	AA+/Aa3
Utdelning	0	0	10	0	0
Totalt antal anställda medeltal	146	205	190	117	44
– Antal anställda kvinnor	64	94	90	51	19
– Antal anställda utomlands	4	20	10	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

¹⁾ Samma som svenska staten

Affärsidé

Att erbjuda konsumenterna alkoholprodukter av rätt kvalitet genom starka och attraktiva varumärken.

Visionen är att V&S Vin & Sprit AB (V&S) skall vara ett lönsamt alkoholdryckesföretag i världsklass. V&S-strategi är att öka närvaron på nya och befintliga marknader genom förvärv av företag eller varumärken.

Utvärdering

V&S-koncernens nettovinst var för år 1999 690 mkr och avkastningen på eget kapital var 31 procent.

Verksamhetsbeskrivning

V&S är den ledande leverantören i Sverige av vin och spritdrycker. På den internationella marknaden är V&S väl etablerat med ABSOLUT VODKA, som är världens femte största spritmärke inom premiumsegmentet.

Under 1990-talet har en anpassning av verksamheten skett till en alltmer krympande hemmamarknad.

Arbetet med att nå visionen att vara ett lönsamt alkoholdryckesföretag bedrivs på tre olika vägar: att skapa en stark aktör för den nordiska marknaden, att söka lokal distribution på viktiga marknader samt att förvärva internationella varumärken.

I december 1999 förvärvades De Danske Spritfabrikker med verksamhet i Danmark och Tyskland. Genom detta förvärv har en stark struktur skapats för att fortsatt utveckla varumärken. Genom förvärvet skapades också Europas sjunde största alkoholdryckesföretag.

V&S agenturföretag Provinum har etablerat ett försäljningskontor i Norge.

Basen, vid sidan om den marknadsposition som skapas i Norden, är framför allt Tjeckien och Polen. I maj 1999 förvärvades Dynybyl, som är ledande vodkatillverkare i Tjeckien med en marknadsandel på cirka 20 procent. Därmed har grunden lagts för en kritisk massa till en lokal distribution.

I februari 2000 förvärvades Coates & Co, producent av det brittiska premiumginmärket Plymouth Gin. V&S har även förvärvat rätten till whiskymärket Lord Calvert på den nordiska marknaden.

Omvärldsbeskrivning

Den internationella alkoholmarknaden går mot sammanslagningar med allt större företag som följd.

I Sverige fortsätter omstruktureringen av branschen

även om den går långsammare än förväntat. Fortfarande finns mer än 300 aktörer som har importtillstånd och därmed möjlighet sälja till såväl Systembolaget som restauranger.

För första gången på många år redovisas år 1999 en oförändrad försäljningsvolym för sprit i Sverige.

Internationellt är konsumtionen av sprit i stort sett oförändrad, men förskjutningen mot vit sprit fortsätter.

Efter några års turbulens på den svenska vinmarknaden kan år 1999 karaktäriseras som ett konsolideringsår. Trenden är att redan etablerade märken har stärkt sina positioner.

Försäljningen av vin ökade markant under 1999. Bidragande orsak är troligen den varma sommaren samt de möjligheter till ett mer kontinentalt dryckesmonster som förpackningstypen bag-in-box ger.

Internationellt har vinkonsumtionen inte genomgått några större förändringar, men rött vin har ökat på bekostnad av vita viner.

Viktigare händelser 1999 och 2000

Arbetet mot att bli ett lönsamt företag i världsklass har konkretiserats genom de förvärv av företag och varumärken som nämnts ovan.

Den goda utvecklingen för ABSOLUT VODKA fortsatte under 1999 och försäljningen slog nytt rekord med 60 miljoner liter. Den nya produkten ABSOLUT MANDRIN fick ett mycket gott mottagande vid lanseringen i USA och Sverige. Produkten kommer under 2000 att lanseras på ytterligare marknader.

Försäljningen av super premiumvodkan Sundsvall Vodka i USA har avvecklats, som en följd av lägre efterfrågan än väntat.

V&S verksamhet i Falkenberg kommer att avvecklas senast 1 juli 2000. Anledningen är det minskade intresset för härtappade produkter och den ökade konkurrensen. Delar av vintappningen kommer att flyttas till De Danske Spritfabrikkers anläggning i Svendborg.

Statssekreteraren i Finansdepartementet Peter Lagerblad tillträdde som VD vid bolagsstämman den 10 april 2000. Hittillsvarande VD Egon Jacobsson kommer det närmaste året att vara heltidsarbetande vice styrelseordförande.

Miljöarbetet

V&S skall, enligt bolagets miljöpolicy, aktivt bidra till en utveckling som främjar ett hållbart nyttjande av

våra gemensamma naturresurser. Miljöhänsyn skall vara en naturlig del i företagets affärsprocess. Helhetssyn, ansvar, förnybarhet och resurssnålhet skall vara ledstjärnor för V&S miljöarbete.

Det övergripande målet för miljöarbetet är att Vin & Sprit skall vara det ledande företaget i branschen på miljöområdet. De konkreta miljömålen står i fokus för arbetet: miljöpåverkan vad gäller V&S produkter i jordbruket skall halveras, energiåtgången per producerad liter skall reduceras och all personal skall utbildas. Alla medarbetare har gått igenom en halvdags grundläggande miljöutbildning, följt av Framtidsresan, en frivillig Internetbaserad miljöutbildning i tävlingsform. Inom The Absolut Company i Åhus har arbetet med att effektivisera energiomsättningen varit så framgångsrikt att miljömålet för energi ligger inom räckhåll. Inom Reimersholms Spritgrupp kan man nu erbjuda fyra olika snapsar som är KRAV-märkta. När det gäller ABSOLUT VODKA är det inte möjligt att satsa på KRAV-odlad råvara, eftersom behovet vida överstiger tillgången. Därför är strategin i stället att satsa på Sigill-märkt höstvetete för produktionen.

Arbetet med att finna transportlösningar som minskar belastningen på miljön har intensifierats. Det har resulterat i att en allt större del av landsvägstransporterna kunnat ersättas av transporter på järnväg.

Jämställdhet

Rekryteringar till V&S olika enheter görs utan fokus på kön och vid internrekrytering uppmuntras byte mellan typiskt manliga och kvinnliga arbetsuppgifter. Kvinnor och män erbjuds lika möjligheter till utbildning och utveckling i arbetet.

Kollektivavtalen innehåller ingenting som kan uppfattas som diskriminerande ur någon synpunkt och vid varje partsammansatt lönerrevision och vid varje nyrekrytering förs diskussionerna med utgångspunkt att könsmissiga löneskillnader inte skall förekomma.

Prognos 2000

Internationellt är alkoholmarknaden mogen och utan egentlig tillväxt. Det sker dock förskjutningar mellan olika kategorier av sprit samt mellan prissegmenten, där konsumenten i större utsträckning efterfrågar kända varumärken i de dyrare segmenten. Det pågår därför en stark positionering mellan aktörerna för att säkra marknadsandelar för varumärken och på specifika marknader.

I Sverige räknar V&S med en fortsatt nedgång. Expansion och tillväxt, för att säkra företagets framtid, söks utanför landets gränser.

Styrelse 1999

Dahlbäck, Claes, ordförande
 Carlgren, Andreas
 Håkansson, Per Olof
 Jacobsson, Egon
 Johansson, Anita
 Lagerblad, Peter
 Mårtensson, Arne
 Sohlman, Michael
 Lundin, Jan, arbetstagarrepresentant
 Wrangsell, Göran, arbetstagarrepresentant

Verkställande direktör

Lagerblad, Peter, från och med 10 april 2000.
 Jacobsson, Egon fram till 10 april 2000.

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	4 029	3 447	3 224	3 166	4 092
Rörelseresultat före avskrivningar	1 004	1 140	747	592	651
Bruttomarginal, %	24,9	33,1	23,2	18,7	15,9
Resultat efter finansiella poster	964	1 060	672	272	725
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	1 107	773	689	284	725
Nettovinst	690	862	497	173	518
Justerat eget kapital	2 163	2 313	1 867	1 640	1 817
Avkastning på eget kapital, %	31,0	26,5	27,6	20,8	26,1
Avkastning på operativt kapital, %	93,0	125,7	69,6	22,3	78,7
Förädlingsvärde	2 887	2 404	2 229	2 020	us
Kassaflöde före investeringar	808	750	289	997	637
Nettoinvesteringar varav FoU-investeringar	686	119	83	519	270
Utdelning	230	840	415	270	350
Utlandsandel av försäljningen, %	70	70	63	57	us
Totalt anställda	771	698	729	774	902
– Antal anställda kvinnor	270	209	211	209	us
– Antal anställda utomlands	69	23	24	24	us
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

Voksenåsen Oslo

Syfte

Voksenåsen är Norges nationalgåva till Sverige. Verksamheten har till syfte att stärka samhörigheten mellan svenskar och norrmän samt öka den ömsesidiga kunskapen om ländernas samhällsliv, språk och kultur.

Utvärdering

Målet är att göra Voksenåsen till en självklar mötesplats och ett väl utnyttjat debattforum för kultur- och samhällslivet i Sverige och Norge. Voksenåsen skall därför samverka med myndigheter och organisationer i både Sverige och Norge. Voksenåsen skall även ha en hög andel arrangemang riktade till ungdomar. Hotell- och restaurangverksamheten skall vara självbärande. Graden av måluppfyllelse under år 1999 bedöms som tillfredsställande.

Verksamhetsbeskrivning

Under sin 40-åriga tillvaro har Voksenåsen utvecklats till en modern konferensanläggning med en hotellldel som rymmer 130 övernattande gäster (sammanlagt 70 rum). Anläggningen drivs som ett av svenska staten helägt norskt aktiebolag med en styrelse bestående av såväl svenska som norska ledamöter. Hotell- och restaurangverksamheten var tidigare utlagd på entreprenad, men sedan den 1 juli 1999 drivs även denna i egen regi. Statens fastighetsverk svarar för fastighetsdriften och tar för denna ut en årlig hyra av bolaget. Bolaget bedriver en omfattande egen programverksamhet. Antalet besökare på konserter, utställningar och övriga kulturarrangemang har ökat från cirka 3 000 år 1998 till cirka 3 500 år 1999. Under året har vidare ett tiotal debattseminarier, ett antal språk- och kulturkurser för blivande lärare och en sommarakademi för ungdomar genomförts. Voksenåsen har även varit värd för olika arrangemang i extern regi. Förhandlingarna inför den norska regeringsbildningen 1997 ägde rum på Voksenåsen, vilket haft en positiv inverkan på marknadsföringen under 1998 och 1999.

Styrelse 1999

Bohlin, Görel, ordförande
Kleppe, Per, vice ordförande
Berge, Mathis

Buttedahl, Johan
Eidem, Bjarne Mørk
Enochsson, Pia
Ruth, Arne
Sohlman, Ragnar
Stendahl, Christina

Generalsekreterare

Ellingsen, Karl Einar

I tabellen redovisas bara uppgifter för 1999, eftersom redovisningsprinciperna ändrats i samband med övertagandet av driften av restaurang och hotell från Voksenåsen Hotell A/S. Omsättning och resultat avser i huvudsak andra halvåret 1999.

Mkr	1999 (SEK)	1999 (NOK)
Omsättning	19,0	18,0
därav anslag	8,2	7,7
Rörelseresultat före avskrivningar	2,6	2,5
Bruttomarginal, %	9,9	
Resultat efter finansiella poster	0,4	0,4
Resultat efter finansiella poster rensat för rörelsefrämmande poster	0,4	0,4
Nettovinst	us	us
Justerat eget kapital	2,7	2,6
Nettoskuld	4,5	4,3
Nettoskultsättningsgrad	62,9	
Avkastning på eget kapital, %	99,4	
Avkastning på operativt kapital, %	36,9	
Förädlingsvärde	us	us
Kassaflöde före investeringar	us	us
Nettoinvesteringar varav FoU-investeringar	us	us
Utdelning	0	0
Utlandsandel av försäljningen, %	100	
Totalt antal anställda ¹⁾	62	
–Antal anställda kvinnor	27	
–Antal anställda utomlands	62	
Statens ägarandel	100%	

¹⁾ Avser personer i tjänst, vid årets slut. 1998 var antalet anställda 2.

Riksdagen beslutade hösten 1987 att godkänna ett överlåtelseavtal mellan SSAB och staten innebärande att samtliga aktier i SSAB gruvor AB per den 31 december 1987 överläts till staten samt att staten övertog SSAB:s personalansvar i Grängesberg med anställningsskydd till och med utgången av år 1991. Gruvbolagets namn ändrades samtidigt till Grängesbergs Gruvor AB (GGAB). Hösten 1987 etablerades dotterbolaget Utvecklings AB Laven med uppgift att stimulera etablerandet av nya företag i Grängesberg.

I enighet mellan ägare, bolag, kommun och fackliga organisationer beslutades våren 1989 att gruvdriften skulle upphöra vid årsskiftet 1989/90, det vill säga två år tidigare än beräknat. Sedan nedläggningen har GGAB:s verksamhet huvudsakligen bestått av personal-avveckling, etablering av nya företag samt återställande av gruvområdet.

Genom avtal förvärvade Ludvika kommun den 29 juni 1995 från GGAB samtliga aktier i Utvecklings AB Laven. Genom optionsavtal till detta köpeavtal äger Ludvika kommun rätt men inte skyldighet att senast

den 31 december 2000 förvärva samtliga aktier i GGAB. Under hösten 1999 har Ludvika kommun beslutat att utnyttja optionsavtalet och begärt att få förvärva samtliga aktier i GGAB.

Förutsatt riksdagens godkännande kommer GGAB under år 2000 att säljas till Ludvika kommun.

Styrelse 1999

Engman, Gunnar, ordförande
Berggren, Christer
Mitteregger, Fritz

Verkställande direktör

Aronsson, Per

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	0	0	0	0	0
Nettovinst	0	0	0	0	0
Justerat eget kapital	3	3	3	3	3
Nettoskuld	0	0	0	0	0
Nettoskultsättningsgrad, %	0	0	0	0	0
Utdelning	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

Riksdagens beslut att godkänna förslagen i propositionen Försäkringsmedicinska utredningar, m.m. (prop. 1998/99:76, bet. 1998/99 SfU8, rskr. 1998/99:232) har bland annat inneburit att bolagen AB Kurortsverksamhet med dotterbolaget AB Tranås kuranstalt, som fram till och med år 1999 drev verksamhet vid Riksförsäkringsverkets sjukhus i Nynäshamn respektive Tranås, för närvarande står under avveckling. Delar av verksamheten drivs numera av Östergötlands läns allmänna försäkringskassa. Riksförsäkringsverket är ansvarigt för avvecklingsarbetet vid bolagen och skall slutföra detta under år 2000.

Marklund, Inger
 Johansson, Kent, suppleant
 Johansson, Margareta, arbetstagarrepresentant
 Nynäshamn
 Svelander, Charlotte, arbetstagarrepresentant
 Nynäshamn
 Andersson, Birgitta, arbetstagarrepresentant Tranås
 Dufmats, Cecilia, arbetstagarrepresentant Tranås

Verkställande direktör

Nilsson, Jan-Eric

Styrelse 1999

Olofsson, Sören, ordförande

Andersson, Jan, vice ordförande

MSEK	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	164,7	174,3	170,0	171,4	171,9
Nettovinst	62,9	-3,5	1,4	1,2	-0,2
Justerat eget kapital	93,4	30,5	34,0	32,6	31,5
Nettoskuld	0	0	0	0	0
Netoskuldsättningsgrad, %	0	0	0	0	0
Utdelning	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

SKD företagen AB

SKD företagen AB har bedrivit verksamhet med konsulttjänster. År 1991 beslutade riksdagen att bolaget skulle avvecklas eller säljas.

Privatiseringen av SKD företagen AB påbörjades år

1993 och har inneburit att samtliga dotterbolag och dess verksamhet har avyttrats.

Bolaget har inga anställda.

SKD företagen AB skall likvideras under år 2000.

Statens Premiefond AB (publ)

Under år 1998 fattade riksdagen beslut om att regeringen skulle bilda ett statligt fondbolag, Statens Premiefond AB, som skulle verka inom premiepensionssystemet (prop. 1998/99:151, bet. 1997/98:SfU13, rskr. 1997/98:315). Bolaget skulle erbjuda förvaltning för de pensionsköpare som aktivt önskar välja ett statligt alternativ.

I december 1999 beslutade riksdagen, mot bakgrund av ett förslag i regeringens proposition Statlig förvaltning av premiepensionsmedel, med mera. (prop. 1999/2000:112, bet. 1999/2000:SFU6, rskr 1999/2000:99)

att det statliga fondbolaget, Statens Premiefond AB, skall avvecklas. Avvecklingen grundar sig på ekonomiska överväganden.

Styrelse 1999

Hansson, Ingemar, ordförande

Dexe, Nils

Ragsten Pettersson, Christina

Verkställande direktör

Ragsten Pettersson, Christina

Mkr	1999	1998
Nettoomsättning	0	0
Nettoresultat	-3	-2
Justerat eget kapital	5	8
Nettoskuld	0	0
Nettoskuldsättningsgrad	-	-
Utdelning	0	0
Statens ägarandel	100%	100%

Sveriges Geologiska AB, SGAB (i likvidation)

År 1982 beslöt riksdagen att dela Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) i en myndighetsdel och en affärsdrivande del. Den senare skulle drivas i aktiebolagsform och fick namnet Sveriges Geologiska AB, SGAB. Verksamheten utgjordes av den uppdragsverksamhet som SGU tidigare hade bedrivit.

År 1991 beslutades att SGAB skulle avvecklas och 1995 togs beslutet att likvidera bolaget.

Avvecklingen av bolaget har fortsatt under 1999. Bolaget har under hela året varit i likvidation. Likvidatorn räknar med att verksamheten skall vara helt avvecklad år 2001.

ZENIT SHIPPING AB

Zenit Shipping AB bildades under 1930-talet som ett dotterbolag till det då privata AB Götaverken i syfte att stå som beställare av fartyg som byggdes för varvets egen räkning. I samband med förstatligandet av AB Götaverken vid bildandet av Svenska Varv AB år 1977 fick Zenit Shipping AB en aktivare roll. I samband med sjöfartskrisen överläts kundfordringar för vilka beställarna inte kunde fullgöra sina betalningar till Zenit Shipping AB.

Riksdagen beslöt våren 1983 att rekonstruera Svenska Varv AB varvid Zenit Shipping AB blev ett instrument. Alla nödlidande engagemang överfördes till Zenit Shipping AB med resultat att Svenska Varv AB:s balansräkning kunde saneras. Zenit Shipping AB tillfördes 3 mdkr.

Under år 1985 träffades en uppgörelse med Riksgäldskontoret som innebar ett åtagande att genom villkorade medelstillskott successivt täcka förlusterna vid avvecklande av fartyg inom en ram av 1,7 mdkr. Till och med år 1989 hade bolaget tillgodoräknat sig 1,2 mdkr. Under år 1990 – 1995 har detta belopp till fullo återbetalats. Av övrigt tillskott på knappt 1,1 mdkr har hittills återbetalats 107 mkr.

Som mest har Zenit Shipping AB kontrollerat 6 400 000 dwt fördelat på cirka 40 fartyg. Enligt riksdagsbeslut har samtliga fartyg avyttrats.

Zenit Shipping AB har i uppdrag att med bästa möjliga resultat avveckla bolaget. Bolaget har under år 1999 fortsatt avvecklingen av kvarvarande engagemang från tidigare ägda fartyg. Influtna medel används för återbetalning till Riksgäldskontoret för tidigare villkorade tillskott. Zenit Shipping AB:s verksamhet beräknas fortgå något eller några år till.

Styrelse 1999

Lewin, Leif, ordförande
Berggren, Christer
Carnhagen, Göran
Molander, Harald

Verkställande direktör

Molander, Harald

Mkr	1999	1998	1997	1996	1995
Omsättning	us	3,9	8,1	23,5	41,2
därav anslag	-	-	-	-	-
Nettovinst	-1,8	4,2	9,3	45,5	57,4
Justerat eget kapital	4,7	6,5	6,3	6,3	120,4
Nettoskuld	0	0	0	0	0
Nettoskuldssättningsgrad, %	-	-	-	-	-
Utdelning	0	0	0	0	0
Statens ägarandel	100%	100%	100%	100%	100%

Definitioner

Samtliga definitioner överensstämmer med Finansanalytikernas rekommendationer 1999 om ej annat anges.

Antal anställda	Medelantalet anställda omräknat till årsanställda.
Avkastning på eget kapital	Nettovinst efter full skatt i procent av genomsnittligt eget kapital. I eget kapital inkluderas andel i intressebolags egna kapital, men ej minoritetsandelar i dotterbolag.
Avkastning på operativt kapital	Rörelseresultat efter avskrivningar i procent av genomsnittligt operativt kapital. Operativt kapital definieras som balansomslutningen minskad med likvida medel och andra räntebärande tillgångar samt icke räntebärande skulder.
Bruttomarginal	Rörelseresultat före avskrivningar i procent av årets fakturering.
Direktavkastning	Driftsöverskott i procent av fastigheternas bokförda värde vid utgången av året.
Driftsöverskott	Hysesintäkter minus driftskostnader enligt redovisningen för perioden. Justering sker beträffande fastigheter köpta under året så att dessas driftsöverskott inkluderas från årets början och beträffande sålda fastigheter så att dessas driftsöverskott helt exkluderas.
Förädlingsvärde	Omsättningen minus kostnaden för köpta varor och tjänster.
I/K-tal exkl. kreditförluster	Rörelseintäkter i relation till rörelsekostnader.
Justerad soliditet	Substansvärdet dividerat med justerad balansomslutning. Substansvärdet definieras som eget kapital plus dolda reserver i marknadsvärderade tillgångar minus latent skatt. Justerad balansomslutning är balansomslutningen plus dolda reserver före skatt.
Justerat eget kapital	Eget kapital per den 31 december. I justerat eget kapital inkluderas andel i intressebolags egna kapital, men ej minoritetsandelar i dotterbolag.
Kapitaltäckningsgrad	Kapitalbasen i förhållande till riskvägt belopp. Kapitalbasen består av summa primärkapital och supplementärkapital (förlagslån), efter avdrag för ägarandel överstigande fem procent i bolag som bedriver försäkrings- eller finansverksamhet vilken kräver tillstånd.
Kassaflöde före investeringar	Enligt Redovisningsrådets rekommendation nr 7.
Lokalareal	Antal kvadratmeter uthyrningsbar yta.
Marknadsvärde/bokfört värde fastigheter	Inklusive byggnader och mark, exklusive pågående arbete.
Nettoskuld	Räntebärande skulder minus finansiella räntebärande tillgångar per den 31 december.
Nettoskuldsättningsgrad	Nettoskuld i relation till eget kapital.
Nettovinst	Med nettovinst avses vinst efter full skatt.
Primärkapitalrelation	Primärkapital i relation till riskvägt belopp. Primärkapitalet består av eget kapital, inklusive kapitalandel av obeskattade reserver, med avdrag för goodwill. Riskvägt belopp är summa tillgångar i balansräkningen och åtaganden utanför balansräkningen värderade efter kredit- och marknadsrisk enligt gällande kapitaltäckningsregler.
Räntemarginal	Ett års rullande räntenetto i förhållande till genomsnittlig balansomslutning.
Utdelning	För 1999 avses föreslagen utdelning, för åren 1995–1998 faktisk utdelning.
Vakansgrad yta	Total yta för outhyrda lokaler i procent av total uthyrningsbar yta.

Historiska tillbakablickar

Nedan följer en historisk tillbakablick på utvecklingen av de statligt ägda företagen. Historien beskrivs i summarisk form genom både intressanta och viktiga händelser, små som stora. Syftet är inte att beskriva historien exakt och heltäckande utan att ge en relief till dagens aktiva ägande inom Regeringskansliet.

1968 Staten inleder samarbete inom kärnkraftområdet och bildar tillsammans med ASEA det hälftenägda ASEA-ATOM.

1969 Industridepartementet bildas dit flertalet av de statliga företagen förs.

1970 Statsföretag bildas för att samordna de stora aktiebolagen inom gruv-, stål-, skogs-, och petrokemiska branscherna med flera. Apoteksbolaget bildas.

1971 Värdepapperscentralen (VPC) bildas som ett centralt serviceorgan i samband med lagen om förenklad aktiehantering. Apoteksbolaget övertar ensamrätten i Sverige på detaljhandel med läkemedel.

1972 KabiVitrum bildas.

1974 PK-banken bildas genom att Postbanken och Sveriges Kreditbank går ihop.

1977 Svenska Varv bildas i samband med att staten övertar Salén-Invests aktier i Götaverken. I koncernen ingår också Arendal, Cityvarvet, Finnboda Varf, Karlskronavarvet, Uddevallavarvet och Öresundsvarvet. En omfattande omstrukturering påbörjas.

1978 SSAB, Skandinaviens ledande ståltillverkare, bildas i en rekonstruktion av Sveriges tre största handelsstålverk. Staten och Statsföretag äger 75 procent och Gränges 25 procent av SSAB.

1979 Kockums införlivas i Svenska Varv.

1980 SSAB och Statsföretag svarar tillsammans för 20 procent av landets industriinvesteringar. Tobaksbolaget är grunden till att Procordia bildas som en helägd dotterkoncern till Statsföretag med inriktning på konsumentvaror.

1981 Skrivelsen "Redogörelse för företag med statligt ägande" presenteras och lämnas över till riksdagen för första gången. Staten överläter sin hälftenandel i ASEA Atom till ASEA. Industrigruppen JAS bildas där staten är delägare genom Förenade Fabriksverken (FFV).

1982 Posten marknadsför telefax, så kallad "fjärrkopiering". Svenska Varv rekonstrueras. Nedläggningen av storvarven fortsätter.

1983 Svenska folket beställer sammanlagt 607 900 telefoner av Televerket.

1984 Nokia köper 70 procent av TV-tillverkaren Luxor.

1985 Televerkets monopol på telefonapparater upphör. Statsföretag byter namn till Procordia. Procordia omstruktureras genom försäljning och köp av företag.

1986 Det statligt helägda Sveriges Petroleum (SP) och Oljekonsumenternas förbund (OK) går ihop och bildar OK Petroleum med statliga finska Neste som delägare. Första delprivatiseringen av SSAB sker genom att Gränges andel köps in och en tredjedel av aktierna i SSAB säljs till ett fåtal institutioner.

1987 Procordia börsnoteras i samband med en nyemission. Luftfartsverket lägger fast ett nytt investeringsprogram som bland annat innebär en ny inrikes-terminal och en tredje bana på Arlanda. Sjöfartsverket blir affärsverk och får använda sina avskrivningsmedel för finansiering av investeringar. Staten övertar Grängesbergs Gruvor från SSAB.

1988 Statens Järnvägar (SJ) delas. Banverket får ansvar för bannätet och SJ för tågtrafiken.

1989 100-årsjubileum för Rikstelefonnätet. Grängesbergs Gruvor upphör med driften. LKAB tar i drift en ny huvudnivå i Malmberget. Procordia, Pharmacia och Volvos livsmedelsbolag Provendör går samman och bildar den nya Procordia-koncernen med Volvo och staten som största ägare med vardera 42,5 procent av rösterna. SSAB-aktierna noteras på Stockholms Fondbörs A-lista.

1990 PK-banken köper Nordbanken. Förvaltningsaktiebolaget Fortia bildas. SJ säljer ett stort fastighetsbestånd för 1 800 mkr, majoritetsägda ASG börsintroduceras och snabbtåget x 2000 introduceras mellan Stockholm och Göteborg. Koncernen Luftfartsverket bildas med en tydlig uppdelning av den affärsmässiga verksamheten och myndighetsdelen.

1991 Riksdagen beslutar att helt eller delvis privatisera 35 bolag och att avveckla Förvaltningsaktiebolaget Fortia. Posten får konkurrens på brevbefordran när CityMail startar sin verksamhet. Affärsverket FFV ombildas till aktiebolag.

1992 Domänverket blir Domän AB. Vattenfall blir Vattenfall AB och i samband därmed avskiljs stomkraftnätet och utlandsförbindelser i ett nytt affärsverk – Svenska Kraftnät. Statens ägarandel i SSAB bjuds ut i ett publikt erbjudande i form av köprätter i kombination med en statsobligation. Ett nytt bostadslånesystem införs och SBAB blir helt konkurrensutsatt. SAS förvärvar 50 procent av Linjeflyg och bildar ett helt integrerat inrikesflyg. Atle och Bure bildas med delar av de tidigare löntagarfondernas medel och de företag som betalat in vinstdelningsskatt blir delägare. Trygg-Hansa köper Gota. Gota går i konkurs och staten förvärvar Gota i december. Securum bildas för att ta hand om de problemkrediter som uppstått i Nordbanken till följd av finanskrisen.

1993 Statens fastighetsförvaltning förändras när Byggnadsstyrelsen upphör och myndigheter och verk kan agera fritt på fastighetsmarknaden. Vasakronan övertar statens kommersiella fastigheter till ett värde av 17,7 mdkr. Procordia växer genom förvärv av bland annat italienska Erbamont. Volvo och staten kommer överens om att verka för en uppdelning av Procordia i två delar. Genom aktiebyte med Volvo blir staten huvudägare i det ena, Pharmacia AB, inriktat på läkemedel, och Volvo blir huvudägare i AB Procordia som verkar inom branscherna för livsmedel, tobak med mera. Postverket ombildas till Posten AB. Postens monopol på brevbefordran upphör. Regeringen säljer 75 procent av statens aktier i försvarskoncernen Celsius och aktien noteras på Stockholms Fondbörs A-lista. Assi AB och Domän AB slås samman till AssiDomän AB, som lägger bud på Ncb. Fortia likvideras. Securum skjuter till 10 mdkr för att rädda Nordbanken.

1994 Vid årsskiftet 93/94 bildas A-Banan projekt AB för att bygga Arlandabanan. Det är det första infrastrukturella projektet i Sverige som samfinansieras av staten och näringslivet. Posten blir aktiebolag. Under året säljs det resterande innehavet i SSAB, OKP, samt delar av AssiDomän AB och Pharmacia.

1995 En ny alkohollag träder i kraft och V&S Vin & Sprits monopol upphör. Pharmacia och det amerikanska läkemedelsbolaget UpJohn går ihop.

1996 AmuGruppens situation blir kritisk under hösten och staten skjuter till 600 mkr för att rädda företaget från konkurs. Första året med full konkurrens på elmarknaden. Avvecklingen av Securums tillgångar – som en följd av pantrealisationer – är i det närmaste slutförd.

1997 SBL Vaccin säljs till Active i Malmö. Svenska Penninglotteriet och Tipstjänst AB går ihop och byter namn till AB Svenska Spel. Ett utslag i EG-domstolen ger beskedet att Systembolagets detaljhandelsmonopol kan bestå. Merita och Nordbanken offentliggör sin avsikt att gå samman och bilda MeritaNordbanken.

1998 Arbetsmarknads-, Kommunikations-, Närings- och Handelsdepartementen slås samman till Näringsdepartementet. Det sektorpolitiska ansvaret och ägarfrågorna åtskiljs i ökad utsträckning.

1999 Resterande aktieinnehav i Pharmacia&UpJohn säljs. Samgåendet mellan Telia och norska Telenor godkänns under våren men parterna kommer i slutet av december överens om att avsluta samarbetet och Telia och Telenor fortsätter som enskilda bolag. Sveaskog AB bildas genom överföring av skogstillgångar från AssiDomän. Staten säljer sina aktier i SAQ Kontroll och VPC.

Ansvarsfördelning inom Regeringskansliet för företag med statligt ägande

Regeringskansliets växel 08-405 10 00, www.regeringen.se

Björn Rosengren Tel. 08-405 10 00	Näringsminister
Lars Rekke Tel. 08-405 31 29	Statssekreterare Näringsdepartementet
Curt Malmberg Tel. 08-405 16 47	Statssekreterare Finansdepartementet

Näringsdepartementets enhet för statligt ägande

(E-post förnamn.efternamn@industry.ministry.se)

Namn:	Sektorsansvar:	Företagsansvar:
Dag Detter Tel.08-405 20 46	Departementsråd, enhetschef	
Viktoria Aastrup Tel. 08-405 36 92	Energi	Svenska Kraftnät, Förvaltningsaktiebolaget Stattum, SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB
Christer Berggren Tel. 08-405 22 70	Gruvor	Grängesbergs Gruvor AB, AB Göta kanalbolag, IRECO Holding AB, LKAB, Zenit Shipping AB
Lars Johan Cederlund Tel. 08-405 22 00	Skog & papper	AssiDomän AB, Sveaskog AB, AB Svensk Bilprovning, Svenska Skeppshypotekskassan, AB Svensk Exportkredit
Michael Fredlund Tel. 08-405 21 17	Energi	Vattenfall AB, SOS Alarm Sverige AB, Svenska Skogsplantor AB
Eva Halvarsson Tel. 08-405 36 18	Transporter	SAS Sverige AB, SJ
Jonas Iversen Tel. 08-405 22 44	Logistik	Posten AB, Lernia AB, Samhall AB
Stina Johannesson Tel. 08-405 29 63	Enhetsassistent	
Åse Lindskog Tel. 08-405 21 76	Finansiell analys, ägarstyrningsfrågor	
Ulrika Malmström Tel. 08-405 22 79	Chefsassistent	
Richard Reinius Tel. 08-405 23 71	Telekom	Telia AB

Personer inom Näringsdepartementet med företagsansvar

(E-post förnamn.efternamn@industry.ministry.se)

Namn:	Företagsansvar:
Ann-Charlotte Bernhard Tel. 08-405 21 50	Sveriges Rese- och Turistråd AB
Bertil Carlstedt Tel. 08-405 22 19	Norrland Center AB
Kristina Weichbrodt Tel. 08-405 36 98	A-Banan projekt AB, Statens Väg- och Baninvest AB, Svensk-Danska Broförbindelsen AB
Kristina Norstad Tel. 08-405 43 03	ALMI Företagspartner AB
Ulrika Rosenberg Tel. 08-405 37 38	Lufffartsverket, Sjöfartsverket

Finansdepartementets bolags- och fastighetsenhet

(E-post förnamn.efternamn@finance.ministry.se)

Namn:	Företagsansvar:
Christina Ragsten Pettersson Tel. 08-405 12 03	Departementsråd, enhetschef
Per Balazsi Tel. 08-405 14 86	Civitas Holding AB, SBAB, Nordic Baltic Holding AB , Venantius AB
Marianne Förander Tel. 08-405 16 06	AB Svenska Spel, Statliga Akademiska Hus AB, V&S Vin & Sprit AB, Svenska Lagerhus AB
Monica Lundberg Tel. 08-405 16 36	Kasernen Fastighets AB, A/O Dom Shvetsii, Specialfastigheter Sverige AB
Helena Malmborg Tel. 08-405 14 07	Kanslisekreterare, enhetsassistent

Personer inom Finansdepartementet med bolagsansvar

(E-post förnamn.efternamn@finance.ministry.se)

Namn:	Företagsansvar:
Charlotte Nilenheim Tel. 08-405 35 24	SIS Miljömärkning AB
Anders Lönnberg Tel. 08-405 35 06	AB Bostadsgaranti
Finansmarknadsavdelningen	OM Gruppen AB

Socialdepartementet

(E-post förnamn.efternamn@social.ministry.se)

Namn:	Företagsansvar:
Birgitta Bratthall Tel. 08-405 33 07	Handläggare läkemedelsfrågor och Apoteket AB
Gert Knutsson Tel. 08-405 33 27	Handläggare alkoholpolitiska frågor, Systembolaget AB och Alkoholinspektionen
Leif Lundquist Tel. 08-405 34 32	Intern och extern samordning av bolagsfrågor m.m.
Ingvar Löfstrand Tel. 08-405 33 34	Intern och extern samordning av bolagsfrågor m.m.

Kulturdepartementet

(E-post förnamn.efternamn@culture.ministry.se)

Namn:	Företagsansvar:
Brita Lundh Tel. 08-405 19 31	Kungliga Dramatiska Teatern AB, Kungliga Operan AB, Voksenåsen A/S
Jerker Stattin Tel. 08-405 19 99	Teracom AB

Miljödepartementet

(E-post förnamn.efternamn@environment.ministry.se)

Namn:	Företagsansvar:
Charlotta Andersson Tel. 08-405 19 76	Svensk Avfallskonvertering AB
Kerstin Grönman Tel. 08-405 37 74	AB Svenska Miljöstyrningsrådet
Staffan Johnson Tel. 08-405 39 08	Swedesurvey AB

Utbildningsdepartementet

(E-post förnamn.efternamn@education.ministry.se)

Namn:

Gunnar Ahlén
Tel. 08-405 13 23

Företagsansvar:

Imego AB

Utrikesdepartementet

(E-post förnamn.efternamn@foreign.ministry.se)

Namn:

Stefan Isaksson
Tel. 08-405 58 04

Bengt Johansson
Tel. 08-405 34 58

Företagsansvar:

Swedfund International AB

AB Svensk Exportkredit, SEK

Företag med statligt ägande – företagsansvarig

Företag	Företagsansvarig
A-Banan projekt AB	Kristina Weichbrodt
ALMI Företagspartner AB	Kristina Norstad
Apoteket AB	Birgitta Bratthall
AssiDomän AB	Lars Johan Cederlund
AB Bostadsgaranti	Anders Lönnberg
Civitas Holding AB - Agilia Holding AB	Per Balazsi
A/O Dom Shvetsii	Monica Lundberg
Förvaltningsaktiebolaget Stattum	Viktoria Aastrup
Grängesbergs Gruvor AB	Christer Berggren
AB Göta kanalbolag	Christer Berggren
Imego AB	Gunnar Ahlén
IRECO Holding AB	Christer Berggren
Kasernen Fastighets AB	Monica Lundberg
Kungliga Dramatiska Teatern AB	Brita Lundh
Kungliga Operan AB	Brita Lundh
AB Kurortsverksamhet	Riksförsäkringsverket 08-786 90 00
Lernia AB	Jonas Iversen
Luffartsverket	Ulrika Rosenberg
Luossavaara Kiirunavaara, LKAB	Christer Berggren
AB Svenska Miljöstyrningsrådet	Kerstin Grönman
Nordic Baltic Holding AB	Per Balazsi
Norrland Center AB	Bertil Carlstedt
Posten AB	Jonas Iversen
OM Gruppen AB	Finansmarknadsavdelningen
Samhall AB	Jonas Iversen
SAS Sverige AB	Eva Halvarsson
SIS Miljömärkning AB	Charlotte Nilenheim
Sjöfartsverket	Ulrika Rosenberg
SKD företagen AB	Finansdepartementet
SOS Alarm Sverige AB	Michael Fredlund
Specialfastigheter Sverige AB	Monica Lundberg
Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag, SBAB	Per Balazsi
SJ, Statens Järnvägar	Eva Halvarsson
Statens Premiefond AB	Finansdepartementet
Statens Väg- och Baninvest AB	Kristina Weichbrodt
Statliga Akademiska Hus AB	Marianne Förander
Sveaskog AB	Lars Johan Cederlund
Svensk Avfallskonvertering AB, Sakab	Charlotta Andersson
Svensk Bilprovning AB	Lars Johan Cederlund
AB Svensk Exportkredit, SEK	Bengt Johansson, Lars Johan Cederlund
Svenska Kraftnät, Affärsverket	Viktoria Aastrup
Svenska Lagerhusaktiebolaget	Marianne Förander
Svenska rymdaktiebolaget	Lars Johan Cederlund
Svenska Skeppshypotekskassan	Lars Johan Cederlund
Svenska Skogsplantor AB	Michael Fredlund
AB Svenska Spel	Marianne Förander
Svensk-Danska Broförbindelsen AB, Svedab	Kristina Weichbrodt
Sveriges Geologiska AB (i likvidation), SGAB	Christer Berggren
SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB	Viktoria Aastrup
Sveriges Rese- och Turistråd AB	Ann-Charlotte Bernhard
Swedesurvey AB	Staffan Johnson
Swedfund International AB	Stefan Isaksson
Swedish National Road Consulting AB (SweRoad)	Kristina Weichbrodt
Systembolaget AB	Gert Knutsson
Telia AB	Richard Reinius
Teracom AB	Jerker Stattin
V&S Vin & Sprit AB	Marianne Förander
Vasakronan AB	Per Balazsi
Vasallen AB	Per Balazsi
Vattenfall AB	Michael Fredlund
Venantius AB	Per Balazsi
Voksenåsen A/S	Brita Lundh
Zenit Shipping AB	Christer Berggren

Abjörner, Lena
regionsskattechef
Teracom AB, ordinarie

Adelsohn, Ulf
landshövding, Stockholms län
Luftfartsverket, ordförande
Sveriges Rese- och Turistråd AB, ordinarie

Ahlberg, Ann
VD, Vattenfall Treasury AB
Svedab, suppleant

Ahlström, Göran
direktör, Sydkraft AB
Svedab, ordinarie

Ahlqvist, Birgitta
riksdagsledamot
Svenska rymdaktiebolaget, ordinarie

Ahlqvist, Johnny
riksdagsledamot
Statens Järnvägar, ordinarie

Alkärr, Kjell
VD, Motorbranschens Riksförbund
AB Svensk Bilprovning, ordinarie

Allebeck, Peter
professor
AB Kurortsverksamhet, ordinarie

Alm, Eric
Kungliga Operan AB, facklig representant

Almgren, Richard
områdeschef miljö
AB Svenska Miljöstyrningsrådet, ordinarie

Alvemur, Christer
VD och chef region Stockholm, Vasakronan AB
Agilia Holding AB, ordinarie
A/O Dom Shvetsii, ordinarie
Kasernen Fastighets AB, ordinarie

Ameln, Carl
VD, LKAB
LKAB, ordinarie

Andersson, Axel
f d riksdagsman
Swedesurvey AB, ordinarie

Andersson, Benny
kompositör
Kungliga Operan AB, ordinarie

Andersson, Dan
statssekreterare, Näringsdepartementet
Nordic Baltic Holding AB, ordinarie

Andersson, Daniel
Sjöfartsverket, arbetstagarrepresentant

Andersson, Edward
professor
Nordic Baltic Holding AB/MeritaNordbanken,
ordinarie

Andersson, Elving
regionssekreterare
AB Göta kanalbolag, ordinarie

Andersson, Hans
departementsråd, Socialdepartementet
AB Kurortsverksamhet, suppleant

Andersson, Jan
Byråchef
AB Kurortsverksamhet, vice ordförande

Andersson, Jörgen
f d statsråd
Vattenfall AB, ordförande till april 2000

Andersson, Lars
Luftfartsverket, arbetstagarrepresentant

Andersson, Peter
verkställande direktör
Norrländ Center AB, ordinarie

Annell, Elisabet
VD och senior partner, SMG Sweden AB
Luftfartsverket, ordinarie

von Arbin, Christina
avdelningschef, Riksantikvarieämbetet
Svenska Lagerhusaktiebolaget, ordinarie

Arefalk, Olle
VD, Swedfund International AB

Aronsson, Per
VD, Grängesbergs Gruvor AB

Asplund, Erik
AB Svenska Miljöstyrningsrådet, adjungerad

Avdeev, Kirill V
Staden St Petersburg
A/O Dom Shvetsii, ordinarie

Axelsson, Charlotte
VD, Svenska Bostäder AB
Statliga Akademiska Hus AB, ordinarie

Balazzi, Per
departementssekreterare, Finansdepartementet
Specialfastigheter Sverige AB, ordinarie

Balsvik, Gunnar
Ekonomi och finansdirektör, Venantius AB

Bankvall, Claes
VD, SP Sveriges Provings- och
Forskningsinstitut AB
SP Sveriges Provings- och Forskningsinstitut AB,
ordinarie

Begler, Ann-Marie
generaldirektör
Systembolaget AB, vice ordförande

Behazadi, Mohammed
apotekare
Apoteket AB, ordinarie

Bengtson, Sture
VD, Norrländ Center AB

Bengtsson, Sven-Uno
V&S Vin & Sprit AB,
arbetstagarrepresentant, suppleant

Bennet, Carl
direktör
Telia AB, ordinarie

Berg, Bengt-Åke
direktör
AB Svenska Spel, ordförande

Berg, Ingolf
departementssekreterare,
Näringsdepartementet
SIS Miljömärkning AB, ordinarie

Berge, Mathis
f d hotelldirektör
Voksenåsen A/S, ordinarie

Berggren, Bo
tekn. dr. hc
SAS Sverige AB, ordförande
SAS Gruppen, ordförande

Berggren, Christer
departementssekreterare, Näringsdepartementet
Grängesbergs Gruvor AB, ordinarie
AB Göta kanalbolag, vice ordförande
Svenska Kraftnät, ordinarie
Svenska Skeppshypotekskassan, ordinarie
Zenit Shipping AB, ordinarie

Bergman, Johan
Skanska AB
A/O Dom Shvetsii, ordinarie

Bergquist, Jan
riksdagsledamot
Apoteket AB, ordförande

Bergqvist, Sven-Runo
VD, SOS Alarm Sverige AB

Bernhardsson, Göte
landshövding
Posten AB, ordförande

Bernhardsson, Johnny
Vattenfall AB, arbetstagarrepresentant, SIF

Bjerkne, Claes
VD, Göteborg & Co
Sveriges Rese- och Turistråd AB, ordinarie

Bjälkefors, Ulf
Swedesurvey AB, arbetstagarrepresentant

Björk, Gunnar
landshövding, Dalarnas län
Svenska rymdaktiebolaget, ordinarie

Björkman, Johan
OM Gruppen AB, ordinarie

Björnsson, Björn
pol.mag
AssiDomän AB, ordinarie

Blix, Kerstin
miljöchef
SIS Miljömärkning AB, ordinarie

Blomberg, Jan
direktör
AB Svenska Spel, ordinarie

Blomberg, Vincent
SOS Alarm Sverige AB, ordinarie

Blomgren, Ulf
VD, Trafiksäkerhetsföreningen/Larmtjänst
AB Svensk Bilprovning, ordinarie

Blomkvist, John-Olof
ingenjör
Teracom AB, arbetstagarrepresentant

Blomquist, Bo-Gunnar
Lernia AB, arbetstagarrepresentant, ST,
suppleant

Bogren, Bengt
SP Sveriges Provings- och Forskningsinstitut AB,
arbetstagarrepresentant, suppleant

Bohlin, Görel
f d landshövding, Västerbottens län
Voksenåsen A/S, ordförande

Bonde, Ingrid
överdirektör, Riksgäldskontoret
Statens Järnvägar, ordinarie
Svenska rymdaktiebolaget, ordinarie

Bonde, Anitha
kammarrättspresident
Svedab, ordinarie
Teracom AB, ordinarie

- Bonnier, Eva**
Kungliga Dramatiska Teatern AB, ordinarie
- Borgcrantz, Anders**
vVD, FöreningsSparbanken AB
Statens Järnvägar, ordinarie
- Brandborn, Jan**
generaldirektör, Vägverket
Svedab, ordinarie
- Brandinger, Rune**
direktör
Civitas Holding AB, ordförande till april 2000
Nordic Baltic Holding AB, ordinarie
AB Svenska Miljöstyrningsrådet,
vice ordförande till maj 2000
Vasakronan AB, ordförande till april 2000
- Brink, Stig**
f d regeringsråd
AB Bostadsgaranti, ordförande
- Brox, Bill**
VD, Imego AB
- Bryngelson, Håkan**
VD, Vasakronan AB och Civitas Holding AB
Agilia Holding AB, ordinarie
Civitas Holding AB, ordinarie
Vasakronan AB, ordinarie
Vasallen AB, ordförande
- Brändström, Dan**
VD, Riksbankens Jubileumsfond
Ståtliga Akademiska Hus AB, ordinarie
- Brögger, Lise**
SOS Alarm Sverige AB, ordinarie
- Buttedahl, Johan**
Voksenåsen A/S, ordinarie
- Bylund, Bo**
generaldirektör, Banverket
Svedab, ordinarie
- Bårström, Sven**
direktör
A-Banan projekt AB, ordinarie
- Bäckström, Håkan**
LKAB, arbetstagarrepresentant
- Caesar, Madeleine**
VD, KK-stiftelsen
IRECO Holding AB, ordinarie
- Carlberg, Lars**
Vattenfall AB, arbetstagarrepresentant, CF
- Carlgren, Andreas**
riksdagsledamot
V&S Vin & Sprit AB, ordinarie
- Carlsson, Barbro**
generalsekreterare, Handikappsorganisationernas
Internationella Biståndsförening
Samhall AB, ordinarie
- Carlsson, Hans**
direktör
AssiDomän AB, ordinarie
- Carlsson, Ingvar**
f d statsminister
Telia AB, ordinarie
- Carlsson, Lars**
Vattenfall AB, arbetstagarrepresentant, SIF,
suppleant
- Carlsson, Nils**
VD, Sveriges Campingvärdars Riksförbund
Sveriges Rese- och Turistråd AB, ordinarie
- Carlsson, Stefan**
VD, Apoteket AB
- Carmén, Lars**
Sveriges Rese- och Turistråd AB, ordförande
- Carnhagen, Göran**
generaldirektör, Statens Bostadskreditnämnd
Zenit Shipping AB, ordinarie
- Carrick, Peter**
VD, Lernia AB
Lernia AB, ordinarie
- Cedergren, Jan**
utrikesråd, Utrikesdepartementet
Swedfund International AB, ordförande
- Cederlund, Lars Johan**
kansliråd, Näringsdepartementet
Sveaskog AB, ordinarie
AB Svensk Bilprovning, ordinarie
AB Svensk Exportkredit, ordinarie
Svenska rymdaktiebolaget, ordinarie
- Cederström, Conny**
V&S Vin & Sprit AB, arbetstagarrepresentant,
suppleant
- Charpentier, Robert**
bankdirektör FöreningsSparbanken AB
AB Svensk Exportkredit, ordinarie
- Christiansson, Annika**
affärsområdeschef, Telia AB
Swedesurvey, ordinarie
- Cling, Thord**
Specialfastigheter Sverige AB, facklig
representant, SIF
- Curman, Maria**
VD, Sveriges Television
Samhall AB, ordinarie
- Dahl, Robin**
ekonom, Uppsala Läns landsting
Systembolaget AB, suppleant
- Dahlbäck, Claes**
vice styrelseordförande, Investor AB
V&S Vin & Sprit AB, ordförande
- Dahlberg, Ingrid**
VD, Kungliga Dramatiska Teatern AB
Kungliga Dramatiska Teatern AB, ordinarie
- Dalborg, Hans**
VD och koncernchef, Nordbanken Holding AB
Kungliga Operan AB, ordförande
Nordbanken Holding AB,
ordinarie
AB Svenska Spel, ordinarie
- Damberg, Jan**
Kungliga Dramatiska Teatern AB, arbetstagar-
representant, suppleant
- Danell, Georg**
vVD, KREAB AB
Vasakronan AB, ordinarie
- Danielson, Jan**
direktör
A-Banan projekt AB, ordinarie
- Danielsson, Sven-Olof**
Systembolaget AB, arbetstagarrepresentant
- Detter, Dag**
departementsråd, Näringsdepartementet
VD, Förvaltningsaktiebolaget Stattum
Posten AB, ordinarie
- Dexe, Nils**
rätts- och expeditionschef, Finansdepartementet,
Statens Premiefond AB, ordinarie
- Dillén, Mats**
departementsråd, Finansdepartementet
Venantius AB, ordinarie
- Dockered, Bo**
vice ordförande, FöreningsSparbanken
Lernia AB, ordförande
Sveaskog AB, ordförande
- Dittmer, Ulf**
Luftfartsverket, arbetstagarrepresentant,
suppleant
- Domeij, Åsa**
Sveaskog AB, ordinarie
- Drugge, Gun**
oppositionsråd, Hedemora kommun
AB Bostadsgaranti, suppleant
- Duveblad, Gunnel**
direktör
AssiDomän AB, ordinarie
- Eberstein, Susanne**
riksdagsledamot
Apoteket AB, ordinarie
- Eidem, Bjarne Mørk**
riksrevisor
Voksenåsen A/S, ordinarie
- Eidem, Bjørn**
høyesterettsadvokat
SAS Gruppen, 2:e vice ordförande
- Ekecrantz, Lars**
departementsråd, Miljödepartementet
Sakab, suppleant
- Eklund, Helge**
direktör
Vattenfall AB, ordinarie
- Ekman, Jan**
direktör, Handelsbanken
Sakab, ordförande
- Ekström, Solweig**
förvaltningschef, Uppsala Läns Landsting
Svenska Skogsplantor AB, ordinarie
- Ekwall, Ronny**
Vattenfall AB, arbetstagarrepresentant, SEKO
- Eldrup, Anders**
cand. scient.pol
SAS Gruppen, ordinarie
- Ellingsen, Karl-Einar**
generalsekreterare
Voksenåsen A/S, ordinarie
- Eliasson, Ingemar**
landshövding, Värmlands län
SBAB, ordförande
- Elväng, Katja**
VD, STT Airways AB
ALMI Företagspartner AB, ordinarie
AB Svensk Bilprovning, ordinarie
- Engdahl, Horace**
författare
Kungliga Operan AB, ordinarie
- Enger, Ole**
VD, Elkem AS
LKAB, ordinarie

Engman, Gerd

landshövding, Örebro län
Civitas Holding AB, ordinarie
Statens Väg- och Baninvest AB, ordinarie
Vasakronan AB, ordinarie

Engman, Gunnar

direktör
Grängesbergs Gruvor AB, ordförande

Engström, Anna-Lisa

VD, Dag Engström Rederi AB
Svenska Skeppshypotekskassan, ordinarie

Engström, Gunvor

departementsråd, Näringsdepartementet
ALMI Företagspartner AB, ordinarie

Engström, Jan

Chef kreditrörelsen Venantius AB

Engström Laurent, Anna

läkare, universitetslektor Umeå Universitet
Apoteket AB, ordinarie

Ennerfelt, Göran

VD och koncernchef, Axel Johnson AB
Samhall AB, ordinarie

Enochsson, Pia

generaldirektör, Glesbygdverket
Voksenåsen A/S, ordinarie

Erhagen, Conny

underhållschef
Sakab, arbetstagarrepresentant, suppleant

Eriksson, Kåre

VD, AB Bostadsgaranti (f.r.o.m. 990801)

Eriksson, Lars-Olov

Svenska Skogsplantor AB, arbetstagar-
representant, suppleant

Eriksson, Lennart

direktör, NCC AB
AB Bostadsgaranti, ordinarie

Eriksson, Olle

Lernia AB, arbetstagarrepresentant, SEKO
suppleant

Eriksson, Per-Olof

direktör
Svenska Kraftnät, ordförande
Förvaltningsaktiebolaget Stattum, ordinarie

Eriksson, Torbjörn

AssiDomän, arbetstagarrepresentant, suppl.

Ersson, Örjan

Statens Järnvägar, arbetstagarrepresentant

Falk, Krister

Luftfartsverket, arbetstagarrepresentant

Falkman, Eva

konsult, Falkman Råd & Retorik AB
Specialfastigheter Sverige AB, ordinarie

Feldt, Kjell-Olof

Sakab, ordinarie

Finskas, Bertel

Nordic Baltic Holding AB,
arbetstagarrepresentant, ordinarie

Forsberg, Berth

Samhall AB, arbetstagarrepresentant, suppleant

Fossum, Lilian

vD, Spendrups Bryggeri AB
Vattenfall AB, ordinarie

Francke, Ulrika

direktör
A-Banan projekt AB, ordinarie

Franzén, Thomas

Ph. D
OM Gruppen AB, ordinarie

Frebran, Rose-Marie

riksdagsledamot, kd
AB Svenska Spel, ordinarie

Fredga, Kerstin

professor, f.d generaldirektör
Svenska rymdaktiebolaget, ordinarie

Fredlund, Michael

departementssekreterare, Näringsdepartementet
SOS Alarm Sverige AB, ordinarie
Svenska Skogsplantor AB, ordinarie

Frejhagen, Birgitta

VD, Info Komp AB
AB Svensk Bilprovning, ordinarie

Freyschuss, Agneta

bankdirektör, Svenska Handelsbanken AB
AB Svensk Exportkredit, ordinarie

Frideborger, Bengt

Samhall AB, arbetstagarrepresentant

Färm, Gunnel

generaldirektör, Rådet för arbetslivsforskning
Sjöfartsverket, ordförande

Gardelin, Olle

Samhall AB, arbetstagarrepresentant, suppleant

Grabe, Lennart

VD, Posten AB

Granström, Per Erik

riksdagsledamot
SBAB, ordinarie

Grell, Ulf

direktör, Försäkringskassan Jönköpings län
AB Kurortsverksamhet, suppleant

Gunnarsson, Carl-Johan

ambassadråd
A/O Dom Shvetsii, ordinarie

Gunnarsson, Göran

verkställande direktör och koncernchef,
Samhall AB

Gunnarsson, Gösta

f d landshövding
Statens Väg- och Baninvest AB, ordförande
Teracom AB, ordförande

Gunnarsson, Ulf

verkställande direktör
AB Svenska Miljöstyrningsrådet, ordinarie

Gustafsson, Eva-Britt

VD, Venantius AB
Specialfastigheter Sverige AB, ordförande
Statens Väg- och Baninvest AB, ordinarie

Gustafsson, Karl-Erik

professor
Teracom AB, ordinarie

Gustafsson, Lars

direktör, S-E-Banken

Gustafsson, Marianne

Civitas Holding AB, arbetstagarrepresentant
Vasakronan, arbetstagarrepresentant

Gustavsson, Henry

distriktsordförande
AB Svenska Miljöstyrningsrådet, ordinarie

Gustafsson, Yvonne

statssekreterare, Försvarsdepartementet
Svenska Kraftnät, ordinarie

Gustavsson Åke

riksdagsledamot
Teracom AB, ordinarie

Gyllenhammar, Pehr G

med. dr. hc, tekn. dr. hc
Svenska Skeppshypotekskassan, ordförande

Göranzon, Marie

Kungliga Dramatiska Teatern AB, arbetstagar-
representant

Haag, Göran

departementsråd, Finansdepartementet
VPC Värdepapperscentralen AB, ordinarie

Hagberg, Michael

riksdagsledamot
AB Bostadsgaranti, ordinarie

Hagelberg, Eva

Systembolaget AB, arbetstagarrepresentant,
suppleant

Haglind, Ingrid

AB Svenska Miljöstyrningsrådet, ordinarie

Hall, Bengt

VD, Kungliga Operan AB

Hallberg, Gunilla

ALMI Företagspartner Halland AB, arbetstagar-
representant

Halvarsson, Eva

departementssekreterare, Näringsdepartementet
Statens Järnvägar, ordinarie

Hansén, Märten

direktör, Besqab Projekt och fastigheter AB
AB Bostadsgaranti, ordinarie

Hansson, Hans

Specialfastigheter Sverige AB, facklig
representant, SEKO

Hanson, Ingemar

GD Konjunkturinstitutet
Statens Premiefond AB, ordförande

Hansson, Lise-Lott

politiskt sakkunnig, Utbildningsdepartementet
Lernia AB, ordinarie

Hedberg, Pernilla K

VD-assistent, SIS Miljömärkning AB
SIS Miljömärkning AB, ordinarie

Hedenström, Anders

VD, Rederi AB Soya
AB Svensk Exportkredit, vice ordförande

Helgesson, Lars-Åke

direktör, Marinus AB
AssiDomän AB, ordinarie

Hellberg, Björn

ALMI Företagspartner Skåne AB, arbetstagar-
representant

Hentzel, Mats

direktör
Svenska Lagerhusaktiebolaget, ordinarie

Hjalmarsson, Bo

förbränningsarbetare
Sakab, arbetstagarrepresentant, suppleant

- Hjalmarsson, Dan**
ekon. dr.
Norrländ Center AB, ordinarie
- Hjalmarsson, Lennart**
vVD, KF ekonomisk förening
Lernia AB, ordinarie
- Hjorth, Lars**
vVD, Kooperativa Förbundet
Vattenfall AB, ordinarie
- Hoffrén, Tapani**
Sjöfartsverket, arbetstagarrepresentant,
suppleant
- Holm, Carina**
Posten AB, arbetstagarrepresentant, suppleant
- Holm, Johan**
Norrländ Center AB, ordinarie
- Holm, Lars-Erik**
generaldirektör, Statens Strålskyddsinstitut
Sakab, ordinarie
- Holmgren, Gunnar**
VD, Sveriges försäkringsförbund
Statens Väg- och Baninvest AB, ordinarie
Svenska Skeppshypotekskassan, suppleant
- Holmgren, Lars-Göran**
1:e förbundssekreterare, SEKO
Svenska Skeppshypotekskassan, suppleant
- Holmqvist, Karl-Gunnar**
landstingsråd, Norrbottens län
Statens Järnvägar, ordförande
- Howe, Peter**
ingenjör
Teracom AB, arbetstagarrepresentant
- Håkansson, Per-Olof**
riksdagsledamot
V&S Vin & Sprit AB, ordinarie
- Hägglund, Jan-Ove**
Sveaskog AB, arbetstagarrepresentant, suppleant
- Höglund, Karin**
Systembolaget AB, arbetstagarrepresentant
- Idemark, Thomas**
Svenska Skogsplantor AB, ordinarie
- Igel, Anders**
direktör
Telia AB, ordinarie
- Irstad, Lars**
OM Gruppen AB, ordinarie
- Israelsson, Mats**
direktör
Civitas Holding AB, ordinarie
- Jacobsson, Egon**
VD, V&S Vin & Sprit AB
V&S Vin & Sprit AB, ordinarie
Vasakronan AB, ordförande från april 2000
- Jacobsen, Helmuth**
SAS Gruppen, arbetstagarrepresentant
- Jakobsson, Rolf**
AB Svensk Bilprovning, arbetstagarrepresentant,
suppleant
- Janérus, Kaj**
sjökaptän
AB Göta kanalbolag, ordförande
- Jangblad, Dan**
VD, Svenska rymdaktiebolaget
- Jansson, Ingrid**
marknadsdirektör, Skandinaviska Enskilda Banken
ALMI Företagspartner AB, ordinarie
- Jansson, Monica**
AB Svenska Spel, arbetstagarrepresentant,
suppleant
- Jansson, Urban**
direktör
SAS Sverige AB, vice ordförande
SAS Gruppen, ordinarie
- Jeding, Lars**
direktör
Swedesurvey, ordinarie
- Jemt, Mari**
bolagsjurist, WMI Sellbergs AB
Sakab, suppleant
- Jensen, Hans**
Statliga Akademiska Hus AB, arbetstagarledamot
- Johannesson, Daniel**
generaldirektör och koncernchef, Statens
Järnvägar
Statens Järnvägar, ordinarie
- Johansson, Anita**
riksdagsledamot
V&S Vin & Sprit AB, ordinarie
- Johansson, Arne**
ordförande, Företagarnas Riksorganisation
ALMI Företagspartner AB, ordförande
- Johansson, Bengt A W**
f d generaldirektör Luftfartsverket
Kasernen Fastighets AB, ordförande
Specialfastigheter Sverige AB, ordinarie
- Johansson, Billy**
AB Göta kanalbolag, arbetstagarrepresentant
- Johansson, Bo**
VD, Statens Väg- och Baninvest AB
- Johansson, Göran**
kommunalråd, Göteborg
Vattenfall AB, ordinarie
- Johansson, Jan**
Lernia AB, arbetstagarrepresentant,
Läraryrket
- Johansson, Karl-Erik**
konsult
Venantius AB, ordinarie
- Johansson, Kristina**
Apoteket AB, suppleant
- Johansson, Lena**
ekonom
Teracom AB, arbetstagarrepresentant, suppleant
- Johansson, Lena**
Sveaskog AB, ordinarie
- Johansson, Lennart**
president, UEFA
AB Svenska Spel, ordinarie
- Johansson, Lennart**
Sjöfartsverket, arbetstagarrepresentant,
suppleant
- Johansson, Magnus**
Statliga Akademiska Hus AB,
arbetstagarrepresentant
- Johansson, Margareta**
arbetsledare RFV Nynäshamn
AB Kurortsverksamhet, arbetstagarrepresentant
- Johansson, Olof**
ordförande, AB Svensk Bilprovning från maj 2000
- Johansson, Per Egon**
VD, AB Svensk Bilprovning, till april 2000
- Johanson, Roland A**
AssiDomän AB, arbetstagarrepresentant
- Johansson, Roland N**
AssiDomän AB, arbetstagarrepresentant
- Johansson, Sonny**
AB Svensk Bilprovning, arbetstagarrepresentant
- Johansson, Ulrika**
SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB,
arbetstagarrepresentant, suppleant
- Johansson-Hedberg, Birgitta**
direktör
Telia AB, ordinarie
- Johnsson, Bo**
VD, Sveriges Rese- och Turistråd AB
- Johnsson, Hans-Yngve**
skeppsredare, Ektank AB
Svenska Skeppshypotekskassan, suppleant
- Johnson, Staffan**
departementssekreterare, Miljödepartementet
Swedesurvey, ordinarie
- Jonson, Lars Christer**
direktör, AB Volvo
Lernia AB, ordinarie
- Jonsson, Jan**
generaldirektör
Luftfartsverket, ordinarie
- Jonsson, Jan-Peter**
VD, Vasallen AB
Vasallen AB, ordinarie
- Jordung, Åsa**
civilingenjör
Svenska rymdaktiebolaget, arbetstagar-
representant, suppleant
- Josefsson, Lars**
VD, Vattenfall AB från augusti 2000
- Josefsson, Sören**
Samhall AB, arbetstagarrepresentant
- Jäderholm, Bengt**
ekonomidirektör, Vägverket
Statens Väg- och Baninvest AB, ordinarie
- Jönsson, Benny**
SOS Alarm Sverige AB, vice ordförande
- Jönsson, Lennart**
AssiDomän, arbetstagarrepresentant, suppleant
- Jörud, Leif**
SweRoad AB, arbetstagarrepresentant
- Kantola, Birgitta**
vice president International Finance Corporation
Statliga Akademiska Hus AB, ordinarie
- Kark, Jan-Åke**
VD och koncernchef, Telia AB
- Karlberg, Tofté**
Sveaskog AB, arbetstagarrepresentant
- Karlsson, Boel**
Samhall AB, ordinarie
Swedfund International AB, ordinarie
- Karlsson, Göte**
Sjöfartsverket, arbetstagarrepresentant

Karlsson, Monica

Posten AB, arbetstagarrepresentant, SACO-posten, suppleant

Karlstrand, Hans

flygplatsdirektör
A-Banan projekt AB, ordinarie

Kastman Heuman, Åsa

expeditions- och rättschef, Näringsdepartementet
Svenska Skeppshypotekskassan, ordinarie

Kihlberg, Åke

Posten AB, arbetstagarrepresentant, SEKO-Posten

Kindert, Leif

SAS Gruppen, arbetstagarrepresentant

Kivimäki, Mikko

bergsråd
Nordic Baltic Holding AB, ordinarie

Kjellander, Claes

VD, Stenvalvet AB
Specialfastigheter Sverige AB, ordinarie
Venantius AB, ordinarie

Kjällbring, Rolf

Civitas Holding AB, arbetstagarrepresentant
Vasakronan AB, arbetstagarrepresentant

Kjellström, Hans

Systembolaget AB, arbetstagarrepresentant, suppleant

Kjörsberg, Solveig

kommunråd, Borås kommun
SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB, ordinarie

Klangby, Lars-Erik

finansdirektör
SBAB, ordinarie

Kleppe, Per

f d statsråd i Norge
Voksenåsen A/S, vice ordförande

Knutsson, Pernilla

kansliråd, Miljödepartementet
SIS Miljömärkning AB, ordinarie

Kohkoinen, Thomas

LKAB, arbetstagarrepresentant, suppleant

Koppeli, Risto

VD, A/O Dom Shvetsii

Kotajoki, Juha

direktör
SBAB, ordinarie

Kristiansen, Thormod

direktör
Swedesurvey, ordinarie

Kristensson, Roger

Statens Järnvägar, arbetstagarrepresentant

Kronstam, Karin

VD, Samhall Freja AB
ALMI Företagspartner AB, ordinarie
Lernia AB, ordinarie

Kruise, Thomas

Byggentreprenörerna, Jur kand
AB Bostadsgaranti, suppleant

Kull, Jan-Inge

Vasallen AB, arbetstagarrepresentant

Kvart, Sussi

advokat
Svenska Kraftnät, ordinarie

Kylberg, Lars V

direktör
Civitas Holding AB, vice ordförande
Vasakronan AB, vice ordförande

Käck, Ronny

Telia AB, arbetstagarrepresentant, SEKO tele

Källsson, Jan

direktör
Svenska Skeppshypotekskassan, ordinarie

Kärre, Malin

SweRoad AB, ordinarie

Lagerblad, Peter

VD, V&S Vin & Sprit AB
Statliga Akademiska Hus AB, V&S Vin & Sprit AB, ordinarie

Larsson, Bengt

Lernia AB, arbetstagarrepresentant, SACO

Larsson, Gerhard

Landshövding
Vattenfall AB, ordförande från april 2000

Larsson, Gunnar

Systembolaget AB, ordförande

Larsson, Hans

LKAB, arbetstagarrepresentant
Larsson, Per E
OM Gruppen AB, ordinarie

Larsson, Sven

direktör
AB Bostadsgaranti, ordinarie

Leijon, Anna-Greta

VD, Skansen
Sveriges Rese- och Turistråd AB, ordinarie

Lennerstrand, Håkan

VD, Skandia Fastighet AB
Specialfastigheter Sverige AB, ordinarie

Lennerwald, Ingrid

SOS Alarm Sverige AB, ordinarie

Leppänniemi, Sven-Olof

Samhall AB, arbetstagarrepresentant, suppleant

Lewin, Leif

direktör
Zenit Shipping AB, ordförande

Lewin, Thomas

teknologie doktor
Imego AB, ordinarie

Lidén, Sverker

VD, Svenska Skogsplanter AB

Liffner, Christina

Sveaskog AB, ordinarie

Lilja, Maria

VD och koncernchef Nyman & Schultz AB
Vasakronan AB, ordinarie

Lilletun, Ingvar

SAS Gruppen, arbetstagarrepresentant

Lind Lars Åke

Svenska Lagerhusaktiebolaget, arbetstagarrepresentant

Lindberg, Eva

Svenska Skogsplanter AB, arbetstagarrepresentant, suppleant

Lindberg, Lars

Kungliga Dramatiska Teatern AB, personalrepresentant, suppleant

Lindberg, Leif

direktör, AB Tidkort
ALMI Företagspartner AB, ordinarie

Lindberg, Stig

Vattenfall AB, arbetstagarrepresentant, Ledarna, suppleant

Lindblom, Solveig

direktör, Försäkringskassan Södermanlands län
AB Kurortsverksamhet, ordinarie

Lindblom, Staffan

bankdirektör, Den Danske Bank Aktieselskab
AB Svensk Exportkredit, suppleant

Lindell, Lars-Olof

SOS Alarm Sverige AB, vice ordförande

Lindholm, Evert

kommundirektör
Systembolaget AB, suppleant

Lindquist, Rolf

SweRoad AB, arbetstagarrepresentant

Lindstam, Leif

regeringsråd
SBAB, ordinarie

Lindstedt, Jan

chefscontroller, WMI Sellbergs AB
Sakab, ordinarie

Lindstedt, Monica

konsult
Systembolaget AB, ordinarie

Lindström, Anders

generaldirektör, Sjöfartsverket
Sjöfartsverket, ordinarie
Svenska Skeppshypotekskassan, ordinarie

Lindström, Björn

ekonomi- och finansdirektör, Vasakronan AB
Agilia Holding AB, ordinarie
Vasallen AB, ordinarie

Lindström, Eva

budgetchef, Finansdepartementet
AB Svenska Spel, ordinarie

Lindvall, KG

vVD, MeritaNordbanken Abp
AB Svensk Exportkredit, ordinarie

Linglöv, Jan

chefsjurist, Vasakronan AB
Agilia Holding AB, ordförande
Vasallen AB, ordinarie

Litzell, Per-Olof

Samhall AB, arbetstagarrepresentant

Ljungh, Claes

statssekreterare, Finansdepartementet
Civitas Holding AB, ordinarie
Vasakronan AB, ordinarie

Lorentzon, Arne

VD, Kasernen Fastighets AB
Kasernen Fastighets AB, ordinarie

Lorentzon, Ola

VD, ICB Shipping AB
Svenska Skeppshypotekskassan, suppleant

Lübeck, Lennart

direktör, tekn. dr.
Svenska rymdaktiebolaget, ordförande

Lund, Olof

direktör
LKAB, ordinarie

Lundberg, Gunnar

Skanska BOT Projects AB
A/O Dom Shvetsii, ordförande

Lundberg, Monica

kansliråd, Finansdepartementet
Kasernen Fastighets AB, ordinarie

Lundén, Gun-Maj

facklig representant
Kungliga Operan AB, suppleant

Lundgren, Bo

riksdagsledamot
V&S Vin & Sprit AB, ordinarie

Lundholm, Anders

Svenska Skogsplantor AB, arbetstagarrepresentant

Lundin, Jan

V&S Vin & Sprit AB, arbetstagarrepresentant

Lundin, Svante

direktör, SIS-standardiseringen i Sverige
SIS Miljömärkning AB, ordinarie

Lundin, Ulf

departementsråd, Näringsdepartementet
A-Banan projekt AB, suppleant
Statens Väg- och Baninvest AB, ordinarie

Lundquist, Ulla

VD, Svenska Bankföreningen
Svenska Lagerhusaktiebolaget, ordinarie

Lundqvist, Sören

Swedesurvey AB, arbetstagarrepresentant

Lydahl, Rolf

senior adviser, Credit Suisse
Vasakronan AB, ordinarie

Låftman, Lennart

Kungliga Dramatiska Teatern AB, ordinarie

Lärkert, Anders

VD, Sakab och WMI Sellbergs AB
Sakab, ordinarie

Löfstrand, Ingvar

sakkunnig, Socialdepartementet
Systembolaget AB, suppleant

Löfström, Britt-Marie

AB Göta kanalbolag, arbetstagarrepresentant

Lönnberg, Anders

kansliråd, Finansdepartementet
AB Bostadsgaranti, ordinarie

Lööv, Per-Ove

Vattenfall AB, arbetstagarrepresentant,
suppleant

Magnusson, Bernt

AssiDomän AB, ordförande
Förvaltningsaktiebolaget Stattum, ordinarie
Nordbanken Holding AB, ordinarie

Magnusson, Jan

generaldirektör, Svenska Kraftnät
Svenska Kraftnät, ordinarie

Malm, Christer

VD, SBAB

Malm, Stig

AB Svensk Bilprovning, ordförande till maj 2000

Mannerstråle, Gunnar

SweRoad AB, ordinarie

Marking, Bo

direktör
Vattenfall AB, ordinarie
SBAB, ordinarie

Marklund, Inger

avdelningschef
AB Kurortsverksamhet, ordinarie

Marklund, Kari

landshövding, Norrbotten
IRECO Holding AB, ordinarie

Markström, Elisebeht

riksdagsledamot
Systembolaget AB, ordinarie

Mattsson, Anna

konsult
AB Svenska Miljöstyrningsrådet, ordinarie
SIS Miljömärkning AB, ordinarie

Mellström, Alf

Posten AB, arbetstagarrepresentant, SEKO,
suppleant

Melin, Ulf

kanslichef
Systembolaget AB, ordinarie

Milovancevic, Marina

SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB,
arbetstagarrepresentant, SACO

Mitteregger, Fritz

f d direktör
Grängesbergs Gruvor AB, ordinarie

Modin, Anita

direktör
AB Göta kanalbolag, ordinarie

Mohlin, Per-Erik

direktör, Askus KW
Svenska rymdaktiebolaget, ordinarie

Molander, Harald

VD, Zenit Shipping AB
Zenit Shipping AB, ordinarie

Myhlback, Lennart

GD, Räddningsverket
SOS Alarm Sverige AB, ordinarie

Mårtensson, Arne

VD, Handelsbanken
V&S Vin & Sprit AB, ordinarie
OM Gruppen AB, ordinarie

Mörtberg, Carl-Ivar

ingenjör
Svenska rymdaktiebolaget, arbetstagar-
representant

Netz, Bo

departementsråd, Finansdepartementet
Vasallen AB, ordinarie

Netzler, Göran

teknologie licentiat
Imego AB, ordinarie

Nielsen, Niels Christian

utvecklingsdirektör, Teknologiskt Institut i
Danmark
IRECO Holding AB, ordinarie

Niemelä, Juha

bergsråd
Nordic Baltic Holding AB, ordinarie

Nilssen, Roal

Luftfartsverket, arbetstagarrepresentant,
suppleant

Nilsson, Aina

chefsdesigner
Imego AB, ordinarie

Nilsson, Anders

f d riksdagsledamot,
AB Svenska Spel, ordinarie

Nilsson, Elisabeth

bergsingenjör, SSAB
Sjöfartsverket, ordinarie

Nilsson, Jan-Eric

VD, AB Kurortsverksamhet

Nilsson, Jan S

VD, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse
Statliga Akademiska Hus AB, ordinarie

Nilsson, Karin

SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB,
arbetstagarrepresentant, ST

Nilsson, Lennart

ordförande, Sveriges Verkstadsindustrier
Förvaltningsaktiebolaget Stattum, ordinarie

Nilsson, Lennart

VD, AP-Fonden; 1:a, 2:a och 3:e Fondstyrelserna
Statliga Akademiska Hus AB, ordförande

Nilsson, Pia

VD, Fondbolagens Förening
Svenska Kraftnät, ordinarie

Nilsson, Roland

VD, Scandic AB
Sveriges Rese- och Turistråd AB, ordinarie

Nilsson, Sam

Kungliga Dramatiska Teatern AB, ordinarie

Nordbeck, Gunnar

f d generaldirektör, ÖCB
Svenska Lagerhusaktiebolaget, ordförande

Nordmark-Nilsson, Anna-Stina

landstingsdirektör, Norrbottens läns Landsting
Lernia AB, ordinarie

Norvik, Harald

civilekonom
SAS Gruppen, ordinarie

Nyberg, Gunnar

f d personaldirektör, Försvarsstaben
Kasernen Fastighets AB, ordinarie

Nylander, Göran

VD, Svenska Lagerhusaktiebolaget

Nyman, Sven

direktör
OM Gruppen AB, ordinarie

Nyquist, Carl-Erik

VD och koncernchef, Vattenfall AB
Vattenfall AB, ordinarie

Nyström, Björn

Posten AB, arbetstagarrepresentant, SACO-Posten

Nyström, Elizabeth

riksdagsledamot
Sjöfartsverket, ordinarie

Näsman, Janaxel

verkställande direktör
Norrländ Center AB, ordförande

Ohlson, Göran

VD, Motorförarnas Helynkerhetsförbund
AB Svensk Bilprovning, ordinarie

Ollén, Joakim

generaldirektör, Lantmäteriverket
Swedesurvey, ordförande

- Olofsson, Sören**
verkställande direktör
AB Kurortsverksamhet, ordförande
Systembolaget AB, ordinarie
- Olovsson, Ulla**
vice förbundsordförande
Svenska Skeppshypotekskassan, ordinarie
- Olson, Hans Christer**
departementsråd, Näringsdepartementet
LKAB, ordinarie
SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB,
ordinarie
Vattenfall AB, suppleant
- Olsson, Eva**
professor
Imego AB, ordinarie
- Olsson, Karin**
riksdagsledamot
Sjöfartsverket, ordinarie
- Olsson, Kent**
riksdagsledamot
Sjöfartsverket, ordinarie
- Ohlsson, Lars-Bertil**
Senior Vice President, Electrolux AB
Posten AB, ordinarie
- Omling, Pär**
professor
Imego AB, ordinarie
- Onne, Madeleine**
Kungliga Operan AB, arbetstagarrepresentant,
suppleant
- Orrenius, Jan**
advokat
Lufftartsverket, ordinarie
- Palm, Ulla-Marie**
arbetstagarrepresentant
AB Svenska Spel, ordinarie
- Palme, Gunnar**
VD, AssiDomän AB
- Palmstierna, Jacob**
ekonomie doktor h.c
Nordic Baltic Holding AB, ordförande
- Patriksson, Folke**
VD, B&N Nordsjöfrakt AB
Svenska Skeppshypotekskassan, ordinarie
- Pehrsson, Ulf**
departementsråd, Utrikesdepartementet
AB Svensk Exportkredit, ordinarie
- Peltola, Timo**
ekonomie doktor h.c
Nordic Baltic Holding AB, ordinarie
- Persson, Agata**
Svenska Kraftnät, arbetstagarrepresentant
- Persson, Bertil**
vice VD, LPG Telecom AB
AB Svensk Bilprovning, ordinarie
- Persson, Curt**
f d förbundsordförande
Venantius AB, ordförande
SOS Alarm Sverige AB, ordförande
- Persson, Jan-Crister**
direktör, IVF
SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB,
ordförande
- Persson, Margareta**
ordförande, Nationella Folkhälsomål
Apoteket AB, ordinarie
- Persson, Valdemar**
VD, Teracom AB
Teracom AB, ordinarie
- Petersson, Lars-Eric**
direktör
Telia AB, ordinarie
- Petersson, Sven-Olof**
f d riksdagsledamot
Systembolaget AB, suppleant
- Petersson, Birgitta**
Sjöfartsverket, arbetstagarrepresentant
- Petersson, Lars-Olof**
AssiDomän AB, arbetstagarrepresentant
- Petersson, Leif**
AB Göta kanalbolag, arbetstagarrepresentant,
suppleant
- Petersson, Sture**
VD, Swedesurvey AB
- Petersson, Ulla**
kultur- och fritidschef
Sjöfartsverket, ordinarie
- Petersson, Åke**
senior advisor 6:e AP-Fonden,
f d partisekreterare
Statens Järnvägar, ordinarie
- Pilsäter, Karin**
Systembolaget AB, suppleant
- Plogéus, Eva**
länsarbetsdirektör, Östergötlands län
Lufftartsverket, ordinarie
- Pålsson, Uno**
Sjöfartsverket, arbetstagarrepresentant, suppleant
Sjöfartsverket, ordinarie
- Queckfeldt, Ewa**
SEB Bolån
AB Bostadsgaranti, suppleant
- Ragsten Pettersson, Christina**
departementsråd, Finansdepartementet
VD, Statens Premiefond AB
Posten AB, ordinarie
SBAB, ordinarie
Statens Premiefond AB, ordinarie
- Reinius, Ulla**
direktör
Kungliga Operan AB, ordinarie
- Rekke, Lars**
statssekreterare, Näringsdepartementet
Förvaltningsaktiebolaget Stattum, ordförande
- Reuterskiöld, Marianne**
VD, Sveriges Marknadsförbund
Sveriges Rese- och Turistråd AB, ordinarie
- Ringblom, Erland**
bankdirektör, Skandinaviska Enskilda Banken AB
AB Svensk Exportkredit, suppleant
- Ringdahl, Thomas**
divisionschef, Skanska Sverige AB
AB Bostadsgaranti, suppleant
- Ringström, Anita**
vVD, Kemikontoret
Svenska Lagerhusaktiebolaget, ordinarie
- Rodosi, Agneta**
finansdirektör, Statliga Akademiska Hus AB
Svenska Skeppshypotekskassan, suppleant
- Rogestam, Christina**
VD, Statliga Akademiska Hus AB
- Rooth, Lena**
direktör
Swedfund International AB, ordinarie
- Ros, Carl Wilhelm**
direktör
AssiDomän AB, ordinarie
LKAB, ordinarie
- Roukala, Hyväinen, Kaija**
Nordic Baltic Holding AB,
arbetstagarrepresentant, ordinarie
- Rozenbeek, Lena**
AB Svenska Spel, arbetstagarrepresentant,
suppleant
- Rudh, Karl-Erik**
Sveaskog AB, arbetstagarrepresentant
- Rung, Sören**
bankdirektör
SBAB, vice ordförande
- Ruth, Arne**
Voksenåsen A/S, ordinarie
- Rydén, Bengt**
Ph. D. Econ.
OM Gruppen AB, ordinarie
- Ryding, Sven-Olof**
VD, AB Svenska Miljöstyrningsrådet
AB Svenska Miljöstyrningsrådet, ordinarie
- Rådborg, Barbro**
försäkringschef, Försäkringskassan
Stockholms län
AB Kurortsverksamhet, suppleant
- Råland, Birgitta**
departementsråd, Näringsdepartementet
IRECO Holding AB, ordinarie
- Rålin, Berit**
SOS Alarm, arbetstagarrepresentant
- Rönberg, Mats**
f d generaldirektör
Venantius AB, ordinarie
- Sahlén, Mauritz**
direktör
Imego AB, ordförande
- Salzmann, Tomas**
VD, Graphium AB
IRECO Holding AB, ordinarie
- Samuelsson, Jan-Åke**
förbränningsarbetare
Sakab, arbetstagarrepresentant
- Sandberg, Mona-Lise**
direktör, Sandbergs Tyger och Gardiner
ALMI Företagspartner AB, ordinarie
- Sandberg, Peter**
VD, Sjötte AP-Fonden
Posten AB, ordinarie
- Sandsten, Stefan**
teknisk direktör, Vasakronan AB
Vasallen AB, ordinarie
- Sandström, Berra**
AB Svenska Spel, arbetstagarrepresentant

- Saxton, Ulla-Brita**
departementsråd, Näringsdepartementet
Svedab, suppleant
- Saxvold, Bror**
Statens Järnvägar, arbetstagarrepresentant
- Schrøder, Hugo**
ingenjör
SAS Gruppen, ordförande
- Schönning, Eje**
direktör, Järntorget Mark & Byggnads AB
AB Bostadsgaranti, suppleant
- Severed, Bo**
direktör
Svenska Skeppshypotekskassan, suppleant
- Sicking, Karl-Otto**
VD, Svedab
- Silfverstrand, Bengt**
riksdagsledamot
Systembolaget AB, ordinarie
- Sivertsson, Lennart**
miljö- och teknikchef, WMI Sellbergs AB
Sakab, suppleant
- Skarell, Gunnar**
finansråd, Finansdepartementet
Svenska Lagerhusaktiebolaget, ordinarie
- Skoglösa, Britt-Marie**
receptarie, ordförande Farmaciförbundet
Apoteket AB, arbetstagarrepresentant
- Skogö, Ingemar**
generaldirektör, Luftfartsverket
A-Banan projekt AB, ordförande
Luftfartsverket, ordinarie
Svedab, ordförande
- Sköld, Lars**
VD, Sveaskog AB
- Sköldefors, Walter**
direktör, Svensk Handel
SIS Miljömärkning AB, ordinarie
- Smith, Eva**
enhetschef
AB Svenska Miljöstyrningsrådet, ordinarie
- Sohlman, Michael**
VD, Nobelstiftelsen
V&S Vin & Sprit AB, ordinarie
- Sohlman, Ragnar**
Voksenåsen A/S, ordinarie
- Sorte, Per**
f d koncernchef och VD, AB Cerialia
Svenska Lagerhusaktiebolaget, vice ordförande
- Sprängare, Björn**
ståthållare
LKAB, ordförande
Statens Järnvägar, vice ordförande
Förvaltningsaktiebolaget Stattum, ordinarie
- Spång, Ulf**
vVD, Försäkringsbolaget Skandia
Posten AB, ordinarie
- Staffas, Fritz**
ordförande, Ortivus AB
Statliga Akademiska Hus AB, ordinarie
- Stark, Annelie**
regionråd, Västra Götalands Landsting
ALMI Företagspartner AB, ordinarie
- Starkerud, Lars**
ekonom, Landsorganisationen
Sjöfartsverket, ordinarie
- Starrin, Karin**
landshövding, Halmstads län
Kungliga Operan AB, ordinarie
- Steen, Anitra**
VD, Systembolaget
- Steincke, Günter**
AB Svensk Bilprovning, arbetstagarrepresentant,
suppleant
- Stenberg, Jan**
VD och koncernchef, SAS Sverige AB
Förvaltningsaktiebolaget Stattum, ordinarie
Kungliga Operan AB, ordinarie
- Stendahl, Christina**
universitætskapellan
Voksenåsen A/S, ordinarie
- Stenhammar, Olof**
Dr. Econ. H.C
OM Gruppen AB, ordförande
- Striby, Christina**
chefsjurist, Posten AB
Vattenfall AB, ordinarie
- Strömberg, Karin**
vVD, SAS Airlines Network Management
Posten AB, ordinarie
- Sundberg, Kjell**
VD, A-Banan projekt AB
A-Banan projekt AB, suppleant
- Sundén, Staffan**
AB Svensk Bilprovning, arbetstagarrepresentant
- Sundgren, Jan-Eric**
rektor, CTH
SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB,
ordinarie
- Sundström, Hans**
VD, AB Bostadsgaranti (t o m 1999-07-31)
- Sundström, Monica**
VD, Landstingsförbundet
AB Svenska Spel, ordinarie
- Swartz, Göran**
Kungliga Operan AB, arbetstagarrepresentant
- Svedberg, Gunnar**
rektor, Mitthögskolan
IRECO Holding AB, ordförande
- Swedenborg, Birgitta**
vVD, SNS
Samhall AB, suppleant
- Svelander, Charlotte**
sjukvårdsbiträde RFV
AB Kurortsverksamhet, arbetstagarrepresentant
- Svenheim, Lars-Olof**
direktör
AB Göta kanalbolag, ordinarie
- Svensson, Hans**
statssekreterare, Socialdepartementet
Samhall AB, ordinarie
- Söderberg, Lena**
miljöchef, Stockholms Läns Landsting
Sveaskog AB, ordinarie
Svenska Skogsplantor AB, ordinarie
- Söderhjelm, Margaretha**
Apoteket AB, arbetstagarrepresentant,
suppleant
- Söderlund, Thord**
direktör
AB Göta kanalbolag, ordinarie
- Söderström, Bengt**
direktör, Göteborgs Energi
Svenska Kraftnät, vice ordförande
- Söderström, Lars-Olof**
verkställande direktör
Norrländ Center AB, ordinarie
- Tegnér, Per**
generaldirektör, Rymdstyrelsen
Svenska rymdaktiebolaget, ordinarie
AssiDomän AB, ordinarie
- Tengelin, Ursula**
VD, Hoechst Marion Russel
LKAB, ordinarie
- Tham, Carl**
generalsekreterare
Kungliga Operan AB, ordinarie
- Thapper, Inger**
f d Kommunalråd
Luftfartsverket, ordinarie
- Thelin, Hugo**
teknisk direktör
Swedfund International AB, vice ordförande
- Thiberg, Sven**
Professor
SIS Miljömärkning AB, ordförande
- Thor, Anders J**
1:e vice förbundsordförande, Villaägarnas
Riksförbund
AB Bostadsgaranti, suppleant
- Thorell, Lars**
Sveaskog AB, arbetstagarrepresentant, suppleant
- Thornéus, Torsten**
LKAB, arbetstagarrepresentant, suppleant
- Tidlund, Håkan**
f d VD och koncernchef, Folksam
Samhall AB, ordförande
- Tiusanen, Bertil**
vVD Vattenfall AB, tf VD april-juli 2000
Apoteket AB, ordinarie
- Tivéus, Meg**
VD, AB Svenska Spel
Kungliga Operan AB, ordinarie
Statens Järnvägar, ordinarie
- Tivéus, Hans**
tf VD, AB Svensk Bilprovning fr.o.m april 2000
- Torell, Lena**
Professor
Imego AB, ordinarie
- Torstensson, Lennart**
Svenska Skogsplantor AB, arbetstagarrepresentant
- Tuvegarn, Ingela**
sjukhusdirektör
Posten AB, ordinarie
- Ullenius, Christina**
rektor, Karlstads Universitet
IRECO Holding AB, ordinarie
- Unge, Ragnar**
VD, SIS Miljömärkning AB
SIS Miljömärkning AB, ordinarie
- Utterström, Brittmarie**
SweRoad AB, ordinarie

Utterström, Gösta

AssiDomän, arbetstagarrepresentant, suppleant

Uustalu, Annkansliråd, Utrikesdepartementet
Swedfund International AB, ordinarie**Vainio, Vesa**vicehäradshövding
Nordic Baltic Holding AB, vice ordförande**Wahlström, Victor**sakkunnig, FUB
Samhall AB, suppleant**Waldner, Lars**teknisk handläggare
AB Svenska Miljöstyrningsrådet, ordinarie**Wall, Carin**departementsråd, Utrikesdepartementet
Swedfund International AB, ordinarie
AB Svensk Exportkredit, suppleant**Wallgren, Anders**

VD, Sveriges Rese- och Turistråd AB

Wallin, Ove

SOS Alarm Sverige AB, arbetstagarrepresentant

Wallin, Sveningenjör
Svenska rymdaktiebolaget, arbetstagar-
representant**Weichbrodt, Björn**f.d. direktör, Sveriges Verkstadsindustrier
SP Sveriges Provings- och Forskningsinstitut AB,
ordinarie**Wenblad, Axel**miljöchef
AB Svenska Miljöstyrningsrådet, ordförande**Westling, Rickard**

Vasallen AB, arbetstagarrepresentant

Vestergren, Lennarthskifförman
Sakab, arbetstagarrepresentant**Westerståhl, Kristina**enhetschef, Konsumentverket
AB Bostadsgaranti, ordinarie**Westman, Berith**arbetstagarrepresentant, SIF-Tele
Telia AB, ordinarie**Wickenberg Karlsson, Birgitta**VD, Svenska Skeppshypotekskassan
AB Svensk Exportkredit, suppleant**Wide, Anna Maria**

AB Svenska Miljöstyrningsrådet, ordinarie

Widmark, Håkan

VD, IRECO Holding AB

Wiklund, Karincivilekonom
SBAB, ordinarie**Wikström, Jan-Erik**

Kungliga Dramatiska Teatern AB, ordförande

Wikström, Karl

LKAB, arbetstagarrepresentant

Viktorsson, Elisabethingenjör
Teracom AB, arbetstagarrepresentant, suppleant**Wilhelm Ros, Carl**

LKAB, ordinarie

Winskog, ThomasVD, Svenska Taxiförbundet
AB Svensk Bilprovning, ordinarie**Wolrath, Björn**ordförande Momentum AB
AB Svensk Exportkredit, ordförande**Wrangsell, Göran**

V&S Vin & Sprit AB, arbetstagarrepresentant

Wärn, Ragnhildordförande, Landstingsfullmäktige
AB Göta kanalbolag, ordinarie**Wästberg, Per**

Kungliga Dramatiska Teatern AB, ordinarie

Wästlund, Holgertf VD Specialfastigheter Sverige AB
Specialfastigheter Sverige AB, ordinarie**Yngvesson, Nils**f d kommunalråd
Svedab, ordinarie**Yngwe, Peter**

VD, AB Svensk Exportkredit

Zander, Jensprofessor
Teracom AB, ordinarie**Ziegler, Ingemar**koncernchef, Locum AB
Specialfastigheter Sverige AB, ordinarie**Åhfeldt, Per-Olof**AB Göta kanalbolag, arbetstagarrepresentant,
suppleant**Åhult, Henrik**

LKAB, arbetstagarrepresentant, suppleant

Åkerblom, Kjäll Kungliga Dramatiska Teatern AB, arbetstagar-
representant**Åkesson Bonde, Ingrid**överdirektör, Riksgäldskontoret
Svenska rymdaktiebolaget, ordinarie**Ånstrand, Claes**statssekreterare
Systembolaget AB, ordinarie**Ödqvist, Olof**direktör, Stena Line AB
Sveriges Rese- och Turistråd AB, ordinarie**Ögren, Kent**kommunalråd, Jokkmokk
Vattenfall AB, suppleant**Öhman, Hans**regionschef
A-Banan projekt AB, ordinarie**Öhm, Ingemar**landshövding
Svenska Skogsplanter AB, ordförande**Öjefors, Lars**verkställande direktör
Swedfund International AB, ordinarie**Örnfjäder, Krister**riksdagsledamot
Luffartsverket, ordinarie**Örtegren, Bengt**

Svenska Kraftnät, arbetstagarrepresentant

Örtendahl, Claesf d GD, ordförande Östeuropakommittén
Apoteket AB, ordinarie**Österbo, Örjan**direktör, Försäkringskassan Kalmar län
AB Kurortsverksamhet, ordinarie**Österlund, Claes-Göran**

VD, AB Göta kanalbolag

Östholm, Larsdirektör
LKAB, ordinarie

A-Banan projekt AB

Box 133
190 45 STOCKHOLM-ARLANDA
Telefon: 08-797 98 50
Telefax: 08-797 98 51
e-post: a-banan@swipnet.se

ALMI Företagspartner AB

Tegelbacken 4
111 52 STOCKHOLM
Telefon: 08-402 09 00
Telefax: 08-406 03 00
e-post: info@almi.se
webbaddress: www.almi.se

Apoteket AB

131 88 STOCKHOLM
08-466 10 00
08-466 15 15
webbaddress: www.apoteket.se

AssiDomän AB

105 22 STOCKHOLM
Telefon: 08-655 90 00
Telefax: 08-655 94 01
e-post: mailbox@asdo.se
webbaddress: www.asdo.se

AB Bostadsgaranti

Box 26029
100 41 STOCKHOLM
Telefon: 08-545 047 00
Telefax: 08-545 047 27
e-post: abo@bostadsgaranti.se
webbaddress: www.bostadsgaranti.se

Civitas Holding AB - Agilia Holding AB

Box 24234
104 51 STOCKHOLM
Telefon: 08-783 21 00
Telefax: 08-783 21 04

A/O Dom Shvetsii

8 Sovetskaya 31
193 144 ST PETERSBURG, RYSSLAND

Förvaltningsaktiebolaget Stattum

c/o Näringsdepartementet
103 33 STOCKHOLM
Telefon: 08-405 36 92
Telefax: 08-21 57 99
e-post: viktorija.aastrup@industry.ministry.se

Grängesberg Gruvor AB

Box 26
772 21 GRÄNGESBERG
Telefon: 0240-21400
Telefax: 0240-203 73

AB Göta kanalbolag

Box 3
591 21 MOTALA
Telefon: 0141-20 20 50
Telefax: 0141-21 55 50
e-post: info@gotakanal.se
webbaddress: www.gotakanal.se

Imego AB

Aschebergsgatan 46
Byggnad 11
411 33 GÖTEBORG
Telefon: 031-750 18 00
Telefax: 031-750 18 01
e-post: info@imego.com
webbaddress@imego.com

IRECO Holding AB

Klara Norra kyrkogata 33
111 22 STOCKHOLM
Telefon: 08-411 18 90
Telefax: 08-411 18 93
e-post: info@ireco.se
webbaddress: www.ireco.se

Kasernen Fastighets AB

Gustav Adolfs gata 49
541 45 SKÖVDE
Telefon: 0500-41 08 05
Telefax: 0500-48 68 36

Kungliga Dramatiska Teatern AB

Box 5037
102 41 STOCKHOLM
Telefon: 08-665 61 00
Telefax: 08-663 88 16
webbaddress: www.dramaten.se

Kungliga Operan AB

Box 16094
103 22 STOCKHOLM
Telefon: 08-791 43 00
Telefax: 08-791 44 44
e-post: info@kungligaoperan.se
webbaddress: www.kungligaoperan.se

AB Kurortsverksamhet

c/o Riksförsäkringsverkets sjukhus
573 81 TRANÅS
Telefon: 0140-461 00
Telefax: 0140-461 80
e-post: jan-eric.nilsson@kuran.se

Lernia AB

Box 1181
111 91 STOCKHOLM
Telefon: 08-701 65 00
Telefax: 08-411 00 93
e-post: info@lernia.se
webbaddress: www.lernia.se

Luffartsverket

601 79 NORRKÖPING
Telefon: 011-19 20 00
Telefax: 011-19 25 75
e-post: luffartsverket@lfv.se
webbaddress: www.lfv.se

Luossavaara-Kiirunavaara, LKAB

Box 952
971 28 LULEÅ
Telefon: 0920-380 00
Telefax: 0920-195 05
e-post: info@lkab.com
webbaddress: www.lkab.se

AB Svenska Miljöstyrningsrådet

Box 73096
107 24 STOCKHOLM
Telefon: 08-50 63 62 54
Telefax: 08-5063 62 59
e-post: info@miljostyrning.se
webbaddress: www.miljostyrning.se

Nordic Baltic Holding AB/MeritaNordbanken

Hamngatan 10
105 71 STOCKHOLM
Telefon: 08-614 70 00
Telefax: 08-10 50 69
webbaddress: www.meritanordbanken.com

MeritaNordbanken

webbaddress: www.nb.se

MeritaNordbanken

Alexandersgatan 36
00020 MERITA, FINLAND
Telefon: 00358-9 1651
Telefax: 00358-9 165 428 38
webbaddress: www.merita.fi

Norrland Center AB

Box 200
101 23 STOCKHOLM
Telefon: 08-23 01 40
Telefax: 08-24 19 79
e-post: info@norrlandcenter.se
webbaddress: www.norrlandcenter.se

OM Gruppen AB

Norrlandsgatan 31
105 78 STOCKHOLM
Telefon: 08-405 60 00
Telefax: 08-405 60 01
e-post: info@om.se
webbaddress: www.om.se

Posten AB

105 00 STOCKHOLM
Telefon: 08-781 10 00
e-post: kundtjanst@posten.se
webbaddress: www.posten.se

Samhall AB

Box 44
146 21 TULLINGE
Telefon: 08-607 02 00
Telefax: 08-607 02 99
e-post: samhall.info@samhall.se
webbaddress: www.samhall.se

SAS Gruppen AB

195 87 STOCKHOLM
Telefon: 08-797 12 93
webbaddress: www.sas.se

SIS Miljömärkning AB

Box 6455
113 82 STOCKHOLM
Telefon: 08-610 30 40
Telefax: 08-34 20 10
e-post: svanen@sis.se
blomman@sis.se
webbaddress: www.svanen.nu
www.blomman.nu

Sjöfartsverket

601 78 NORRKÖPING
Telefon: 011-19 10 00
Telefax: 011-10 19 49
e-post: hk@sjofartsverket.se
webbaddress: www.sjofartsverket.se

SKD företagen AB

Box 1252
171 04 SOLNA
Telefon: 08-705 80 00

SOS Alarm Sverige AB

Box 5776
114 87 STOCKHOLM
Telefon: 08-407 30 00
Telefax: 08-611 63 36
webbaddress: www.sosalarm.se

Specialfastigheter Sverige AB

Borggården
582 28 LINKÖPING
Telefon: 013-24 92 00
Telefax: 013-10 01 33
e-post: hk@specialfastigheter.se
webbaddress: www.specialfastigheter.se

Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag, SBAB

Box 27308
102 54 STOCKHOLM
Telefon: 08-614 43 00
Telefax: 08-611 46 00
e-post: headoffice@sbab.se
webbaddress: www.sbab.se

Statens Järnvägar, SJ

Centralstationen
105 50 STOCKHOLM
Telefon: 08-762 20 00
Telefax: 08-411 12 16
e-post: sjinfo@stab.sj.se
webbaddress: www.sj.se

Statens Premiefond AB

c/o Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM
Telefon: 08-405 10 00

Statens Väg- och Baninvest AB

781 87 BORLÄNGE
Telefon: 0243-754 00
Telefax: 0243-756 11

Statliga Akademiska Hus AB

Box 483
401 27 GÖTEBORG
Telefon: 031-63 67 00
Telefax: 031-63 67 05
e-post: info@akademiskahus.se
webbaddress: www.akademiskahus.se

Sveaskog AB

Box 315
952 32 KALIX
Telefon: 0923-787 00
Telefax: 0923-787 01
webbaddress: www.sveaskog.se

Svensk Avfallskonvertering AB (SAKAB)

Box 904
692 29 KUMLA
Telefon: 019-30 51 00
webbaddress: www.sakab.se

AB Svensk Bilprovning

Box 508
162 15 VÄLLINGBY
Telefon: 08-759 21 00
Telefax: 08-759 54 24
e-post: info@bilprovningen.se
webbaddress: www.bilprovningen.se

AB Svensk Exportkredit, SEK

Box 163 68
103 27 STOCKHOLM
Telefon: 08-613 83 00
Telefax: 08-20 38 94
e-post: info@sek.se
webbaddress: www.sek.se

Svenska Kraftnät, Affärsverket

Box 526
162 15 VÄLLINGBY
Telefon: 08-739 78 00
Telefax: 08-37 84 05
e-post: info@svk.se
webbaddress: www.svk.se

Svenska Lagerhusaktiebolaget

Box 301 43
104 25 STOCKHOLM
Telefon: 08-657 44 00
Telefax: 08-737 01 16
e-post: info@lagerhus.se
webbaddress: www.lagerhus.se

Svenska rymdaktiebolaget

Box 4207
171 04 SOLNA
Telefon: 08-627 62 00
Telefax: 08-98 70 69
e-post: info@ssc.se
webbaddress: www.ssc.se

Svenska Skeppshypotekskassan

Box 11010
404 21 GÖTEBORG
Telefon: 031-80 61 60
Telefax: 031-15 80 85
e-post: loan@skeppshypotek.o.se

Svenska Skogsplantor AB

Box 33
551 12 JÖNKÖPING
Telefon: 036-30 56 00
Telefax: 036-19 07 40
e-post: skog@skogsplantor.se
webbaddress: www.skogsplantor.se

AB Svenska Spel

621 80 VISBY
Telefon: 0498-26 35 00
Telefax: 0498-26 36 30
webbaddress: www.svenskaspel.se

Svensk-Danska Broförbindelsen AB, SVEDAB

Box 4044
203 11 MALMÖ
Telefon: 040-660 37 00
Telefax: 040-30 00 21
e-post: info@svedab.se
webbaddress: www.oresundskonsortiet.se

Sveriges Geologiska AB, SGAB

EY Law/Tisell Advokatbyrå
Box 3143
103 62 STOCKHOLM
Telefon: 08-506 440 00
Telefax: 08-506 441 00

Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut, SP, AB

Box 857
501 15 BORÅS
Telefon: 033-16 50 00
Telefax: 033-13 55 02
e-post: info@sp.se
webbaddress: www.sp.se

Sveriges Rese- och Turistråd AB

Box 3030
103 61 STOCKHOLM
Telefon: 08-725 55 00
Telefax: 08-725 55 31
e-post: info@swetourism.se
webbaddress: www.swetourism.se

Swedesurvey AB

801 82 GÄVLE
Telefon: 026-63 33 00
Telefax: 026-65 18 19
e-post: swedesurvey@swedesurvey.se
webbaddress: www.swedesurvey.se

Swedfund International AB

Box 3286
103 65 STOCKHOLM
Telefon: 08-725 94 00
Telefax: 08-20 30 93
e-post: info@swedfund.se
webbaddress: www.swedfund.se

SweRoad

Box 4021
171 04 SOLNA
Telefon: 08-799 79 80
Telefax: 08-24 46 89
e-post: sweroad@sweroad.se
webbaddress: www.sweroad.se

Systembolaget AB

103 84 STOCKHOLM
Telefon: 08-789 35 00
Telefax: 08-789 35 02
e-post: info@systembolaget.se
webbaddress: www.systembolaget.se

Telia AB

123 86 FARSTA
Telefon: 08-713 10 00
Telefax: 08-93 38 01
e-post: telia@telia.se
webbaddress: www.telia.se

Teracom AB

Box 17666
118 92 STOCKHOLM
Telefon: 08-555 420 00
Telefax: 08-555 421 01
e-post: info@teracom.se
webbaddress: www.teracom.se

V&S Vin & Sprit AB

117 97 STOCKHOLM
Telefon: 08-744 70 00
Telefax: 08-744 74 44
e-post: info@vinsprit.se
webbaddress: www.vinsprit.se

Vasakronan AB

Box 24234
104 51 STOCKHOLM
Telefon: 08-783 21 00
Telefax: 08-783 21 01
e-post: info@vasakronan.se
webbaddress: www.vasakronan.se

Vasallen AB

Trädgårdsgatan 14
702 12 ÖREBRO
Telefon: 019-17 50 70
Telefax: 019-17 50 90
e-post: infomaster@vasallen.se
webbaddress: www.vasallen.se

Vattenfall AB

162 87 STOCKHOLM
Telefon: 08-739 50 00
Telefax: 08-37 01 70
e-post: info@vattenfall.se
webbaddress: www.vattenfall.se

Venantius AB

Box 16184
103 24 STOCKHOLM
Telefon: 08-440 81 00
Telefax: 08-440 81 10
e-post: info@venantius.se
webbaddress: www.venantius.se

Voksenåsen A/S

Ullveien 4
NO-0791 OSLO, NORGE
Telefon: 0047-22 14 30 90
Telefax: 0047-22 49 93 33
e-post: program@voksenaasen.no

Zenit Shipping AB

Vingalandsgatan 8
417 63 GÖTEBORG
Telefon: 031-22 25 42
Telefax: 031-51 10 90

Kommande publiceringstillfällen
Tremånadersrapport 31 maj 2000
Halvårsrapport 18 september 2000
Niomånadersrapport 30 november 2000
Verksamhetsberättelse april 2001

För mer information, se www.naring.regeringen.se/fragor/statliga_foretag
Produktion Hallvarsson & Halvarsson AB, Ahonk AB

REGERINGSKANSLIET

Tel: 08 - 405 10 00

www.regeringen.se

Näringsdepartementets webbadress: www.naring.regeringen.se

Denna verksamhetsberättelse är producerad av Näringsdepartementet och kan beställas via fax 08 - 405 12 98,
telefon 08-405 29 63 eller e-post stina.johannesson@industry.ministry.se. Uppge artikelnr N2000.030.